
ИСТОРИЈСКА БАШТИНА
Број 27

HISTORICAL ARCHIVES OF UŽICE

HISTORICAL HERITAGE
HISTORIOGRAPHY AND ARCHIVES
RESEARCH REVIEW

27

dr. Aleksandar V. SAVIĆ

70 YEARS
THE HISTORICAL ARCHIVES OF UŽICE
1948 – 2018

Užice
2018

ISSN 0352–2822

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ УЖИЦЕ

ИСТОРИЈСКА БАШТИНА
ЧАСОПИС ЗА ИСТОРИОГРАФИЈУ
И АРХИВИСТИКУ

27

др Александар В. Савић

70 ГОДИНА
ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА УЖИЦЕ
1948 – 2018

Ужице
2018

ИСТОРИЈСКА БАШТИНА
Часопис за историографију и архивистику
Број 27

Издавач
ИСТОРИЈСКИ АРХИВ УЖИЦЕ

За издавача
Жељко МАРКОВИЋ

Уредник
др Александар В. САВИЋ

Аутор овог издања
др Александар В. САВИЋ

Сарадник
Весна ПРЉЕВИЋ

Редакциони одбор
Драгица МАТИЋ, Весна ПРЉЕВИЋ, Мирослав ДУЧИЋ,
Жељко МАРКОВИЋ, Драган КНЕЖЕВИЋ

Рецензент
Драгица МАТИЋ

Лектор
др Татјана БОГОЈЕВИЋ

Технички уредник и компјутерска припрема
Драган КНЕЖЕВИЋ

Ликовно решење корица
Драган КНЕЖЕВИЋ

Тираж: примерака

Штампа
DONAT GRAF doo Београд

Штампање овог броја часописа омогућио је Град Ужице

САДРЖАЈ

УВОД	9
ИСТОРИЈАТ И ОРГАНИЗАЦИЈА	11
Историјат установе	13
Унутрашња организација и органи управљања	28
Руководиоци Архива	31
Списак запослених	32
Биографије запослених	35
Награде и признања	53
СЛУЖБЕ АРХИВА	61
Служба заштите архивске грађе ван архива – спољна служба	63
Служба заштите архивске грађе у архиву – депо	67
Служба сређивања и обраде архивске грађе	70
Архивска библиотека	76
Служба општих послова	78
АРХИВСКИ ФОНДОВИ И ЗБИРКЕ	79
Попис фондова	83
Архивске збирке	124
Попис старих матичних књига	141
КУЛТУРНО-ПРОПАГАНДНА И ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ	147
Промоције	150
Изложбе Архива	166
Гостујуће изложбе	180
Издавачка делатност	192
МЕЂУАРХИВСКА И МЕЂУИНСТИТУЦИОНАЛНА САРАДЊА ...	209
МЕЂУАРХИВСКА САРАДЊА	212
Архивска саветовања	212

Други видови архивске сарадње	222
Архивистичко друштво Србије	228
Подружница Архивистичког друштва	230
МЕЂУНИСТИТУЦИОНАЛНА САРАДЊА	233
Сарадња са образовним установама	237
Семинари	240
Трибине / округли столови	241
Сајмови књига	245
ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА	248
ПРИЛОЗИ	255
Извод из рецензије	267

*Овај број Историјске баштине посвећен је
обележавању 70 година од оснивања
Историјског архива у Ужицу.*

У В О Д

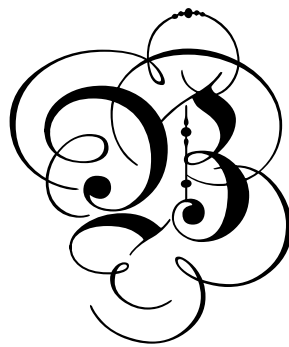
У 2018. години Историјски архив Ужице обележава 70 година постојања. Током свог рада Установа је прешла дуг развојни пут од малог архивског средишта до савремене архивске установе. Више деценија Архив није имао свој простор и услови рада били су изузетно тешки. Био је смештен у згради Окружног народног одбора, задужбини проте Гаврила Поповића, потом у познатој „Ђенића кафани“, а од јануара 1967. године у северном крилу Скупштине општине Ужице. Године 2009. коначно се усељава у свој објекат.

Зграда Историјског архива је модерно здање, урађена наменски по свим архивистичким стандардима, не само у Републици Србији већ и у региону. И у периоду отежаних услова за рад, као и данас – у савремено опремљеној згради, запослени се труде да свој посао на заштити архивске грађе обављају професионално. Уложено је много труда и рада, још од првих прикупљених докумената, који су са подручја Златиборског округа унети у Архив, како би архивски фондови били смештени и заштићени према архивистичким стандардима.

Поред тога, Архив је увек стајао на располагању грађанима, установама, фирмама, удружењима и осталим корисницима са територије Златиборског округа, на решавању њихових захтева и потреба. Својом делатношћу Установа је показала да је отворена према свим друштвеним чиниоцима, старајући се о културној баштини ужичког краја. Остварујући сарадњу са архивима у земљи и иностранству, културним, научним и образовним установама, Архив је представио и учинио доступним богатство својих фондова и збирки.

Немерљива је улога Архива у ширењу свести о значају чувања архивске документације, што је реализовано кроз бројна предавања, семинаре, саветовања, изложбе, промоције архивских издања, прилоге у штампи, као и у радио и ТВ емисијама. И у наредним годинама Архив ће наставити своју делатност како би и будуће генерације схватиле значај очувања културне баштине.

Редакциони одбор

ИСТОРИЈАТ И ОРГАНИЗАЦИЈА

ИСТОРИЈАТ УСТАНОВЕ

Архив је установа у којој се трајно чува, стручно обрађује и даје на коришћење архивска грађа. Архивском грађом сматра се сав изворни и репродуковани (писан, цртан, фотографисан, штампан, снимљен и на други начин забележен) документарни материјал, који је значајан за историју и друге научне области, за културу уопште и друге друштвене потребе, а настао је у раду државних органа, установа, привредних, самоуправних и друштвених организација, грађанско-правних лица, породица, појединаца, приватних организација и фирми и других друштвених чинилаца. У савременој теорији и пракси термин „архив“ употребљава се само за ознаку архивске установе. И савремено архивско законодавство тако поступа.

Први архив у Србији је Државна архива у Београду. Пројекат законског прописа о њеном оснивању донет је 1860, а Закон тек 1898. године. Државна архива је основана 1900. године, а њен први управник био је признати научник и писац Михаило Гавриловић. Још у току Другог светског рата, схватајући значај историјских докумената и потребу њихове заштите за будућност, Национални комитет ослобођења Југославије (као тадашња влада) донео је, 20. фебруара 1945. године, Одлуку о заштити и чувању културних споменика и старина.

По окончању Другог светског рата, остварени су услови за бржи развитак архивистике у теорији и пракси. Усвојено је начело за заштиту архивске грађе (и других културних добара), као што су: државна заштита архивске грађе, ограничење промета архивском грађом у приватној својини, децентралистички систем заштите и сврставање службе заштите архивске грађе у области просвете, науке и културе.

Већ следећом мером, Влада ФНРЈ, на предлог Комитета за школе и науку, 12. марта 1948, издала је Наредбу о привременом обезбеђењу архива, што је довело до стварања архивских средишта у Републици Србији, установа које су на терену имале задатак да спроводе дух ове Наредбе. Истом Наредбом забрањено је свако уништавање, пресељавање из места у место, отуђење, као и одабирање архивске грађе без претходног одобрења надлежног државног архива, који је био обавезан да – у договору са надлежним заводом за заштиту споменика културе, изда привремена упутства о руковању архивалијама. У вези са Наредбом Владе ФНРЈ, од 12. марта

1948, Министарство просвете је, споразумом са Државним архивом, основало на територији Србије 16 већих центара (архивска средишта) у: Београду, Шапцу, Пожаревцу, Крагујевцу, Титовом Ужицу, Чачку, Врању, Лесковцу, Прокупљу, Нишу, Пироту, Зајечару, Светозареву, Крушевцу, Новом Пазару и Ваљеву.

За пословање архивских средишта Државна архива је израдила нацрт Правилника. Послови средишта могли су се свести на три главне врсте: 1. истраживати и водити евиденцију о архивама и архивском материјалу на целом подручју; 2. стављати под заштиту пронађене архиве и предузимати мере обезбеђења угрожене архивске грађе, и 3. преузимати, сређивати и чувати архивалије, првенствено угашених установа, о чијој архивској заоставштини више није имао ко да брине.

Архивисти су стицали знања кроз праксу, али су се користили искуствима колега из европских и светских архива. У циљу унапређења архивске делатности, покренути су архивски часописи и у њима су приказана достигнућа домаћих и страних архива.

Организационе промене

У другој деценији 19. века Ужице постаје седиште Исправничества (суда), затим округа Среза црногорског, једно време и Среза рујанског, седиште епископије, варош у којој се развијају занати. Формирају се еснафи, театар, културна и професионална удружења, која воде истакнуте личности у економском, политичком и културном животу града и целог краја. Може се претпоставити да је град на Ђетињи имао богату архивску заоставштину. Иза ратних пустошења, паљевина, небриге и других недаћа од те грађе мало је остало.

По оснивању Архивског средишта у Ужицу, Министарство просвете НР Србије именовало је, 24. априла 1948. године, Предрага Ј. Гордића за првог руководиоца Установе. Уз овај акт прослеђена су и Упутства за руководиоце архивских средишта, у којима је наведен циљ због ког су формирана: „... ради бржег и потпунијег проналажења и спасавања угрожених архива, лакше контроле и потпуније евиденције, ради незадрживог и тачног извршења Наредбе... као и даљег окупљања и уређења архива за ископљавање у научне и практичне сврхе“.¹

Новоформираном Средишту припадали су срезови: Ужички, Пожешки, Ариљски, Црногорски, Рачански и Златиборски, са градовима Ужи-

¹ Историјски архив Ужице, сопствена архива 1948, Решење Министарства просвете бр. 22903 од 24. априла 1948.

це, Пожега, Ариље, Косјерић, Бајина Башта и Чајетина. Према извештају руководиоца Архивског средишта у Ужицу, који је упућен Министарству, констатовано је да „људи, у већини случајева, не схватају важност и значај архивалија као извора за изучавање прошлости“ и да су „поједине установе, предузећа или удружења предавала архивалије из ранијих година приликом акција сакупљања старе хартије за прераду“.

Доношењем *Општинског закона о државним архивима*, првог југословенског архивског закона, 23. јануара 1950. године, започиње нова фаза у развоју архивистике. Овим *Законом* се „сав историјско-архивски материјал на територији ФНРЈ, без обзира чија је својина или у чијим се рукама налази, ставља под нарочиту заштиту државе – на начин предвиђен самим законом – у циљу очувања и научног истраживања“. *Законом* су установљени Државна архива и државни архиви народних република као обавезни архиви. Народни одбори су могли, уз одобрење републичке владе, оснивати градске архиве у великим и историјским значајним градовима. *Општинским законом о државним архивима* установљени су главни архивски савет и републички савети.

Скупштина НР Србије донела је, 25. јануара 1951, *Закон о државним архивима*. На основу овог *Закона*, Савет за просвету, науку и културу дао је сагласност „да се у Титовом Ужицу оснује Градска државна архива као установа Градског народног одбора“, која је почела да ради 1. јануара 1952. године. Посебним решењем Савет за просвету, науку и културу Владе НР Србије одредио је територију коју покрива Градска државна архива у Ужицу. Од 26. априла 1956. године Градска државна архива добила је ново име: Историјски архив Титово Ужице

Архив је 1960. постао самостална буџетска установа, а 25. јануара 1966. године Окружни привредни суд у Ужицу донео је решење да се ова установа упише у регистар као институција која обавља културно-просветну и научну делатност, а да права и обавезе оснивача врши Скупштина општине Титово Ужице. Престанком рада срезова (1967), Историјски архив је постао међуопштинска радна организација. Скупштина општине Титово Ужице донела је, 27. априла 1971. године, одлуку о заједничком преузимању права оснивача Историјског архива општина ужичког региона: Ариље, Бајина Башта, Ивањица, Косјерић, Нова Варош, Пожега, Прибој, Пријепоље, Ужице и Чајетина, које се сматрају саоснивачима Архива, са правима и дужностима које из тога проистичу.

Историјски архив као самостална установа донео је Статут и друге нормативне акте. *Закон о заштити културних добара*, из 1977. године, предвиђао је посебно ангажовање архивске службе на заштити архивске грађе и регистратурског материјала. *Закон* је разрадио шире и јасније по-

слове и задатке у погледу примарне и секундарне заштите архивске грађе и њене презентације. Заштита и коришћење културних добара (па и архивске грађе) била је „од посебног друштвеног интереса“ и свако је био дужан да чува културно добро и да се према њему односи са посебном пажњом.

У измењеним друштвеним и економским околностима донет је нови *Закон о културним добрима*, 1990. године, који је регулисао заштиту културних добара јединствено на територији Републике Србије. Доношењем *Закона о културним добрима*, 1994. године, уређен је систем заштите и коришћења културних добара и утврђени су услови за обављање њихове делатности. По овом *Закону*, архивску грађу чине изворни и репродуковани, писани, цртани, компјутеризовани, штампани, фотографисани, филмовани, микрофилмовани, фонографисани или на други начин забележени документарни материјал од посебног значаја за науку и културу, који је настао у раду државних органа и организација, организације територијалне аутономије и локалне самоуправе, политичких организација и њихових органа, установа и других организација, верских заједница, као и појединаца, без обзира на то кад је и где настао и да ли се налази у установама заштите или ван њих.

И по овом *Закону* Архив је конституисан као јединствена установа, са службама:

1. Заштита архивске грађе ван архива;
2. Заштита архивске грађе у архиву;
 - а) Депо (преузимање архивских фондова и збирки, вођење евиденција и рад са корисницима;
 - б) Сређивање и обрада архивских фондова и збирки;
 - в) Културно-просветна, образовна и пропагандна делатност;
 - г) Микрофилмовање;
 - д) Коришћење архивске грађе и библиотечког материјала;
 - ђ) Архивска библиотека;
 - е) Техничка заштита;
3. Општи послови.

Године 1995. донет је Правилник о ближим условима за почетак рада и обављања делатности установа заштите културних добара.

Нови *Закон о култури* ступио је на снагу 11. септембра 2009. године, а његова примена почела је од 12. марта 2010. године. Овим *Законом* дефинисане су установе културе, органи у установама, установе културе од

националног значаја, као и новине у погледу статуса запослених, уз обавезу да установе ускладе своје статуте са наведеним законом.²

У међувремену, 2014. године, радна група коју је образовало Министарство културе урадила је текст *Закона о архивској згради и архивској служби* са циљем, да се архивска делатност јасније уреди законом. Нажалост, текст *Закона* још увек чека скупштинску процедуру и усвајање.

Смештај и опрема

Од оснивања Архивског средишта, априла 1948. године, било је више покушаја да се нађе одговарајући простор за смештај. Најпре је добијена једна канцеларија у тадашњем Окружном одбору, затим је коришћен простор у Музеју устанка 1941, а касније и Задужбина проте Гаврила Поповића. У међувремену повећала се количина архивске грађе, па је Архив добио на коришћење једну учионицу у ОШ „Душан Јерковић“. Историјски архив је пресељен, 1959. године, у зграду познату као „Ђенића кафана“, да би у јануару 1967. године био пресељен у северно крило Скупштине општине Ужице, где је остао до октобра 2009. године.

Историјски архив у задужбини проте Гаврила Поповића

² Закон о изменама и допунама *Закона о култури* објављен у *Службеном гласнику Републике Србије*, 2016. године, прецизније уређује услове за избор директора установа културе и услове за избор чланова Управног и Надзорног одбора (*Службени гласник РС*, бр. 13/2016).

„Бенића кафана“ у којој је био смештен Архив

Зграда Скупштине општине Ужице у којој је до 2009. године био и Архив

Дугогодишње настојање локалне самоуправе и руководилаца Архива да се реши смештајни простор Установе, резултирало је да током 1992–1993. године у посету Архиву дођу министри културе у Влади Републике Србије Миодраг Ђукић и Ђоко Стојичић. Том приликом дате су гаранције да ће се започети градња нове зграде, на већ означеној локацији старог млина. Осим тога, министар Ђукић изразио је задовољство што је Ужице, у односу на остале градове у Србији, доста учинило за развој институционалног културног живота у време тешких услова изолације и ратног окружења.³

Министар културе Миодраг Ђукић у посети Архиву

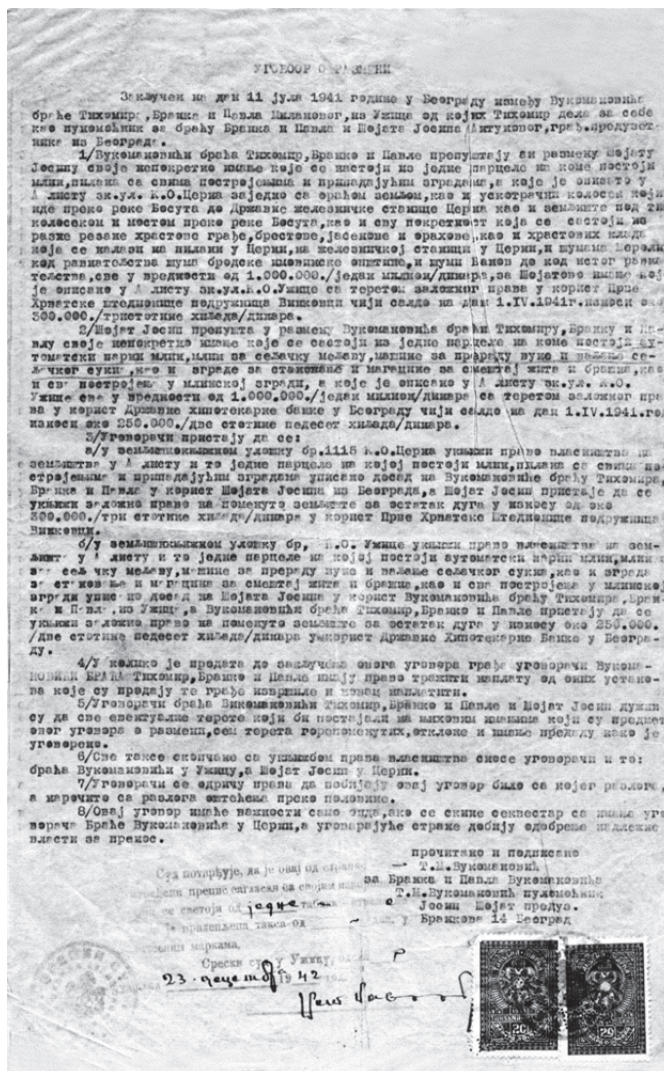
Градња нове зграде Архива започета је 24. фебруара 1997. године на месту старог млина на Ракијској пијаци.⁴ Зграда је подигнута и укровљена 1998. године. Услед недостатка финансијских средстава, дугогодишњих санкција и бомбардовања Србије (1999), градња је прекинута. У току 2003. године настављени су послови на довршавању зграде Архива.

Приликом посете ужичкој општини, 5. новембра 2005. године, помоћник министра за трговину и туризам Влајко Сенић, обишао је недовршену зграду Архива и том приликом поновио обећање министра културе Драгана Којадиновића, да ће надлежно Министарство обезбедити половину

³ *Весџи*, бр. 2332, 20. март 1992, 7, 9; *Весџи*, бр. 2352, 8. август 1992, 5, 6; *Весџи*, бр. 2358, 19. септембар 1992, 5; *Весџи*, 6. фебруар 1993, 6–7; *Весџи*, 10. јул 1993, 7; *Весџи*, 11. децембар 1993, 16.

⁴ ИАУ, фонд Браће Вукомановић, несрећена грађа; Млин је био у власништву познатог ужичког индустријалца Бориса Малише Атанацковића, потом Јосипа Шојата, али ће разменом, обављеном 11. јула 1941. године, прећи у власништво браће Тихомира, Бранка и Павла Вукомановића. Након рата, *Законом о национализацији предузећа*, 1946. године, држава постаје власник млина.

средстава за довршетак радова.⁵ Скупштина општине Ужице преузела је право коришћења земљишта и објекта, пројектован је анексиони део зграде, плаћен дуг за покривање зграде (из 1998. године) и добијена грађевинска дозвола.

Уговор о размени између браће Вукомановић и Јосипа Шојата

⁵ Летопис ИАУ; *Весити*, 12. новембар 2005, 15.

**Влајко Сенић, помоћник министра за трговину и туризам,
у обиласку радова на згради Архива**

Нова зграда Историјског архива у току градње

Након 14 година, 2009. године, завршена је нова зграда Историјског архива. У зграду је уложено око 1100.000 евра. Највише средстава издвојило је Министарство културе Републике Србије (око 60%), Град Ужице (33%), а део средстава и општине Ариље, Бајина Башта, Косјерић, Пожега, Ивањица и Чајетина.

Зграда је свечано отворена 9. октобра 2009. године за Дан Града Ужица. Свечаном догађају присуствовали су представници Министарства културе, Града Ужица, општина Златиборског округа, архиви из Србије и региона. На свечаности су говорили градоначелник Јован Марковић, директор Архива Мирослав Дучић, а зграду је званично отворио министар културе Небојша Брадић.⁶

**Свечано отварање Архива – министар културе Небојша Брадић
и градоначелник Града Ужица Јован Марковић**

⁶ Мирослав Дучић, „Историјски архив Ужице коначно у новој згради“, *Историјска баштина*, бр. 19, 2010, 9–15; Мирослав Дучић, „Свечано отворена нова зграда Историјског архива у Ужицу“, *Архивски гласник*, бр. 7–8, Београд, 2009, 1.

Са отварања нове зграде Архив

Нови архив у Ужици је спратности П+2+Пк, са допројектованом галеријом има 1300 m² корисног простора. Услед специфичних услова под којима је грађена, зграда има две фазе. Фактички прва фаза, која је легализована, део је зграде који се може посматрати као радна зона са канцеларијама и депоима. Друга фаза, која је допројектована, део је зграде спратности П+2, која би се посматрала као репрезентативни део и оријентисан је на рад са корисницима грађе и са јавношћу преко изложбеног простора, библиотеке и репрезентативне просторије, по потреби кино сале за мање пројекције и сл.

Објекат има два улаза. Споредни је у функцији пријема грађе и има простор за приступ већих возила за транспорт. Одмах иза споредног улаза је прихватни депо за дезинфекцију и чишћење грађе. Прихватни депо је у близини теретног лифта, носивости 600 кг, и депоа, тако да је омогућен једноставан и брз транспорт до коначног одлагања. У приземљу, одмах иза улазног хола, налази се портирница и пријемна канцеларија. Корисници грађе и друге странке своју мисију углавном завршавају у приземљу и не-

ма сувишног шетања по осталим деловима зграде. Сигурност као и контрола протока неслужбених лица је потпуна. Корисници читаонице и библиотеке користе први спрат друге фазе тако да је и њихово кретање прилично ограничено.

Дено у згради Архива у Жичкој улици

Зграда бивше касарне у Крчагову где је сада смештен један депо Архива

Библиотечки депо

„Чика Радова читаоница“ у Архиву

Галеријски простор у згради Архива

Климатизација депоа је потпуна. У току градње дошло је и до одступања од пројекта, јер је просторија поткровља друге фазе, третирана као техничка просторија, претворена у депо за библиотечки фонд, који у овом моменту броји преко 13000 јединица. И у њему је накнадно уграђен издувни систем за избацивање ваздуха из комора, без могућности усисавања и филтрирања, какав је систем у депоима. Нажалост, у радним просторијама није урађена климатизација, која није ни пројектним задатком предвиђена, из разлога високе цене, с обзиром на то да је за инвеститоре и сама климатизација објекта Архива представљала неоправдано улагање.

Депои заузимају 520 m² и смештени су на сва четири етажа. Сви депои су климатизовани по најсавременијем систему, који подразумева филтрирање прашине, елиминацију влаге и постојаност сталне температуре. Поред овога, зидови депоа су обложени дуплом опеком, а на крају се завршавају стиродуром дебљине 10 cm. Систем сигурности од пожара и крађе је добро решен. У згради је инсталирано преко 20 хидрантских станица и уграђени су сензори дојаве пожара готово у свим просторијама. На депоима су уграђена ватроотпорна врата до 120 минута издржљивости на ватру. У свакој просторији уграђени су противпровални сензори.⁷

Приликом посете установама културе у Ужицу, 1. августа 2011. године, министар културе у Влади Републике Србије Предраг Марковић, обишао је и нову зграду Архива и том приликом обећао помоћ Министарства у опремању зграде. Исте године Архив је посетила и државна секретарка Снежана Стојановић Плавшић.⁸

Септембра месеца 2017. године, на зграду Архива постављен је дисплеј, који се раније налазио на Тргу партизана. Дисплеј је Архиву уступио Град Ужице, а намењен је да, поред показивања датума, тачног времена и температуре, обавештава грађане о актуелним догађањима (изложбама, промоцијама, трибинама и предавањима) у Установи.

⁷ Мирослав Дучић, н. р.

⁸ *Вести*, 4. август 2011, 9; Летопис ИАУ.

УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА И ОРГАНИ УПРАВЉАЊА

Још 1949. године, оформљен је Савет Архивског средишта у Титовом Ужицу. Превасходни задатак Савета био је да се информише о заосталим и сачуваним архивама из предратног периода и за време окупације, као и да настоји да се оне збрину и чувају код садашњих власника или њихових правних следбеника.

Када је формирана Градска државна архива, Савет за просвету и културу НО Градске општине Ужица одредио је чланове Архивског савета Градске државне архиве. У току 1952. године, донет је Правилник унутрашњег пословања Установе, а почетком 1954. године допуњен је. Први Статут Установе донет је на седници Савета Градске државне архиве, која је одржана 24. априла 1956. године и том приликом је промењен назив институције у Историјски архив Титово Ужице.

На основу *Закона о установама*, Архив је – почетком 1965. године, донео статутарну одлуку о оснивању Проширеног савета, а он је 27. децембра те године донео нови Статут по коме је „делатност на заштити архивске грађе друштвена служба од посебног интереса. Архив је самостална и самоуправна радна организација. Архив има својство правног лица“. Од тада па све до деведесетих година прошлог века вршене су измене и допуне Статута (1967, 1968), а нови статуту су донети 1973, 1976. и 1987. године. На основу *Закона о јавним службама*, из 1991. године, донет је нови Статут и постављени су директор, управни и надзорни одбор Архива, а тиме је окончана „самоуправна“ пракса из претходног периода.

За седам деценија постојања, у органе управљања у Архиву (Савет, Савет у проширеном саставу, Програмски савет, Управни и Надзорни одбор) биле су именоване бројне личности из културног живота Града и округа.⁹ Крајем 2001. године, одржана је прва заједничка седница Управног и Надзорног одбора, на којој су именовани: Бранко Бешевић, председник Управног одбора, Александар Ђерић, Будимир Радојичић, Милева Милошевић и Александар Савић, чланови; Драган Туцаковић, председник Надзорног одбора, а Соња Томановић и Весна Прљевић, чланови.

Нови сазив Управног и Надзорног одбора конституисан је на заједничкој седници 5. новембра 2008. године. Милољуб Савић изабран је за председника Управног одбора, а Ивана Секулић, Ивана Јовановић, Жељко Марковић и Драган Кнежевић за чланове. Зоран Нешић изабран је за пред-

⁹ Миодраг Глушчевић, *60 година Историјског архива у Ужицу 1948–2008*, Ужице, 2008, 19–20.

седника Надзорног одбора, а Станојка Миливојевић и Даница Шостар за чланове.

Наредни Управни и Надзорни одбор конституисани су на седници одржаној 11. децембра 2012. године. У Управни одбор именовани су Радивоје Папић, председник, а Душан Станковић, Милан Бабић, Жељко Марковић и Драган Кнежевић за чланове. Славица Тирковић изабрана је за председника Надзорног одбора, а Никола Тодоровић и Даница Шостар за чланове.

Решењем Скупштине Града Ужица, донетог на седници одржаној 30. октобра 2014, Радивоје Папић разрешен је дужности председника Управног одбора Историјског архива Ужица, због подношења оставке, а на место председника именована је др Бојана Богдановић.

Нови сазив Управног одбора именован је на седници одржаној 10. новембра 2016. године и то Милица Петровић, председник, а чланови: Милан Бабић, Марко Нешевић. Александар Савић и Душан Жугић

У Надзорни одбор именовани су: Биљана Остојић, председник, и чланови Слободан Панчић и Зорица Арнаутовић.

СТРУЧНО ВЕЋЕ

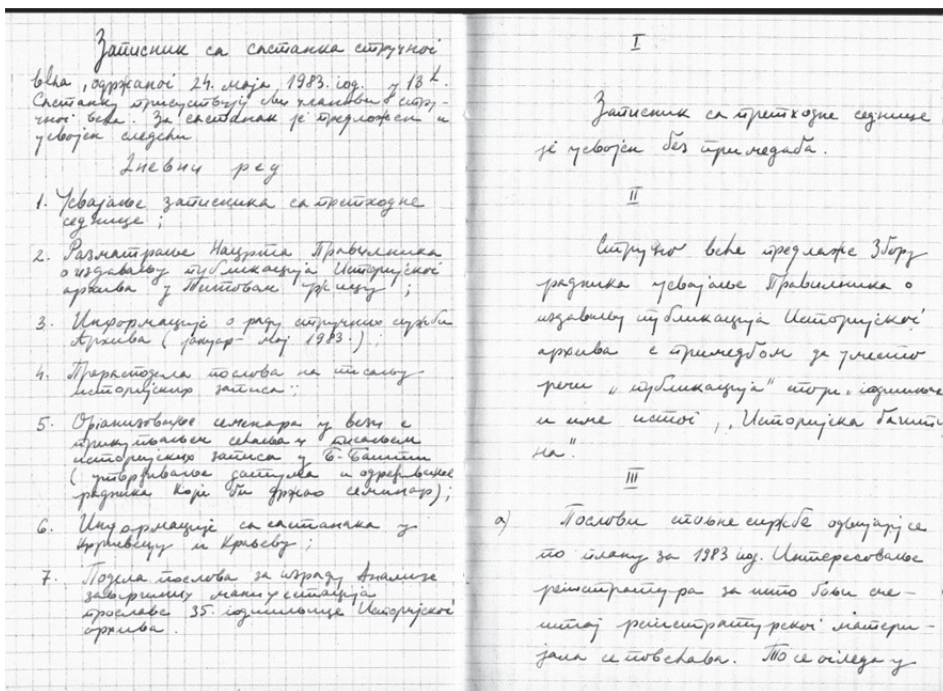
Стручно веће је стручни и саветодавни орган кога чине запослени у стручним службама.¹⁰ Седнице Стручног већа сазива директор установе, а записник води секретар, који се бира из чланова овог стручног тела.

Питања која се на седницама разматрају тичу се основне делатности архива. Разматра се и усваја годишњи извештај о раду, програм рада, програм и извештај стручног већа и остала питања значајна за рад установе. Поред осталог, дају се предлози и усвајају стручна мишљења и доносе закључци у вези са стручним питањима из службе: заштита архивске грађе ван архива, заштита архивске грађе у архиву, службе сређивања и обраде и културно-пропагандне и образовне делатности, обележавање Дана установе, Дана Града Ужица, значајних јубилеја и датума, питање међуархивске и међуинституционалне сарадње, као у и учешће у раду Архивистичког друштва Србије и подружнице.

Стручно веће даје мишљење и предлоге о учешћу на пројектима у циљу унапређења архивске делатности, али и оних који се тичу опремања

¹⁰ У складу са чланом 49 Закона о култури (Сл. гласник РС, бр. 72/2009, 13/2016 и 30/2016), Стручно веће постаје Стручни савет и чине га одређени број запослених које именује директор установе.

зграде Архива, техничке заштите архивске грађе и побољшања услова рада запослених. Приликом конкурса за стручна звања запослених даје се мишљење о кандидату које се упућује Комисији при Архиву Србије.

Записник Стручног већа од 24. маја 1983. године

Значај Стручног већа у Архиву је велики, јер даје упутства и смернице запосленима у њиховом раду, разматра питања о важности унапређења архивске делатности и настоји да пружи одговоре, као и да донесе решења проблема, који настају у раду Установе.

РУКОВОДИОЦИ У ИСТОРИЈСКОМ АРХИВУ У УЖИЦУ

Предраг Д. ГОРДИЋ, професор историје у Ужичкој гимназији, био је први руководилац Архивског средишта у Ужицу од 24. априла до 15. септембра 1948. године.

Благоје ЖИВКОВИЋ, професор књижевности и националне историје, био је руководилац Архивског средишта у Ужицу од 1. октобра 1948. до 1. јануара 1952, када је постао управник новоосноване Градске државне архиве у Ужицу и био до 31. августа 1957, кад је премештен у Београд.

Драгослав О. БОГДАНОВИЋ, професор историје, био је управник Градске државне архиве у Ужицу од 3. октобра 1957. до 30. септембра 1961. године.

Љубина В. ТРИФУНОВИЋ, архивски помоћник, вршила је дужност управника Градске државне архиве од 30. септембра 1961. до 16. маја 1962. године.

Др Радослав В. ПОЗНАНОВИЋ, социолог, био је вршилац дужности управника Градске државне архиве од 16. маја 1962. до новембра 1965, а затим директор Историјског архива до 1. септембра 1975. године.

Љубомир М. ВЕЉАШЕВИЋ, наставник, био је вршилац дужности директора Архива од 1. септембра 1975. до 1. августа 1977. године.

Миодраг Д. ГЛУШЧЕВИЋ, професор историје, био је директор Историјског архива од 1. августа 1977. до 1. марта 1982. године.

Мр Војислав ЛАЗОВИЋ, професор историје, био је директор Архива од 1. марта 1982. до 1. септембра 1992.

Милорад ИСКРИН, професор историје, био је директор Архива од 1. септембра 1992. до 22. октобра 2001. године.

Мирослав ДУЧИЋ, дипломирани правник, био је директор Историјског архива у Ужицу од 22. октобра 2001. године до 26. новембар 2012. године.

Весна ПРЉЕВИЋ, дипломирани правник, од 26. новембра 2012. до 8. априла 2015. године.

Жељко МАРКОВИЋ, дипломирани правник, од 8. априла 2015. до данас.

**СПИСАК ЗАПОСЛЕНИХ
ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА УЖИЦЕ
од 1948. до 2018.**

1. Предраг Гордић, професор, 1948;
2. Благоје Живковић, професор, 1948–1957;
3. Мирослав Петровић, НСС, књиговођа, 1949–1951;
4. Васо Курепа, НСС, мл. помоћни манипулант 1951–1953;
5. Живојин Алексић, учитељ, режисер, 1952–1958;
6. Десанка Николић, НСС, помоћни радник и архивски манипулант, 1952–1976;
7. Алекса Дрндаревић, учитељ, архивски помоћник, 1953–1954;
8. Трипко Благојевић, ПТТ школа, канцеларијски референт, 1953–1960;
9. Илија Лаловић, подофицирска жандармеријска школа, архивар II класе, 1953–1956;
10. Драгиња Вајовић, ССС, архивски помоћник, 1954–1958;
11. Катарина Јанковић (Павловић), НСС, архивар II класе, 1955;
12. Зора Блажевић, ССС, архивски помоћник, 1955–1956;
13. Милинко Поповић, ВШС, виши архивски помоћник, 1955–1956. и 1957–1995;
14. Косана Шуманац, учитељица, архивски помоћник, 1956–1958;
15. Стјепан Мисаиловић, апсолвент историје, архивист, 1956–1958;
16. Драгослав Богдановић, професор историје, архивист, 1956–1959;
17. Љубина Трифуновић, ССС, архивски помоћник, 1957–1964;
18. Милка (Јовановић) Смиљанић, ССС, рачунски режисер, 1959;
19. Станојка (Јовановић) Дражић, дактилограф, манипулант, режисер и библиотекар, 1959–1990;
20. Љубица Петронијевић, НСС, помоћни радник, 1959–1981;
21. Даринка Аћимовић, учитељица, архивски помоћник, 1959–1977;
22. Радослав Познаниновић, социолог, 1962–1975;
23. Љубомир Вељашевић, наставник историје, виши архивски помоћник, 1964–1987;
24. Милун Раонић, етнолог, архивист, 1964–1986;
25. Даница (Павловић) Петковић, економски техничар, рачунополагач, 1964–1996;
26. Милунка Матијевић, хонорарни службеник, 1965;
27. Стана Роде, НСС, архивски манипулант, 1967–1988;

28. Митра Реџић, НСС, архивски манипулант, 1968;
29. Миодраг Глушчевић, професор историје, архивист, 1977–1986;
30. Драгица Матић, професор српскохрватског језика, архивски саветник, 1978–2001;
31. Милева (Милосављевић) Милошевић, археолог, архивски саветник, 1978–2014.
32. Петра (Милановић) Турчић, ССС, арх. помоћник I врсте, 1979–2000;
33. Аница Маринковић, НСС, помоћни радник, 1981–1984;
34. мр Војислав Лазовић, професор историје, 1982–1992;
35. Драган Кнежевић, ССС, архивски помоћник I врсте, 1984– ;
36. Милунка Манојловић, НСС, помоћни радник, 1984–2008;
37. Радулка Милосављевић, ССС, архивски помоћник, 1986;
38. Снежана Теодосић, ВСС, архивски помоћник, 1986;
39. Весна Прљевић, дипломирани правник, архивски саветник, 1986–;
40. Мирослав Дучић, дипломирани правник, архивски саветник, 1987–;
41. Миле Чарапић, дипломирани историчар, архивски саветник, 1987–2012;
42. Снежана Ђокић, дипломирани економиста, архивиста, шеф рачуноводства, 1987–;
43. Даница Шостар, дипломирани економиста, архивиста, 1989– ;
44. Гордана Доганџић, дактилограф, административни радник, 1990–1995;
45. Ана Сукњаја, ВСС, архивист, 1992–1993; 1996–1998;
46. Милорад Искрин, професор историје, 1992–2001;
47. Миодраг Ковачевић, ВСС, архивски помоћник, 1992–1993;
48. Милена Јелисавчић, ССС, административни радник, 1995– ;
49. др Александар В. Савић, доктор историјских наука, архивски саветник, 1996–1997; 1999–
50. Марина Гордић, ССС, књижничар, 1998;
51. Зорица Џаковић, ССС, архивски помоћник, 2000– ;
52. Жељко Марковић, дипломирани правник, виши архивист, 2001– ;
53. Зорица Арнаутовић, ССС, архивски помоћник, 2002– ;
54. Александар Филиповић, дипломирани историчар, 2004–2018;
55. Душан Жугић, ССС, архивски помоћник 2008-;
56. Немања Спаловић, дипломирани историчар, 2012 –

На основу уговора о привременим и повременим пословима, у Историјском архиву биле су запослене две особе. Јелена Јевтић је обавила стручну праксу у Архиву и положила стручни испит из архивистике, а од 2016. године по привременим и повременим пословима запослена је Катарина Веснић.

У периоду од 2007. до 2017. године, Историјски архив је учествовао на конкурсима Владе Републике Србије, која је донела Одлуку о упућивању јавног позива за организовање јавних радова од интереса за Републику. У наведеном периоду Архив је на основу Одлуке Владе, запошљавао одређени број лица, радно способних и особа са инвалидитетом.

БИОГРАФИЈЕ ЗАПОСЛЕНИХ

1. Жељко МАРКОВИЋ – директор

дипломирани правник – виши архивиста

Запослен је у Архиву од 2001. године у Служби заштите архивске грађе ван архива. Пре доласка у Архив радио је две године у Општинском суду у Ужицу. Од 2015. године обавља функцију директора. Члан је редакције „Историјске баштине“ и „Архивског гласника“, као и Надзорног одбора Архивистичког друштва Србије.

Учествовао је на домаћим и међународним саветовањима, а своје стручне радове објављивао је у: „Историјској баштини“, „Пожешком годишњаку“, „Архивском гласнику“, „Гласнику Удружења архивских радника Републике Српске“, „Архивској пракси“, „Људским правима“ и у часопису „Технични и vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja“.

Објавио је књигу *Цар&градски меморио*, роман *Айланџида алио*, збирку песама *На њражу*, а поезију је објављивао у „Свитку“, „Вестима“ и „Ужичкој недељи“. Приредио је за штампу дневник генерала Драгољуба Т. Вуковића *Како да добри Боџ* и „Писма без курира“ Слободана Пенезића Крцуна. Аутор је изложби и каталога: *Сйомен на њрџ 1958–2008*, *Сйомен њрџ у Ужицу – 50 џодина (1961-2011)*, *Ad acta, Ухвати и љустити – њедесет њет џодина ужичке велике љлаже (1960–2015)*, *Ужице 1941–1945*, *Мосџови на кривој Дрини* и *Млеко и крв* – из Личног фонда Слободана Пенезића Крцуна.

Добитник је награде „Ужичке недеље“ за допринос у култури за 2009. годину.

2. Мирослав ДУЧИЋ

дипломирани правник – архивски саветник

Запослен је у Архиву од 1987. године, у Служби заштите архивске грађе ван архива. Од 2001. до 2012. обављао је функцију директора Архива. Посебно је значајно његово ангажовање око завршетка и опремања нове зграде Архива. По завршетку мандата распоређен је у службу у којој је већ радио.

Године 2014. изабран је за председника Архивистичког друштва Србије. Учествовао је на домаћим и међународним саветовањима, а своје стручне радове објављивао је у „Историјској баштини“, „Архивском гла-

снику“, „Гласнику архива и архивистичког удружења Босне и Херцеговине“, „Гласнику Удружења архивских радника Републике Српске“, „Архивској пракси“ и часопису „Технични и vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja“.

Уредник је „Архивског гласника“, а био је члан редакције „Историјске баштине“ и „Ужичког зборника“.

Колектив Архива са гостима приликом обележавања 55 година рада

3. Весна ПРЉЕВИЋ

дипломирани правник, архивски саветник

Пре запослења у Архиву, радила је у Образовном центру Чајетина и у СИЗ-у за науку у Ужицу, као стручни сарадник. По доласку у Архив, запослена је у Служби обраде и сређивања. Крајем 2006. године именована је за заменика директора, а од 2012. до почетка 2015. обављала је дужност директора. Након тога распоређена је за координатора Службе сређивања и обраде. У периоду од 2006. до 2014. године била је члан Извршног одбора Архивистичког друштва Србије.

Своје стручне радове објављивала је у „Историјској баштини“, „Пожешком годишњаку“, „Архивској пракси“, „Архивском гласнику“ и листу „Вести“. Поред тога, учествовала је на међународним саветовањима где је презентовала своје радове. Била је члан редакције „Историјска баштина“ и члан Издавачког савета.

Добитник је награде из Фонда Даница Гавриловић, као најбољи течај за 1987. годину.

4. Александар В. САВИЋ

доктор историјских наука – архивски саветник

Пре запослења у Архиву радио је као професор историје у Гимназији „Свети Сава“ у Пожеги и Техничкој школи у Ужицу. По доласку у Архив, 1999. године, био је распоређен у Службу сређивања и обраде архивске грађе, а од 2001. води архивску библиотеку и културно-пропагандну и образовну делатност. Уредник је „Историјске баштине“, члан Издавачког савета и редакција: „Ужичког зборника“, „Пожешког годишњака“ и „Златиборског летописа“.

Магистарске студије завршио је на Филозофском факултету у Новом Саду са тезом „Ужички округ 1944–1947. године“. На истом факултету докторирао је 2014. године са тезом „Друштвено-економски развој и промене у Ужичком округу 1947–1963. године“. На Институту за новију историју Србије стекао је звање истраживач сарадник 2011.

Аутор је и коаутор књига: *Ужички округ 1947–1963. године, Библиографија Ужичког зборника, Историјска баштина 1983–2011, 60 година Пољопривредне школе са домом ученика Љубо Мићућ Пожега и приређивач Мемоара Сима Појовића, Сећања Драгољуба С. Илића, Рајног дневника њуковника Сивевана Ј. Туцовића*. Објавио је око 60 стручних радова у часописима: „Историјска баштина“, „Ужички зборник“, „Изворник“, „Златиборски летопис“, „Гласник СПЦ“ и у листу „Вести“.

Аутор је изложби *Сећање на генерала Ивана С. Павловића (1869–1943) и Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815–2015*, а коаутор изложби *Плакаћ као извор за историју Пожеге и околине, Плакаћ као извор за историју Ариља и околине, 60 година од победе над фашизмом, Ужички крај рајне 1941. године у монографским и периодичним публикацијама и 60 година од ослобођења Ужица у Првом светском рату*.

Добитник је награде СО Пожега „7. април“.

5. Снежана БОКИЋ

дипломирани економиста – архивиста

Запослена у Архиву од 1987. године у Служби обраде и сређивања. Године 1996. прелази на радно место шефа рачуноводства, на коме се и данас налази.

Своје стручне радове из области архивистике објављивала је у „Историјској баштини“, „Пожешком годишњаку“ и листу „Вести“.

Добитник је награде из Фонда Даница Гавриловић, као најбољи течајца за 1988. годину.

Колектив Архива 2008. године

6. Даница ШОСТАР

дипломирани економиста – архивиста

Пре запослења у Архиву радила је у основним школама „Нада Матић“ и „Слободан Секулић“, као наставник енглеског језика. У Архиву је запослена од 1989. године у Служби обраде и сређивања.

Своје стручне радове објављивала је у „Историјској баштини“, „По-жешком годишњаку“, „Ужичком зборнику“ и листу „Вести“. Била је са-радник у *Биографском лексикону Златиборског округа* и *Лексикону Ужица*. Поред тога, аутор је изложбе „Картографска збирка Историјског архи-ва Ужице“, а коаутор изложби „Архивски документи – сведоци прошлости 1862–1962“ и „60 година од победе над фашизмом“. Била је члан Редакци-је „Историјске баштине“.

Са прославе 8. марта 2009. године

7. Немања СПАЛОВИЋ

дипломирани историчар – архивиста

Запослен је у Архиву од 2012. године у Служби обраде и сређива-ња архивске грађе. Поред тога ради на прикупљању мемоарске грађе а учествовао је у изради Регистра мемоарске грађе.

Своје прилоге објављивао је у „Историјској баштини“, „Ужичком зборнику“ и листу „Вести“.

8. Александар ФИЛИПОВИЋ

дипломирани историчар – архивиста

У Архиву је био запослен на одређено време од 2005. до 2018. године, у Служби сређивања и обраде. Своје прилоге објављивао је у „Појешком годишњаку“ и „Историјској баштини“.

Колектив Архива испред манастира Рујан 2018.

9. Драган КНЕЖЕВИЋ

архивски помоћник I врсте

Запослен у Архиву од 1984. године у Служби за микрофилмовање. Касније прелази у Службу заштите архивске грађе у архиву – депо, у којој и сада ради и обавља посао шефа депоа. Технички је уредник и коректор публикација и изложби Архива. Поред тога, врши компјутерску припрему за штампу архивских публикација. Стручне радове објављивао је у „Историјској баштини“, „Архивској пракси“ и листу „Вести“. У периоду од 2006. до 2014. био је делегат у Скупштини Архивистичког друштва Србије.

10. Зорица ЦАКОВИЋ

архивски помоћник I врсте

Запослена у Архиву од 2000. године у Служби сређивања и обраде. Своје стручне радове објављивала је у „Историјској баштини“, „Пожешком годишњаку“ и листу „Вести“. Од 2011. године обавља послове секретара Редакције „Историјске баштине“. Коаутор је изложби „Учитељска школа у Ужицу, трагом архивских докумената 1925–1972“ и „Архивски документи сведоци прошлости 1862–1962“. Године 2016. завршила је економски факултет „Мегатренд“, Универзитета у Београду и стекла звање дипломирани економиста.

11. Зорица АРНАУТОВИЋ

архивски помоћник I врсте

Запослена у Архиву од 2002. године у Служби сређивања и обраде, а поред тога, задужена је и за пријем истраживача у архивској читаоници.

Објављивала је своје стручне радове у „Историјској баштини“, учествовала на међународном саветовању у Мостару, а била је сарадник у *Ужичком лексикону*.

Члан је Редакције „Историјске баштине“.

12. Душан ЖУГИЋ

архивски помоћник

У Архиву је запослен од 2008. године у Служби заштите архивске грађе у Архиву – депо. Сарађивао је у *Ужичком лексикону*. Године 2015. завршио је Економски факултет „Мегатренд“, Универзитета у Београду и стекао звање дипломирани економиста.

НАШИ ПРЕТХОДНИЦИ

Благоје ЖИВКОВИЋ

Рођен је у Гроцкој 1903. године. Основну школу похађао је у Ратарима, код Смедеревске Паланке, гимназију у Београду, Учитељску школу у Великом Бечкереку (Зрењанину), Вршцу и Јагодини, а Филозофски факултет завршио је у Београду. Службовао је као учитељ и професор у Македонији, Босни и Србији. У Ужицу је радио као професор књижевности у Учитељској школи и Гимназији. Према сећању старих Ужичана, његових ученика и колега, био је изванредан предавач. Поред педагошког, бавио се и литерарним и истраживачким радом.

Приредио је за штампу *Бергане* Доброслава Ружића (1965), написао студију „Књижевни прилози у Годовичком зборнику“ (*Зборник за историју књижевности САНУ*, 1962), *Старо Ужице према необјављеној мемоарској зраћи* (1952), *Ослобођење Ужица 1805* (1954) и *Предаја зрадова 1867. године у очима савременика* (1967). У рукопису су му остала два необјављена дела (Биографија Илије Гарашанина и Знамените Српкиње). Објавио је три збирке песама: *Размрскани дани* (1923), *Трагови* (1930) и *Песме* (1969). Заступљен је у *Антологији најновије лирике Симе Пандуровића*. Објављивао је своје прилоге у преко двадесет листова и часописа: „Мисао“, „Недеља“, „Преглед“, „Књижевност“, „Просветни преглед“, „Архивист“, „Архивски преглед“, „Ужички зборник“, „Ужички одјек“, „Победа“, „Вести“ и др.

Посебно се истакао у организацији тек формираног Архивског средишта у Титовом Ужицу, 1948. године. Професор Благоје Живковић почео је тај рад са једним столом и једном свеском – деловодник с тридесет и једним заведеним актом. Од тада, проводио је сваки слободан сат на терену, обилазећи беспућа Ужичког округа да би сакупио оно што је остало од развучене и немилице уништаване архивске грађе. Добијао је на поклон или откупљивао старе и ретке књиге и архивску грађу и борио се за простор на ком ће сместити ово културно благо. Желећи да се што боље оспо-

соби за овај посао, 1952. године уписао се као полазник на течај за архивисте, први течај који је Државна архива у Београду организовала, а потом је слао и млађе колеге, настојећи да Историјском архиву обезбеди стручни кадар.

Пуних десет година Живковић је стрпљиво, зналачки, трагао, сакуплао прве документе, записивао, регистровао и објављивао драгоцене трагове прошлости. Први фондови и прве збирке у ужичком Архиву и први стручни кораци на обради тих фондова непосредно су дело Благоја Живковића. Иако није био Ужичанин по пореклу, трудио се да што боље упозна прошлост и знамените људе овога краја. Његовом заслугом, на једном од најлепших шеталишта Ужичана, постављена је спомен-биста Милутина Ускоковића. Професионалну службу завршио је у Београду као професор Хемијско-технолошке школе, где је 1961. године пензионисан.

Умро је у Београду, 27. августа 1983. године, где је и сахрањен. У знак сећања на овог знаменитог архивског радника и бриљантног интелектуалца, у холу Архива, постављена је његова биста, рад академског вајара Ужичанина Милана Верговића. Бисту су поклониле ћерке Благоја Живковића, Живка Мелентијевић и Оливера Суботић.

Предраг ГОРДИЋ

Син Драгојла, ужичког трговца и председника општине. Рођен 29. августа 1903. у Ужицу, где је завршио основну школу и гимназију. Студирао је у Француској, а Филозофски факултет, народну и општу историју (као главни) и југословенску књижевност (као споредни предмет), завршио је у Београду 1933, а државни испит положио 1939.

Службовао је у Бољевцу, Суботици, Крушевцу, Ужицу (1945–1948), Крагујевцу, поново у Ужицу (1949–1953), затим у Шапцу, Цетињу и Никшићу. Предавао је историју, али по потреби и друге предмете: српски, француски и немачки језик. У Ужицу је обављао и дужност помоћника директора Гимназије. Држао је предавања у школи, на народним универзитетима, објавио више прилога у дневним листовима. Био је члан Актива предавача и руководиоца Секције младих историчара, Друштва младих љубитеља старине, члан Српског историјског друштва, члан Извршног одбора библиотекара Србије и др. Ученици га се сећају као уредног, савесног и широко образованог професора.

Министарство просвете НР Србије поставило га је, 24. априла 1948, за руководиоца Архивског средишта, па се професор Гордић, иако се кратко задржао на овој функцији, до 15. септембра 1948, може сматрати првим управником Историјског архива.

Радослав В. ПОЗНАНОВИЋ

Рођен је у Гостиници 1924. године. Основну школу похађао је у Рибашевини, нижу гимназију и учитељску школу у Ужицу. Дипломирао је на Филозофском факултету у Београду, где је и одбранио докторску дисертацију из области етнологије.

**Бивши директори Архива
(с лева: Милорад Искрин, Раде Познановић и Мидраг Глушчевић)**

Радио је као учитељ, наставник и професор у основним школама у Рачи, Високој, Миросаљцима, Ариљу и Ужицу, у Средњој техничкој школи, Учитељској школи и на Педагошкој академији у Ужицу. Био је просветни референт, средњи школски инструктор, шеф одсека за просвету среза. Од 1953. до 1957. бавио се новинарством (радио у листу „Вести“). Био је директор Историјског архива од 1962. до 1975, а потом саветник у Педагошком заводу у Ужицу.

Осим послова руковођења, као директор Архива учинио је много на преузимању архивске грађе са терена, њеном сређивању, обиласку регистра на терену и изради малих картотека у Архиву и био један од покретача „Ужичког зборника“. Радио је на организовању и непосредно помагао аматеризам у Ариљу, Ужицу, Равнима, Кремнима, Гостиници, Рибашевини.

шевини, Буару, Сирогојну и др. Објављивао је прилоге у листовима „Политика“, „Вести“, „Задруга“, „Просветни преглед“ и др. Објавио је 58 стручних и научних радова у зборницима, часописима и око 120 рецензија и предговора за различите књиге.

Аутор је књига: *Осма међународна смотра фолклора*, Загреб 1973; *Традиционално усмено стваралаштво ужичког краја*, Београд 1988; *Госпџиница, прошлости и становништво*, Ужице 1991; *Педесет година аматеризма у култури Ужица и околине*, Ужице 1995; *Бела црква у Карану*, Ужице 1996, два издања; *Презимена ужичког краја*, Ужице 1996; *Изгинули у рајовима 1912–1918. из Ужичког округа*, Ужице 1998; *Рајни заробљеници из ужичког краја 1941–1945*, Ужице, 2010; *Пружом преко Шарџана*, Ужице, 2006; *Руси међу Ерама*, Ужице, 2007; *Рожанштво, запис за наслеђе*, Ужице 2000; *Мачкаш – праг Злашборца*, Чајетина, 2013; *Несћанак једног засеока у Госпџиници: демографска микроанализа*, Ужице, 2013 и *Јунаци Карађорђевог звезда ужичког краја*, Ужице, 2015.

Коаутор је књига: *Цвећови у ошњу – изгинули у рају 1941–1945 у ошћини Тишово Ужице*, Београд, 1970, *Тишо – градови*, Београд 1977; *Тишово Ужице – период Ужичке републике*, Београд 1981; *Трагом издаје*, Ваљево 1987; *Штампарство у ужичком крају 1537–1987*, Ужице 1987; *Историја Ужица I*, Ужице 1989; *Историја Ужица II*, Ужице 1992; *Водич кроз културу Злашборског округа*, Ужице 1994; *Кроз Србију и Црну Гору*, Београд 1995; *Животи и дело Тадије Косића*, Г. Милановац 2003; *Педесет година ужичке Училишћеске школе*, Ужице 1970; *Осамдесет година образовања учитеља у Ужицу*, Ужице 2000; *Век школе у Равнима*, Ужице 1999; *Сто година Основне школе „Бранко Радичевић“ у Прибоју*, Прибој 1988. и *Основна школа у Роџачици*, Ужице 2004.

Миодраг Д. ГЛУШЧЕВИЋ

Рођен је у Пожеги 1930. године. У родном граду завршио је основну школу, гимназију у Ужицу, Вишу педагошку школу у Београду, а Филозофски факултет у Новом Саду – група за историју.

Службовао је у школама у Пожеги и Ужицу. Предавао је у Педагошкој академији, а у једном мандату био је директор Историјског архива у Ужицу. Као директор учинио је много на модернизацији и организацији архивске службе, као и у раду са архивском грађом. Повећао је број високообразованог кадра и обезбедио њихову обуку у Архиву Србије.

На стручном и научном пољу истраживао је и писао радове из историје Ужица и ужичког краја. Објавио је 13 књига, самостално или као коаутор, преко 60 чланака и прилога у референтним часописима. Био је један

од организатора скупа „Драгиша Лапчевић у радничком покрету Србије“, секретар редакције *Историја Ужица*, уредник „Ужичког зборника“, „Пожешког годишњака“, *Ужичког лексикона* и сарадник *Биографског лексикона Златиборског округа*, *Српског биографског речника* и листа „Вести“.

Поред три монографије Архива, као аутор и коаутор објавио је: *Осамдесет и пет година ТЗ „Цветица Дабих“*, *Седамдесет и пет година Гимназије у Пожежи*, *Сто година електрификације Ужица 1900–2000*, *Век електрификације Ужица, 170 година прве основне школе у Пожежи*, *Техничка школа у Пожежи (1902–2012)*, *Први воз у ужичком крају*, *Вишешке народне (олимпијске утакмице за округ ужички у Пожежи*, *Председници олимпијске Пожеже*, *Пожежа у XIX и првој половини XX века – са освртом на претходно време* с.н.

Коаутор је изложбе „35 година Историјског архива у Ужицу“, као и сталне поставке у Хидроелектрани на плажи у Ужицу. Био је члан Организационог одбора САНУ за прославу педесетогодишњице смрти академика Љубомира Стојановића и иницијатор обележавања његове родне куће у Ужицу. Поред тога, био је члан Председништва Заједнице архива Србије, члан комисије СИЗ културе у Ужицу за заштиту споменика културе и члан Републичке комисије за израду програма за музејску, архивску и библиотечку делатност средњег усмереног образовања и васпитања. Од 1980. до 1982. био је члан Председништва Друштва историчара Србије.

Поред историје, његова велика љубав био је шах. Био је учесник на општинским, среским, регионалним и републичким такмичењима. Био је вишеструки првак Пожеге и Ужица и првак региона, 1965. године. Учествовао је у екипама ШК „Фарбина“ („Слоге“) и „Воћара“ у Пожеги, „Слободе“ и „Златибора“ у Ужицу.

Преминуо је 13. маја 2016. у Ужицу а 15. маја сахрањен у Пожеги. Постхумно је добио општинско признање „7. април“, коју му је доделила општина Пожега 2018. године.

Драгослав БОГДАНОВИЋ

Рођен је 1932. године у Ужицу. Основну школу и гимназију завршио је у Ужицу, а Филозофски факултет – група за историју у Београду. Своју професионалну каријеру започео је као професор историје у Бајиној Башти, а од 1957. до 1961. био управник Градске државне архиве у Ужицу. Након тога радио је као кустос у Народном музеју у Ужицу и Музеју Босанске крајине у Бањалуци. Био је директор „Маузолеја“ на Опленцу и „Карађорђевог конака“ у Тополи. По повратку у Ужице, радио је као професор историје у Образовном центру „Радоје Марић“ и Медицинској школи, где је и пензионисан 1991. године.

Колектив Архива 1959. године.

Објавио је књигу *Ужичка клисура 1920–1945*, која је имала два издања и један прилог у „Ужичком зборнику“. Поред тога био је аутор изложби: „Веселин Маслеша“ и „25 година устанка у Босанској Крајини“. Члан је Редакционог одбора за писање *Историје Бањалуке* и сарадник на изради туристичког водича Оплењак и Топола.

Добитник је Захвалнице Музеја Босанске крајине и повеље Народног музеја Ужице, за успешну сарадњу и допринос развоју музеја, као и захвалницу Општинског одбора савеза потомака ратника Србије 1912–1920. „Мајор Коста Тодоровић“.

Милорад С. ИСКРИН

Рођен је у Ужицу, 23. јануара 1937. године. Припада првој поратној генерацији основаца која се 1944/45. уписала у Прву основну школу у Ужицу. После завршетка Гимназије у Ужицу, 1955/56. године, завршио је ВПШ – Група историја и географија, у Крагујевцу. Ванредно је студирао и дипломирао историју на Филозофском факултету у Новом Саду, 1977. године. Као наставник радио је у основној школи у Карану и у Основној школи „Душан Јерковић“ у Ужицу. Као професор био је хонорарни наставник на Педагошкој академији у Ужицу. Од 1989. до 1992. био је пред-

седник Извршног савета СО Т. Ужице. Затим је од 1992. до 2001. био директор Историјског архива у Ужицу. За време свог мандата, покренуо је иницијативу да се за Архив пронађе адекватан смештајни простор.

Бавио се историјском публицистиком. Написао је неколико књига из ужичке прошлости: *Ужице кога више нема* (1993 и 2001), *Основна школа у Севојну (1889–1989)*, у коауторству са др Стеваном Игњићем; књига *Чесме ужичке* (1995. и 2004), затим *Кафане и њекаре Ужица* (2002), *Школа на Доњој чаршији* (монографија Основне школе „Андрија Ђуровић“ 2006); *Ми из 56* (монографија генерације ужичких матураната 1956–2006), монографија *Градина* (1996). Написао је приручник из историје за основне школе (1988), у коауторству са Радованом Зарићем. Аутор је текстова објављиваних у часописима: „Ужички зборник“, „Историјска баштина“ и југословенском часопису „Настава историје“.

Добитник је плакете Града Ужица.

Драгица МАТИЋ

Рођена је 1944. године у Костојевићима, општина Бајина Башта. Основну и учитељску школу завршила је у Ужицу, а Филолошки факултет у Београду. Радила је као учитељица у Јасиковицама на Тари, као професор српско-хрватског језика у Чајничу и Стапарима, код Ужица, као библиотекар у Педагошкој академији у Ужицу. У Историјски архив дошла је 1978. године, завршила течај за архивисте у Архиву Србије. Звање вишег архивисте стекла је 1989, а архивског саветника 1999. године. Од 2001. године је у пензији.

У Архиву је радила на сређивању и обради архивских фондова, уређивала и лекторисала „Ужички зборник“ (од бр. 25 до бр. 28), „Историјску баштину“ и све публикације које је Архив издавао од 1978. Поред архивистичких, обављала је и послове библиотекара Архива. У периоду 1991–1994. била је заменик директора.

Своје стручне радове објављивала је у „Архивском прегледу“, „Ужичком зборнику“, „Историјској баштини“, „Појешком годишњаку“ и „Међа-

ју“. Учествовала је у раду стручних архивских скупова и научних скупова у организацији Заједнице архива Србије, Архива Србије, Народног музеја у Ужицу. Била је члан Издавачког савета часописа „Архивист“, члан Редакције „Ужичког зборника“, члан Редакције *Биографско лексикона рачанског краја*, делегат у издавачкој Конференцији ДАРС-а, члан Управног одбора Архива, члан Издавачког савета Културно-просветне заједнице, Народне библиотеке у Ужицу и Историјског архива, и сарадник у *Српском биографском речнику* Матице српске.

Аутор је монографије *Пола века Економске школе у Ужицу: 1946–1996*. и коаутор књиге *Основне школе у Љубањама*, уредник *Биографског лексикона Златиборског окруља* и *Ужичког лексикона*, коаутор *Водича Историјског архива Тишово Ужице*. Објавила је преко 40 чланака и прилога у стручним часописима и зборницима.

За целокупни рад у архивистици награђена је, 2003. године, „Златном архивом“, а 2016. године добила је плакету Града Ужица.

Милун РАОНИЋ

Рођен је 1924. године у Крчагову. У Ужицу је завршио основну школу, нижу гимназију и Учитељску школу. По завршетку рата једно време радио је као секретар Месног народног одбора Сеојно, а 1947. године ступио је на дужност учитеља у селу Варда, где је једно време био и управитељ школе. Учитељски позив обављао је и у школама у Дрежнику, Волујцу, Буару, а 1964. године запослио се у ужичком Архиву, на место архивског помоћника. Уз рад је студирао и 1970. године завршио Филозофски факултет, Одсек за етнологију и тако стекао звање архивисте. Од тада па до одласка у пензију, 1986. године, радио је на сређивању архивске грађе и издавању уверења. Посебно је значајна његов петнаестогодишњи рад на прикупљању података за израду *Водича Историјског архива Тишово Ужице*, где је био коаутор, а који је штампан 1990. године. Поред тога, био је сарадник и коаутор издања *Цветови у ољу*, *Трагом издаје* и *Споменнице њалих бораца и жртва раја 1941–1945*, у *арљској оиштини*. Био је члан реакција „Историјске баштине“ и „Ужичког зборника“, где је и објављивао своје стручне радове.

Преминуо је 2004. године у Ужицу где је и сахрањен.

Миле ЧАРАПИЋ

Рођен је 1960. године у Прибоју, где је завршио основну школу и гимназију. Студије историје завршио је на Филозофском факултету у Београду. Био је запослен у Архиву од 1987. године, у Служби обраде и сређива-

ња. Бавио се истраживањем историје ужичког краја 19. и 20. века, као и прикупљањем и обрадом мемоарске грађе. Своје стручне радове објављивао је у „Ужичком зборнику“, „Историјској баштини“, „Пожешком годишњаку“, „Међају“, едицији „Testudo“ – Прибој и листу „Вести“. Био је дугодишњи члан Редакције „Историјске баштине“.

Објавио је око 30 стручних радова и монографије: *Коло јахача Кнез „Михаило за округ ужички“ 1895–1941; Соколство у ужичком крају и рашкој области 1911–1941; Ужичка Клисура 1920–1945*, као коаутор. Необјављен му је остао рукопис *Привреда Прибоја до 1941. године*.

Преминуо је 2012. године у Ужицу, а сахрањен је у Прибоју.

Милева МИЛОШЕВИЋ

Рођена је 1949. године у Миросалцима, где је завршила основну школу, а гимназију у Пожеги. Филозофски факултет, група за археологију, завршила је у Београду. Запослена је у Архиву од 1978. године у Служби сређивања и обраде. Звање вишег архивисте стекла је 1997, а архивског саветника 2004. године, када је именована за координатора службе. Стручне радове објављивала је у „Ужичком зборнику“, „Историјској баштини“, „Пожешком годишњаку“, „Архивској пракси“, „Архивском гласнику“ и листу „Вести“. Била је члан Редакције „Историјске баштине“.

Поред тога, учествовала је на међународним саветовањима, где је презентovala своје радове. Објавила је око 15 стручних радова и аналитичко-сумарне инвентаре: *Удружење занатлија вароши и среза ужичког – Титово Ужице (1840–1950) и Милан Смиљанић – Сироџино (1891–1979)*. Била је аутор и коаутор изложби: „Учитељска школа у Ужицу, трагом архивских докумената 1925–1972“, „Архивски документи сведоци прошлости 1862–1962“, „Плакат као извор за историју Пожеге и околине“, „Плакат као извор за историју Ариља и околине“ итд.

Миљинко ПОПОВИЋ

Рођен је 1931. године у Кремнима. Основну школу завршио је у Кремнима, а гимназију и Вишу техничку школу у Ужицу. Почео је да ради у Историјском архиву 1955. као шеф депоа, и на том радном месту остао је све до одласка у пензију, 1995. године.

Први је из ужичког Архива похађао и успешно завршио архивистички течај, 1955. године. Током службе стекао је звање архивског помоћника прве врсте, а касније и звање вишег архивског помоћника. Поред рада у служби депоа, учествовао је у оснивању службе за заштиту архивске грађе

ван архива. Дао је велики допринос евидентирању и прикупљању архивске грађе на терену.

Тих и ненаметљив, био је један од утемељивача примене архивских стандарда у заштити, сређивању и обради архивске грађе, те је више пута биран за председника Стручног већа, а био је и члан Редакције *Водича Историјског архива*. Милинко Поповић био је добар сарадник, а своје богато радно искуство несебично је преносио млађим колегама.

Преминуо је 2015. године и сахрањен у Кремнима.

Љубомир М. ВЕЉАШЕВИЋ

Рођен је 1923. године у Севојну, где је завршио основну школу. Нижу гимназију и учитељску школу завршио је у Ужицу, 1944. године. Из радног односа завршио је ВПШ – Група историја и географија и једногodiшњу политичку школу у Београду.

Радио је као учитељ у Горњем Таору, Радановцима, Варди, Прељини и Рибашевини. Био је управитељ основне школе у Карану и директор основне школе у Прељини. Једно време је провео у Ужицу као партијски активиста.

Од 1964. до краја 1986. радио је у Архиву, углавном као руководилац спољне службе у регистратурама свих 10 општина региона. Од 1. септембра 1975. до 1. августа 1977. био је вршилац дужности директора Архива.

Објавио је неколико стручних радова у „Ужичком зборнику“, *Зборнику радова НОР и револуција у Србији 1941–1945.* и „Историјској баштини“. Организовао је и водио стручне семинаре за раднике регистратура у свим средиштима општина региона.

Преминуо је 2009. године а сахрањен је у Ужицу.

Љубина В. ТРИФУНОВИЋ

Рођена је 16. децембра 1928. у Александровцу, од оца Владимира и мајке Живане Спасић. Завршила је гимназију и виши течајни испит у Вишој мешовитој гимназији у Пожаревцу, школске 1947/48. Положила је пред комисијом у Архиву Србије стручни испит за звање архивски помоћник. Радила је на пословима архивског помоћника у Државном архиву у Пожаревцу, од 1. октобра 1955. до 12. новембра 1957. У Историјском архиву у Титовом Ужицу радила је на пословима архивског помоћника, од 15. новембра 1957. до 30. јуна 1964. године.

Из Ужица је отишла у Историјски архив Београд, 12. августа 1964, где је радила у звању архивског помоћника III врсте (унапређена у звање

30. 12. 1961. решењем ИАТУ 12 бр. 492/61) XIV платног разреда. Од 30. септембра 1961. па до 16. маја 1962. замењивала је управника Архива, односно на том месту била до именованја Радослава Познановића на место в.д. управника ове установе.

Мр Војислав ЛАЗОВИЋ

Рођен је 1931. у Бранешцима. Основну школу завршио је у Трипкови, гимназију у Ужицу и историју на Филозофском факултету у Скопљу. Магистрирао на ФПН у Београду, група: Политичка историја 19. и 20. века, одбранивши рад „Развој народне власти у Врањском округу у НОР-у и периоду обнове“.

Био је професор Гимназије у Гњилану, васпитач у Дому за децу и омладину „Петра Мачкатавац“ у Белом Пољу код Сурдулице, професор и заменик директора у школи за планинско газдовање у Сурдулици, Учитељске школе у Врању, Економске школе у Врању, Педагошке академије у Врању, директор Гимназије „Бора Станковић“ у Врању и директор Историјског архива у Ужицу од 1982. до 1992, када је пензионисан.

Био је председник Комисије за идејни рад и образовање и делегат на VII конгресу СКС, предавач у регионалним политичким школама у Лесковцу и Ужицу. Носилац је Седмосептембарског јавног признања СО Врање за постигнуте резултате у образовању и васпитању.

Објавио је више радова у листовима и стручним часописима. Коаутор је монографија о Врањској гимназији (1881–1981) и Ужичкој гимназији (1839–1989).

Петра ЋУРЧИЋ

Рођена је 1957. године у Горажду. Основну школу и гимназију завршила је у Ужицу. У Историјском архиву у Ужицу запослена је од 1. октобра 1979. године у Служби сређивања и обраде архивске грађе, где је радила до 15. августа 2000. године, када прелази и Београд у Педагошки музеј, на радно место стручног сарадника – документалисте на изложбама.

Од 2003. године ради у Архиву Србије као пословни секретар, а потом у читаоници Архива. Стекла је звање вишег архивског помоћника I врсте. Била је члан Редакције „Историјске баштине“ и Издавачког савета „Ужичког зборника“. Своје стручне радове објављивала је у „Историјској баштини“ и „Ужичком зборнику“, а била је и сарадник на изложбама ужичког архива.

НАГРАДЕ И ПРИЗНАЊА

Током свог дугогодишњег рада, Историјски архив примио је бројна признања. Друштво архивских радника НР Србије доделило је Похвалницу колективу Историјског архива Титово Ужице за примерно залагање и постигнуте успехе у „Недељи архива“, одржаној 15–30. септембра 1956. године.

Године 1983, поводом обележавања 35 година рада, Председништво СФРЈ је одликовало Историјски архив у Титовом Ужицу Орденом заслуга за народ са сребрном звездом. Том приликом уручена је повеља Предрагу Гордићу, првом управнику Архива.¹¹

Савез удружења ратника ослободилачких ратова Србије 1912–1920. године и потомака, доделио је, 2000. и 2004. године, захвалнице Историјском архиву за доследан допринос чувању и развијању традиције ослободилачких ратова Србије, јачања моралне снаге народа и одбране отаџбине у савременим условима.

Плакета „Златна архива“

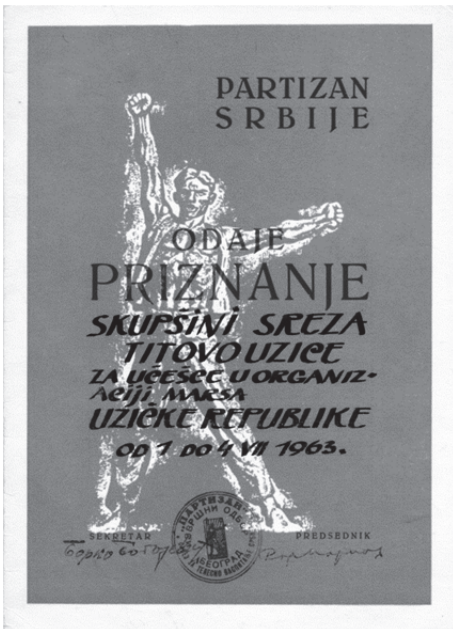
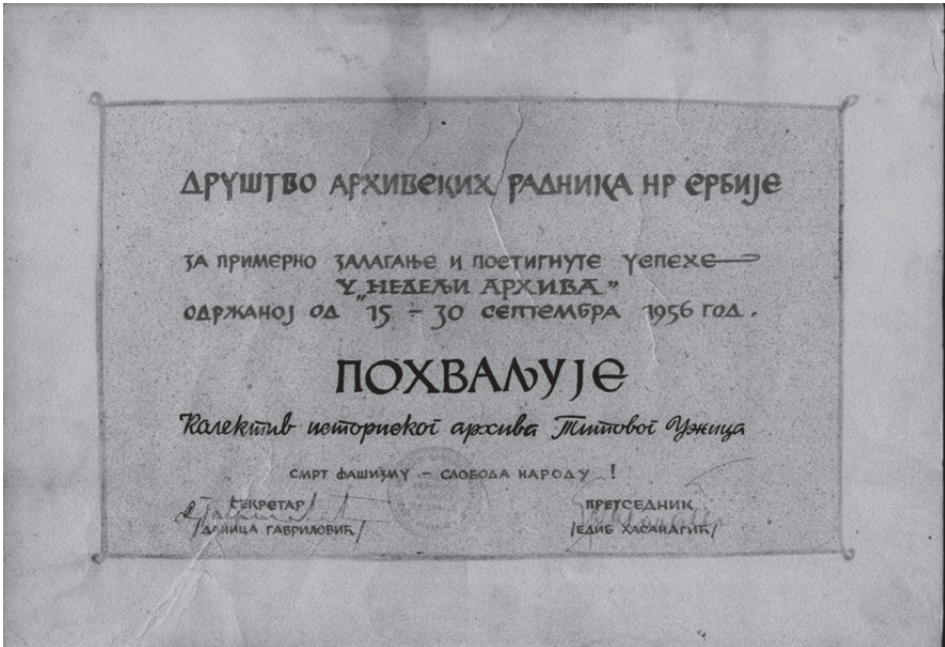
У Архиву Србије, 15. децембра 2010. године, свечано је обележено 110 година рада. У оквиру прославе, додељене су награде из Задужбине Ђорђа, Данице и Јованке Јеленић, као и из Фонда Александра Арнаутовића, за најбољи архив. За 2010. годину, плакету „Златна архива“ добио је Историјски архив Ужице. Награду је, у име Установе, примио директор Мирослав Дучић, који је том приликом рекао да је добијено признање круна дугогодишњег рада запослених, али и потврда успеха усељења у новоизграђени објекат, који је једна од најмодернијих зграда у окружењу, наменски урађена по свим архивистичким стандардима.

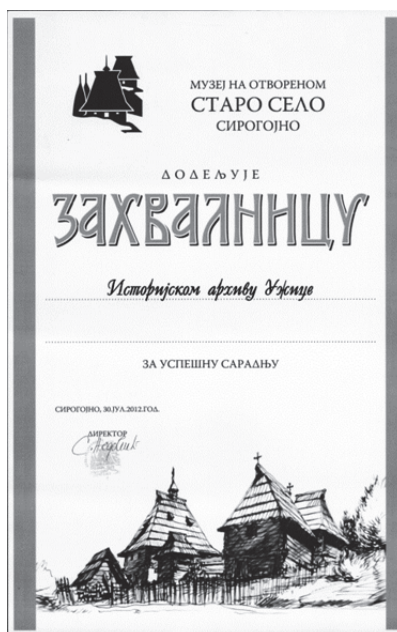
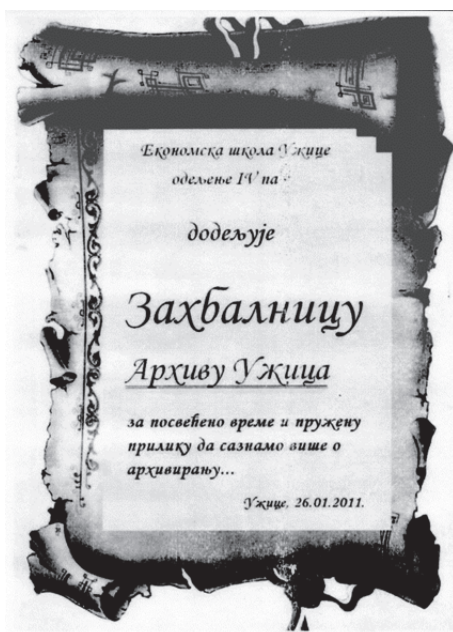
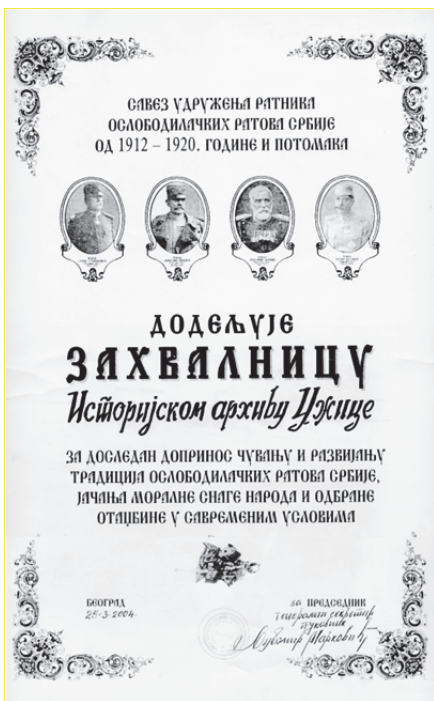
Поводом обележавања 60-годишњице архивске делатности у Републици Српској, Душан Поповић, директор Архив Републике Српске, уручио је, 19. априла 2013. године, Историјском архиву у Ужицу Захвалницу за сарадњу на очувању и заштити архивске грађе и историјског памћења. Признање је, у име ужичког Архива, примила в. д. директора Весна Прљевић.

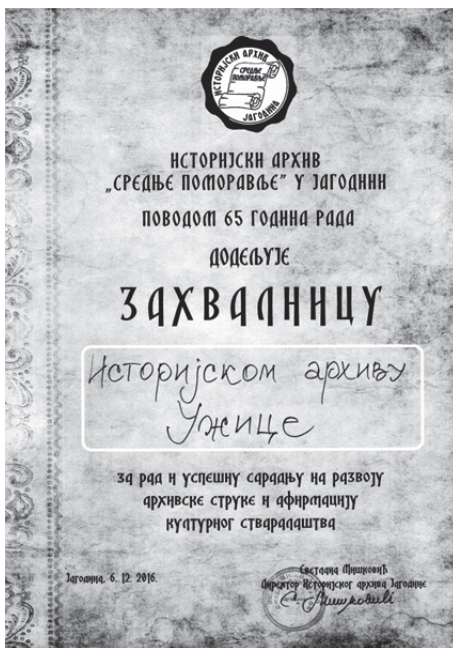
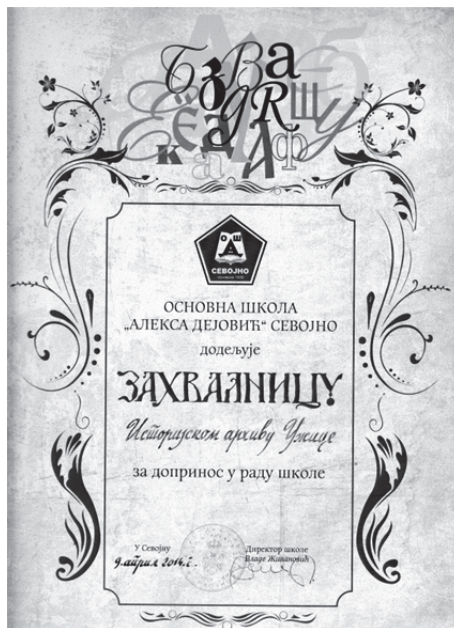
¹¹ „35 година Историјског архива у Титовом Ужицу“, *Историјска башићина*, број 2, 100–110.

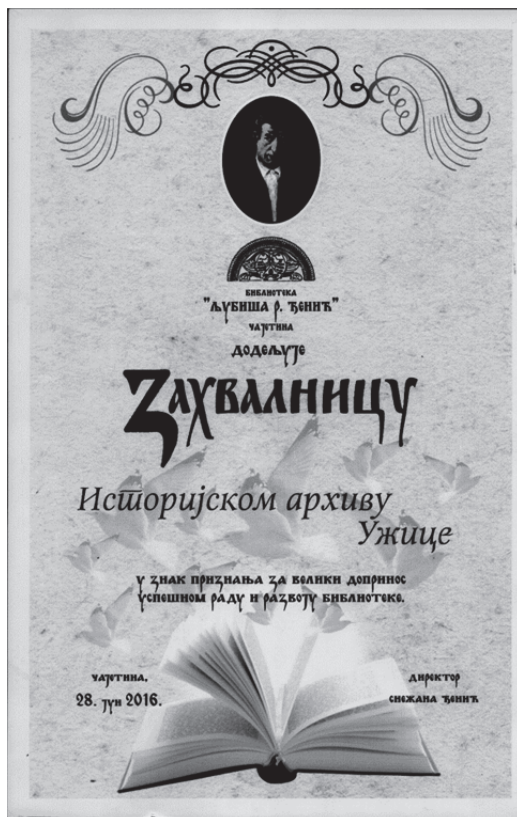

Плакета „Златна архива“

Основна школа „Алекса Дејовић“ Севојно доделила је, 9. априла 2014. године, захвалницу Историјском архиву Ужице за допринос у раду школе.

У библиотеци „Љубиша Р. Ђенић“, у Чајетини, 28. јуна 2016. године, обележен је Дан установе. Том приликом додељена је Захвалница Историјском архиву, у знак признања за велики допринос успешном раду и развоју библиотеке.

Историјски архив „Средње поморавље“ у Јагодини, поводом 65 година рада, доделио је, 6. децембра 2016. године, Захвалницу Историјском архиву Ужице, за рад и успешну сарадњу на развоју архивске струке и афирмацији културног стваралаштва.

Удружење грађана „Жупа Лужница“ Каран доделила је, 8. априла 2017. године, Захвалницу Историјском архиву Ужице, за сарадњу на организовању свечаних догађаја.

Награда Миле Чарапић

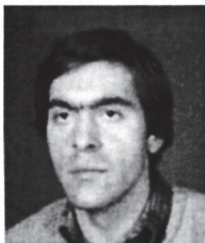
У знак сећања на преминулог колегу Мила Чарапића, на предлог Стручног већа Архива, 18. јуна 2013. године, одлуком директора установљена је годишња награда која ће носити његово име, а додељиваће се за најбољи матурски рад из завичајне историје ученицима Гимназије у Ужицу. Награда се састоји од дипломе и комплета књига – издања Историјског архива.

До сада су награде додељене за матурске радове: Милице Тошић (2013), Маријани Виторовић (2014) „Ужице – од турске чаршије до српске вароши“, Људмили Љубојевић (2015) „Фабрика Први партизан – настанак и развој“, Маји Грбић (2016) „Пријепољска битка“ и Ивани М. Подгорица (2017), „Владавина Милоша Обреновића“.

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ УЖИЦЕ

Установљена награда „Миле Чарапић“

Поводом годишњице смрти историчара – архивског саветника Мила Чарапића, Стручно веће Историјског архива једногласно је усвојило предлог мр Александра В. Савића да Историјски архив установи награду „Миле Чарапић“. На основу члана 21. Статута Историјског архива, вршилац дужности директора Весна Прљевић потписала је одлуку да Историјски архив Ужице у знак сећања на преминулог Мила Чарапића додељује награду „Миле Чарапић“ за најбољи матурски рад из завичајне историје. Награда се састоји од дипломе и комплета књига – издања Историјског архива.

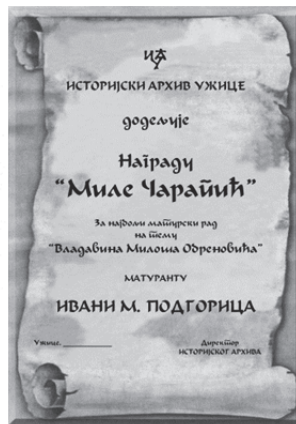

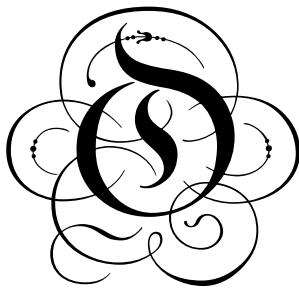
Миле Чарапић

Ко ће бити први добитник награде „Миле Чарапић“ за 2013. годину знаће се до краја јуна када жири професора Ужичке гимназије донесе одлуку о најбољем матурском раду. Награда ће бити уручена на пригодној свечаности.

Покојни Миле Чарапић (Прибој, 1960 – Ужице, 2012) радио је у Историјском архиву Ужице од 1987. године. Бавио се истраживањем историје ужичког краја 19. и 20. века, као и прикупљањем и обрадом мемоарске грађе. Његову библиографију чине три монографије и око тридесет стручних радова које је објавио у стручним часописима и зборницима.

Љ. П.

СЛУЖБЕ АРХИВА

ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ВАН АРХИВА – СПОЉНА СЛУЖБА

Једна од најважнијих служби у оквиру делатности Установе је заштита архивске грађе и регистратурског материјала ван Архива. Архивска грађа, која настаје радом органа управе, установа, предузећа, судова, али и приватних ималаца, предмет је заштите, а основни задатак службе јесте да пружи стручну помоћ на заштити од уништења архивске грађе на терену.

Један од првих законских прописа, који је дао смернице у раду ове службе, јесте Упутство о шкартирању непотребног регистратурског материјала, које је донело Председништво ФНРЈ, 2. новембра 1949. године, а 1952. године доносе се још два савезна прописа: Решење о чувању архивског материјала и Упутство о прикупљању, чувању и повременом шкартирању архивског материјала.

Архивско веће Србије донело је, 27. децембра 1968. године, Упутство о евидентирању регистратура, архивске грађе и регистратурског материјала, а 1969. године Веће доноси Препоруке критеријума за израду приоритетних регистратура.

Рад службе заштите архивске грађе регулисан је, поред *Закона о заштити културних добара*, подзаконским актима, односно упутствима и препорукама: Препорука о критеријумима за израду листа приоритетних регистратура, Препорука о условима и начину образовања архивског фонда и архивске збирке, Упутство о евидентирању регистратура, архивске грађе и регистратурског материјала, Упутство о разграничењу надлежности између архивских установа над архивском грађом и регистратурским материјалом, Упутство о примопредаји архивске грађе, Упутство о проналажењу, евидентирању, заштити и коришћењу архивске грађе у приватном власништву и Правилник о начину вођења евиденције регистратурског материјала, који ужива претходну заштиту.¹²

Наведеним Правилником одређено је да се у спољној служби воде следеће евиденције: регистар активних регистратура, картотека регистратура, досије регистратура и регистар регистратура престалих са радом. Спољна служба редовно врши обиласке регистратура, у смислу надзора

¹² *Службени гласник Републике Србије*, бр. 28/96.

над ствараоцима архивске грађе и регистратурског материјала, у свих 10 јединица локалне самоуправе, за које је ужички Архив надлежан.

Како је од 2000. године дошло до великих друштвених, а превасходно привредних промена, интензивирао је рад службе нарочито на заштити архивске грађе приватизованих друштвених предузећа, односно оних код којих се приватизација показала као неуспешна и који су се нашли под ударом одредби *Закона о стечају*. Ова предузећа су ликвидирана, односно брисана из регистра активних регистратура – правних лица.

У овом периоду извршено је преко 1000 обилазака регистратура, направљено око 700 записника о прегледу, издато више од 500 налога и решења о излучивању. У просеку се годишње прима 15 фондова, односно архивска грађа од 15 стваралаца. По провенијенцији, односно ствараоцу, у највећем обиму, документација је настала радом привредних субјеката – око 90 процената; део архивске грађе је банкарске провенијенције, део настао радом бивших друштвено-политичких организација, један део је настао радом физичких лица, а један део је допуна раније примљених фондова од активних регистратура, односно државних органа. Ту истичемо општинске управе, судове и тужилаштво.

Од великог броја примљених фондова предузећа, издвајамо по свом привредном значају: Грађевинско предузеће „Златибор“ Ужице, Текстилни комбинат „Љубиша Миодраговић“ Пријепоље, Друштвено предузеће „Црни врх“ Бајина Башта, ДП¹³ „Деса Петронијевић“ Ужице, АД¹⁴ „Епоксид“ Прибој, АД „Фасау“ Ужице, АД „Фротекс“ („Цвета Дабић“) Ужице, АД „Гама“ Ужице, ДП „Инекс напредак“ Нова Варош, ДП „Инкоп“ Прибој, ДП „Инова“ Кокин Брод, ДП „ИТИ“ Прилике, АД „Котроман“ Мокра Гора, АД „Кожа“ Ужице, ДП „Лимка“ Пријепоље, ДП „Металац“ Ивањица, ДП „Младост“ Чајетина, ЗЗ „Прота Милан Смиљанић“ Сирогојно, Саобраћајно предузеће „Ракета“ Ужице, ДП „Таратекс“ Бајина Башта, ДП „Тврди метал“ Ужице, ДП „Повлен“ Косјерић, „Прибојска банка“ Прибој, „Инвест банка“ Пожега и многе друге.

Од 2015. године Архив уводи у праксу пријем архивске грађе активних привредних субјеката и то оне настале до њихове приватизације. Тако је примљена архивска грађа настала радом ДП „Цементара Косјерић“, коју је Архиву предала Фабрика цемента „Титан“ Косјерић; примљена је архивска грађа Фабрике креча „Јелен До“ Пожега од белгијске фирме, која је ку-

¹³ Друштвено предузеће, скр.

¹⁴ Акционарско друштво; по архивистичким прописима, последњи назив ствараоца грађе, узима се као назив фонда. У конкретном случају сва акционарска друштва су претежни део свог постојања била друштвена предузећа.

пила поменућу фабрику и у току су преговори са „Ваљаоницом бакра Севојно“ Севојно, око пријема грађе настале радом Друштвеног предузећа „Ваљаонице бакра“.

У току свог рада служба се модернизовала. До 1996. године обилазак регистратура обављао се уз помоћ јавног превоза: на терен се до удаљених регистратура одлазило аутобусима, или возом. Набавком сопствених возила омогућен је чешћи обилазак регистратура и омогућена је њихова потпунија контрола, а набавком теретног возила *Fiat fiorino* олакшан је пријем и допремање архивске грађе у Архив. На овај начин припремљено је и преузето око два километра архивске грађе.

Архивска грађа угашених регистратура пре преузимања у Архив

Поред редовних активности, архивисти у служби архивске грађе ван архива, организују предавања, односно обуку за запослене у регистратурама.¹⁵

¹⁵ Извештај Историјског архива Ужице за 2017; Летопис Историјског архива Ужице.

ПРЕГЛЕД РЕГИСТРАТУРА ПО ОПШТИНАМА 2017. ГОДИНЕ

Ред. бр.	ОПШТИНА	БРОЈ РЕГИСТРАТУРА		
		приоритетних	осталих	свега
1	Ужице	13	106	119
2	Ариље	5	17	22
3	Бајина Башта	5	27	32
4	Ивањица	5	36	41
5	Косјерић	4	17	21
6	Нова Варош	5	29	34
7	Пожега	5	31	36
8	Прибој	5	29	34
9	Пријеполје	5	43	48
10	Чајетина	4	24	28
УКУПНО		56	359	415

СЛУЖБА ЗАШТИТЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ У АРХИВУ – ДЕПО

Једна од најзначајнијих функција Архива, у складу са законским прописима, јесте преузимање, смештај и заштита архивске грађе у депоима. Изградњом нове наменске зграде, као и набавком одговарајуће опреме, створени су услови за адекватан смештај и заштиту архивске грађе.

Ужички архив поседује депое на три локације: у централној згради, у згради старе касарне у Крчагову и у основној школи у Вољуцу.¹⁶ Депои у централној згради су климатизовани и опремљени покретним полицама, у укупној дужини од 3500 дужних метара, чиме су створени оптимални услови за смештај и чување архивске грађе. У остала два депоа простор је прилагођен намени и опремљен фиксним металним полицама.

Архив преузима архивску грађу:

- у складу са законом;
- даровањем или завештањем власника;
- откупом и поклоном од власника.

Кад се грађа преда у архив, престају сва дотадашња власничка и седничка права даваоца, односно дотадашњег имаоца, осим ако уговором није другачије одређено.

Оснивањем Градске државне архиве започело је интензивније преузимање архивске грађе из 19. и прве половине 20. века: општина Среза пожешког, начелства Округа ужичког, ликвидираних приватних банака, национализованих индустријских и занатских предузећа, удружења угоститеља Округа ужичког, неких судова, стручних школа, Женске подружине града Ужица, личних фондова ужичких адвоката, професора Михаила Живковића, личних фондова ужичких трговаца и др.

Преузимани су и фондови прве декаде послератног раздобља и то органа управе: народних одбора срезова, народних одбора општина и месних народних одбора (1944–1955). Преузимани су фондови из послератног периода бројних предузећа, радионица, секција за путеве, одбора Црвеног крста, Обласног комитета КПС, и среских комитета и општинских комитета КПС, синдикалних већа, среских и општинских одбора СУБНОР-а и др.

¹⁶ У 2017. години започело је пресељење архивске грађе из Вољуца у депо у Крчагову.

Образак Р-1

Редни број	НАЗИВ ФОНДА ИЛИ ЗБИРКЕ архивске грађе, односно поједини документи	Књиге или карте	Граничне године фонда или збирке, односно година настанка документа, књиге или карте	Датум уписа у регистар	Број уписа у централни регистар	Број „Служб. гласника СРС“ и датум објављивања одлуке којом је утврђено да је културно добро од изузетног, односно великог значаја	НАЗИВ АРХИВА органа или организације која чува архивску грађу или име конституциона архивске грађе и место где се чува архивска грађа	Потпис овлашћеног лица које је површило упис и печат организације која води регистар	НАПОМЕНА
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
281.	Срески суд - Мајстима		1941 - 1944	24. октобар 1990.			Историјски архив III. Ужице		
285.	Окружни суд - Нови Београд		- 1953	24. октобар 1990.			Историјски архив III. Ужице		
284.	Окружни суд - Шишатово Ужице		1945 -	2. март 1988.		Сп. тласани бр. 18/79 5. мај 1979.	Историјски архив III. Ужице		
285.	Општински суд - Швањца		1945 -	24. октобар 1990.			Историјски архив III. Ужице		
286.	Општински суд - Мајстима		1945 -	24. октобар 1990.			Историјски архив III. Ужице		
287.	Висша педагошка школа Београд - одељење у Шишатово Ужице		1961 - 1976	24. октобар 1990.			Историјски архив III. Ужице		
288.	Училиште за вајарство скулптуре на Вишој економској школи у Београду - Шишатово Ужице		1964 - 1969	24. октобар 1990.			Историјски архив III. Ужице		
289.	Школа за високошколско-лифтовање раднице - Шишатово Ужице		1956 - 1969	24. октобар 1990.			Историјски архив III. Ужице		
190.	Училијска школа „Српски Букосавци“ - Пројекте		1960 - 1973	24. октобар 1990.			Историјски архив III. Ужице		

Л. Т. 151 936

Од 1971–1980. преузето је преко 100 фондова и збирки, а у раздобљу 1980–1986. још 78 фондова и збирки. У овом периоду започето је преузимање матичних књига рођених, венчаних и умрлих из општина, које више нису биле оперативне.

У периоду 1998–2003. године преузимање архивске грађе било је готово сасвим онемогућено. Добијањем на коришћење једне учионице основне школе у Вољуцу и дела простора старе школе у Севојну, 2003. године, створила се могућност за преузимање архивске грађе и регистратурског материјала ликвидираних привредних субјеката.

У периоду од 2002. до 2017. преузето је фондова:

2002	1	2006	10	2010	14	2014	18
2003	3	2007	16	2011	11	2015	23
2004	7	2008	10	2012	26	2016	20
2005	6	2009	15	2013	9	2017	16

Пресељењем у нову зграду, 2009. године, и набавком покретних металних полица, створили су се услови да се фондови препакују у архивске кутије и уложе. Основна евиденција, која се води у служби депоа, а у складу са важећим законским прописима, је Регистар архивске грађе. Уз наведени Регистар образују се и чувају следеће евиденције: Општи инвентар, Књига пријема архивске грађе, Сумарни инвентар, Инвентар микрофилмотеке и досије фонда.

Осим тога, запослени у служби депоа, по захтеву странака за издавање уверења о подацима који су садржани у архивској грађи, издају уверења и оверене копије докумената. У периоду од 2010. до 2017. године, изда-то је 9207 уверења за потребе корисника.

СЛУЖБА СРЕЂИВАЊА И ОБРАДЕ

Најважнији и најсложенији вид заштите архивских фондова, поред заштите, је њихово сређивање и обрада. Из сређених архивских фондова истраживачи и други корисници услуга Архива ће брже и ефикасније доћи до потребних података. У архивима се овим пословима поклања посебна пажња. Све је израженија тенденција да регистратуре архивима предају сређену документацију, како би се у самом архиву тежиште ставило на стручну обраду фондова.

1965. година, рад на сређивању Картотеке изгинулих 1941–1945

Сређивање је прва сложена етапа, која представља темељ за вршење свих даљих архивистичких послова, а то је обрада и публикавање. У Србији се сређивање архивских фондова врши по принципу провенијенције и слободне провенијенције. Прихваћени систем сређивања први пут се помињао у предавањима немачког архивисте Адолфа Бренекеа, дугогоди-

шњег директора Пруског тајног државног архива, а који је у облику приручника објавио 1953. године источнонемачки архивиста Волфганг Леш.¹⁷

На основу Закона о архивској грађи и архивској служби при Архиву Србије, 1967. године, формирано је Архивско веће. Упутство за сређивање архивских фондова, органа управе, радних, друштвено-политичких и других организација, које је донело Архивско веће Србије, 1973. године, предвидело је као могуће начело у сређивању систем провенијенције и слободне провенијенције.¹⁸ Осим тога, Архивско веће је израдило 19 разних упутстава и препорука, а међу њима: О одређивању критеријума о формирању архивског фонда, О сређивању личних и породичних фондова, О чувању и обради збирке фотографија, Препорука о приоритету архивских фондова и збирки за сређивање и обраду и приоритету стручних операција и др.

По преузимању архивске документације, задатак архивиста је формирање фондова, односно разврставање грађе на фондове. „У СР Србији ови су критеријуми формулисани у Упутству о одређивању критеријума о формирању архивског фонда које је донело Архивско веће Србије 1968. године“.¹⁹ Из тих разлога врло је битно да документација која долази у архив буде у сређеном стању, а у случају несређене архивске грађе архивисти приступају разврставању и формирању фондова.²⁰

Архивска грађа из предратног периода доспевала је у ужички Архив углавном у расутом и несређеном стању, а допуњавана је накнадно пронађеним остацима фондова. Првих деценија рада Архива, приоритет у сређивању имали су фондови друштвено-политичких организација, а посебно партијска документација. Један од значајнијих фондова, који је сређиван у том периоду, јесте фонд Окружног народног одбора (1944–1947), а поред њега радило се и на сређивању грађе Начелства Среза златиборског (1837–1918), (1941–1944) и Начелство Среза пожешког (1860–1918), (1941–1944).

Од осамдесетих година 20. века почело је континуирано сређивање и обрада фондова друштвено-политичких организација (обласних, рески и општинских комитета СКС). Поред тога, интензивирао је рад на сређива-

¹⁷ Иванка Брук, Љубодраг Поповић, *Архивистика за III и IV разред усмереног образовања преводилачке и архивско-музејске струке занимања: архивски помоћник, архивар у ОУР-има и архивски њрепаратор*, Београд, 1986, 76.

¹⁸ И. Брук, Љ. Поповић, н. р. 77.

¹⁹ Исто, 79.

^{20*} Јединствена методологија планирања у архивској служби Србије усвојена је 1972. године. У следећој години започело је мерење рада у архивима. Заједница архива Србије усвојила је Номенклатуру послова у архивима Србије марта 1977, а 30. јуна и Јединствене оријентационе норме. Нормирање рада почело се примењивати у свим архивима Србије од 1. јануара 1978, па и у Архиву у Ужицу.

њу и обради личних фондова, од којих су посебно значајни Прота Милан Смиљанић, др Милош Перовић, Милан и Алекса Борисављевић и други, а 2017. године преузет је и лични фонд Слободана Пенезића Крцуна.

Посебна пажња посвећена је сређивању фондова удружења: Удружења занатлија вароши и Среза ужичког – Титово Ужице 1840–1950, Удружење занатлија Среза пожешког 1900–1950, Ужичка трговачка омладина 1889–1945, Коло јахача за Округ ужички „Кнез Михаило“ Ужице 1895–1941, Ужичка соколска жупа – Ужице, Соколско друштво Пожега и др. Богатство архивских збирки такође је значајно по разноврсности докумената и експоната, што се видело кроз рад на збиркама: *Varia*, фотографија, картографској збирци, плаката, печата итд.

У новијем периоду радило се на сређивању фондова начелства срезова (1839–1918, 1918–1941, 1941–1944): Бајина Башта и Косјерић, као и фондова општина за период 1839–1918: Ариље, Бајина Башта, Висабаба, Годовик, Добраче, Здравчићи, Злакуса, Каран, Катићи, Кушићи, Мокра Гора, Остатија, Пожега, Потпећ, Рибашевина, Роге, Севојно и Ужице.

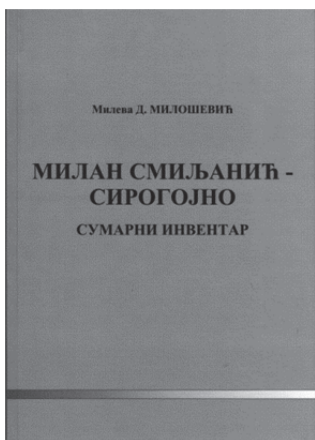
Рад на сређивању архивске грађе

Доношењем Закона о пријављивању и евидентирању одузете имовине, 2005. године, било је потребно доћи до података о конфискацији, национализацији, експропријацији, аграрној реформи и другим мерама. У том циљу било је потребно да служба сређивања и обраде пронађе те податке због великог интересовања и захтева грађана за повраћај имовине. У ужичком архиву налази се 18 фондова, који садрже податке о друштвено-политичким мерама државних органа од 1944. године. Сви фондови тог периода су прегледани (353 фасцикле) и за све фасцикле урађене су унутрашње листе. На тај начин Архив је помогао да се многобројни захтеви од интереса за грађана брзо реше.

Од просветних установа сређен је фонд Основна школа Миланца – Опаљеник 1883–1950. У периоду 2017–2018. године, окончан је рад на фондовима: Окружни народни одбор 1944–1947, Градско поглаварство Града Ужица 1918–1941, Суд части Округа ужичког 1945. година, Удружење занатлија Среза црногорског – Косјерић 1919–1950, а у раду је Народни одбор Области титовоужичке – Титово Ужице 1949–1951, Начелство Среза пожешког 1918–1941, Начелство Среза нововарошког – Нова Варош 1918–1941, Начелство Среза моравичког 1918–1941, Хидротехнички одељак за ужичку и рашку област – Ужице 1924–1929, Окружни народни одбор Титово Ужице 1944–1947.

Обрада архивске грађе

Задатак архивиста је да среде фондове и архивистички их обраде, у оквиру припреме фондова за научно-истраживачки рад. Обрада представља виши степен архивистичких послова. Крајњи резултат обраде су израда информативних средстава: аналитичких и сумарних инвентара.

У свом дугогодишњем раду, архивисти ужичког архива израдили су велики број сумарних и аналитичких инвентара, од којих су неки и публиковани. Циљ израде научно-информативних средстава је да се корисницима и научним радницима омогући што једноставније коришћење архивске грађе. Закључно са 2018. годином урађен је 21 сумарни, 11 аналитичких и 1 аналитичко-сумарни, а публикована су 2 инвентара.

АНАЛИТИЧКИ И СУМАРНИ ИНВЕНТАРИ:

Сумарни:

1. Милева (Милосављевић) Милошевић, Срески комитет СКС Ариље 1944–1955, Титово Ужице, 1983.
2. Милева (Милосављевић) Милошевић СКС Ивањица 1944–1955, Титово Ужице, 1984.
3. Милева Милошевић, Срески комитет СКС Чајетина 1944–1955, Титово Ужице, 1985.
4. Милева Милошевић, Срески комитет СКС Пријеполје 1944–1959, Титово Ужице, 1988.
5. Милошевић Милева, Срески комитет СКС Пожега 1944–1955, Титово Ужице, 1988.
6. Милева Милошевић, Срески комитет Савеза комуниста Србије Среза титовоужичког – Титово Ужице 1944–1967.
7. Милева Милошевић, Савез синдиката Југославије среско веће – Титово Ужице (1945–1967).
8. Милева Милошевић, Савез омладине Србије – Срески комитет Титово Ужице (1944–1967).
9. Драгица Матић, Срески комитет СКС Бајина Башта 1944–1955, Титово Ужице, 1983.
10. Драгица Матић, Срески комитет СКС Косјерић 1944–1955, Титово Ужице, 1984.
11. Драгица Матић, Срески комитет СКС Прибој 1945–1955, Титово Ужице, 1984.
12. Весна (Николић), Прљевић, Обласни комитет Народне омладине Титово Ужице 1949–1952, Титово Ужице, 1989.
13. Даница Шостар, Општина ужичка Ужице 1839–1918.
14. Даница Шостар, Општина висибабска – Висабаба 1839–1918.
15. Даница Шостар, Општина здравчићка – Здравчићи 1839–1918.
16. Немања Спаловић, Трговачка омладина 1889–1945.
17. Милева Милошевић, Женска стручна школа – Титово Ужице (1884–1956).
18. Миле Чарапић, Ужичка соколска жупа – Ужице (1924–1941), сумарни инвентар.
19. Александар Филиповић, Основна школа Миланца – Опаљеник 1883–1950.
20. Даница Шостар, Картографска збирка Историјског архива Ужице 1909–

Аналитички:

1. Драгица Матић, Алекса и Милан Борисављевић Нова Варош – Прибој 1857–1946.
2. Драгица Матић, Милош Перовић, лични фонд 1874–1918.
3. Милева Милошевић, Збирка плаката 1854–1940.
4. Милева Милошевић, Удружење занатлија среза пожешког – Пожега (1900–1950);
5. Миле Чарапић, Соколско друштво – Пожега (1922–1941).
6. Миле Чарапић, Коло јахача за Округ ужички „Кнез Михаило“ – Ужице (1895–1941).
7. Весна Прљевић, Начелство Среза рачанског – Бајина Башта 1837–1918.
8. Весна Прљевић, Начелство Среза рачанског – Бајина Башта 1918–1940.
9. Весна Прљевић, Начелство Среза рачанског – Бајина Башта 1941–1944.
10. Весна Прљевић, Начелство Среза црногорског – Косјерић 1837–1918.
11. Весна Прљевић, Начелство Среза црногорског – Косјерић 1918–1941.

Инвентари који су публиковани:

Милева Милошевић, Удружење занатлија вароши и Среза ужичког – Титово Ужице (1840–1950), аналитичко-сумарни инвентар, Ужице, 2008.

Милева Милошевић, Милан Смиљанић – Сирогојно, 1859–1979, сумарни, Ужице, 2014.

Поред тога израђена су и два регистра за Збирку фотографија и Збирку мемоарске грађе. Посебан значај дат је изради *Водича кроз архивске фондове и збирке Историјског архива Ужице*, јер је то најважније информативно средство једног архива. За израду описа фондова коришћене су историјске белешке, инвентари, пописи архивске грађе и литература.

Фондови и збирке приказани су на основу шеме за *израду Водича кроз архивску грађу Србије*. Унутар група и подгрупа, фондови су приказани према врсти установа и рангу од виших ка нижим, а у оквиру истог ранга по азбучном реду седишта стваралаца фонда. Обрађено је 640 фондова и збирки, обим Водича износио је око 42 штампарска табака. Водич су приредили Милун Раонић и Драгица Матић, објављен је 1990, а промовисан 1992. године. На изради је радила Редакција Историјског архива у саставу: мр Војислав Лазовић, Драгица Матић, Милева Милошевић, Ми-

линко Поповић и Милун Раонић.²¹ У наредном периоду планира се допуна *Водича*, која ће садржати опис новопримљених фондова и збирки.

АРХИВСКА БИБЛИОТЕКА

Архивска библиотека је стручна библиотека и значајна организациона јединица архивске установе и њене делатности. Развијала се упоредо са настанком Архива и постала неодвојиви део укупне делатности, чија је намена првенство да помогне архивистима и истраживачима. Циљ ове, као и осталих архивских библиотека, је да својим књижним фондом прати и допуњује садржаје и податке архивских фондова и збирки, олакша њихово сређивање и обраду и учини их што приступачнијим за коришћење.

Архивска библиотека

²¹ На пословима припреме *Водича* за штампу радили су: Милинко Поповић, Стана Роде, Петра Ђурчић, Станојка Дражић, Драган Кнежевић, Милева Милошевић, Мирослав Дучић, Снежана Ђокић, Даница Шостар.

Управо зато, приликом набавке књига и часописа води се рачуна да стручна литература помаже архивисти у раду на сређивању и обради архивских фондова, информативних средстава, стручних радова и изложби, као и да пружа драгоцене податке истраживачима при изради њихових стручних радова.

Делила је судбину Установе у недостатку адекватног смештајног простора, али преласком у нову зграду, 2009. године, до тада већ богати књижни фонд добија сопствени простор. Важно је напоменути да се поред библиотеке налази савремено опремљена архивска читаоница са 10 места, која од 2015. године носи име „Чика Радова читаоница“. Тиме су услови истраживања знатно унапређени.

По својој намени и начину на који се користи библиотечки материјал, она припада специјалним библиотекама затвореног типа. Књиге, часописи, новине и друге вредности библиотеке користе се искључиво у самом Архиву, а у изузетним случајевима и изван Установе, што је предвиђено одређеним нормативним прописом.

Библиотека Архива данас има изузетно садржајан и вредан фонд, који чине монографске и серијске публикације, стара и ретка књига и збирка рукописа.²²

Књиге су подељене на следеће групе:

– белетристика (само поклони)	– законици, правилници, упутств
– календари	– разно
– друштвене науке	– извештаји (школа, корпорација и др
– политика	– уџбеници
– етнографија	– историја
– правила (друштва, организације)	– часописи

Закључно са 2017. годином архивска библиотека има:

- књига: 11290
- часописа: 3428
- брошура, сепарата и каталога: 585

²² Драгица Матић, „Библиотека Историјског архива у Ужицу“, *Историјска баштина*, број 11/12, Ужице, 2002/2003, 69–72.

Корисници архивског и библиотечког материјала

Поред архивиста, архивска библиотека пружа услуге и научним радницима, студентима, ученицима и другим лицима којима је потребна одговарајућа литература. Осим тога, корисници могу добити информацију и стручну помоћ приликом избора и обраде теме, методолошка упутства за писање стручних радова.

Пресељењем у нову зграду број корисника знатно се повећао. Према евиденцији о коришћењу библиотечког материјала дати су подаци за период од 2010. до 2017:

2010	1212	2012	1100	2014	1099	2016	972
2011	1279	2013	1388	2015	990	2017	896

Библиотечки фонд континуирано се увећава куповином, разменом и поклоном. Размена се врши са другим архивима у земљи и региону, као и са библиотекама научних и културних установа. Све то допринело је богаћењу књижног фонда, а у циљу набавке значајнијих наслова стручне и научне литературе. На тај начин, архивска библиотека омогућава истраживачима, ученицима студентима, докторандима, културним и јавним радницима да дођу до потребне литературе и информација које су им неопходне у њиховом истраживачком раду.

СЛУЖБА ОПШТИХ ПОСЛОВА

У оквиру опште службе обављају се административни, финансијско-рачуноводствени послови и послови одржавања хигијене.

**АРХИВСКИ ФОНДОВИ
И ЗБИРКЕ**

АРХИВСКИ ФОНДОВИ И ЗБИРКЕ

Историјски архив Ужице располаже богатом архивском грађом. Укупна количина архивских фондова и збирки који се налазе у депоима Архива износи 845 што је 4125 дужних метара. Документација која се чува је из 19. и 20. века, али је највећи број фондова настао после 1945. године. Документа су углавном писана на српском језику, изузев неколико списа на другим језицима (немачки, турски).

До оснивања архивске установе у Ужицу, грађа је чувана код стваралаца или код приватних лица. Архивска грађа потиче из свих десет општина, које својом делатношћу покрива овај Архив. Највећи број архивских фондова приман је у несређеном стању, тако да је у првим годинама (па и деценијама) тежиште рада Архива било на сређивању архивске грађе, с циљем да се врши обрада и да на тај начин буде доступна што ширем броју корисника.

Пресељењем у нову зграду услови за чување и смештај архивске грађе углавном су прилагођени савременим архивским стандардима. Грађа је смештена у архивске кутије, са потребним обележјима, које су уложене у покретне архивске полице. На тај начин документација је заштићена, јер је и простор депоа климатизован, чиме се стварају оптимални услови за заштиту архивске грађе.

ПОПИС ФОНДОВА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА УЖИЦЕ

А. АРХИВСКИ ФОНДОВИ ДРЖАВНИХ ОРГАНА, УСТАНОВА, ОРГАНИЗАЦИЈА И ДРУГИХ ИНСТИТУЦИЈА

1. УПРАВА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

1. 1. Архивски фондови до 1918.

Среска начелсџва

- 1.1.1. Начелство Среза ариљског – Ариље, НСА (1850–1918), 3 књ. и 1 ф. (0,14 м)
- 1.1.2. Начелство Среза рачанског – Бајина Башта, НСР (1837–1918), 1 ф. (0,03 м)
- 1.1.3. Начелство Среза моравичког – Ивањица, НСМ (1837–1918), 7 к. (1,15 м)
- 1.1.4. Начелство Среза црногорског – Косјерић, НСЦ (1837–1918),
1 књ. и 1 к. (0,17 м)
- 1.1.5. Начелство Среза пожешког – Пожега, НСП (1860–1918), 272 књ.; 196 к. и
47 ф. (27,06 м)
- 1.1.6. Начелство Среза ужичког – Ужице, НСУ (1836–1918), 3 к. (0,26 м)
- 1.1.7. Начелство Среза златиборског – Чајетина, НСЗ (1837–1918), 109 књ.; 56 к. и
26 ф. (13,27 м)

Општинe

- 1.1.8. Општина ариљска – Ариље, ОА (1839–1918), 1 ф. (0,05 м)
- 1.1.9. Општина бајинобаштанска – Бајина Башта, ОББ (1858–1918), 1 ф. (0,13 м)
- 1.1.10. Општина висибабска – Висабаба, ОВ (1839–1918), 5 књ. и 2 ф. (0,35 м)
- 1.1.11. Општина годовичка – Годовик, ОГ (1839–1918), 8 књ. и 5 ф. (0,55 м)
- 1.1.12. Општина добрчка – Добраче, ОД (1839–1918), 1 ф. (0,03 м)
- 1.1.13. Општина здравчићка – Здравчићи, ОЗ (1839–1918), 1 књ. и 3 ф. (0,45 м)
- 1.1.14. Општина каранска – Каран, ОК (1839–1918), 1 ф. (0,10 м)
- 1.1.15. Општина брезовачка – Катићи, ОБК (1839–1918), 1 књ. и 1 ф. (0,15 м)
- 1.1.16. Општина јаворска – Кушићи, ОЈК (1839–1918), 2 ф. (0,10 м)
- 1.1.17. Општина мокрогорска – Мокра Гора, ОМГ (1839–1918), 3 књ. и 5 ф. (0,33 м)
- 1.1.18. Општина остатичка – Остатија, ОО (1839–1918), 1 књ. и 1 ф. (0,05 м)
- 1.1.19. Општина пожешка – Пожега, ОП (1839–1918), 7 књ. и 65 ф. (8,11 м)
- 1.1.20. Општина потпећка – Потпећ, ОПТ (1839–1918), 4 књ. и 10 ф. (1,45 м)
- 1.1.21. Општина рибашевска – Рибашевина, ОР (1839–1918), 1 ф. (0,05 м)
- 1.1.22. Општина рошка – Роге, ОРГ (1871–1918), 17 ф. (1,70 м)

- 1.1.23. Општина севојничка – Севојно, ОС (1839–1918), 2 ф. (0,25 м)
- 1.1.24. Општина ужичка – Ужице, ОУ (1839–1918), 1 ф. (0,20 м)

1.2. Архивски фондови од 1918. до 1941.

- 1.2.25. Хидротехнички одељак за ужичку и рашку област – Ужице, ХОУРО (1924–1929), 5 ф. (0,40 м)
- 1.2.26. Окружна грађевинска секција – Ужице, ОГСУ (1921–1929), 4 књ. и 19 ф. (1,70 м)
- 1.2.27. Главна средња финансијска управа за Срез ужички – Ужице, ГСФУСУ (1920–1944), 4 ф. (0,50 м)
- 1.2.28. Начелство Среза рачанског – Бајина Башта, НСР (1918–1941), 3 ф. (0,15 м)
- 1.2.29. Начелство Среза моравичког – Ивањица, НСМ (1918–1941), 3 ф. (0,15 м)
- 1.2.30. Начелство Среза црногорског – Косјерић, НСЦ (1918–1941), 1 ф. (0,05)
- 1.2.31. Начелство Среза нововарошког – Нова Варош, НСНВ (1918–1941), 1 ф. (0,06 м)
- 1.2.32. Начелство Среза пожешког – Пожега, НСП (1918–1941), 7 књ. и 4 ф. (0,30 м)
- 1.2.33. Начелство Среза ужичког – Ужице, НСУ (1918–1941), 2 књ. и 43 ф. (3,65 м)
- 1.2.34. Начелство Среза златиборског – Чајетина, НСЗ (1918–1941), 56 књ. и 135 ф. (17,80 м)
- 1.2.35. Градско поглаварство града Ужица – Ужице, ГПГУ (1918–1941), 2 књ. и 2 ф. (0,12 м)
- 1.2.36. Општина годовичка – Годовик, ОГ (1918–1941), 106 књ. и 27 ф. (3,16 м)
- 1.2.37. Општина душковачка – Душковци, ОД (1918–1941), 2 књ. (0,02 м)
- 1.2.38. Општина ивањичка – Ивањица, ОИ (1933–1943), 1 књ. (0,02 м)
- 1.2.39. Општина гугаљска – Јелен До, ОГЈД (1918–1941), 1 ф. (0,10 м)
- 1.2.40. Општина брезовачка – Катићи, ОБК (1918–1941), 1 књ. и 9 ф. (0,90 м)
- 1.2.41. Општина јаворска – Кушићи, ОЈК (1918–1941), 7 књ. и 14 ф. (1,35 м)
- 1.2.42. Општина нововарошка – Нова Варош, ОНВ (1918–1941), 2 ф. (0,11 м)
- 1.2.43. Општина остатичка – Остатија, ОО (1918–1941), 33 ф. (2,10 м)
- 1.2.44. Општина пожешка – Пожега, ОП (1918–1941), 11 књ. и 33 ф. (3,25 м)
- 1.2.45. Општина потпећка – Потпећ, ОПТ (1918–1941), 6 књ. и 4 ф. (0,55 м)
- 1.2.46. Општина рибашевска – Рибашевина, ОР (1918–1941), 1 књ. и 20 ф. (1,10 м)
- 1.2.47. Општина рошка – Роге, ОРГ (1918–1941), 4 ф. (0,30 м)
- 1.2.48. Шумска управа – Бајина Башта, ШУББ (1891–1941), 1 књ. и 14 ф. (1,35 м)
- 1.2.49. Шумска управа – Ивањица, ШУИ (1910–1945), 1 ф. (0,10 м)

1.3. Окућацијски и квислиншки орѓани 1941–1944.

- 1.3.50. Начелство Округа ужичког – Ужице, НОУ (1941–1944), 2 к. и 3 ф. (0,27 м)
- 1.3.51. Начелство Среза рачанског – Бајина Башта, НСРББ (1941–1944), 1 ф. (0,05 м)
- 1.3.52. Начелство Среза моравичког – Ивањица, НСМ (1941–1944), 1 ф. (0,10 м)

- 1.3.53. Начелство Среза пожешког – Пожега, НСП (1941–1944), 2 ф. (0,10)
- 1.3.54. Начелство Среза ужичког – Ужице, НСУ (1941–1944), 1 књ. и 3 ф. (0,38 м)
- 1.3.55. Начелство Среза златиборског – Чајетина, НСЗ (1941–1944),
33 књ. и 3 ф. (1,25 м)
- 1.3.56. Градско поглаварство града Ужица – Ужице, ГПГУ (1941–1944), 1 ф. (0,06 м)
- 1.3.57. Општина брезовачка – Катићи, ОБК (1941–1944), 1 ф. (0,05 м)
- 1.3.58. Општина остатичка – Остатија, ОО (1941–1944), 1 књ. и 1 ф. (0,07 м)
- 1.3.59. Општина пожешка – Пожега, ОП (1941–1944), 1 књ. и 1 ф. (0,05 м)
- 1.3.60. Општина ражанска – Ражана, ОР (1941–1944), 2 књ. (0,02 м)
- 1.3.61. Општина рибашевска – Рибашевина, ОР (1941–1944), 1 ф. (0,05 м)

1.4. Архивски фондови од 1944.

Скупштинске општинске

- 1.4.62. Скупштина општине Ариље, СОА (1944–), 132 књ. и 371 ф. (3,95 м)
- 1.4.63. Скупштина општине Бајина Башта, СОББ (1944–), 92 књ. и 498 ф. (32,20 м)
- 1.4.64. Скупштина општине Ивањица, СОИ (1944–), 82 књ. и 362 ф. (30,70 м)
- 1.4.65. Скупштина општине Косјерић, СОК (1944–), 111 књ. и 311 ф. (25,70 м)
- 1.4.66. Скупштина општине Кремна, СОКР (1945–1965), 103 књ. и 216 ф. (31,50 м)
- 1.4.67. Скупштина општине Нова Варош, СОНВ (1944–), 70 књ. и 194 ф. (15,50 м)
- 1.4.68. Скупштина општине Пожега, СОП (1944–), 311 књ. и 736 ф. (80,00 м)
- 1.4.69. Скупштина општине Прибој, СОПБ (1945–), 168 књ. и 530 ф. (46,50 м)
- 1.4.70. Скупштина општине Пријеполје, СОПР (1944–), 174 књ. 230 ф. (21,45 м)
- 1.4.71. Скупштина општине Титово Ужице, СОТУ (1944–),
605 књ. и 2372 ф. и 447 пер. дос. (243,73 м)
- 1.4.72. Скупштина општине Чајетина, СОЧ (1944–), 104 књ. и 247 ф. (13,95 м)

Обласни народни одбори

- 1.4.73. Народни одбор области титовоужичке – Титово Ужице, НООБТУ
(1949–1951), 115 књ. и 152 ф. (18,27 м)

Окружни народни одбори

- 1.4.74. Окружни народни одбор Титово Ужице, ОНОТУ (1944–1947),
64 књ. и 102 ф. (11,62 м)

Народни одбори срезова

- 1.4.75. Скупштина Среза – Титово Ужице, ССТУ (1955–1967),
209 књ. 1698 ф. (159,65 м)
- 1.4.76. Међуопштинска регионална заједница – Титово Ужице, МРЗТУ
(1970–1990), 2,95 м
- 1.4.77. Народни одбор Среза ариљског – Ариље, НОСА (1944–1955),
94 књ. и 162 ф. (16,60 м)

- 1.4.78. Народни одбор Среза рачанског – Бајина Башта, НОСР (1944–1955)
144 књ. и 230 ф. (17,30 м)
- 1.4.79. Народни одбор Среза моравичког – Ивањица, НОСМ (1944–1955),
95 књ; 46 ф. и 33 к. (9,97 м)
- 1.4.80. Народни одбор Среза црногорског – Косјерић, НОСЦ (1944–1955),
175 књ. и 160 ф. (16,50 м)
- 1.4.81. Народни одбор Среза златарског – Нова Варош, НСЗНВ (1943–1955)
117 књ. и 165 ф. (17,85 м)
- 1.4.82. Народни одбор Среза пожешког – Пожега, НОСП (1944–1955),
206 књ. и 346 ф. (32,50 м)
- 1.4.83. Народни одбор Среза прибојског – Прибој, НОСПБ (1943–1955),
101 књ. и 165 ф. (15,65 м)
- 1.4.84. Народни одбор Среза милешевског – Пријепоље, НОСМП (1943–1955),
139 књ. и 244 ф. (23,05 м)
- 1.4.85. Народни одбор Среза Пријепоље – Пријепоље, НОСПР (1955–1959),
49 књ. и 194 ф. (15,05 м)
- 1.4.86. Народни одбор Среза ужичког – Титово Ужице, НОСТУ (1944–1955),
246 књ. и 433 ф. (41,15 м)
- 1.4.87. Народни одбор Среза златиборског – Чајетина, НОСЗЧ (1944–1954),
144 књ. и 166 ф. (16,60 м)

Народни одбори општина

- 1.4.88. Народни одбор општине Аљиновићи – Аљиновићи, НООА (1944–1959),
11 књ. и 14 ф. (1,20 м)
- 1.4.89. Народни одбор општине Бабине – Бабине, НООБ (1944–1955), 1 књ. (0,02 м)
- 1.4.90. Народни одбор општине Бакионица – Бакионица, НООБК (1944–1955),
16 књ. и 21 ф. (1,75 м)
- 1.4.91. Народни одбор општине Бања – Бања, НООБЊ (1945–1955),
12 књ. и 7 ф. (0,75 м)
- 1.4.92. Народни одбор општине Бела Земља – Бела Земља, НООБЗ (1947–1957),
34 књ. и 17 ф. (1,88 м)
- 1.4.93. Народни одбор општине Бесеровина – Бесеровина, НООБС (1944–1955),
10 књ и 6. ф. (0,46 м)
- 1.4.94. Народни одбор општине Биоска – Биоска, НООБИ (1944–1955),
16 књ. и 8 ф. (0,16 м)
- 1.4.95. Народни одбор општине Бистрица – Бистрица, НООБТ (1945–1955),
9 књ. и 9 ф. (0,75 м)
- 1.4.96. Народни одбор општине Божетићи – Божетићи, НООБЖ (1944–1957),
7 књ. и 21 ф. (1,35 м)
- 1.4.97. Народни одбор општине Братљево – Братљево, НООБЉ (1944–1955),
2 књ. и 1 ф. (0,12 м)
- 1.4.98. Народни одбор општине Брезова – Брезова, НООБВ (1944–1959),
25 књ. и 60 ф. (4, 00 м)

- 1.4.99. Народни одбор општине Бреково – Бреково, НООБК (1944–1957),
3 књ. и 5 ф. (0,43 м)
- 1.4.100. Народни одбор општине Бродарево – Бродарево, НООБД (1944–1959),
8 књ. и 4 ф. (0,50 м)
- 1.4.101. Народни одбор општине Бучје – Бучје, НООБЧ (1944–1955),
12 књ. и 5 ф. (0,65 м)
- 1.4.102. Народни одбор општине Варда – Варда, НООВР (1946–1957),
28 књ. и 35 ф. (2,55 м)
- 1.4.103. Народни одбор општине Вионица – Вионица, НООВН (1944–1955),
3 књ. и 5 ф. (0,26 м)
- 1.4.104. Народни одбор општине Висибаба – Висибаба, НООВБ (1944–1955),
24 књ. и 10 ф. (1,15 м)
- 1.4.105. Народни одбор општине Висока – Висока, НООВС (1944–1955),
1 књ. (0,01 м)
- 1.4.106. Народни одбор општине Глумач – Глумач, НООГЛ (1944–1955),
14 књ. и 10 ф. (0,95 м)
- 1.4.107. Народни одбор општине Годечево – Годечево, НООГЧ (1944–1955),
16 књ. и 19 ф. (1,50 м)
- 1.4.108. Народни одбор општине Годовик – Годовик, НООГД (1944–1955),
19 књ. и 18 ф. (1,75 м)
- 1.4.109. Народни одбор општине Горобиље – Горобиље, НООГР (1944–1955),
23 књ. и 18 ф. (1,75 м)
- 1.4.110. Народни одбор општине Гостиље – Гостиље, НООГС (1944–1955),
2 књ. и 10 ф. (0,63 м)
- 1.4.111. Народни одбор општине Гугаљ – Гугаљ, НООГУ (1944–1955),
19 књ. и 14 ф. (1,20 м)
- 1.4.112. Народни одбор општине Девићи – Девићи, НООДВ (1955–1962),
31 књ. и 82 ф. (6,20 м)
- 1.4.113. Народни одбор општине Доња Добриња – Доња Добриња, НООДД
(1955–1957), 28 књ. и 17 ф. (1,96 м)
- 1.4.114. Народни одбор општине Добраче – Добраче, НООДБ (1944–1955),
1 књ. (0,03 м)
- 1.4.115. Народни одбор општине Доброселица – Доброселица, НООДС
(1944–1955), 6 књ. и 3 ф. (0,28 м)
- 1.4.116. Народни одбор општине Драглица – Драглица, НООДГ (1944–1955),
6 књ. и 2 ф. (0,26 м)
- 1.4.117. Народни одбор општине Дрежник – Дрежник, НООДР (1944–1955),
24 књ. и 8 ф. (1,37 м)
- 1.4.118. Народни одбор општине Дуб – Дуб, НООДУ (1944–1955),
15 књ. и 7 ф. (0,86 м)
- 1.4.119. Народни одбор општине Душковци – Душковци, НООДШ (1944–1957),
38 књ. и 28 ф. (2,70 м)
- 1.4.120. Народни одбор општине Ерчеге – Ерчеге, НООЕ (1944–1955),
9 књ. и 6 ф. (0,47 м)

- 1.4.121. Народни одбор општине Жупа – Жупа, НООЖ (1944–1955),
13 књ. и 4 ф. (0,66 м)
- 1.4.122. Народни одбор општине Забрђе – Забрђе, НООЗБ (1952–1955),
4 књ. и 5 ф. (0,35 м)
- 1.4.123. Народни одбор општине Заовине – Заовине, НООЗВ (1944–1955),
6 књ. и 9 ф. (0, 50 м)
- 1.4.124. Народни одбор општине Зарожје – Зарожје, НООЗЖ (1944–1955),
2 књ. (0,05 м)
- 1.4.125. Народни одбор општине Здравчићи – Здравчићи, НООЗД (1944–1955),
21 књ. и 19 ф. (1,65 м)
- 1.4.126. Народни одбор општине Злодол – Злодол, НООЗЛ (1955–1957),
10 књ. и 26 ф. (1,72 м)
- 1.4.127. Народни одбор општине Ивање – Ивање, НООИ (1944–1955),
1 књ. и 1 ф. (0,04 м)
- 1.4.128. Народни одбор општине Јабланица – Јабланица, НООЈБ (1944–1955),
6 књ. и 2 ф. (0,18 м)
- 1.4.129. Народни одбор општине Јакаљ – Јакаљ, НООЈК (1944–1955),
13 књ. и 19 Ф. (1,25 м)
- 1.4.130. Народни одбор општине Јасеново – Јасеново, НООЈС (1944–1955),
17 књ. и 15 ф. (1,28 м)
- 1.4.131. Народни одбор општине Жежевица – Жежевица, НООЈЖ (1944–1959),
56 књ. и 78 ф. (6,36 м)
- 1.4.132. Народни одбор општине Јелен До – Јелен До, НООЈД (1955–1957),
24 књ и 10 ф. (1,10 м)
- 1.4.133. Народни одбор општине Каленићи – Каленићи, НООКЛ (1944–1955),
18 књ. и 12 ф. (1,10 м)
- 1.4.134. Народни одбор општине Каран – Каран, НООКА (1944–1959),
70 књ. и 45 ф. (4,37 м)
- 1.4.135. Народни одбор општине Касидоли – Касидоли, НООКС (1955–1959),
19 књ. и 31 ф. (2,40 м)
- 1.4.136. Народни одбор општине Ковиље – Ковиље, НООКВ (1944–1959),
31 књ. и 34 ф. (3,12 м)
- 1.4.137. Народни одбор општине Костојевићи – Костојевићи, НООКО (1944–1959)
27 књ. и 26 ф. (5, 87 м)
- 1.4.138. Народни одбор општине Крајчиновићи – Крајчиновићи, НООКЈ
(1945–1955), 7 књ. и 5 ф. (0,40 м)
- 1.4.139. Народни одбор општине Крвавци – Крвавци, НООКЦ (1955–1957),
7 књ. и 12 ф. (1,15 м)
- 1.4.140. Народни одбор општине Крива Река – Крива Река, НООКР (1944–1955),
12 књ. и 14 ф. (1,31 м)
- 1.4.141. Народни одбор општине Крушчица – Крушчица, НООКШ (1944–1959),
23. књ и 30 ф. (2,30 м)
- 1.4.142. Народни одбор општине Кушићи – Кушићи, НООКУ (1944–1959),
23 књ. и 36 ф. (3,20 м)

- 1.4.143. Народни одбор општине Латвица – Латвица, НООЛА (1944–1955),
2 ф. (0,15 м)
- 1.4.144. Народни одбор општине Лиса – Лиса, НООЛИ (1944–1955),
6 књ. и 4 ф. (0,30 м)
- 1.4.145. Народни одбор општине Луке – Луке, НООЛК (1944–1955),
5 књ. и 6 ф. (0,44 м)
- 1.4.146. Народни одбор општине Луново Село – Луново Село, НООЛС
(1946–1955), 24 књ. и 11 ф. (1,58 м)
- 1.4.147. Народни одбор општине Љубање – Љубање, НООЉБ (1944–1955),
15 књ. и 11 ф. (1,22 м)
- 1.4.148. Народни одбор општине Љубиш – Љубиш, НООЉШ (1944–1959),
8 књ. и 8 ф. (0,40 м)
- 1.4.149. Народни одбор општине Маковиште – Маковиште, НООМК (1944–1955),
15 књ. и 12 ф. (1,25 м)
- 1.4.150. Народни одбор општине Међуречје – Међуречје, НООМР (1944–1959),
15 књ. и 49 ф. (3,50 м)
- 1.4.151. Народни одбор општине Милешево – Милешево, НООМЛ (1944–1955),
4 књ. и 3 ф. (0,20 м)
- 1.4.152. Народни одбор општине Миросалци – Миросалци, НООМС (1944–1955)
5 књ. и 1 ф. (0,18 м)
- 1.4.153. Народни одбор општине Мокра Гора – Мокра Гора, НООМГ (1944–1955),
22 књ. и 15 ф. (1,60 м)
- 1.4.154. Народни одбор општине Мочиоци – Мочиоци, НООМЧ (1944–1955),
10 књ. и 6 ф. (0,63 м)
- 1.4.155. Народни одбор општине Негбина – Негбина, НООН (1944–1955),
3 књ. и 1 ф. (0,25 м)
- 1.4.156. Народни одбор општине Овчиња – Овчиња, НОООВ (1944–1955),
8 књ. и 1 ф. (0,25 м)
- 1.4.157. Народни одбор општине Оклетач – Оклетач, НОООК (1944–1955),
6 књ. и 3 ф. (0,24 м)
- 1.4.158. Народни одбор општине Опаљеник – Опаљеник, НОООП (1944–1955),
9 књ. и 12 ф. (1,10 м)
- 1.4.159. Народни одбор општине Осоница – Осоница, НОООС (1944–1955),
6 књ. и 6 ф. (0,40 м)
- 1.4.160. Народни одбор општине Остатија – Остатија, НОООТ (1944–1955),
7 књ. и 10 ф. (0,75 м)
- 1.4.161. Народни одбор општине Перућац – Перућац, НООПЕ (1955–1957),
7 књ. и 25 ф. (1,30 м)
- 1.4.162. Народни одбор општине Пилица – Пилица, НООПЛ (1944–1955),
1 књ. и 3 ф. (0,45 м)
- 1.4.163. Народни одбор општине Потпећ – Потпећ, МООПТ (1944–1955),
11 књ. и 13 ф. (1,46 м)
- 1.4.164. Народни одбор општине Правошево – Правошево, НООПВ (1944–1955),
4 књ. и 3 ф. (0,20 м)

- 1.4.165. Народни одбор општине Полимље – Прибој, НООПБ (1952–1955),
8 књ. и 2 ф. (0,25 м)
- 1.4.166. Народни одбор општине Придворица – Придворица, НООПД (1944–1955)
7 књ. и 8 ф. (0,63 м)
- 1.4.167. Народни одбор општине Прилике – Прилике, НООПК (1944–1957),
14 књ. и 7 ф. (0,76 м)
- 1.4.168. Народни одбор општине Прилипац – Прилипац, НООПЦ (1944–1955),
23 књ. и 15 ф. (1,35 м)
- 1.4.169. Народни одбор општине Равни – Равни, НООРВ (1944–1959),
47 књ. и 14 ф. (2,35 м)
- 1.4.170. Народни одбор општине Радановци – Радановци, НООРД (1944–1955),
15 књ. и 11 ф. (0,95 м)
- 1.4.171. Народни одбор општине Радијевићи – Радијевићи, НООРЂ (1944–1955),
7 књ. и 9 ф. (0,78 м)
- 1.4.172. Народни одбор општине Радобуђа – Радобуђа, НООРЂ (1944–1955),
2 књ. и 1 ф. (0,07 м)
- 1.4.173. Народни одбор општине Радоиња – Радоиња, НООРЂ (1944–1959),
16 књ. и 35 ф. (2, 60 м)
- 1.4.174. Народни одбор општине Радошево – Радошево, НООРШ (1944–1955),
1 ф. (0,05 м)
- 1.4.175. Народни одбор општине Ражана – Ражана, НООРЖ (1944–1957),
44 књ. и 20 ф. (2,30 м)
- 1.4.176. Народни одбор општине Растиште – Растиште, НООРС (1944–1955),
7 књ. и 6 ф. (0,47 м)
- 1.4.177. Народни одбор општине Рача – Рача, НООРЧ (1944–1955),
8 књ. и 6 ф. (0,40 м)
- 1.4.178. Народни одбор општине Рибашевина – Рибашевина, НООРБ (1944–1955),
21 књ. и 13 ф. (1,50 м)
- 1.4.179. Народни одбор општине Рогачица – Рогачица, НООРЦ (1944–1957),
26 књ. и 35 ф. (2,61 м)
- 1.4.180. Народни одбор општине Роге – Роге, НООРГ (1944–1957),
28 књ. и 15 ф. (1,55 м)
- 1.4.181. Народни одбор општине Рожанство – Рожанство, НООРО (1944–1955),
10 књ. и 18 ф. (1,05 м)
- 1.4.182. Народни одбор општине Саставци – Саставци, НООСА (1952–1955),
12 књ. и 5 ф. (0,62 м)
- 1.4.183. Народни одбор општине Севојно – Севојно, НООСЕ (1944–1955),
20 књ. и 13 ф. (1,34 м)
- 1.4.184. Народни одбор општине Сељашница – Сељашница, НООСЉ (1944–1955),
1 књ. (0,01 м)
- 1.4.185. Народни одбор општине Семеѓево – Семеѓево, НООСЂ (1944–1955),
7 књ. и 4 ф. (0,38 м)
- 1.4.186. Народни одбор општине Сеча Река – Сеча Река, НООСР (1944–1955),
15 књ. и 16 ф. (1,60 м)

- 1.4.187. Народни одбор општине Сирогојно – Сирогојно, НООСИ (1944–1955), 20 књ. и 23 ф. (1,29 м)
- 1.4.188. Народни одбор општине Ражана – Скакавци, НООРЖС (1944–1955), 17 књ. и 7 ф. (0,70 м)
- 1.4.189. Народни одбор општине Добриња – Средња Добриња, НООДСД (1952–1955), 18 књ. и 6 ф. (0,77 м)
- 1.4.190. Народни одбор општине Средња Река – Средња Река, НООСР (1944–1955), 1 књ. и 6 ф. (0,28 м)
- 1.4.191. Народни одбор општине Солотуша – Солотуша, НООСО (1944–1955), 16 књ. и 6 ф. (0,80 м)
- 1.4.192. Народни одбор општине Стубло – Стубло, НООСТ (1949–1955), 1 књ. и 1 ф. (0,05 м)
- 1.4.193. Народни одбор општине Субјел – Субјел, НООСУ (1944–1955), 11 књ. и 12 ф. (0,95 м)
- 1.4.194. Народни одбор општине Трипкова – Трипкова, НООТР (1947–1955), 9 књ. и 6 ф. (0,73 м)
- 1.4.195. Народни одбор општине Тубићи – Тубићи, НООТБ (1944–1955), 15 и 8 ф. (0,78 м)
- 1.4.196. Народни одбор општине Тоци – Црквени Тоци, НООТО (1944–1955), 1 књ. (0,02 м)
- 1.4.197. Народни одбор општине Цурово – Цурово, НООЦ (1944–1955), 1 књ. (0,02 м)
- 1.4.198. Народни одбор општине Шљивовица – Шљивовица, НООШЉ (1944–1955), 7 књ. и 6 ф. (0,43 м)
- 1.4.199. Народни одбор општине Шуме – Шуме, НООШУ (1944–1955)

Месни народни одбори

- 1.4.200. Месни народни одбор Алин Поток – Алин Поток, МНОАП (1944–1952), 4 књ. и 7 ф. (0,36 м)
- 1.4.201. Месни народни одбор Батковићи – Батковићи, МНОБА (1945–1952), 4 књ. и 1 ф. (0,16 м)
- 1.4.202. Месни народни одбор Бјелотићи – Бјелотићи, МНОБЈ (1945–1946), 1 књ. и 1 ф. (0,10 м)
- 1.4.203. Месни народни одбор Брајковићи – Брајковићи, МНОБР (1945–1952), 9 књ. и 3 ф. (0,40 м)
- 1.4.204. Месни народни одбор Бранешци – Бранешци, МНОБШ (1945–1946), 1 књ. (0,03 м)
- 1.4.205. Месни народни одбор Буковик – Буковик, МНОБК (1944–1952), 2 ф. (0,15 м)
- 1.4.206. Месни народни одбор Врутци – Врутци, МНОВР (1945–1952), 2 књ. и 1 ф. (0,24 м)
- 1.4.207. Месни народни одбор Вучак – Вучак, МНОВЧ (1945–1952), 1 књ. и 4 ф. (0,25 м)

- 1.4.208. Месни народни одбор Гвоздац – Гвоздац, МНОГВ (1944–1949),
1 ф. (0,01 м)
- 1.4.209. Месни народни одбор Годљево – Годљево, МНОГЉ (1945–1952),
27 књ. и 4 ф. (0,53 м)
- 1.4.210. Месни народни одбор Горјани – Горјани, МНОГР (1945–1947),
1 ф. (0,07 м)
- 1.4.211. Месни народни одбор Горња Добриња – Горња Добриња, МНОГД
(1944–1952), 7 књ. и 2 ф. (0,28 м)
- 1.4.212. Месни народни одбор Гостиница – Гостиница, МНОГС (1945–1952),
8 књ. и 5 ф. (0,64 м)
- 1.4.213. Месни народни одбор Губин До – Губин До, МНОГУД (1945–1946),
1 књ. и 1 ф. (0,12 м)
- 1.4.214. Месни народни одбор Добродо – Добродо, МНОД (1945–1946),
1 књ. и 1 ф. (0,13 м)
- 1.4.215. Месни народни одбор Доња Добриња – Доња Добриња, МНОДД
(1944–1952), 4 књ. и 2 ф. (0,25 м)
- 1.4.216. Месни народни одбор Дражиновићи – Дражиновићи, МНОДЖ
(1945–1946), 2 књ. (0,04 м)
- 1.4.217. Месни народни одбор Дренова – Дренова, МНОДН (1945–1946),
3 књ. и 1 ф. (0,06 м)
- 1.4.218. Месни народни одбор Дреновци – Дреновци, МНОДР (1945–1946),
2 књ. и 1 ф. (0,05 м)
- 1.4.219. Месни народни одбор Дубница – Дубница, МНОДУ (1945–1946),
1 књ. (0,02 м)
- 1.4.220. Месни народни одбор Жељине – Жељине, МНОЖ (1945–1946),
1 књ. и 1 ф. (0,05 м)
- 1.4.221. Месни народни одбор Забрњица – Забрњица, МНОЗБ (1945–1952),
3 књ. и 1 ф. (0,06 м)
- 1.4.222. Месни народни одбор Заглавак – Заглавак, МНОЗГ (1945–1952),
8 књ. и 6 ф. (0,60 м)
- 1.4.223. Месни народни одбор Јеловик – Јеловик, МНОЈ (1945–1952),
2 ф. (0,06 м)
- 1.4.224. Месни народни одбор Камена Гора – Камена Гора, МНОКГ (1943–1952),
3 књ. и 1 ф. (0,16 м)
- 1.4.225. Месни народни одбор Каменица – Каменица, МНОКМ (1945–1946),
1 књ. и 1 ф. (0,09 м)
- 1.4.226. Месни народни одбор Касидоли – Касидоли, МНОКС (1945–1952),
9 књ. и 2 ф. (0,26 м)
- 1.4.227. Месни народни одбор Катушница – Катушница, МНОКШ (1949–1952),
5 књ. и 6 ф. (0,18 м)
- 1.4.228. Месни народни одбор Качер – Качер, МНОКЧ (1944–1947),
1 књ. и 1 ф. (0,18 м)
- 1.4.229. Месни народни одбор Кокин Брод – Кокин Брод, МНОКБ (1947–1952),
4 књ. и 1 ф. (0,10 м)

- 1.4.230. Месни народни одбор Коловрат – Коловрат, МНОКВ (1945–1952),
1 књ. и 1 ф. (0,03 м)
- 1.4.231. Месни народни одбор Котроман – Котроман, МНОКТ (1946–1946),
2 књ. и 1 ф. (0,09 м)
- 1.4.232. Месни народни одбор Кратово – Кратово, МНОКР (1945–1952),
1 књ. и 1 ф. (0,05 м)
- 1.4.233. Месни народни одбор Крчагово – Крчагово, МНОКО (1945–1946),
1 ф. (0,07 м)
- 1.4.234. Месни народни одбор Лелићи – Лелићи, МНОЛЕ (1945–1946),
1 књ. и 1 ф. (0,09 м)
- 1.4.235. Месни народни одбор Лопаш – Лопаш, МНОЛО (1945–1946),
1 књ. и 2 ф. (0,13 м)
- 1.4.236. Месни народни одбор Луг – Луг, МНОЛУ (1945–1946),
1 књ. (0,01 м)
- 1.4.237. Месни народни одбор Љутице – Љутице, МНОЉ (1945–1952),
1 књ. (0,03 м)
- 1.4.238. Месни народни одбор Мађер – Мађер, МНОМЂ (1945–1946),
2 књ. (0,03)
- 1.4.239. Месни народни одбор Мачкат – Мачкат, МНОМЧ (1945–1947),
1 књ. и 1 ф. (0,07 м)
- 1.4.240. Месни народни одбор Милићево Село – Милићево Село, МНОМС
(1944–1952), 8 књ. 4 ф. (0,40 м)
- 1.4.241. Месни народни одбор Мионица – Мионица, МНОМИ (1945–1946),
1 књ. и 1 ф. (0,03 м)
- 1.4.242. Месни народни одбор Мрчићи – Мрчићи, МНОМР (1945–1946),
1 књ. и 1 ф. (0,05 м)
- 1.4.243. Месни народни одбор Мушићи – Мушићи, МНОМУ (1945–1946),
1 књ. (0,02 м)
- 1.4.244. Месни народни одбор Папратиште – Папратиште, МНОПА (1945–1947),
6 књ. и 2 ф. (0,15 м)
- 1.4.245. Месни народни одбор Парамун – Парамун, МНОПМ (1945–1946),
1 књ. (0,02 м)
- 1.4.246. Месни народни одбор Пилатовићи – Пилатовићи, МНОПЛ (1945–1952),
12 књ. и 9 ф. (0,90 м)
- 1.4.247. Месни народни одбор Пониковица – Пониковица, МНОПН (1945–1946),
1 књ. и 1 ф. (0,08 м)
- 1.4.248. Месни народни одбор Пријановићи – Пријановићи, МНОПЈ (1945–1946),
2 књ. (0,05 м)
- 1.4.249. Месни народни одбор Равна Гора – Равна Гора, МНОРГ (1945–1952),
3 књ. (0,10 м)
- 1.4.250. Месни народни одбор Расна – Расна, МНОРА (1945–1946),
1 књ. (0,02 м)
- 1.4.251. Месни народни одбор Речице – Речице, МНОРЧ (1945–1947),
1 књ. (0,03 м)

- 1.4.252. Месни народни одбор Росићи – Росићи, МНОРО (1945–1946),
4 књ. и 1 ф. (0,06 м)
- 1.4.253. Месни народни одбор Рудине – Рудине, МНОРУ (1944–1952),
2 књ. (0,05 м)
- 1.4.254. Месни народни одбор Рупељево – Рупељево, МНОРП (1945–1947),
1 ф. (0,03 м)
- 1.4.255. Месни народни одбор Саиновина – Саиновина, МНОСА (1945–1946),
1 ф. (0,02 м)
- 1.4.256. Месни народни одбор Сврачково – Сврачково, МНОСВ (1945–1952),
2 књ. (0,05 м)
- 1.4.257. Месни народни одбор села Косјерић – село Косјерић, МНОСК
(1944–1952), 11 књ. и 4 ф. (0,65 м)
- 1.4.258. Месни народни одбор Сеништа – Сеништа, МНОСЕ (1945–1947),
5 књ. (0,07 м)
- 1.4.259. Месни народни одбор Сивчина – Сивчина, МНОСИ (1945–1946),
1 књ. 0,01 м)
- 1.4.260. Месни народни одбор Сјеверин – Сјеверин, МНОСЈ (1945–1952),
1 књ. и 1 ф. (0,12 м)
- 1.4.261. Месни народни одбор Средња Добриња – Средња Добриња, МНОСД
(1944–1952), 3 књ. и 1 ф. (0,18 м)
- 1.4.262. Месни народни одбор Стојићи – Стојићи, МНОСТ (1945–1946),
3 књ. и 1 ф. (0,05 м)
- 1.4.263. Месни народни одбор Табановићи – Табановићи, МНОТБ (1944–1952),
8 књ. и 5 ф. (0,65 м)
- 1.4.264. Месни народни одбор Таор – Таор, МНОТА (1945–1952),
11 књ. и 5 ф. (0,55 м)
- 1.4.265. Месни народни одбор Тометино Поље – Тометино Поље, МНОТП
(1945–1952), 5 књ. (0,11 м)
- 1.4.266. Месни народни одбор Трнава – Трнава, МНОТР (1945–1952),
7 књ. 6 ф. (0,70 м)
- 1.4.267. Месни народни одбор Цикоте – Цикоте, МНОЦ (1945–1946),
1 књ. (0,02 м)
- 1.4.268. Месни народни одбор Црвица – Црвица, МНОЦР (1945–1952),
1 књ. и 5 ф. (0,26 м)
- 1.4.269. Месни народни одбор Шареник – Шареник, МНОШ (1945–1952),
1 књ. и 2 ф. (0,20 м)
- 1.4.270. Шумска управа – Ивањица, ШУИ (1959–1960), 14 књ. и 31 ф. (2,20 м)
- 1.4.271. Шумска управа – Пожега ШУП (1952 –), 5 ф. (0,28)

Стамбене управе и стамбене заједнице

- 1.4.272. Стамбена заједница – Пожега, СЗП (1957–1965), 6 књ. и 22 ф. (1,32 м)
- 1.4.273. Стамбена управа – Прибој, СУПБ (1950–1959), 6 књ. и 2 ф. (0,33 м)
- 1.4.274. Стамбена управа – Титово Ужице, СУТУ (1954–1959)
14 књ. и 219 ф. (21,65 м)

- 1.4.275. Управа за путеве – Ариље, УПА (1952–1956), 5 књ. (0,08 м)
- 1.4.276. Управа за путеве – Бајина Башта, УПББ (1951–1955), 2 књ. и 2 ф. (0,15 м)
- 1.4.277. Управа за путеве – Нова Варош, УПНВ (1950–1953), 1 ф. (0,05 м)
- 1.4.278. Секција за путеве – Пријепоље, СППР (1947–1951), 1 књ. (0,01)
- 1.4.279. Геодетска управа – Нова Варош, ГУНВ (1955–), 9 књ. и 16 ф. (1,25 м)
- 1.4.280. Фонд за механизацију – Ивањица, ФМИ (1951–1952), 1 књ. и 3 ф. (0,22 м)

3. ПРАВОСУЂЕ

3.1. Архивски фондови до 1941.

Судство

- 3.1.281. Срески суд – Ужице, ССУ (1931–1941), 2 ф. (0,16 м)
- 3.1.282. Срески суд – Чајетина, ССЧ (1931–1941), 8 књ. и 48 ф. (6,30 м)

3.2. Архивски фондови 1941–1944.

- 3.2.283. Срески суд – Чајетина, ССЧ (1941–1944), 2 ф. (0,20 м)

3.3. Архивски фондови од 1944. године

Судство

- 3.3.284. Окружни суд – Нови Пазар, ОСНП (– 1953), 4 књ. и 12 ф. (1,00 м)
- 3.3.285. Окружни суд – Титово Ужице, ОСТУ (1945–)
31 књ. 200 ф. (20,00 м)
- 3.3.286. Општински суд – Ивањица ОСИ (1945–), 43 књ. 376 ф. (30,35 м)
- 3.3.287. Општински суд – Чајетина ОСЧ (1945–), 155 ф. (14,35 м)

4. ПРОСВЕТНЕ И УСТАНОВЕ КУЛТУРЕ

4.1. Просветне установе

- 4.1.288. Виша педагошка школа Београд, Одељење у Титовом Ужицу – Титово Ужице, ВПШТУ (1961–1976), 51 књ. и 92 ф. (11,70 м)
- 4.1.289. Педагошка академија „Желимир – Жељо Ђурић“ – Титово Ужице, ПАТУ (1972–1997), 10,69 м
- 4.1.290. Центар за ванредно студирање на Вишој економској школи у Београду – Титово Ужице, ВЕКШТУ (1964–1969),
16 књ. и 6 ф. (0,80 м)

- 4.1.291. Школа за висококвалификоване раднике – Титово Ужице, ШВКВРТУ (1956–1969), 22 књ. и 2 ф. (1,85 м)
- 4.1.292. Фонд за средње образовање – Титово Ужице, ФСОТУ (1976–1991), 3,45м
- 4.1.293. Учитељска школа „Сретен Вукосављевић“ – Пријепоље, УШСВП (1960–1973), 65 књ. и 48 ф. (5,18 м)
- 4.1.294. Учитељска школа „Желимир Ђурић“ – Титово Ужице, УШЖЂТУ (1925–1972), 206 књ. и 136 ф. (16,20 м)
- 4.1.295. Гимназија „Миодраг Миловановић Луне“ – Титово Ужице, ГММЛТУ (1839–1978), 34 књ; 51 ф; 46 пер. дос. и 101 л. (5,94 м)
- 4.1.296. Економска школа – одељење у Пријепољу, ЕШПР (1960–1965), 13 књ. и 1 свежањ (0,21 м)
- 4.1.297. Нижа гимназија – Пожега, НГПО (1933–1956), 31 књ. (1,20 м)
- 4.1.298. Нижа приватна гимназија – Ивањица, НПГИ (1920–1929), 14 књ. и 1 ф. (0,12 м)
- 4.1.299. Државна грађанска школа – Ивањица ДГШИ, (1937–1945), 13 књ. и 2 ф. (0,30 м)
- 4.1.300. Економска школа – Прибој, ЕШПБ (1961–1968), 94 књ. и 18 ф. (2,85 м)
- 4.1.301. Женска стручна школа – Пожега, ЖСШПО (1919–1958), 11 књ. и 2 ф. (0,20 м)
- 4.1.302. Женска стручна школа – Пријепоље ЖСШПР, (1946–1959), 3 књ. и 2 ф. (0,20 м)
- 4.1.303. Женска стручна школа – Титово Ужице, ЖСШТУ (1884–1956), 60 књ. и 9 ф. (1,23 м)
- 4.1.304. Женска занатска школа – Ивањица, ЖЗШИ (– 1960), 7 књ. и 4 ф. (0,35 м)
- 4.1.305. Женска занатска школа – Нова Варош, ЖЗШНВ (1945–1948), 12 књ. (0,05 м)
- 4.1.306. Школа ученика у привреди – Ариље ШУПА (1950–1958), 1 ф. (0,07 м)
- 4.1.307. Школа ученика у привреди – Пријепоље ШУППР (1946–1977), 2 књ. и 1 ф. (0,03 м)
- 4.1.308. Школа за квалификоване раднике „Радоје Марић“ – Титово Ужице, ШКВРТУ (1919–1977), 11 књ. и 7 ф. (0,70 м)
- 4.1.309. Школа за квалификоване раднике – Чајетина, ШКВРЧ (1964–1970) 41 књ. и 18 ф. (1,16 м)
- 4.1.310. Основна школа – Бакионица, ОШБА (1935–1948), 1 књ. (0,02 м)
- 4.1.311. Основна школа – Глумач, ОШГЛ (1895–1969), 1 ф. (0,01 м)
- 4.1.312. Основна школа – Годовик ОШГО (1894–1965). 45 књ. и 4 ф. (0,60 м)

- 4.1.313. Основна школа „Милинко Кушић“ – Ивањица, ОШМКИ (1834–), 11 књ. и 1 ф. (0,15 м)
- 4.1.314. Основна школа – Јелен До, ОШЈД (1935–1948), 1 књ. (0,02 м)
- 4.1.315. Основна школа – Луке, ОШЛ (1874–1960), 11 књ. и 3 ф. (0,42 м)
- 4.1.316. Основна школа Миланца – Опаљеник, ОШМО (1933–1953), 30 књ. и 9. ф. (0,78 м)
- 4.1.317. Основна школа – Пожега, ОШПО (1941–1948), 5 књ. (0,08 м)
- 4.1.318. Основна школа „Миливоје Којадиновић“ – Стапари, ОШМКС (1890–1970), 158 књ. и 16 ф.
- 4.1.319. Основна школа – Табановићи, ОШТ (1896–1961), 7 књ. (0,08 м)
- 4.1.320. Основна школа – Титово Ужице, ОШТУ (1829–1955), 28 књ. и 11 ф. (1,25 м)
- 4.1.321. Основна школа – Шуме, ОШШУ (1910–1959), 12 књ. и 2 ф. (0,25 м)
- 4.1.322. Интернат пољопривредне школе – Пожега, ИПШПО (1953–1965), 9 књ. и 7 ф. (0,54 м)

4.2. Установе културе

- 4.2.323. Народни универзитет – Косјерић, НУКО (1960–1971), 29 књ. и 8 ф. (1,20 м)
- 4.2.324. Раднички универзитет „Сретен Вукосављевић“ – Пријепоље, РУСВПР (1961–1979), 63 књ и 80 ф. (9,60 м)
- 4.2.325. Раднички универзитет „Радован Драговић“ – Титово Ужице, РУРДТУ (1958–1986), 4 књ; 31 ф. и 3 с. (2,69 м)
- 4.2.326. Културно-спортски центар „Вук Караџић“ – Косјерић, КСЦВККС (1972–1975), 7 књ. и 8 ф. (0,75 м)

5. СОЦИЈАЛНЕ И ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ

5.1. Социјалне установе

- 5.1.327. Дечје летовалиште – Крива Река, ДЛКР (1950), 2 књ. и 1 ф. (0,03 м)
- 5.1.328. Дечје обданиште „Хамдија Курталић“ – Прибој, ДОХКПБ (1958–1960), 4 књ. и 1 ф. (0,10 м)

5.2. Здравствене установе

- 5.2.329. Завод за социјално осигурање радника и службеника Среза прибојског – Прибој, ЗСОРССПБ (1952–1956), 1 књ. 1 ф. (0,11 м)
- 5.2.330. Комунални завод за социјално осигурање Среза Титово Ужице – Титово Ужице, КЗСОСТУ (1947–1968), 29 ф. (2,47 м)

6. ПРИВРЕДА И БАНКАРСТВО

6.1. Период капитализма

6.1.1. Банке и новчани заводи

- 6.1.1.331. Ариљска штедионица за штедњу и кредит – Ариље, АШАР (1927–1946), 1 ф. (0,03 м)
- 6.1.1.332. Трговачко-индустријска банка – Ариље, ТИБАР (1920–1946), 1 књ. (0,02 м)
- 6.1.1.333. Индустријска банка А. Д. – Бајина Башта, ИБББ (1926–1945), 1 ф. (0,08 м)
- 6.1.1.334. Пожешка грађанска штедионица – Пожега, ПГШПО (1893–1946) 56 књ. и 3 ф. (2,00 м)
- 6.1.1.335. Пожешка кредитна банка – Пожега, ПКБПО (1926–1945), 32 књ. 69 ф. (4,50 м)
- 6.1.1.336. Ужичка грађанска штедионица – Титово Ужице УГШТУ (1884–1948), 24 књ. 42 ф. (4,60 м)
- 6.1.1.337. Државна хипотекарна банка Београд – Филијала Титово Ужице – Титово Ужице, ДХБТУ (1935–1947), 29 књ. и 2 ф. (1,35 м)
- 6.1.1.338. Привилегована аграрна банка А. Д. Београд – Филијала Титово Ужице – Титово Ужице, ПАБТИ (1930–1946), 1 ф. (0,05 м)
- 6.1.1.339. Привредна банка А. Д. – Титово Ужице, ПБТУ (1922–1946), 7 књ. и 2 ф. (0,32 м)
- 6.1.1.340. Ужичка трговачка банка А. Д. – Титово Ужице, УТБТУ (1908–1947), 44 књ. и 2 ф. (1,95 м)
- 6.1.1.341. Народна банка ФНРЈ – Филијала Титово Ужице – Титово Ужице, НБТУ (1933 –), 20 књ. 27 ф. (2,68 м)
- 6.1.1.342. Окружно ужичко индустријско друштво – Титово Ужице, ОУИДТУ (1922–1946), 1 ф. (0,02 м)
- 6.1.1.343. Ужичка кредитна задруга – Титово Ужице, УКЗТУ (1911–1946), 13 књ. и 3 ф. (0,58 м)
- 6.1.1.344. Ужичко акционарско друштво „Златибор“ – Титово Ужице, УАДЗТУ (1927–1946), 1 ф. (0,04 м)

6.1.2. Привредна удружења

- 6.1.2.345. Удружење занатлија Среза црногорског – Косјерић, УЗСКО (1919–1950), 13 књ. и 9 ф. (0,80 м)
- 6.1.2.346. Удружење занатлија Среза пожешког – Пожега, УЗСПО (1900–1950), 4 књ. и 1 ф. (0,10 м)

- 6.1.2.347. Удружење занатлија Среза милешевског – Пријепоље, УЗСПР (1919–1950). 5 књ. и 4 ф. (0,30 м)
- 6.1.2.348. Удружење занатлија вароши и Среза ужичког – Титово Ужице, УЗВСТУ (1840–1950), 74 књ.; 4 ф. и 6 к. (3,20 м)
- 6.1.2.349. Удружење угоститеља Округа ужичког – Титово Ужице, УУОТУ (1932–1948), 4 књ. и 3 ф. (0,35 м)
- 6.1.2.350. Удружење угоститеља Титово Ужице – Повереништво Чајетина – Чајетина, УУПЧ (1933–1948), 7 књ. и 2 ф. (0,25 м)
- 6.1.2.351. Ужичка трговачка омладина – Ужице, УТОУ (1889–1945), 9 књ. и 3 ф. (0,45 м)

6.1.3. Привредна предузећа

6.1.3.1. Индустрија и рударство

- 6.1.3.1.352. „Нутрија“ Фабрика крзна и кожа Гавровић, Мацанковић, Николић – Ужице, ФККУ (1928–1945), 3 књ. и 4 ф. (0,25 м)
- 6.1.3.1.353. Прва ужичка акционарска ткачка радионица – Ужице, ПУАТРУ (1898–1945), 22 књ. и 12 ф. (2,60 м)

6.1.3.2. Пољопривреда и шумарство

- 6.1.3.2.354. Државна ергела „Мркоњићево“ – Партизанске Воде, ДЕПВ (1937–1946), 1 књ. (0,01 м)
- 6.1.3.2.355. Бановински сточарски завод Краљеве Воде – Златибор, БСЗЗ (1931–1945), 2 књ. (0,04 м)

6.1.5. Задруге

- 6.1.5.356. Крвавачка сточарска задруга – Крвавци, КСЗК (1932–1941) 3 књ. и 1 ф. (0,05 м)
- 6.1.5.357. Ужичка занатска набављачка и продавачка кредитна задруга – Ужице, УЗНПКЗУ (1924–1941), 1 ф. (0,10 м)
- 6.1.5.358. Радничко-службеничка набављачка задруга С. О. Ј. – Титово Ужице, РСНЗТУ (–1950), 29 књ. (0,70 м)
- 6.1.5.359. Земљорадничка набављачко-продајна задруга – Нова Варош, ЗНПЗНВ (–1946), 1 књ. (0,04 м)

6.2. ПЕРИОД СОЦИЈАЛИЗМА

6.2.1. Банке и новчани заводи

- 6.2.1.360. Градска народна штедионица – Титово Ужице, ГНШТУ (1946–1948), 4 књ. (0,12 м)
- 6.2.1.361. Државна инвестициона банка ФНРЈ – Филијала Титово Ужице – Титово Ужице, ДИБТУ (1948–1952), 2 ф. (0,14 м)
- 6.2.1.362. Инвестиционо-комерцијална банка – Титово Ужице, ИКБТУ (1956–1974), 1 ф. (0,10 м)
- 6.2.1.363. Државна банка за кредитирање земљорадничких задруга Филијала Титово Ужице – Титово Ужице ДБКЗЗТУ (1948–1952) 6 књ, и ф. (0,25 м)
- 6.2.1.364. Служба друштвеног књиговодства – Филијала Титово Ужице – Титово Ужице, СДКТУ (1962–), 63 ф. (4,90 м)

6.2.2. Привредна удружења

- 6.2.2.365. Обласни савез занатских задруга Титово Ужице, ОСЗЗТУ (1948–1950), 14 књ. и 27 ф. (2,20 м)

СРЕСКИ САВЕЗ ЗЕМЉОРАДНИЧКИХ ЗАДРУГА

- 6.2.2.366. Основни савез земљорадничких задруга – Ариље, ОСЗЗАР (1947–1955), 5 књ. и 4 ф. (0,30 м)
- 6.2.2.367. Општи пословни савез земљорадничких задруга – Ивањица, ОПСЗЗИ (1947–1960), 28 књ. и 71 ф. (5,10 м)
- 6.2.2.368. Општи пословни савез земљорадничких задруга – Прибој, ОПСЗЗПБ (1948–1960), 1 ф. (0,01 м)
- 6.2.2.369. Пословни савез земљорадничких задруга – Пријепоље, ПСЗЗПР (1947–1961), 1 ф. (0,05 м)

ЗАНАТСКЕ КОМОРЕ

- 6.2.2.370. Среска занатска комора – Ариље, СЗКАР (1950–1955), 1 књ. и 1 ф. (0,05 м)
- 6.2.2.371. Среска занатска комора – Бајина Башта, СЗКББ (1950–1955), 18 књ. и 8 ф. (1,05 м)
- 6.2.2.372. Среска занатска комора – Ивањица, СЗКИ (1950–1955), 2 к. (0,20 м)
- 6.2.2.373. Среска занатска комора – Косјерић, СЗККО (1950–1955), 23 књ. 10 ф. (1,05 м)

- 6.2.2.374. Среска занатска комора – Пожега, СЗКПО (1950–1955),
20 књ. 13 ф. (1,45 м)
- 6.2.2.375. Среска занатска комора – Прибој, СЗКПБ (1950–1956),
6 књ. и 1 ф. (0,04 м)
- 6.2.2.376. Среска занатска комора – Пријепоље, СЗКПР (1950–1960),
3 књ. и 2 ф. (0,20 м)
- 6.2.2.377. Среска занатска комора – Титово Ужице, СЗКТУ (1950–1962),
13 књ. и 22 ф. (2,10 м)
- 6.2.2.378. Среска занатска комора – Чајетина, СЗКЧ (1950–1955),
3 књ. и 1 ф. (0,12 м)
- 6.2.2.379. Среска трговинска комора – Пријепоље, СТКПР (1955–1959),
1 књ. и 3 ф. (0,20 м)
- 6.2.2.380. Среска трговинска банка – Титово Ужице, СТБТУ (1952–1962),
7 књ. 15 ф. (1,65 м)
- 6.2.2.381. Среска угоститељска комора – Титово Ужице, СУКТУ
(1952–1962), 3 књ. и 10 ф. (1,36 м)
- 6.2.2.382. Привредна комора – Титово Ужице, ПКТУ (1962–), 10 ф. (0,95 м)
- 6.2.2.383. Удружење занатлија – Нова Варош, УЗНВ (1945–1947),
1 књ. 1 ф. (0,04 м)

6.2.3. Привредна предузећа

6.2.3.1. Индустрија и рударство

- 6.2.3.1.384. „Котроман“ – Фабрика хемијских производа – Мокра Гора,
ФХПМГ (1948–), 1 књ. (0,02 м)
- 6.2.3.1.385. Ливница и аутомеханичарска радионица „Победа“ – Пожега,
ЛАМРПО (1948–1950), 1 ф. (0,08 м)
- 6.2.3.1.386. Метало-индустријско предузеће „Пролетер“ – Ариље, МИПАР
(1952–), 1 ф. (0,07 м)
- 6.2.3.1.387. Занатско столарско предузеће „Напредак“ – Ивањица, ДСПИ
(1957–1961), 7 књ. и 5 ф. (0,40 м)
- 6.2.3.1.388. Среско предузеће за производњу и услуге „Јелова Гора“ –
Косјерић, СППУКО (1950–1954), 3 ф. (0,22 м)
- 6.2.3.1.389. Фабрика коже „Партизанка“ – Титово Ужице, ФКТУ (1945–)
2 књ. 1 ф. (1,15 м)
- 6.2.3.1.390. Текстилни завод „Цвета Дабић“ – Титово Ужице, ТЗТУ
(1945–), 4 књ. и 5 ф. (0,40 м)
- 6.2.3.1.391. ФАП – Фабрика аутомобила Прибој – ООУР Јединица за
градњу објеката и газдовање стамбеним зградама, ФАПР
(1966–1979), 92,50 м

- 6.2.3.1.392. Цигларско–препарско предузеће „Ивање“ – Ивање, ЦЦПИЊ (1947–1958), 1 књ. 1 ф. (0,08 м)
- 6.2.3.1.393. Предузеће за истраживање и експлоатацију гвоздене руде – Титово Ужице, ПИЕГРТУ (1959–1964), 28 књ. и 29 ф. (2,60 м)
- 6.2.3.1.394. Рудник антимона „Милинко Кушић“ – Ивањица, РАИ (1930–1954), 5 књ. и 82 ф. (6,80 м)

6.2 3.2. Пољопривреда и шумарство

- 6.2.3.2.395. Среска овчарска фарма – Тометино Поље, СОФТП (1950–1952) 1 ф. (0,03)
- 6.2.3.2.396. Пољопривредно добро „Груда“ – Ариље, ПДА (1953–1958), 4 књ. (0,08 м)
- 6.2.3.2.397. Земаљска сточарска фарма „Партизанске Воде“ – Партизанске Воде, ЗСФПВ (1946–1953), 5 књ. 12 ф. (0,90 м)
- 6.2.3.2.398. Среска пољопривредна станица – Нова Варош, СПСНВ (1950–1952), 2 књ. (0,04 м)
- 6.2.3.2.399. Среска пољопривредна станица – Прибој, СПСПБ (1946–1953) 1 књ. и 2 ф. (0,14 м)
- 6.2.3.2.400. Месна пољопривредна економија – Пожега, МПЕПО (1949–1952), 5 књ. (0,10 м)
- 6.2.3.2.401. Шумско газдинство – Ивањица, ШГИ (1948–1961), 27 књ. и 99 ф. (6,87 м)
- 6.2.3.2.402. Шумско-пољопривредни индустријски комбинат ШПИК–Ивањица, ШПИКИ (1961–), 26 ф. (1,90 м)
- 6.2.3.2.403. Дрвни комбинат „Голија“ – Ивањица, ДКИ (1948–1961), 1 књ. и 1 ф. (0,10 м)
- 6.2.3.2.404. Дрвни комбинат – Титово Ужице, ДКТУ (1950–1953), 67 књ. и 133 ф. (15,45 м)

6.2.3.3. Трговина, угоститељство и туризам

- 6.2.3.3.405. Среско мешовито предузеће за откуп и промет пољопривредним производима „Мали Остреш“ – Ариље, СМПОПППА (1950–1954), 1 ф. (0,07 м)
- 6.2.3.3.406. „Соколина“, среско предузеће за откуп и промет пољопривредних производа – Бајина Башта, СПОПППББ (1950–1951), 5 ф. (0,20 м)
- 6.2.3.3.407. „Сточар“, предузеће за промет стоком и сточним производима Чачак – Филијала Ивањица – Ивањица, ППССПИ (1949–1950) 1 књ. (0,01 м)

- 6.2.3.3.408. Среско трговачко откупно предузеће „Стари Влах“ – Ивањица, СТОПИ (1950–1956), 5 књ. и 6 ф. (0,40 м)
- 6.2.3.3.409. Среско трговинско предузеће за промет пољопривредним производима „Маљен“ – Пожега СТППППО (1950), 1 ф. (0,04 м)
- 6.2.3.3.410. Среско семенско предузеће – Пожега, ССППО (1948–1951), 3 књ. и 4 ф. (0,40 м)
- 6.2.3.3.411. Среско трговинско предузеће за откуп житарица и стоке „Савинац“ – Пожега, СТПОЖСПО (1950–1954), 7 књ. и 34 ф. (2,50 м)
- 6.2.3.3.412. Предузеће за откуп и промет млека и млечних производа „Млекопродукт“ Чачак – Филијала Пожега – Пожега, ПОПММПО (1949–1950), 2 књ. (0,06 м)
- 6.2.3.3.413. „Сточар“ Предузеће за промет стоком и сточним производима Београд – Биро оперативне евиденције – Титово Ужице, ППССПБОЕТУ (1949–1950), 7 књ. (0,13 м)
- 6.2.3.3.414. Трговинско предузеће „Звезда“ за откуп и продају пољопривредних производа на мало – Ивањица, ТПОППМИ (1952–1956), 2 књ. и 5 ф. (0,26 м)
- 6.2.3.3.415. Трговинско предузеће „Срески народни магазин“ – Титово Ужице, ТПСНМТУ (1947–1954), 3 књ. и 8 ф. (0,82 м)
- 6.2.3.3.416. Среско мешовито трговинско предузеће за откуп и промет пољопривредних производа „Лужница“ – Титово Ужице, СМТПОПШТУ (1950–1952), 1 књ. и 8 ф. (0,45 м)
- 6.2.3.3.417. „Кадињача“ Државно трговачко стовариште за промет колонијала и дуванских прерађевина – Титово Ужице, ДТСПКДПТУ (1946–1947), 18 књ. и 7 ф. (0,80 м)
- 6.2.3.3.418. „Титово Ужице“ Државно трговачко стовариште за промет текстилом, гвожђем и хемијским производима – Титово Ужице, ДТСПТГФПТУ (1946–1947), 4 књ. и 10 ф. (1,00 м)
- 6.2.3.3.419. Предузеће за откуп коже, вуне и техничке масноће „Кожа“ – Титово Ужице, ПОКВТМТУ (1946–1950), 1 књ. и 4 ф. (0,45 м)
- 6.2.3.3.420. Среско предузеће за откуп пољопривредних производа „Торник“ – Чајетина, СПОППЧ (1950–1951), 1 ф. (0,03 м)
- 6.2.3.3.421. Угоститељско предузеће „Малич“ – Ариље, УПА (1949–1955) 1 књ. и 2 ф. (0,13 м)
- 6.2.3.3.422. Угоститељска радња „Ловац“ – Нова Варош УРНВ (1952–1959), 2 књ. и 3 ф. (0,15 м)
- 6.2.3.3.423. Предузеће „Путник“ – Титово Ужице, ППУТТУ (1953–1954), 1 ф. (0,10 м)

- 6.2.3.3.424. Управа ваздушне бање „Златибор“ – Партизанске Воде, УВБПВ (1953–1962), 8 књ. и 9 ф. (0,61 м)
- 6.2.3.3.425. Туристички биро „Турист“ – Титово Ужице, ТБТУ (1955–1958) 1 књ. и 6 ф. (0,45 м)
- 6.2.3.3.426. Радна организација „Црвени сигнал“ – Титово Ужице, РОЦСТУ (1969–1985), 19 књ. 28 ф. и 8 рег. (3,14 м)

6.2.3.4. Саобраћај

- 6.2.3.4.427. Среско саобраћајно-транспортно предузеће „Полет“ – Косјерић, ССТПКО (1949–1951), 1 ф. (0,03 м)
- 6.2.3.4.428. Аутотранспортно и ремонтно предузеће „Први мај“ – Пожега, АТРППО (1950–1951), 1 ф. (0,07 м)
- 6.2.3.4.429. Транспортно предузеће за превоз, утовар и истовар робе „Трудбеник“ – Титово Ужице, ГППУИРТУ (1947–1951), 5 књ. и 4 ф. (0,37 м)
- 6.2.3.4.430. Железничко-транспортно предузеће Београд – Секција за вучу – Локомотивски депо – Титово Ужице, ЖТПЛДТУ (1924–1974), 107 књ. и 54. ф. (7,04 м)
- 6.2.3.4.431. Регионална заједница за путеве – Титово Ужице, РЗПТУ (1976–1986), 14,10 м
- 6.2.3.4.432. СОУР „Ракета“ Основна организација удруженог рада „Изградња“ – Титово Ужице, РИТУ (1978–1989), 52 м

6.2.3.5. Грађевинска предузећа

- 6.2.3.5.433. Среско грађевинско предузеће „Остреш“ – Ариље, СГПА (1948–1950), 1 ф. (0,03 м)
- 6.2.3.5.434. Грађевинско предузеће „Мићо Матовић“ – Ивањица, ГПММИ (1948–1955), 1 књ. (0,02 м)
- 6.2.3.5.435. Грађевинска радна организација „Новоградња“ – Пожега, ГПНГПО (1976–1984), око 120 м
- 6.2.3.5.436. Среско грађевинско предузећа „Радник“ – Прибој, СГПРПБ (1948–1950), 1 књ. (0,01 м)
- 6.2.3.5.437. Грађевинско предузеће „Нискоградња“ – Титово Ужице, ГПНТУ (1953–1955), 1 књ. и 19 ф. (1,52 м)
- 6.2.3.5.438. Грађевинско занатско предузеће „4. јул“ – Титово Ужице, ГЗПЧЈТУ (1959–1975), 129 књ; 322 ф. и 683 к. (94,58 м)
- 6.2.3.5.439. Градско грађевинско предузеће „Петољетка“ – Титово Ужице, ГПШТУ (1948–1955), 33 књ. и 45 ф. (4,10 м)
- 6.2.3.5.440. Грађевинско предузеће „Златибор“ – Титово Ужице, ГПЗТУ (1955 –), 1 књ. и 10 ф. (0,85)

- 6.2.3.5.441. Грађевинско предузеће „Шарган“ – Титово Ужице, ГПШТУ (1946–1952), 75 књ. и 174 ф. (20,45 м)
6.2.3.5.442. Предузеће за одржавање путева „Титово Ужице“ – Титово Ужице, ПОПТУ (1949–1953), 15 књ. и 50 ф. (3,80 м)
6.2.3.5.443. Грађевинско предузеће „Рибница“ – Чајетина, ГПРЧ (1949–1950), 1 књ. и 1 ф. (0,05 м)

6.2.4. Занатство

- 6.2.4.444. Среско занатско опанчарско предузеће „Радоје Марић“ – Титово Ужице, СЗОПТУ (1946–1956), 4 књ. и 15 ф. (2,00 м)
6.2.4.445. Занатско предузеће за производњу обуће „Занатлија“ – Косјерић, ЗППОКО (1959–1967), 68 књ. и 67 ф. (9,50 м)
6.2.4.446. Занатско-кројачко-абацијска радња „Обнова“ – Косјерић, ЗКАРКО (1954), 1 ф. (0,05 м)
6.2.4.447. Берберско-фризерска радња „Косјерић“ – Косјерић, БФРКО (1964–1983), 1 књ. 23 рег. и 10 ф. (2,73 м)
6.2.4.448. Занатска радња „Димничар“ – Титово Ужице, ЗРДТУ (1958–1963), 3 ф. (0,12 м)
6.2.4.449. Градска хемијска радионица „Златан бор“ – Титово Ужице, ГХРТУ (1952–1953), 3 књ. и 6 ф. (0,40 м)

6.2.5. Задруге

- 6.2.5.450. Обућарска задруга – Пријепоље, ОЗПР (1946–1953), 1 књ. (0,02 м)
6.2.5.451. Обућарска задруга – Титово Ужице, ОЗТУ (1945–1963), 22 књ. и 6 ф. (0,80 м)
6.2.5.452. Занатска набавно-продајна задруга – Пожега, ЗНПЗПО (око 1927–1962), 6 књ. (0,14 м)
6.2.5.453. Радничко-службеничко-набављачка задруга С. О. Ј. – Ивањица, РСНЗИ (1945–1950), 6 књ. и 4 ф. (0,34 м)
6.2.5.454. Пчеларска задруга – Титово Ужице, ПЧЗТУ (1966–1973), 10 књ. и 22 ф. (2,00 м)

ЗЕМЉОРАДНИЧКЕ ЗАДРУГЕ

- 6.2.5.455. Среска земљорадничка задруга С. О. Ј. – Ивањица, СЗЗИ (1945–1947), 2 ф. (0,12 м)
6.2.5.456. Земљорадничка задруга – Ариље, ЗЗА (1931–1974), 13 књ. 3 ф. 0,55 м
6.2.5.457. Земљорадничка кредитна задруга – Горобиле, ЗКЗГО (1905–1946), 10 књ. (0,20 м)

- 6.2.5.458. Земљорадничка задруга – Јеловик ЗЗЈЛ (1945–1955),
2 књ. и 4 ф. (0,20 м)
- 6.2.5.459. Земљорадничка задруга – Ковиље, ЗЗКВ (1945–1959),
6 књ. и 6 ф. (0,55 м)
- 6.2.5.460. Земљорадничка задруга – Опаљеник, ЗЗОП (1945–1955),
2 књ. и 1 ф. (0,08 м)
- 6.2.5.461. Земљорадничка задруга – Остатија, ЗЗОС (1945–1962),
2 ф. (0,04 м)
- 6.2.5.462. Земљорадничка задруга – Радобуђа, ЗЗРА (1935–1953),
11 књ. (0,25 м)
- 6.2.5.463. Земљорадничка задруга – Роге, ЗЗРО (1926–1962), 1 ф. (0,02 м)
- 6.2.5.464. Земљорадничка задруга – Саиновина, ЗЗСА (1945–1949),
5 књ. (0,13 м)
- 6.2.5.465. Земљорадничка задруга – Семегњево, ЗЗСЕ (1932–1963),
22 књ. и 10 ф. (1,03 м)
- 6.2.5.466. Земљорадничка задруга – Шљивовица, ЗЗШ (1921–1968),
51. и 21 ф. (2,67 м)

СЕЉАЧКЕ РАДНЕ ЗАДРУГЕ

- 6.2.5.467. Сељачка радна задруга – Бјелуша, СРЗБЈ (1950–1952) ,
7 књ. (0,10 м)
- 6.2.5.468. Сељачка радна задруга „Петар Стамболић“ – Братљево
СРЗПСБЉ (1949–1953), 5 књ. и 1 к. (0,15 м)
- 6.2.5.469. Сељачка радна задруга „7. јул“ – Богојевићи, СРЗБО
(1942–1952), 5 књ. (10 м)
- 6.2.5.470. Сељачка радна задруга „Петар Бошњак“ – Брезова, СРЗПББЗ
(1949–1953), 9 књ. и 1 к. (0,23 м)
- 6.2.5.471. Сељачка радна задруга „Буковик“ – Буковик, СРЗБУ
(1949–1952), 9 књ. и 1 ф. (0,15 м)
- 6.2.5.472. Сељачка радна задруга „Првоборац“ – Варда, СРЗПВА
(1949–1952), 8 књ. и 1 ф. (0,22 м)
- 6.2.5.473. Сељачка радна задруга „Милосав Вујовић“ – Вигоште,
СРЗМВВГ (1949–1952), 5 књ. (0,10 м)
- 6.2.5.474. Сељачка радна здруга „Војислав Пајић“ – Вирово, СРЗВПВИ
(1950–1953), 6 књ. и 1 ф. (0,15 м)
- 6.2.5.475. Сељачка радна задруга „Слога“ – Деретин, СРЗСДЕ (1949–1953)
1 к. (0,05 м)
- 6.2.5.476. Сељачка радна задруга „Ивица“ – Дражевићи, СРЗИДР
(1949–1952), 1 књ. и 1 ф. (0,03 м)

- 6.2.5.477. Сељачка радна задруга „Напредак“ – Дрмановићи, СРЗНДМ (1949–1952), 10 књ. и 1 ф. (0,20 м)
- 6.2.5.478. Сељачка радна задруга „Ново доба“ – Куманица, СРЗНДКУ (1949–1953), 1 к. (0,05 м)
- 6.2.5.479. Сељачка радна задруга „Брдо“ – Нова Варош, СРЗБНВ (1949–1952), 13 књ. и 3 ф. (0,36 м)
- 6.2.5.480. Сељачка радна задруга „Будућност“ – Опаљеник, СРЗБОП (1949–1953), 1 књ. (0,05 м)
- 6.2.5.481. Сељачка радна задруга „Клокоч“ – Погледи, СРЗКПП (1950–1952), 3 књ. (0,04 м)
- 6.2.5.482. Сељачка радна задруга „Јавор“ – Равна Гора, СРЗЈРГ (1949–1953), 1 к. (0,05 м)
- 6.2.5.483. Сељачка радна задруга „Нови живот“ – Радаљево, СРЗНЖРА (1949–1953), 1 к. (0,05 м)
- 6.2.5.484. Сељачка радна задруга „Стеван Чоловић“ – Радобуђа, СРЗСЧРЂ (1949–1953), 5 књ. (0,09 м)
- 6.2.5.485. Сељачка радна задруга „Драгиша Мићић“ – Рашчићи, СРЗДМРШ (1949–1953), 1 к. (0,05 м)
- 6.2.5.486. Сељачка радна задруга „Стари Влах“ – Ровине, СРСВРВ (1949–1953), 1 к. (0,05 м)
- 6.2.5.487. Сељачка радна задруга „Победа“ – Сивчина, СРЗПСИ (1949–1953), 1 к. (0,05 м)
- 6.2.5.488. Сељачка радна задруга „Голија“ – Средња Река, СРЗГСР (1950–1953), 1 к. (0,05 м)
- 6.2.5.489. Сељачка радна задруга „Први мај“ – Ступчевићи, СРЗПМСТ (1950–1952), 4 књ. (0,06 м)
- 6.2.5.490. Сељачка радна задруга „Нови дани“ – Трешњевица, СРЗНДТР (1950–1953), 14 књ. (0,25 м)
- 6.2.5.491. Сељачка радна задруга „Моравица“ – Церова, СРЗМЦЕ (1949–1952), 3 књ. (0,05 м)
- 6.2.5.492. Сељачка радна задруга „Милутин Луковић“ – Шљивовица, СРТМЛШ (1949–1952), 4 књ. (0,07 м)

6.2.6. *Остало*

- 6.2.6.493. Привредно-комунална установа „Ивањица“ – Ивањица, ПКУИ (1952–1955), 3 књ. (0,02 м)
- 6.2.6.494. Градско комунално предузеће „Напредак“ – Титово Ужице, ГКПНТУ (1948–1954), 14 књ. и 5 ф. (0,50 м)

- 6.2.6.495. Предузеће за електрификацију и производњу електричне енергије „Светлост“ – Пожега, ПЕПЕЕСПО (1954–1958), 1 књ. 4 ф. (0,30 м)
- 6.2.6.496. Предузеће за дистрибуцију електричне енергије „24. септембар“ – Титово Ужице, ПДЕЕТУ (1946 –), 122 књ; 351 ф. и 305 ф. (54,10 м)
- 6.2.6.497. Новинска установа „Вести“ – Титово Ужице, НУВТУ (1946–), 8 књ. 38 ф. (6,20 м)

7. ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, ДРУШТВА И УДРУЖЕЊА

7. 1. ПОЛИТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

САВЕЗ КОМУНИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

- 7.1.498. Обласни комитет Комунистичке партије Србије области титовоужичке – Титово Ужице, ОККПСТУ (1949–1952). 20 књ. и 52 к. (5,25 м)
- 7.1.499. Срески комитет Савеза комуниста Србије Среза ариљског – Ариље, СКСКСА (1944–1955), 20 књ. и 44 к. (4,30 м)
- 7.1.500. Срески комитет Савеза комуниста Србије Среза рачанског – Бајина Башта, СКСКСББ (1944–1955), 39 књ. и 31 к. (3,50 м)
- 7.1.501. Срески комитет Савеза комуниста Србије Среза моравичког – Ивањица, СКСКСИ (1944–1955), 37 књ. и 68 к. (7,15 м)
- 7.1.502. Срески комитет Савеза комуниста Србије Среза црногорског – Косјерић, СКСКСК (1944–1955), 35 књ. и 26 к. (2,96 м)
- 7.1.503. Срески комитет Савеза комуниста Србије Среза златарског – Нова Варош, СКСКСНВ (1942–1955), 28 књ. и 92 к. (8,32 м)
- 7.1.504. Срески комитет Савеза комуниста Србије Среза пожешког – Пожега, СКСКСПО (1944–1955), 8 књ. и 22 к. (2,45 м)
- 7.1.505. Срески комитет Савеза комуниста Србије Среза прибојског – Прибој, СКСКСПБ (1943–1955), 24 књ. и 18 к. (2,15 м)
- 7.1.506. Срески комитет Савеза комуниста Србије Пријепоље – Пријепоље, СКСКСПР (1940–1959), 38. књ. и 43 к. (4,35 м)
- 7.1.507. Срески комитет Савеза комуниста Србије Среза титовоужичког – Титово Ужице, СКСКСТУ (1944–1967), 61 књ; 164 к. и 58 ф. (24,25 м)
- 7.1.508. Срески комитет Савеза комуниста Србије Среза златиборског – Чајетина, СКСКСЧ (1944–1954), 30 књ. и 48 к. (4,05 м)

- 7.1.509. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Аљиновићи, ОККСАЉ (1955–1959), 5 књ. и 3 ф. (0,22 м)
- 7.1.510. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Бајина Башта, ОККСББ (1955 –), 6 књ. и 4 ф. (0,35 м)
- 7.1.511. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Бела Земља, ОККСБЗ (1955–1947), 1 ф. (0,07 м)
- 7.1.512. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Бродарево, ОККСБР (1955–1959), 2 књ. и 1 ф. (0,10 м)
- 7.1.513. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Ивањица, ОККСИ (1955–1964), 1 ф. (0,04 м)
- 7.1.514. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Каран, ОККСКА (1955–1959), 6 књ. и 1 ф. (0,13 м)
- 7.1.515. Општински комитет Савеза комуниста Србије Саставци – Касидоли, ОККСКС (1952–1955), 1 књ. (0,02 м)
- 7.1.516. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Косјерић, ОККСКО (1955–), 2 књ. и 2 ф. (0,15 м)
- 7.1.517. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Костојевићи, ОККСКТ (1957–1959), 1 ф. (0,04 м)
- 7.1.518. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Крвавци, ОККСКР (1955–1957), 1 ф. (0,05 м)
- 7.1.519. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Љубиш, ОККСЉ (1955–1959), 4 књ. и 7 ф. (0,45 м)
- 7.1.520. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Пожега, ОККСПО (1955–1961), 1 ф. (0,04 м)
- 7.1.521. Општински комитет Савеза комуниста Србије Полимље – Прибој, ОККСПБ (1952–1955), 1 књ. (0,01 м)
- 7.1.522. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Пријеполје, ОККСПР (1955–), 14 књ. и 14 ф. (1,05 м)
- 7.1.523. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Равни, ОККСР (1955–1959), 2 књ. и 1 ф. (0,08 м)
- 7.1.524. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Радоиња, ОККСРЊ (1955–1959), 1 књ. (0,02 м)
- 7.1.525. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Титово Ужице, ОККСТУ (1945–), 11 књ. и 93 ф. (8,01 м)
- 7.1.526. Општински комитет Савеза комуниста Србије – Чајетина, ОККСЧ (1955–), 5 књ. и 3 ф. (0,22 м)

СОЦИЈАЛИСТИЧКИ САВЕЗ РАДНОГ НАРОДА ЈУГОСЛАВИЈЕ

- 7.1.527. Срески одбор Социјалистичког савеза радног народа Среза ариљског – Ариље, СОССРНА (1945–1955), 2 књ. (0,02 м)

- 7.1.528. Срески одбор Социјалистичког савеза радног народа Среза рачанског – Бајина Башта, СОССРНББ (1945–1955), 1 књ. и 10 ф. (0,73 м)
- 7.1.529. Срески одбор Социјалистичког савеза радног народа Среза моравичког – Ивањица, СОССРНИ (1945–1955), 2 књ. (0,03 м)
- 7.1.530. Срески одбор Социјалистичког радног народа Среза црногорског – Косјерић, СОССРНКО (1946–1953), 7 књ. и 10 ф. (1,05 м)
- 7.1.531. Срески одбор Социјалистичког савеза радног народа Среза пожешког – Пожега, СОССРНПО (1944–1955), 3 књ. и 1 ф. (0,09 м)
- 7.1.532. Срески одбор Социјалистичког савеза радног народа Среза прибојског – Прибој, СОССРНПР (1945–1955), 2 књ. и 2 ф. (0,12 м)
- 7.1.533. Срески одбор Социјалистичког савеза радног народа Среза пријепољског – Пријепоље, СОССРНПР (1945–1959) 10. књ и 12 ф. (0,84 м)
- 7.1.534. Срески одбор Социјалистичког савеза радног народа Среза титовоужичког – Титово Ужице, СОССРНТУ (1944–1967) , 21 књ. и 83 ф. (6,40 м)
- 7.1.535. Срески одбор Социјалистичког савеза радног народа Среза златиборског – Чајетина, СОССРНЧ (1944–1954) 4 књ. и 6 ф. (0,72 м)
- 7.1.536. Општински одбор Социјалистичког савеза радног народа – Бајина Башта, ООССРНББ (1955–1961), 3 ф. (0,21 м)
- 7.1.537. Општински одбор Социјалистичког савеза радног народа – Бела Земља, ООССРНБЗ (1955–1957), 1 књ. и 1 ф. (0,03 м)
- 7.1.538. Општински одбор Социјалистичког савеза радног народа – Бродарево ООССРНБР (1955–1959), 1 књ. и 1 ф. (0,03 м)
- 7.1.539. Општинска конференција Социјалистичког савеза радног народа – Ивањица, ОКССРНИ (1944–), 2 књ. (0,02 м)
- 7.1.540. Општинска конференција Социјалистичког савеза радног народа – Косјерић, ОКССРНКО (1955–1969), 30 књ. и 28 ф. (1,70 м)
- 7.1.541. Општински одбор Социјалистичког савеза радног народа – Костојевићи, ООССРНКС (1957–1959), 1 ф. (0,02 м)
- 7.1.542. Општински одбор Социјалистичког савеза радног народа – Кремна, ООССРНКР (1955–1965), 6 књ. и 7 ф. (0,65 м)
- 7.1.543. Општинска конференција Социјалистичког савеза радног народа – Пожега, ОКССРНПО (1944–), 4 књ и 1 ф. (0,08 м)
- 7.1.544. Општинска конференција Социјалистичког савеза радног народа – Пријепоље ОКССРНПР (1945–) , 6 књ. и 9 ф. (0,77 м)
- 7.1.545. Општински одбор Социјалистичког савеза радног народа – Равни, ООССРНРВ (1955–1959), 2 књ. (0,02 м)

- 7.1.546. Општинска конференција Социјалистичког савеза радног народа – Титово Ужице ОКССРНТУ (1944–), 5 књ. и 6 ф. (0,40 м)
7.1.547. Општинска конференција Социјалистичког савеза радног народа – Чајетина, ОКССРНЧ (1955–), 1 књ. (0,02 м)

АНТИФАШИСТИЧКИ ФРОНТ ЖЕНА ЈУГОСЛАВИЈЕ

- 7.1.548. Срески одбор Антифашистичког фронта жена – Ивањица, СОАФЖИ (1945–1953), 1 књ. (0,02 м)
7.1.549. Срески одбор Антифашистичког фронта жена – Пријепоље, СОАФЖПР (1945–1953), 1 ф. (0,02 м)
7.1.550. Срески одбор Антифашистичког фронта жена – Титово Ужице, СОАФЖТУ (1945–1953), 1 књ. и 3 ф. (0,27 м)
7.1.551. Градски одбор Антифашистичког фронта жена – Титово Ужице, ГОАФЖТУ (1944–1953), 1 ф. (0,06 м)
7.1.552. Срески одбор Антифашистичког фронта жена – Чајетина, СОАФЖЧ (1944–1953), 2 књ. и 1 ф. (0,05 м)

САВЕЗА СИНДИКАТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

- 7.1.553. Савез синдиката Југославије – Среско веће – Ариље, ССЈСВА (1945–1955), 11 књ. и 5 ф. (0,45 м)
7.1.554. Савез синдиката Србије – Општинско веће – Ариље, СССОВА (1955–1974), 6 књ. и 9 ф. (1,85 м)
7.1.555. Савез синдиката Југославије – Среско веће – Ивањица, ССЈСВИ (1945–1955), 5 ф. (0,35 м)
7.1.556. Савез синдиката Србије – Општинско веће – Ивањица, СССОВИ (1964–1968), 5 ф. (0,26 м)
7.1.557. Савез синдиката Србије – Општинско веће – Косјерић, СССОВКО (1960), 1 књ. (0,02 м)
7.1.558. Савез синдиката Југославије – Среско веће – Пријепоље, ССЈСВПР (1945–1959), 1 књ. и 1 ф. (0,08 м)
7.1.559. Савез синдиката Југославије – Среско веће – Титово Ужице, ССЈСВТУ (1945–1967), 16. књ.; 6 к. и 46 ф. (4,55 м)
7.1.560. Савез синдиката Србије – Општинско веће – Титово Ужице, СССОВТУ (1960–1980), 18,95 м
7.1.561. Савез синдиката Југославије – Среско веће – Чајетина, ССЈСВЧ (1945–1954), 1 ф. (0,08 м)
7.1.562. Савез синдиката Југославије – Општинско веће – Кремена, ССЈОВКР (1955–1965), 6 књ. и 3 ф. (0,27 м)

- 7.1.563. Савез синдиката Србије – Општинско веће – Пријепоље, ССЈОВПР (1955–), 4 ф. (0,27 м)
- 7.1.564. Савез синдиката Југославије – Општинско веће – Титово Ужице, ССЈОВТУ (1955–), 2 књ; 26 к. и 10 ф. (3,45 м)
- 7.1.565. Савез синдиката Србије – Општинско веће – Чајетина, СССОВЧ (1955–), 4 ф. (0,20 м)

САВЕЗ УДРУЖЕЊА БОРАЦА НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

- 7.1.566. Савез удружења бораца народноослободилачког рата – Међуопштински одбор – Титово Ужице, СУБНОРМОТУ (1970–1991), 0,05 м
- 7.1.567. Савез бораца народноослободилачког рата – Срески одбор Среза рачанског – Бајина Башта, СБНОРСОББ (1947–1955), 2 књ. (0,04 м)
- 7.1.568. Савез бораца народноослободилачког рата – Срески одбор Среза моравичког – Ивањица, СБНОРСОИ (1947–1955), 2 књ. и 7 ф. (0,35 м)
- 7.1.569. Савез удружења бораца народноослободилачког рата – Срески одбор – Титово Ужице, СУБНОРСОТУ (1948–1967), 21 књ. и 53 ф. (4,85 м)
- 7.1.570. Савез бораца народноослободилачког рата – Срески одбор Среза златиборског – Чајетина, СНОРСОЧ (1947–1955), 3 књ. и 7 ф. (0,60 м)
- 7.1.571. Савез удружења бораца народноослободилачког рата – Општински одбор – Кремна, СУБНОРООКР (1955–1965), 2 књ. и 2 ф. (0,15 м)
- 7.1.572. Савез удружења бораца народноослободилачког рата – Општински одбор – Титово Ужице, СУБНОРООТУ (1948–), 23 књ; 2 св. и 29 ф. (2,98 м)

САВЕЗ КОМУНИСТИЧКЕ ОМЛАДИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

- 7.1.573. Срески комитет СКОЈ-а Среза моравичког – Ивањица, СКСКОЈИ (1945–1948), 1 ф. (0,03 м)
- 7.1.574. Срески комитет СКОЈ-а – Титово Ужице, СКСКОЈТУ (1944–1948) 1 књ. и 1 к. (0,15 м)

САВЕЗ ОМЛАДИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

- 7.1.575. Народна омладина Србије – Обласни комитет области титовоужичке – Титово Ужице, НОСОКТУ (1949–1952), 7 ф. (0,50 м)
- 7.1.576. Народна омладина Србије – Срески комитет Среза ариљског – Ариље, НОССКА (1944–1955), 18 књ. и 2 ф. (0,18 м)
- 7.1.577. Народна омладина Србије – Срески комитет Среза моравичког – Ивањица, НОССКИ (1945–1955), 5 књ. и к. (0,20 м)
- 7.1.578. Народна омладина Србије – Срески комитет Среза црногорског – Косјерић, НОССККО (1946–1955), 5 књ. и 8 ф. (0,66 м)
- 7.1.579. Народна омладина Србије – Срески комитет Среза прибојског – Прибој, НОССКПБ (1944–1955), 1 ф. (0,03 м)
- 7.1.580. Народна омладина Србије – Срески комитет Среза Пријепоље – Пријепоље, НОССКПР (1955–1959), 3 књ. и 1 ф. (0,10 м)
- 7.1.581. Савез омладине Србије – Срески комитет – Титово Ужице, СОССКТУ (1944–1967), 48 књ. и 32 ф. (2,68 м)
- 7.1.582. Народна омладина Србије – Срески комитет Среза златиборског – Чајетина, НОССКЧ (1944–1954), 2 ф. (0,08 м)
- 7.1.583. Савез социјалистичке омладине Србије – Општинска конференција – Ариље, ССОСОКА (1957–1970) 1 књ. и 9 ф. (0,52 м)
- 7.1.584. Савез омладине Србије – Општински комитет – Ивањица, СОСОКИ (1955–1964), 1 ф. (0,04 м)
- 7.1.585. Савез социјалистичке омладине Србије – Општинска конференција – Косјерић, ССОСОККО (1955–1969) 7 књ. и 15 ф. (1,15 м)
- 7.1.586. Савез омладине Србије – Општински комитет – Кремна, СОСОККР (1955–1965), 3 књ. и ф. (0,20 м)
- 7.1.587. Народна омладина Србије – Општински комитет – Љубиш, НОСОКЉ (1955–1959), 2 књ. и 1 ф. (0,05 м)
- 7.1.588. Савез социјалистичке омладине Србије – Општинска конференција – Титово Ужице, ССОСОКТУ (1945–), 3 књ. и 7 ф. (1,48 м)
- 7.1.589. Савез социјалистичке омладине Србије – Општинска конференција – Чајетина, ССОСОКЧ (1955–), 1 ф. (0,07 м)
- 7.2.590. Савет савеза пионира Србије – Срески савез – Ивањица, ССПСССИ (1950–1955), 1 ф. (0,02 м)
- 7.2.591. Феријални савез општине – Косјерић, ФСОКО (1964), 1 омот–списа (0,03 м)

7.3. Грађанске и групе организације

УДРУЖЕЊЕ РЕЗЕРВНИХ ОФИЦИРА И ПОДОФИЦИРА ЈУГОСЛАВИЈЕ

- 7.3.592. Удружење резервних официра и подофицира – Општински одбор – Ивањица УРОПООИ (1956–1961), 1 ф. (0,03 м)
7.3.593. Удружења резервних официра и подофицира – Општински одбор – Титово Ужице, УРОПООТУ (1952–1968), 5 књ. и 2 ф. (0,22 м)

САВЕЗ РАТНИХ ВОЈНИХ ИНВАЛИДА

- 7.3.594. Савез ратних војних инвалида – Обласни одбор за титовоужичку област – Титово Ужице, СРВИООТУ (1949–1951), 1 књ. и ф. (0,05 м)
7.3.595. Удружење ратних војних инвалида – Окружни одбор – Титово Ужице, УРВИООТУ (1945–1947), 6 књ. (0,10 м)
7.3.596. Савез ратних војних инвалида – Срески одбор – Косјерић, СРВИСОКО (1949–1950), 1 књ. (0,03 м)
7.3.597. Савез ратних војних инвалида – Срески одбор – Пријеполје, СРВИСОПР (1945–1959), 6 књ. и 3 ф. (0,20 м)
7.3.598. Савез ратних војних инвалида – Срески одбор – Титово Ужице, СРВИСОТУ (1947–1961), 23 књ. и 8 ф. (0,95 м)
7.3.599. Савез ратних војних инвалида – Срески одбор – Чајетина, СРВИСОЧ (1946–1955), 1 књ. и 1 ф. (0,03 м)
7.3.600. Савез ратних војних инвалида – Општински одбор – Титово Ужице, СРВИООТУ (1955–1961), 8 књ. и 7 ф. (0,75 м)
7.3.601. Друштво жена Србије – Ивањичка женска подружина – Ивањица, ДЖСЖПИ (1889–1941), 3 књ. и 1 ф. (0,10 м)
7.3.602. Друштво жена Србије – Женска подружина – Ужице, ДЖСЖПУ (1878–1941), 6 књ. и 3 ф. (0,30 м)
7.3.603. Одбор за прославу двадесетогодишњице устанка народа Југославије – Титово Ужице, ОПДГУНЈТУ (1960–1961), 2 књ. и 5 ф. (0,56 м)
7.3.604. Заједница пензијског и инвалидског осигурања радника Титово Ужице, ЗПИОР (–1983), 1 ф. (0,06 м)
7.3.605. Клуб самоуправљача – Титово Ужице, КСТУ (1975–1990), 2,18 м

7.5. Хуманитарна друштва

ЈУГОСЛОВЕНСКИ ЦРВЕНИ КРСТ

- 7.5.606. Југословенски Црвени крст – Срески одбор Среза моравичког – Ивањица, ЈЦКСОИ (1945–1955), 1 књ. и 1 ф. (0,05 м)
- 7.5.607. Југословенски Црвени крст – Срески одбор Среза црногорског – Косјерић, ЈЦКСОКО (1945–1955), 2 књ. и 2 ф. (0,15 м)
- 7.5.608. Југословенски Црвени крст – Срески одбор Среза златарског – Нова Варош, ЈЦКСОНВ (1945–1955), 1 књ. (0,01 м)
- 7.5.609. Југословенски Црвени крст – Срески одбор Среза титовоужичког – Титово Ужице, ЈЦКСОТУ (1945–1955), 2 књ. и 1 ф. (0,09 м)
- 7.5.610. Југословенски Црвени крст – Срески одбор Среза златиборског – Чајетина, ЈЦКСОЧ (1944–1955), 1 књ. (0,02 м)
- 7.5.611. Југословенски Црвени крст – Општински одбор – Ивањица, ЈЦКООИ (1955–), 2 књ. и ф. (0,10 м)
- 7.5.612. Југословенски Црвени крст – Општински одбор – Кремна, ЈЦКООКР (1955–1965), 3 књ. и 2 ф. (0,15 м)
- 7.5.613. Југословенски Црвени крст – Општински одбор – Међуречје, ЈЦКООМР (1955–1959), 2 књ. и 1 ф. (0,05 м)
- 7.5.614. Југословенски Црвени крст – Општински одбор – Пожега, ЈЦКООПО (1955–), 1 књ. и 1 ф. (0,03 м)
- 7.5.615. Удружење пензионера – Титово Ужице УПТУ (1948–), 48 књ. и 10 ф. (2,53 м)

7.6. Културно-просветна друштва

САВЕЗИ КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНИХ ДРУШТАВА СРЕЗОВА

- 7.6.616. Савез културно-просветних друштава Среза рачанског – Бајина Башта, СКПДСББ (1948–1956), 1 књ. и 2 ф. (0,10 м)
- 7.6.617. Савез културно-просветних друштава Среза моравичког – Ивањица, СКПДСИ (1946–1955), 1 књ. (0,01 м)
- 7.6.618. Савез културно-просветних друштава Среза пожешког – Пожега, СКПДСПО (1949–1955), 2 књ. и 2 ф. (0,13 м)
- 7.6.619. Савез културно-просветних друштава Среза милешевског – Пријепоље, СКПДСПР (1946–1955), 2 књ. (0,02 м)
- 7.6.620. Савез културно-просветних друштава Среза ужичког – Титово Ужице, СКПДСТУ (1948–1954), 5 књ. и 2 ф. (0,12 м)
- 7.6.621. Културно-просветна заједница Среза – Пријепоље, КПЗСПР (1956–1959), 2 књ. и 2 ф. (0,10 м)

- 7.6.622. Културно-просветна заједница Среза – Титово Ужице, КПЗСТУ (1956–1967), 5 књ. и 11 ф. (0,50 м)
7.6.623. Међуопштинска заједница културе – Титово Ужице, МЗКТУ (1969–1974), 1 књ. и 26 ф. (1,70 м)
7.6.624. Подружница друштва за српскохрватски језик – Титово Ужице, ПДСХЈТУ (1962–1968), 1 ф. (0,03 м)

7.7. Уметничка друштва и удружења

- 7.7.625. Певачко друштво „Гајрет“ – Нова Варош, ПДГНВ (1923–1941), 1 књ. (0,01 м)
7.7.626. Певачко друштво „Златиборска вила“ – Ужице, ПДЗВУ (1920–1941), 1 књ. 1 ф. (0,03 м)
7.7.627. Културно-уметничко друштво „Алекса Дејовић“ – Титово Ужице, КУДАДТУ (1945–1961), 16 књ. и 4 ф. (0,68 м)

7.8. Спортска друштва и удружења

- 7.8.628. Савез организација за физичку културу Среза – Титово Ужице, СОФКСТУ (1960–1967), 3 књ. и 6 ф. (0,70 м)
7.8.629. Ауто-мото савез Србије – Подсавез Титово Ужице – Титово Ужице, АМССТУ (1954–1956), 1 књ. 1 ф. (0,05 м)
7.8.630. Соколско друштво – Пожега, СДПО (1922–1941), 7 књ. и 4 ф. (0,90 м)
7.8.631. Фискултурно друштво „Златар“ – Нова Варош, ФДЗНВ (1946–1952), 6 књ. и 1 ф. (0,10 м)
7.8.632. Стрељачка дружина – Прибој, СДПБ (1950–1956), 1 ф. (0,14 м)
7.8.633. Туристички савез Среза – Титово Ужице, ТССТУ (1958–1966), 1 књ. и 6 ф. (0,50 м)
7.8.634. Туристичко друштво „Јелова гора“ – Титово Ужице, ТДЈТУ (1954–1956), 4 књ. (0,06 м)
7.8.635. Соколско друштво „Душан Силни“ – Ужице, СДДСУ (1911–1941), 1 књ. (0,02 м)
7.8.636. Ужичка соколска жупа – Ужице, УСЖУ (1924–1941), 5 књ. и 4 ф. (0,50 м)
7.8.637. Планинарско друштво „Златар“ у Београду – Огранак Нова Варош – Нова Варош, ПДЗНВ (1953–1955), 1 књ. 0,02 м)
7.8.638. Фудбалски клуб „Слобода“ – Титово Ужице, ФКСТУ (1925–), 3 књ. и 7 ф. (0,55 м)
7.8.639. Друштво за телесно васпитање „Партизан“ – Ариље, ДТВПА (1948–1963), 0,02 м

- 7.8.640. Срески савез пријатеља природе – Титово Ужице, ССПТУ (1957–1967), 1 ф. (0,08 м)
7.8.641. Коло јахача за округ ужички „Кнез Михаило“ – Ужице, КЈКМУ (1895–1941), 2 књ. и 1 ф. (0,05 м)

7. 9. Осџало

- 7.9.642. Народна техника Србије – Обласни одбор – Титово Ужице, НТСООТУ (1949–1951), 1 књ. и 1 ф. (0,08 м)
7.9.643. Народна техника Србије – Срески одбор – Пријепоље, НТССОПР (1949–1955), 1 к. (0,03 м)
7.9.644. Народна техника Србије – Среско веће – Титово Ужице, НТССВТУ (1948–1966), 12 књ. и 14 ф. (1,20 м)
7.9.645. Градски одбор народне технике Србије – Титово Ужице, ГОНТСТУ (1948–1952), 1 књ. 2 ф. (0,15 м)
7.9.646. Добровољно ватрогасно друштво – Прибој, ДВДПБ (1950–1955) 1 ф. (0,02 м)
7.9.647. Срески савез добровољних ватрогасних друштава – Пријепоље, ССДВДПР (1956–1959), 1 књ. и 2 ф. (0,12 м)
7.9.648. Савез добровољних ватрогасних друштава Среза – Титово Ужице, СДВДСТУ (1950–1966), 16 књ. и 12 ф. (1,30 м)

8. ВЕРСКЕ УСТАНОВЕ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ

- 8.649. Црквено намесништво Среза пожешког и ариљског – Пожега, ЦНСПАПО (1836–1946), 1 ф. (0,03 м)
8.650. Црква у Ковилу – Ковиле ЦКО (1651–)
8.651. Црква ариљска – Ариље, ЦА (1883–1905), 5 књ. (0,15 м)
8.652. Црква бјелушка – Бјелуша, ЦБЈ (1838–1880), 4 књ. (0,15 м)
8.653. Црква брековачка – Бреково, ЦБР (1837–1914), 7 књ. (0,30 м)
8.654. Црква драгојевачка – Миросаљци, ЦМИ (1855–1911), 4 књ. (0,20 м)
8.655. Црква ивањичка – Ивањица, ЦИ (1837–1905), 15 књ. (0,50 м)
8.656. Црква Брезова и Миланца, Радаљево и капела косовичка, ЦБМРК (1838–1899), 6 књ. (0,25 м)
8.657. Црква косјерићка – Косјерић, ЦКО (1895–1935), 7 књ. (0,25 м)
8.658. Црква ражанска – Ражана, ЦРЖ (1903–1935), 3 књ. (0,15 м)
8.659. Црква сечоречка – Сеча Река, ЦСР (1837–1935), 44 књ. (1,80 м)
8.660. Црква субјелска – Субјел, ЦСУ (1837–1935), 36 књ. (1,50 м)
8.661. Црква нововарошка – Нова Варош, ЦНВ (1910–1941), 4 књ. (0,20 м)
8.662. Црква негбинска – Негбина, ЦНЕ (1837–1935), 5 књ. (0,22 м)

- 8.663. Црква божетићка – Божетићи, ЦБЖ (1870–1935), 2 књ. (0,10 м)
8.664. Црква белоречка – Бела Река, ЦБР (1837–1942), 7 књ. (0,30 м)
8.665. Црква радијевачка – Радијевићи, ЦРД (1878–1945), 2 књ. (0,10 м)
8.666. Црква пожешка – Пожега, ЦПО (1837–1904), 18 књ. (0,90 м)
8.667. Црква годовичка – Годовик, ЦГО (1837–1907), 7 књ. (0,32 м)
8.668. Црква горњодобрињска – Горња Добриња, ЦГД (1837–1935)
10 књ. (0,45 м)
8.669. Црква прилипацка – Прилипац, ЦПЛ (1837–1887), 5 књ. (0,25 м)
8.670. Црква ужичка – Ужице, ЦУ (1837–1948), 63 књ. (3,15 м)
8.671. Црква биоштанска – Биоска, ЦБИ (1850–1905), 12 књ. (0,55 м)
8.672. Црква кранска – Каран, ЦКА (1837–1922), 27 књ. (1,30 м)
8.673. Црква мокрогорска – Мокра Гора, ЦМГ (1837–1910), 5 књ. (0,25 м)
8.674. Црква севојничка – Севојно, ЦСЕ (1836–1945), 22 књ. (1,05 м)
8.675. Црква стапарска – Стапари, ЦСТ (1837–1945), 17 књ. (0,85 м)
8.676. Црква чајетинска – Чајетина, ЦЧА (1892–1902), 2 књ. (0,10 м)
8.677. Црква гостиљска – Гостиље, ЦГО (1837–1881). 5 књ. (0,25 м)
8.678. Црква мачкатска – Мачкат, ЦМЧ (1849–1935), 17 књ. (0,90 м)
8.679. Црква сирогојнска – Сирогојно, ЦСГ (1837–1935), 18 књ. (0,90 м)
8. 680. Црква горњотрешњичка – Љубовија, ЦЉ (1892–1903), 3 књ. (0,15 м)

Б. ПОРОДИЧНИ И ЛИЧНИ АРХИВСКИ ФОНДОВИ

Б.1. Породични архивски фондови

- 1.681. Милан и Алекса Борисављевић – Нова Варош, МАБНВ (1857–1946),
6 књ. и 1 к. (0,20 м)
1.682. Станиша и Милош Петаковић – Ужице, СМПУ (1897–1922),
77 и. ј. (0,20 м)
1.683. Владе и Раде Селаковић – Титово Ужице, ВРСТУ (1901–1947),
37 и. ј. (0,10 м)

Б. 2. Лични фондови

- 2.684. Рајка Дивац – Титово Ужице, ДРТУ (1889–1959),
24 п – 189 л. (0,06 м)
2.685. Ђорђе Драшкић – Ужице, ЂДУ (1890–1945), 15 ф. (1,45 м)
2.686. Драгомир Дринчић – Титово Ужице, ДДТУ (1880–1966),
40 и. ј. (0,10 м)
2.687. Михаило Р. Живковић – Ужице, МРЖУ (1862–1944),
36 и. ј. (0,10 м)

- 2.688. Стеван Јовановић – Титово Ужице, СЈТУ (1870–1959),
56 и. ј. (0,14 м)
- 2.689. Милија Јовичић – Титово Ужице, МЈТУ (1897–1982),
7 ф. (0,55 м)
- 2.690. Вељко Кремић – Ужице, ВКУ (1896–1946), 2 ф. (0,22 м)
- 2.691. Милутин Кремић – Ужице, МКУ (1860–1923), 13 ф. (2,79 м)
- 2.692. Павле Паја Љубисављевић – Ужице, ПЉУ (1886–1937),
102 и. ј. (0,24 м)
- 2.693. Милета Милић – Пожега, ММПО (1888–1960), 14 књ. и 2 к. (0,60 м)
- 2.694. Тома Наумовић – Ужице, ЗНУ (1848–1914), 12 књ. и 1 к. (0,24 м)
- 2.695. Др Милош Перовић – Ужице, МПЕУ (1874–1918),
11 књ. и 5 к. (0,83 м)
- 2.696. Милош Петровић – Ивањица, МПИ (1870–1942), 1 к. (0,05 м)
- 2.697. Страхиња Поповић – Ужице, СПУ, 8 ф. (0,95 м)
- 2.698. Милан Смиљанић – Сирогојно, МСС (1891–1979), 57 к. (4,00 м)
- 2.699. Вучић У. Стамболић – Катићи, ВУСК (1902–1941), 1 к. (0,05 м)
- 2.700. Миле Стишовић – Брезова, МСБ (1873–1944), 1 к. (0,05 м)
- 2.701. Др Љубинка Бјелић – Ужице, ЉБУ (1911–1962), 0,07 м
- 2.702. Коста Деспотовић, трговац – Ужице, КДУ (1932–1948), 3 к. (0,30 м)
- 2.703. Живојин Јокић, трговац – Бајина Башта, ЖЈББ (1940–1950),
1 књ. (0,04 м)
- 2.704. Владета Милетић, адвокат, Ужице, ВМУ (1894–1981),
755 л. 15 ф. и 24 сл.
- 2.705. Стеван Павловић, професор – Табановићи, Пожега, СПТ
(1897–1944), 14 кут. (1,25 м)
- 2.706. Милутин Смиљанић, трговац – Пожега, МСПО (1894–1946),
1 кут. (0,10 м)
- 2.707. Малиша Т. Стефановић, учитељ – Поточање, Ужице, МТСУ
(1891–1968), 3 књ. 1152 докум. и 3 ф. (0,22 м)

В. ЗБИРКЕ

- 1.708. Картографска збирка, КЗ, 86 кр.
- 2.709. Збирка мемоарске грађе, ЗМГ, 271 и. ј. (0,67 м)
- 3.710. Збирка плаката, ЗП, 423 ј.
- 4.711. Збирка фотографија, ЗФ (1876–), 144 к. (6785 и. ј.)
- 5.712. Збирка филмова, ЗФМ, 222 фм, 4450 нег. и 285 пл–фм.
- 6.713. Збирка печата, ЗПЧ, 269 ком.
7. 714. Varia, ZV, 9 књ. и 3 ф. (0,68 м)

**ФОНДОВИ ПРИМЉЕНИ У НЕСРЕЂЕНОМ СТАЊУ
ЗА КОЈЕ НИСУ ПРЕЦИЗНО УТВРЂЕНЕ ГРАНИЧНЕ ГОДИНЕ И
КОЛИЧИНА (стечај још није завршен и није преузета сва грађа)**

715. ДП „Младост“ – Чајетина
716. ДП „Транспорт“ – Нова Варош
717. „СУБНОР“ – Прибој
718. ДП „Транспорт теретни“ – Пријеполје
719. ЗЗ „Ражана“ – Ражана
720. ЗЗ „Пожега“ – Пожега
721. ДП „Инекс Златиборка“ – Сирогојно
722. МО СКС Сирогојно (примљен мали део у склопу „Инекс Златиборка“ – Сирогојно)
723. СП „Транспортшпед“ – Косјерић
724. Водопривредна организација „Титово Ужице“ Титово Ужице
725. Земљорадничка задруга „Љубиш“
726. Друштвено предузеће „Деса Петронијевић“ Ужице
727. Општински комитет Савеза комуниста Србије Чајетина
728. Друштвено предузеће „Црни врх“ Бајина Башта
729. Акционарско друштво „Графичар“ Ивањица
730. Текстилно предузеће „Фротекс“ ад Ужице
731. Друштвено предузеће „Лимка“ Пријеполје
732. Грађевинско предузеће „Радник“ Нова Варош
733. Полицијска управа Ужице, деловодне и друге књиге са подручја полицијске управе Бајина Башта
734. „Прибојска банка“ ДД Прибој
735. Међуопштински завод за цене Ужице
736. ПИМ „Град“ Косјерић
737. „Фасау“ ИЦ Ужице
738. ДП „Златарпродукт“ Кокин Брод
739. АД „Фасау треид“ Ужице
740. АД Тврди метал Ужице
741. ДП „Пионир Ратекс“ Ариље
742. ДП „Радник“ Нова Варош
743. ДП „Инова“ Кокин Брод
744. Прибојска банка Прибој
745. ДП „МЕП“ Кокин Брод
746. ДП „Повлен“ Косјерић
747. ДП „Воћар“ Пожега
748. ДП „Обућа – Златар“ Нова Варош
749. ПП „Интеграл“ Бајина Башта

750. ДП „Лимка“ Пријепоље
751. ЗЗ „Прота Милан Смиљанић“ Сирогојно
752. ЗЗ „Љубиш“ Љубиш
753. ДП „Инкоп“ Прибој
754. ДП „Слобода“ Нова Варош
755. ЗЗ „Бела Река“ Нова Варош
756. ДП „Инекс Напредак“ Нова Варош
757. ДП „Златар“ Нова Варош
758. ДГП „Златибор“ Ужице
759. ДП „Златибор занати“ Ужице
760. АД „Тврди метал“ Ужице
761. ДП „ИТИ Пољопривреда“ Ивањица
762. ГДП „Прогрес“ Ариље
763. „Колор“ ад, Ариље
764. Штампарија „Милешево“ Пријепоље
765. Штампарија „Рујно“ Ужице
766. ДП „Универзал“ Косјерић
767. „Ужицепројект“ Ужице
768. „Златиборка“ Ужице
769. ДП „Јаско“ Јасеново, Нова Варош
770. „Фасау“ ад Ужице
771. Конфекција „Кадињача“ Бајина Башта
772. „Максим“ Бајина Башта
773. „Свис лион“ Ужице
774. ДП „Јасен“ Бродарево, Пријепоље
775. Друштвено предузеће „ИТИ“ у стечају Прилике, Ивањица
776. „ИТИ комерц“ у стечају Прилике, Ивањица
777. ПТП „Мокра Гора“ у стечају Мокра Гора, Ужице (бивша Земљорадничка задруга „Мокра Гора“).
778. „Енергоградња“ у стечају Прибој (бивша „Градња“)
779. Културно-информативни центар у стечају Бајина Башта
780. ИДС „Авала Треид“ МД у стечају Бајина Башта
781. Друштвено предузеће „Топлота“ у стечају Ивањица
782. Просветно-педагошки завод „Богосав Јанковић“ Ужице
783. „Агролиса“ у стечају доо Лиса Ивањица
784. ТУП „Центар Епром“ Ужице
785. ТУП „Турист–превоз“ Пожега
786. Интернационал Дунав системи Бајина Башта
787. АД „Леденице“ Ивањица
788. „Плашки промет“ ад Ивањица
789. „Епоксид“ дп Прибој

790. „Кожа“ ад Ужице
791. ДП „Таратекс“ Бајина Башта
792. Виша техничка школа Ужице
793. Лични фонд Слободан Пенезић Крцун
794. „Гама“ ад Ужице
795. „Металац“ ад Ивањица
796. СП „Ракета промет“ у стечају Ужице
797. ТК „Љубиша Миодраговић“ у стечају Пријепоље
798. ДП „Интекс“ у стечају Пријепоље
799. РЈИП РТВ „Чајетина“
800. МД „Агент“ у стечају Ужице
801. Културно-просветна заједница Ужице
802. „Клас“ ад у стечају Ивањица
803. СП „Ракета теретни саобраћај“ у стечају Ужице
804. „Фарма треид“ Ивањица
805. „Прилике“ ад Ивањица
806. „Моно“ доо Ивањица
807. „Технопромет“ доо Ивањица
808. „Агромил“ доо Ивањица
809. „УМТ“ доо Ивањица
810. ДП „Потенс“ Пожега
811. Ветеринарска станица Пожега
812. „Синтелон“ доо Нова Варош
813. „Пролетерски пут“ ад Пожега
814. „Cosmopolit company” Пожега
815. „Јелова Гора“ ад Ужице
816. „Привредник“ Ужице
817. ДП „Цементара Косјерић“ Косјерић (1971–2002)
818. Општински суд Ужице (1945–1984)
819. „Фаворит“ ауто школа Ужице (1992–2013)
820. „Полимљетранс“ транспортно предузеће Пријепоље (1970–1987)
821. „Аутокућа“ Пријепоље (1989 – 2001)
822. Фабрика креча „Јелен До“ Јелен До
823. „Da-sag ugo“ приватно предузеће Ариље (2010)
824. „Кофеникс цреп“ Косјерић (1971–1999)
825. „Mg-com“ доо Ужице (1997–2014)
826. „Прогрес“ приватно предузеће Прибој (1991–2010)
827. „Ил конте“ приватно предузеће Ивањица (1998–2009)
828. „Амор“ доо Пожега (2004–2010)
829. „Градитељ“ грађевинско предузеће Ивањица (1996–2008)

830. „Агротекс“ доо Ариље (2000–2014)
831. „Ракета ауторемонт“ привредно предузеће Ужице (1979–2008)
832. „Електролукс“ доо Ивањица
833. „Агротекс“ доо Ариље (2000–2014)
834. Предузеће за путеве и улице РЈ Компани ББ путеви ад Бајина Башта (1972–2008)
835. „Хабит Фарм“ ад Прилике бб Ивањица (1997–2010)
836. „Меркури Интернационал“ ад Ивањица (2003–2010)
837. „Синтер“ ад у ликвидацији Ужице (1959–2016)
838. „Ракета – Путнички саобраћај“ ад Ужице (1965–2010)
839. Штампариа „Димитрије Туцовић“ Севојно (1971–2007)
840. „12 јануар“ Прибој
841. Земљорадничка задруга „Ариље“ у стечају
842. „Продукт Шопаловић“ доо Мачкат у стечају (2009–2014)
843. Земљорадничка задруга „Пољопродукт“ у стечају Пријепоље
844. „Металопрерада“ ад у стечају Ужице
845. Трговинско предузеће „Братство Јединство“ ад у стечају Прибој

АРХИВСКЕ ЗБИРКЕ

Збирке су вештачки створен скуп или група докумената. То су групе у којима не постоји природна веза докумената у току њиховог настанка, нити припадност једној регистратури, породици или личности, односно, то је скуп докумената најразличитијег порекла настао избором или случајно.

Полазећи од облика, врсте и подлоге докумената, збирке се могу сврстати у две основне групе: класичне (које чине класични документи) и савремене (које чине документа настала коришћењем савремене модерне технологије).²³

У Историјском архиву у Ужицу постоје: збирка *Varia*, збирка географских карата, збирка печата, Збирка црквених матичних књига, збирка фотографија и филмова, збирка мемоарске грађе.

Збирка VARIA

Збирка *Varia* садржи међусобно неповезане документе, различите у сваком погледу, пореклу, садржају, врсти, па се с разлогом назива *Varia* (разно). Она садржи расуте архивалије које су изгубиле своју међусобну везу и документе које није могуће припојити постојећим фондовима у архиву и који су појединачно настајали.

Збирка *Varia* Историјског архива у Ужицу формирана је 1958. године, од докумената коју не припадају ни једном фонду. Обухвата период 1818–1978. године и има 1,64 м архивалија. Документа су писана на српском језику, осим неколико тапија, уговора и пресуда која су на турском језику, а обухватају период 1866–1936.

Грађа је класификована и делимично систематизована по групама, формираним на основу методолошког упутства за сређивање збирке, а коју чине 1. личности, 2. установе, 3. догађаји и 4. списи по врсти.

У првој групи (личности) сврстани су: правници, адвокати, судије, чиновници, свештеници, учитељи, професори, лекари, апотекари, занатлије, трговци, механџије, земљорадници, уметници, књижевници и политичари.

²³ Брук Иванка, Поповић Љубодраг, Архивистика за III и IV разред усмереног образовања преводилачке и архивско-музејске струке занимања: архивски помоћник, архивар у ОУР-има и архивски препаратор, Београд, 1986, 56–57; Лекић Богдан, Архивистика, Београд, 2006, 45–49.

ИЗ ЗБИРКЕ
Д. ЈАНГИЉЕВИЋИЋ
БЕОГРАД
Предат

Разноскок бр.

час. _____ мин. _____

Број жице

Број слика

Број унутн.

ТЕЛЕГРАМ

Адреса: Комунални Умбтске

Ушине м. Врхњаци
Ушине м. Врхњаци

ИЗ	БРОЈ	АРТА	БРОЈ	ВРЕМЕ ПРЕДАЈЕ					СЛУЖБЕНИ ПОДАЦИ	ВРЕМЕ ПРИЈЕМА			ПОТНИК ЗВАНИЧНИКА
				ЧАС	МИН	СЕК	ЧАС	МИН		СЕК			
Врхњаци	127	3	12	11	12	10	14		11	12	10	14	

Почети и пронађених који је борба
од њих са ња одлетела 9 у отворе и 10 изјуба
са Комунална на левој обали Зрнице, на Коси
јуба од ~~Коси~~ ~~Коси~~ ~~Коси~~ ~~Коси~~
брђанске палице на до које 312 на који боја
жау задига са ња 101, Евога ризи мр са ња
Тодоровић Вука Ушине, истаф са ња 10 го боја
и истаф дана Зучеа околна а околна сестра
и радбодет истаф је иста данас 101 у 10
пре истаф, иста обн брђанско и данас а
Ушине Ушине ку ради брђанско брђанско

Једна партија о бр 137.
Ушине са истаф брђанско брђанско
и истаф са ња 17 партија и са партија
Почети партија брђанско брђанско је до 2 партија
Евога истаф брђанско брђанско са ња партија
и истаф брђанско, да би му истаф брђанско
партија за партија и истаф са ња да
је партија брђанско брђанско брђанско
у партија и да је се партија

Партија партија партија партија партија
партија партија партија партија партија партија
партија партија партија партија партија партија

Почети партија партија партија партија партија
партија партија партија партија партија партија

Почети партија партија партија партија партија
партија партија партија партија партија партија

Телеграм Златиборског добровољачког одреда
мајора Косте Тодоровића од 11. VIII 1914.
(ИАУ, Збирка Varia)

УО ВОЈСКЕ
Д. ЈАНКИЋЕВИЋИ
БЕОГРАД

УПРАВА ПОШТА И ТЕЛЕГРАФА
ТЕЛЕГРАФСКИ САОБРАЋАЈ

12-IX-1914

ТЕЛЕГРАМ

П Р И М Л Е Н				СЛУЖБЕНИ ПОДАЦИ		О Т П Р А В Љ Е Н			
Број телегр.	Врста	Број речи	Време предаје дан час мин пол	Примио	Станица	Време отварања дан час мин пол		Број	Отправно
170	J	40	12 10 15	Милетић	Ужичка	12 11 20			Милетић

Војводе Ужичке бригаде
Београд

Претплате на редовну абонементу бр 1491 од 30г обр.
Месеца Гаспаровић Фалима да претплате на редовну
издавање јавног гласила Мајорског пуковничког
и др. у 4 бр. у 12 месеци 8 Мил. Јединица у Београду
Јединарског абонементу од 15 месеци од 15 бр. у 12 месеци
у 12 Мил. Јединица од 15 месеци од 15 бр. у 12 месеци
Јединарског абонементу од 15 месеци од 15 бр. у 12 месеци
Јединарског абонементу од 15 месеци од 15 бр. у 12 месеци

Милан Ужички
Обр 292

Војводе Ужичке бригаде
Београд

1. Име и адреса адресе пошиљача
2. Примљено, да ли је забележено за службу и да ли је отпављено

Милан Ужички

ПТБр Уж. 1-19-18

Телеграм команданта Ужичке бригаде пуковника Ивана С. Павловића
(ИАУ, Збирка Varia)

У оквиру друге групе (установе) налазе се документа везана за управу, војску, правосуђе, културу, друштва и удружења, верске установе и привреду.

У оквиру треће групе (догађаји) сврстана су докумената која се односе на значајне историјске и културне догађаје (Први и Други светски рат и слично).

У оквиру четврте групе су документа по врсти и форми: повеле, дипломе, чланске карте, сведочанства, тапије.

Занимљиво је напоменути да збирка садржи један од најстаријих докумената ужичког Архива *Свидатељство њоја Николаја Вукојића* из

1818. године. Рад на систематизовању збирке се наставља, јер је то отворена збирка, и сваки нови документ ће је допуњавати и обогаћивати.²⁴

Збирка плаката

У Историјском архиву у Ужици, поред осталих збирки, чува се и збирка плаката.²⁵ Збирка је формирана од плаката, летака, објава и прогласа, а отворена је, што значи да се непрекидно допуњава. До сада је делимично архивистички сређена и обрађена. Формирана је од јединица које су на разне начине ушле у Архив, углавном са преузетом архивском грађом као саставни део фонда или поклоном. Збирка обухвата период од половине 19. века па до данас. Читава збирка садржи преко 900 плаката.

Архивску грађу овог дела збирке можемо поделити по временским периодима:

Први период 1854–1913. чине плакати – уредбе, објаве, прогласи, прокламације, беседе, огласи, позиви итд. из периода владавине Карађорђевића и Обреновића. Најстарији сачувани плакат ове збирке датира из 1854. године – *Уредба кнеза Александра Карађорђевића о усвојивању ојштинских кошева за чување жића у случају неродних година, као и на другога рода нейредвиђене случајеве*. Следећи значајан плакат је из 1858. године са садржајем који се односи на програм дочека кнеза Милоша Обреновића при повратку у Србију. Затим следи неколико прогласа кнеза Михаила Обреновића из 1862. године о изменама појединих параграфа *Закона о чиновницима*, надлежности судова у ванредним околностима, или пак поводом ситуације настале бомбардовањем Београда. У збирци се налази и плакат – превод фермана (указа) султана Абдула Азиза кнезу Михаилу Обреновићу, којим се објављује предаја утврђених градова.

Најзаступљенији у збирци су политичко-страначки плакати са програмима и облицима политичке борбе међу странкама за престиж и власт. Између многих поменућемо плакате окружних одбора Народне и Напредне странке из 1912. године, којим се позивају грађани Ужица на гласање кандидата за посланике у Народну скупштину; затим кандидатске листе предложених, међу којим је у општини Мокра Гора био Милан М. Ђурић, прота из Ужица.

Други период, 1914–1918, (*Први светски рат*) представљен је у овој збирци мањим бројем плаката који сведоче, пре свега, о беспоштедној

²⁴ Весна Прљевић, „Приказ збирке Varia“, *Историјска баштина*, број 10, Ужице, 2000, 49–54.

²⁵ *Водич Историјског архива Титово Ужице*, Титово Ужице 1990, 555.

плачки коју је у овом крају спроводила аустријска окупаторска власт. Углавном су то објаве Окружног заповедништва у Ужицу о: одредбама за стицање обртних (*занайских*) дозвола 1916. године, стрижењу јагњади, попису стоке у августу и септембру 1917, обавезној предаји жита по срезовима, одузимању јечма за државу и забрани трговине, сви из 1918. године.

Плакаћи 1918–1940. (Период Краљевине СХС и Краљевине Југославије) по својој намени, садржини и поруци такође су разноврсни. Нарочито су бројни и садржајем богати политичко-страначки на којима су сачувани политички програми партија, али и жестина страначких деоба. То су претежно предизборни плакати Народне демократске странке, Народне радикалне, касније Радикалне социјалне странке и Удружене опозиције у Ужицу и ужичком крају, политички пропагандни леци Удружене опозиције против постојеће владе и њиховог режима; затим објаве, наредбе различитих органа власти и управе.²⁶ Плакати из овог периода су поуздани сведоци привредног и културно-забавног живота Ужица и ужичког краја.

Поред тога, збирка обухвата период од 1941. до 1945, затим период од 1945. до 1991, од 1992. до 2006 и од 2006. до данас. За ратни период сачуван је мали број плаката. Међу њима су и наредбе окружног начелника Манојла Кораћа из 1942. године да се из затвора не пуштају комунисти и позив грађанству да се боре против порока, а поред тога занимљив је и сатиричан летак против Драже Михаиловића. Сачуван је и плакат Женске подружине Ужице из 1943. године, којим обавештава грађанство да ће се у Саборној цркви одржати парастос свим добротворима.

Најбројнији су плакати из послератног периода који садрже позиве на политичке, културне и спортске манифестације. Бројни су плакати који се односе на активности синдикалних и омладинских организација, удружења грађана и плакати који позивају грађане на хуманитарне акције. Сачувани су и плакати који се односе на активност Историјског архива Ужице, Архива Србије, Архива Југославије и Удружења архивиста.²⁷

Савремени период од 90-их година прошлог века до данас обухвата политички и изложбени плакат. Чине га плакати, флајери, бецеви, календари и други материјал, а срећен је по областима и хронолошки.

²⁶ Милева Милошевић, Александар В. Савић, „Збирка плаката Историјског архива до 1941”, *Историјска баштина*, број 10, Ужице, 2000, 29–48; Милева Милошевић, „Збирка плаката 1854–1940, аналитички инвентар“, *Историјска баштина*, број 11–12, Ужице, 2003, 47–68.

²⁷ Милева Милошевић, Александар В. Савић, „Збирка плаката Историјског архива до 1941”, *Историјска баштина*, бр. 10, Ужице, 2000, 29–48; Милева Милошевић, *Збирка плаката (1854-), Аналитички инвентар (1854–1940) Ужице, 2000 (у рукопису)*.

ПРОСЛАВА ослобођења Ужица

Народу ужичког округа,

24 септембра ове године навршава се 4 године од првог ослобођења Ужица. Тај датум је био и остао за народ нашег краја као и за читаву западну Србију историски тренутак који је донео слободу нашем округу и омогућио расламсавање народног устанка у западној Србији.

Пре четири године кад су сулуде немачке фашистичке хорде беспомоћно јуришале на Москву, кад су читавом Европом пустошили, плачкали и убијали немачки злотвори, наш град и читав округ славили су своје ослобођење од вековних непријатеља нашег народа. Наш народ устао је у борбу за одбрану свога националног опстанка и за стварање срећније државе онда кад су многи, па и већи народи у Европи, дрхтали и робовали немачком фашизму. Светле традиције борбе за националну слободу, висока национална свест нашег народа, генијално и сигурно руководство у лицу Комунистичке партије Југославије и најбољег сина нашег народа маршала Тита, непоколебљива вера у непобедивост братске Русије, њена Црвена армија и армија Енглеске и Америке — све то је утицало на подизање устанка и довело до победе нае непријатељима и стварања нове државе Демократске Федеративне Југославије.

Слобода коју данас на свим пољима државног и друштвеног живота уживамо плаћена је жртвама најбољих синова наше земље и нашег краја. Благодарени тој златној подлози њихових живота народ је створио моћну гаранцију његове унутрашње и спољне безбедности Југословенску армију, братство и јединство народа Југославије, демократску народну власт и доживео најдемократскије изборе, који су икада спровођени у нашој земљи, за Уставотворну Скупштину.

Четврту годишњицу од првог ослобођења Ужица прослављамо ове године у јеку кампање за изборе народних посланика за Уставотворну Скупштину. Ови избори потврдиће дело народног устанка од 1941 год. и све тековине стечене у овој величанственој народној борби. Ови избори донеће и задаће последњи и одлучни ударац на политичком пољу бедним остацима фашистичке реакције која се нада да, уз помоћ међународне реакције, поврати стару, трулу, жандарску и краљевску Југославију.

Зато нека овогодишња прослава првог ослобођења Ужица, по праву слављена у слободи, буде израз несаломљивог јединства народа нашег краја под заставом Народног

фронта и његовог генијалног руководиоца маршала Југославије друга Тита.

Нека ова прослава буде величанствена манифестација наше снаге и одлучности у борби за очување и развијање тековина народнодо ослободилачке борбе против бедних остатака повампирене фашистичке реакције у виду лажних такзованих демократа.

Нека ова прослава буде снажан израз нашег расположења да се нова Југославија може развити и да може цветати једино у републиканском друштвеном уређењу.

Прослава првог ослобођења Ужица, одржаће се 23 септембра у 11 часова пре подне на житном пијаву.

Сви на прославу првог ослобођења Ужица.

Живео 24 септембар дан ослобођења Ужица.

Живео генијални руководилац народне борбе, творац нове Југославије и вођа Народног фронта Југославије народни херој маршал Тито!

Живела Демократска Федеративна и Републиканска Југославија, срећна заједница свих њених народа!

Смрт фашизму - Слобода народу.

17 септембар 1945 год.

Окружни одбор Народног фронта
У Ж И Ц Е

Из збирке плаката

Садржај плаката прати програмску делатност Историјског архива, са-радњу са другим архивима и установама, као и предавања, промоције књи-га и стручних часописа.

Најзаступљенији су политички плакати који илуструју обнову више-страначја у Србији и Југославији, као и политичку делатност странака. По-ред плаката збирка садржи и пропагандни материјал политичких странака, организација, удружења и личности.

Збирка печата

Збирка садржи матрице печата и штамбиља разних органа и организа-ција, друштава и удружења која су постојала на територији Ужичког окру-га, а у Архив су доспели заједно са архивском грађом. Садржи 340 матри-ца (245 матрица штамбиља и 95 матрица печата). Обухвата период од 1853. до 1975. године. Збирка је несређена и необрађена. Најстарије су ма-трице печата еснафа (табачко-ћебацијског, екмешчијско-меанцијског и пе-карског), затим матрица печата Ужичког занатлијског удружења итд. Нај-већи део збирке чине матрице настале после 1945 (матрице печата органа власти, просветних органа и установа културе, здравствених установа, привредних, банкарских, друштвено-политичких организација, друштава и удружења).

Приликом преузимања документације фирми у стечају, у периоду од 2004 . до 2014. године, преузет је и изван број печата и штамбиља, који су придружени збирци.²⁸

Картографска збирка

Збирка је формирана 1951. од карата, мапа и планова који су откупом или поклоном ушли у Архив, а допуњавана је и издвајањем из архивских фондова. Сређена је по територијалном принципу. Садржи атлас света (не-потпун), 101 карту и 12 цртежа, скице и планове. Карте су на српском, ен-глеском, француском, немачком и мађарском језику. Штампане су у шам-паријама у Београду, Лондону, Единбургу, Паризу, Штутгарту, Берлину и Бечу.

²⁸ Сукњаја Ана, Токић Снежана, „Збирка матрица печата и штамбиља Историјског архива у Ужицу“, *Историјска баштина*, бр. 10, Ужице, 2010, 67–72; *Водич Историјског архива Тишово Ужице*, 557; Жељко Марковић, „Пријем збирки фотографија, печата, плаката и другог сличног материјала у току преузимања архивске грађе у поступку стечаја“, *Исто-ријска баштина*, бр. 24, Ужице, 2015, 153–164; Жељко Марковић, *Ad acta*, каталог изло-жбе, Ужице, 2014.

Осим штампаних карата, у збирци се налазе и аматерски рађени цртежи Округа ужичког, прикази и скице битака, Пројекат будуће Европе Божидара Никашиновића, из 1914. године, планови Града Ужица.

Највећи део збирке чине топографске карте, географске, специјалне и административно-политичке. Урађене су у размери од 1 : 6000.000 до 1 : 25000. Обухватају период 20. века, мада има карата на којима тек треба утврдити године издања. Најстарија је географска карта Босне и Херцеговине из 1909. Већина карата је добро очувана, неке су оштећене и нестручно лепљене.²⁹

Збирка фотографија (1876–)

Фототека – збирка фотографија формирана је 1963. и тада је бројала 317 фотографија. У 1964. повећао се број на 837 фотографија, тако да је на крају 1964. збирка бројала 1154 комада. Фотографије су биле разврстане према тематици на 44 групе. Фототека је тада служила као материјал за проучавање прошлости ужичког краја и за употпуњавање картотеке жртава рата 1941–1945.³⁰

Године 1966. прибављено је 1200 нових фотографија и 22 филма са укупно 900 снимака. Тада је збирка имала 2000 фотографија и 83 филма са укупно 1600 снимака. Фотографија су издвојене у шест посебних албума, сређени су снимци споменика и спомен-обележја са подручја целог среза.³¹ Збирка је формирана од фотографија добијених на поклон, откупом, издвајањем из архивских фондова, као и преузете грађе предузећа у стечају и снимањем које су обавили запослени у Архиву. Највећи број фотографија и филмова приновљен је између 1968, 1977. и почетком 21. века.

Збирка је отворена. Сређена је и груписана у кутијама по следећим темама: личности; догађаји; објекти и ствари; места.

Личности – садржи фотографије знаменитих и значајних личности из прошлости ужичког краја, фотографије грађана, учесника у ратовима и покретима.

²⁹ Даница Шостар, „Збирка географских карата Историјског архива Ужице“, *Историјска баштина*, бр. 10, Ужице, 2000, 55–66.

³⁰ А ИАУ, ИАТУ, бр. 7 од 14. 1. 1965. и Извештај о раду за 1964. Од Милосава Крстонића је откупљено 37 фотографија. Фототека је стварана највише радом Р. Познановића и уз помоћ фотолабораторије Народног музеја.

³¹ А ИАУ, ИАТУ, бр. 277 од 1. 05. 1966.

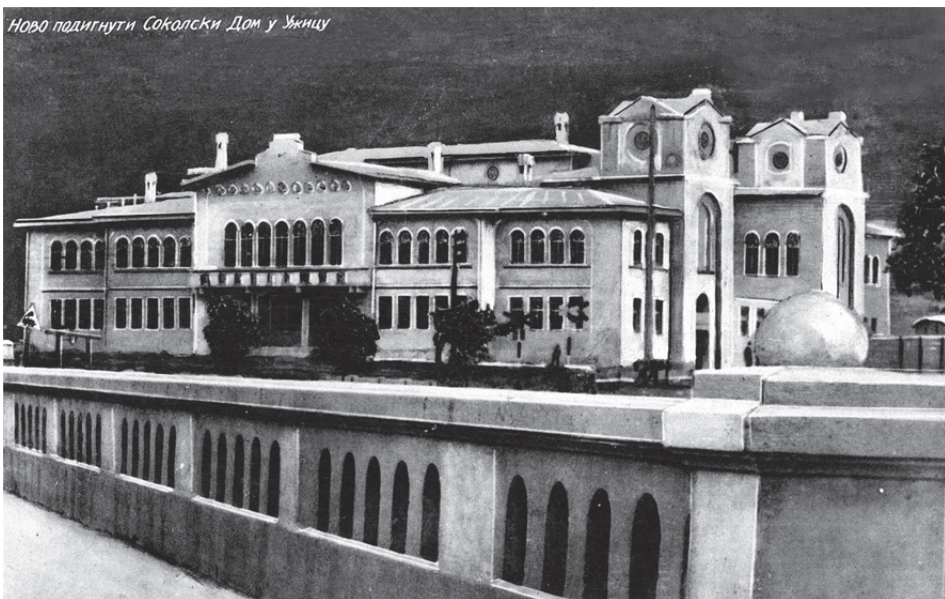

Касапчића мост

Црква Светог Ђорђа и Гимназија

Ново подигнути Соколски Дом у Ужицу

Соколски дом („Соколана“) у Ужицу

Ракијски пијач у време градње млина Малише Атанацковића

Стара муслиманска кућа у Новој Вароши, снимак из 1970. године

Догађаји – садрже фотографије објеката старог Ужица и Титовог Ужица, споменика, сеоске слике и пејзаже, сеоске грађевине, фабрике, школе, цркве, манастире и цамије, ношњу, факсимиле рукописа и др.

Места – садржи панораме Ариља, Бајине Баште, Ивањице, Косјерића, Нове Вароши, Пожеге, Прибоја, Пријепоља, Титовог Ужица, Чајетине и већих насељених места.

У збирци су евидентиране фотографије за период од 1876. до 2017. и има их више од 11000, а од тог броја 1000 је дигиталном облику. Фотогра-

фије су евидентирани у две књиге инвентара (1. од 1 до 5890 и 2. од 6786 броја) и 14 албума.³²

Збирка филмова

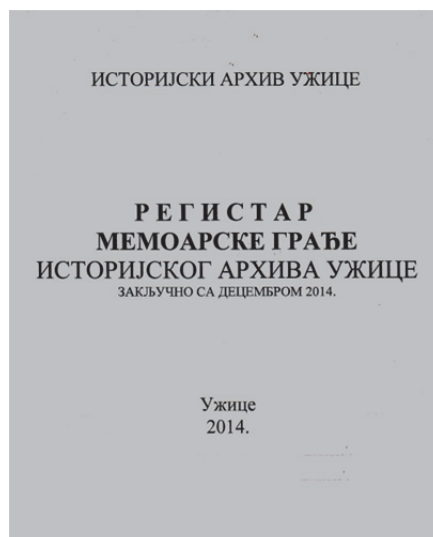
Ова збирка је формирана 1965. године од филмова насталих снимањем и копирањем фотографија добијених од власника. Поред тога, збирка је допуњена филмским материјалом издвојеним из архивске грађе преузете од фирми у стечају

Збирка је отворена. Сређена је. Садржи 284 инвентарских јединица, односно филмова – негатива. Обавештајно средство је инвентар филмова.³³

Мемоарска грађа

Мемоарска грађа служи за допуњавање и ближе објашњавање догађаја и збивања из прошлости, забележених у оригиналним писаним документима. Она је значајна јер може бити и једини извор сазнања о прошлости, услед недостатака извора првог и другог реда.³⁴

Мемоарска грађа у Историјском архиву Ужице прикупља се од 16. новембра 1951. године. На прикупљању мемоарске грађе, током дугог временског периода, радио је велики број особа, како оних запослених у архиву, тако и оних ван институције. Мемоарску грађу су прикупљали: Радосав Раде Познановић, Милун Раонић, Љубомир Вељашевић, Миодраг Глушчевић, Даринка Аћимовић, Даница Павловић, Милинко Поповић, Миле Чарапић и Немања Спаловић. Већи број сећања, из мемоарске грађе, Историјски архив Ужице добио је од аутора сећања, њихових сродника или организација којима су припадали.

³² Инвентар фотографија и филмова. (Оба инвентара су доступна у електронском облику).

³³ Исто.

³⁴ Богдан Лекић, *Архивистика*, Београд 2006, 146.

Мемоарска грађа Историјског архива Ужице броји 673 фасцикле, у оквиру којих се налазе сећања, изјаве и стенографске белешке, са преко 9454 страна. Ради јасног увида у мемоарску грађу, веома битних за истраживаче и архивске раднике, састављен је Регистар мемоарске грађе који садржи: редни број, презиме и име аутора сећања, регистарски број, напомену, садржај и број страна сваке јединице мемоарске грађе. Мемоарска грађа Историјског архива Ужице сложена је по азбучном реду презимена аутора сећања.

**Табеларни приказ мемоарске грађе
Историјског архива Ужице по општинама**

Општина	Број фасцикли	Број страна
Ужице	213	3537
Пожега	62	675
Прибој	50	605
Пријепоље	13	58
Бајина Башта	15	198
Ариље	16	299
Косјерић	14	215
Ивањица	3	142
Нова Варош	2	90
Чајетина	6	40

Садржај мемоарске односи се на Златиборски округ у периоду Првог светског рата, међуратног периода, Другог светског рата и послератног периода. Међу овом грађом налазе се сећања на личности и догађај, биографије, стенографске белешке, копије чланака и фелтона из новина, генеалогичка породица итд.³⁵

³⁵ Александар В. Савић, Немања Спаловић, „Приказ мемоарске грађе Историјског архива Ужице“, *Историјска баштина*, бр. 24, Ужице, 2015, 183–188.

Картотека изгинулих и настрадалих 1941–1945.

Током 1964. године, Историјски архив је приступио формирању и сређивању картотеке изгинулих и настрадалих³⁶ за период од 1941. до 1945, који је обухватао подручје тадашњег Среза Титово Ужице.

За отварање картона изгинулих и настрадалих у рату користила се архивска грађа, пријаве ратне штете, објављена грађа о изгинулим, пописи жртава рата, које је извршио Савезни завод за статистику, изјаве појединаца, надгробни споменици, фототека и други материјал.

Ради потпунијег формирања картотеке, у децембру 1964, извршен је препис жртава Бањичког логора. Подаци су узимани од Одељења за раднички покрет и НОБ у Историјском архиву Београда. Укупно су уписана 1742 лица. Препис жртава Бањице обухватио је сва лица са територије тадашњег Среза Титово Ужице. Са пописом жртава Бањичког логора до краја 1965. године евидентирано је 9841 лице (погинули борци, стрељани, настрадали од бомбардовања и ратних разарања).

Поред наведених извора, коришћени су и разни пописи жртава, подаци из монографске грађе, из штампаних публикација, картона Савеза бораца и др. Архив је те године започео и преписивање података из матичних књига умрлих 1941–1945. у општинама Титово Ужице, Кремна, Пожега, Косјерић, Ариље и Бајина Башта. Такође је било потребно да се у следећој фази у обради Картотеке израде спискова по општинама и по појединим местима. Овај посао финансирао је Савез бораца.³⁷

Прикупљени подаци о изгинулима послужили су као материјал за штампање публикација Архива *Цветкови у оџњу*, у којој су објављени подаци о изгинулим и страдалим за подручје ове општине у периоду 1941–1945, са свим демографским и другим подацима и објашњенима.³⁸ Осим тога, податке из картотеке Архива користили су бројни аутори у својим делима који су се бавили проучавањем ужичког краја у Другом светском рату, а посебно је послужила приликом писања књиге *Истина је у именима*, аутора Гојка Шкора. У картотеци погинулих уписано је укупно 11549 лица.

Историјски архив је у сарадњи са удружењем грађана Друштва за подизање меморијалног центра српских жртава геноцида у 20. веку, извршио

³⁶ Писана изјава Мила Чарапића, архивисте ИАУ, дата аутору 11. 1. 1999; Извештаји о раду ИАУ за 1999, 2000, 2001. и 2002.

³⁷ А ИАУ, ИАТУ, бр. 7 од 14. 1. 1965.

³⁸ А ИАУ, Извештаји о раду за период од 1968–1975.

2017. године дигитализацију збирке и на тај начина омогућио корисницима бољи и једноставнији приступ подацима.

Мале картотеке

Радослав Познановић, тадашњи директор Архива, започео је 1967. године, рад на изради хронолошке картотеке, у којој су евидентирани сви подаци о збивањима на територији 10 општина које покрива Архив у току рата 1941–1945. године. Формирано је 26 хронолошких целина. Демографска картотека заснована је 1971. У њој се прати развитак становништва једног дела ужичког краја – средњовековне жупе Лужница. Библиографска картотека почела се стварати 1972. заједно са Народним музејом и Народном библиотеком у Ужицу, ради стварања Опште регионалне библиографије ужичког краја. Хронолошка картотека има 12 јединица, тематска 1100, демографска 3500 и библиографска 2287.

Збирка црквених матичних књига

Црквене матичне књиге настале су као црквене приватно-правне исправе о лицима која су била припадници одређене верске заједнице. Настале су у црквама као евиденције о верницима, а у хришћанским црквама најзначајније су матичне књиге крштених (рођених), венчаних и умрлих.

Обавеза вођења црквених матичних књига уведена је у Србији Уредбом, издатом 22. децембра 1836. године,³⁹ а књиге се воде од 1837 (од када, углавном, постоје и сачуване матичне књиге).⁴⁰

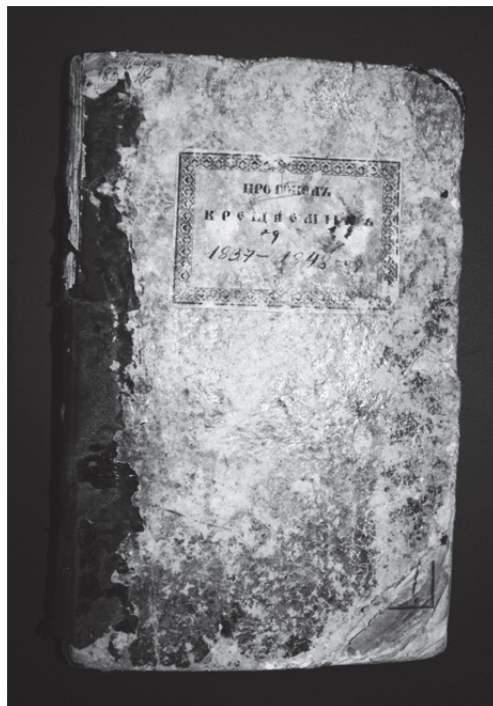
Тек 1946. године *Законом о државним матичним књижама* у целој земљи уведене су државне матичне књиге, одређено је да те евиденције воде државни органи – матичари, с тим што је црквеним матичним књижама из времена пре увођења државних признат јавно-правни карактер.⁴¹

³⁹ Мирољуб Арсић, „Црквене матичне књиге у законским прописима Кнежевине Србије”, *Архивски преглед*, бр. 1–4, Београд, 1996–1997, 52–59; Зорица Арнаутовић, „Црквене матичне књиге општине ариљске”, *Историјска баштина*, бр. 22, 2013, 155; Познановић Раде, „Црквене матичне књиге, њихова употреба и заштита”, *Историјска баштина*, број 11/12, Ужице, 2002/2003, 19–30.

⁴⁰ Београдски митрополит Петар Јовановић (1800–1864), доласком на овај трон (1833), увео је многе реформе у Српску православну цркву у Кнежевини. Између осталих, наложио је свештеницима месних цркава вођење матичних књига венчаних, рођених и умрлих житеља.

⁴¹ Године 1947. Општим начелима за преписивање матичних књига и Посебним упутством наложено је матичарима народних одбора преписивање матичних књига насталих од 1850. до ступања на снагу поменутог закона. Матичне књиге преузете су од црквених орга-

Прво значајно и систематско преузимање обављено је 1987, када је на иницијативу Републичког секретаријата за унутрашње послове и Архива Србије остварена велика акција у којој су општине предале надлежним архивским установама црквене матичне књиге. Из оперативних разлога преузете су матичне књиге крштених (код којих је протекло више од сто десет година од последњег уписа) закључно са 1877, матичне књиге венчаних и умрлих закључно са 1877. и матичне књиге венчаних и умрлих закључно са 1907. Преузимањем, матичне књиге су у архивима адекватно заштићене од даљег оштећења и пропадања и трајно сачуване.

Протокол крштених из 1837. године

У Историјском архиву Ужице, прво значајније преузимање матичних књига обављено је 1984. године. Преузете су матичне књиге умрлих из Месне канцеларије у Божетићима; матичне књиге умрлих из Месне канцеларије Радијевићи; матичне књиге рођених, венчаних и умрлих Месне канцеларије Драглица и матичне књиге венчаних и умрлих Месне канцеларије Јасеново.

У 1986. години преузете су матичне књиге рођених, венчаних и умрлих из Ужичке цркве и Ужичке болнице и цркве у Карану. Наредне, 1987. године (16. априла), у сали СУП-у сарадњи са Архивом Србије и СУП-ом Титово Ужице, одржано је саветовање о преузимању матичних књига. Исте године преузете су матичне књиге рођених, венчаних и умрлих из Прилипца, Горње Добриње и Пожеге, ивањичке цркве, Брезове и Миланце; Ариља, Драгојевца, Брекова, Бјелуше, Стапара, Биоске, Мокре Горе, Чајетине, Сирогојна, Гостиља, Мачката и Горње Трешњевице.

на и дат је рок за преписивање до 1950, а право својине над црквеним матичним књигама није се постављало. Законска обавеза није испоштована; књиге нису преписане, нити враћене црквама. Само су промениле место, смештене су у месним канцеларијама и потоњим општинама. Архивским установама предаване су спорадично и у малом броју

За преузете старе матичне књиге је (1988) отворено 18 нових досијеа: за цркву ужичку, каранску, севојничку, нововарошку, радијевачку, белоречку, негбинску, божетићку, субјелску, сечоречку, косјерићку, пожешку, прилипачку, годовичку, горњодобрињску, ариљску, брековачку, драгојевачку и бјелушку.

Године 1989. преузете су старе матичне књиге стапарске цркве. Током 2008. и 2009. године, преузете су књиге цркве у Субјелу и Сечој Реци, а током 2016. и 2017. матичне књиге цркава у Стапарима, Ужицу, Чајетини, Мокрој Гори, Биосци Сирогојну, Гостиљу, Чајетини, Доброселици, Пожеги, Годовику, Прилипцу, Јелен Долу, Ковиљу, Косјерићу.

**ПОПИС
СТАРИХ МАТИЧНИХ КЊИГА ПРИМЉЕНИХ
У ИСТОРИЈСКИ АРХИВ УЖИЦЕ**

ЦРКВА АРИЉСКА – АРИЉЕ

I РОЂЕНИХ – нема

II ВЕНЧАНИ: 1883–1906, 1 књ.

III УМРЛИ: 1891–1895, 1894–1905, 4 књ.

ЦРКВА БЈЕЛУШКА – БЈЕЛУША

I РОЂЕНИ: 1838–1880, 2 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1838–1880, 1 књ.

III УМРЛИ: 1838–1880, 1 књ.

ЦРКВА БРЕКОВАЧКА – БРЕКОВО

I РОЂЕНИ: 1837–1858, 1871–1880, 2 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1882–1913, 2 књ.

III УМРЛИ: 1882–1899 и 1906–1914; 1900–1906, 2 књ.

ЦРКВА ДРАГОЈЕВАЧКА – ДРАГОЈЕВАЦ

I РОЂЕНИ: 1855–1880, 1 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1855–1880, 1 књ.

III УМРЛИ: 1855–1880, 1 књ.

ЦРКВА ИВАЊИЧКА – ИВАЊИЦА

I РОЂЕНИ: 1837–1875; 1881–1891, 3 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1861–1897; 1883–1905, 4 књ.

III УМРЛИ: 1867–1880; 1869–1880; 1870–1880; 1881–1897; 1893–1896;
1893–1900; 1893–1901; 1901–1903, 8 књ.

ЦРКВА БРЕЗОВА И МИЛАНЦА, РАДАЉЕВО
И КАПЕЛА КОСОВИЧКА

I РОЂЕНИ – БРЕЗОВА И МИЛАНЦА: 1854–1880, 1 књ.

II ВЕНЧАНИ -- БРЕЗОВА И МИЛАНЦА: 1. 1854 – 1872, 1 књ.
2. 1882–1894 (Брезова), 1 књ.

III УМРЛИ – БРЕЗОВА: 1895–1900, 1 књ.

IV РОЂЕНИ – КАПЕЛА КОСОВИЧКА: 1838–1874, 1 књ.

V РОЂЕНИ И ВЕНЧАНИ – РАДАЉЕВО: 1881–1892, 1 књ.

ЦРКВА КОВИЉСКА – КОВИЉЕ

I РОЂЕНИ – нема

II БРАЧНО ИСПИТАНИ: 1930–1945; 1904–1921, 2 књ.

III ВЕНЧАНИ: 1871–1881, 1 књ.

IV УМРЛИ – нема

ЦРКВА КОСЈЕРИЋКА – КОСЈЕРИЋ:

I РОЂЕНИ: 1895–1904, 2 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1896 –1935, 2 књ.

III УМРЛИ: 1896–1935, 4. књ.

КЊИГА РОЂЕНИХ ЗА МРЧИЋЕ 1903–1917, 1 књ.

ЦРКВА РАЖАНСКА – РАЖАНА

I РОЂЕНИ – нема

II ВЕНЧАНИ: 1918–1926, 1. књ.

III УМРЛИ: 1903–1935, 2 књ.

ЦРКВА СЕЧОРЕЧКА – СЕЧА РЕКА

I РОЂЕНИ: 1849–1859; 1850–1870; 1860–1876; 1861–1879; 1871–1878;
1878–1895; 1892–1897; 1896–1899. и 1909; 1893–1895 и
1903–1904; 1897–1910, 19 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1837–1872; 1864–1881; 1872–1879 и 1919; 1880–1894;
1893–1911; 1893–1917; 1893–1921; 1895–1906;
1837–1880 (регистар), 11 књ.

III УМРЛИ: 1837–1860; 1860–1879 и 1892; 1861–1879; 1864–1879;
1880–1895; 1893–1915; 1895–1919; 1920–1935 (регистри);
1837–1915 (регистар), 18 књ.

ЦРКВА СУБЈЕЛСКА – СУБЈЕЛ

I РОЂЕНИ: 1848–1867; 1866–1885; 1887–1909, 19 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1837–1880; 1882–1929;

III УМРЛИ: 1837–1874; 1872–1887; 1878–1935, 13 књ.

ЦРКВА НОВОВАРОШКА – НОВА ВАРОШ

I РОЂЕНИ – нема

II ВЕНЧАНИ: 1911–1935; 1911–1935 (регистар), 2 књ.

III УМРЛИ: 1910–1935; 1910–1941 (регистар), 2 књ.

ЦРКВА БЕЛОРЕЧКА – БЕЛА РЕКА

I РОЂЕНИ: 1837–1942 (регистар), 1 књ

II ВЕНЧАНИ: 1880–1925; 1901–1935 (брачно испитани);
1837–1928 (регистар), 3 књ

III УМРЛИ: 1880–1935, 3 књ.

ЦРКВА БОЖЕТИЋКА – БОЖЕТИЋИ

I ДОМОВНИК: 1870–1942, 1 књ.

II УМРЛИ: 1913–1935, 1 књ.

ЦРКВА НЕГБИНСКА – НЕГБИНА

I РОЂЕНИ: 1837–1880, 2 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1880–1926, 1 књ.

III УМРЛИ: 1877–1935, 2 књ.

ЦРКВА РАДИЈЕВАЧКА – РАДИЈЕВИЋИ

I УМРЛИ: 1918–1935, 1 књ.

ЦРКВА ПОЖЕШКА – ПОЖЕГА

I РОЂЕНИ: 1848–1887; 1889–1915, 16 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1848–1902, 4 књ.

III УМРЛИ: 1848–1918, 11 књ.

ЦРКВА ГОДОВИЧКА – ГОДОВИК

I РОЂЕНИ: 1837–1896; 1895–1910; 1837–1895 (регистар), 9 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1837–1907, 3 књ.

III УМРЛИ: 1869–1915, 3 књ.

ЦРКВА ГОРОБИЉСКА – ГОРОБИЉЕ

I РОЂЕНИ: 1837–1860, 1 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1837–1860, 1 књ.

III УМРЛИ: 1837–1860, 1 књ.

ЦРКВА ГОРЊОДОБРИЊСКА – ГОРЊА ДОБРИЊА

I РОЂЕНИ: 1837–1888; 1881–1910, 8 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1837–1856; 1861–1903; 1900–1935 (брачно испитани), 4 књ.

III УМРЛИ: 1837–1858; 1863–1915, 4 књ.

ЦРКВА ЈЕЛЕНДОЛСКА – ЈЕЛЕН ДО

I РОЂЕНИ: 1881–1908, једна књига

II ВЕНЧАНИ – нема

III УМРЛИ – нема

ЦРКВА ПРИЛИПАЧКА – ПРИЛИПАЦ

I РОЂЕНИ: 1837–1873; 1872–1902, 6 њ.

II ВЕНЧАНИ: 1837–1873; 1872–1887, 2 књ.

III УМРЛИ: 1867–1886, 1 књ.

ЦРКВА УЖИЧКА – УЖИЦЕ

I РОЂЕНИ: 1837–1900; 1837–1914 (регистар), 20 књ.

1900–1914 (копије), 5 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1837–1935, 10 књ.

III УМРЛИ: 1837–1887; 1886–1934; 1934–1935. и 1945–1948 (болнички протокол); 1934–1945, (болнички протокол); 1936–1944; 1941–1949; 1837–1914 (регистар); 1887–1895. и 1913–1914. (регистар); 1915–1948 (регистар), 33 књ.

ЦРКВА БИОШТАНСКА И СТАПАРСКА

I РОЂЕНИ: 1850–1888; 1904–1910; 1850–1911 (регистар), 5 књ.

1888–1911 (копије), 12 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1856–1905, 3 књ.

III УМРЛИ: 1855–1904, 6 књ.

1904–1915 (копије), 2 књ.

ЦРКВА КАРАНСКА – КАРАН

I РОЂЕНИ: 1837–1877; 1864–1880; 1877–1889; 1888–1920;

1837–1895. (регистар), 18 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1837–1922, 7 књ.

III УМРЛИ: 1837–1876; 1862–1880; 1876–1917, 14 књ

ЦРКВА МОКРОГОРСКА – МОКРА ГОРА

I РОЂЕНИ: 1837–1880, 2 књ.

1881–1915 (копије), 5 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1837–1910, 2 књ.

III УМРЛИ: 1837–1880, 1 књ.

1904–1915, (копија), 1 књ.

ЦРКВА СЕВОЈНИЧКА – СЕВОЈНО

I РОЂЕНИ: 1836–1864; 1857–1870; 1864–1880; 1871–1911, 9 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1837–1861; 1857–1870; 1864–1880; 1871–1916, 5 књ.

III УМРЛИ: 1837–1870; 1863–1880; 1871–1918; 1892–1893. и

1918–1923; 1923–1945, 8 књ.

ЦРКВА СТАПАРСКА – СТАПАРИ

I РОЂЕНИ: 1837–1901; 1837–1945 (регистри), 7 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1837–1937, 4 књ.

III УМРЛИ: 1837–1932; 1932–1935. и 1944–1949; 1936–1944, 6 књ.

ЦРКВА ЧАЈЕТИНСКА – ЧАЈЕТИНА

I РОЂЕНИ: 1892–1915, 4 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1892–1907, 1 књ.

III УМРЛИ: 1892–1918, 3 књ.

ЦРКВА ГОСТИЉСКА – ГОСТИЉЕ

I РОЂЕНИ: 1853–1880; 1901–1904, 3 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1837–1881, 2 књ.

III УМРЛИ: 1837–1865; 1872–1880; 1908–1914, 3 књ.

РОЂЕНИ ДОБРОСЕЛИЦА: 1900–1915, 1 књ.

ЦРКВА МАЧКАТСКА – МАЧКАТ

I РОЂЕНИ: 1849 –1892; 1891–1926, 8 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1853–1936, 3 књ.

III УМРЛИ: 1854–1902; 1881–1915; 1907–1935, 5 књ.

РОЂЕНИ РУДИНЕ (накнадни уписи) 1905–1915, 1 књ.

ЦРКВА СИРОГОЈНСКА – СИРОГОЈНО

I РОЂЕНИ: 1837–1864; 1866–1875; 1870–1880; 1880–1891; 1881–1897;
1893–1900; 1898–1901; 1900–1918, 17 књ.

II ВЕНЧАНИ: 1837–1880; 1870–1884; 1881–1894; 1893–1904; 1881–1921;
1904–1919; 1925 (испитани), 10 књ.

III УМРЛИ: 1865–1880; 1893–1905; 1881–1917; 1905–1915; 1881–1935
(регистар), 11 књ.

ЦРКВА ГОРЊОТРЕШЊИЧКА– ЉУБОВИЈА

I РОЂЕНИ – нема

II ВЕНЧАНИ – нема

III УМРЛИ: 1892–1903⁴², 3 књ.

⁴² 50 година ИАБ, 127, 128.

**КУЛТУРНО-ПРОПАГАНДНА
И ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ
АРХИВА**

КУЛТУРНО-ПРОПАГАНДНА И ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ АРХИВА

Једна од делатности које су омогућиле да, насупрот некадашњој затворености, архив буде доступан ширем кругу корисника је културно-пропагандна и образовна делатност. У савременом друштву немогуће је замислити научну или културну установу која би могла постојати изоловано, ван друштвених токова. Овај сегмент архивске делатности треба да има за циљ стицање нових сазнања о прошлости, завичајној и националној историји, ширењу свести о значају чувања документа као културне баштине.

Архивски документ по свом облику, тексту и свим елементима, по којима је он извор информација и сведочанство историјских процеса, чини га несумњиво незаобилазним средством не само за научне потребе, или правне инструменте за државно-друштвене и животне потребе грађанина појединца, већ ништа мање погодним средством за разне облике културно-просветне делатности. Била би велика штета кад би та фасцинантна снага којом делује оригинални архивски документ остала неискоришћена и у овој сфери културног живота.⁴³

Модерна средства комуникације од велике важности су за рад архива и његову улогу у савременом друштву, јер омогућавају да архивски документ буде доступан великом броју корисника. Историјски архив Ужице посвећује пажњу примени и коришћењу савремених средстава комуникације да би на тај начин омогућио да што већи број посетилаца, истраживача, ученика, научних радника и туриста посети установу.

Након оснивања архивског средишта у Ужицу, због лошег смештајног простора, установа није имала могућности да организује интензивнију и континуирану културно-пропагандну делатност. На почетку свог рада Архив је, да би презентовао своје изложбе, промоције, трибине, предавања, користио простор других установа. Али, и поред наведених тешкоћа, реализовао је бројне изложбе и штампао вредне публикације.

⁴³ Брук Иванка, Поповић Љубодраг, *Архивистика за III и IV разред усмереног образовања преводилачке и архивско-музејске струке занимања: архивски помоћник, архивар у ОУР-има и архивски прејаратор*, Београд, 1986, 151–158; Škodrić Ljubinka, Cvetković, Slobodanka, *Iskorak u javnost – izložbena delatnost arhiva*, <http://www.arhivistika.edu.rs>; Татјана Сегединчев, *Прилог проблематици културно-образовне делатности Архива, која се односи на предавања*, ЕХ PANNONIA 19, Суботица, 2015, 45–49.

У оквиру културно-пропагандне и образовне делатности, ужички Архив је током својих 70 година постојања приредио многобројне изложбе, предавања, трибине, али и организовао значајна архивска саветовања и радионице. Поред тога, остварио је успешну сарадњу са сродним институцијама (архиви, библиотеке, музеји), школама, факултетима, институтима, војском, верским заједницама, привредним организацијама, радио и ТВ станицама.

Треба нагласити да Установа остварује веома успешну сарадњу са органима локалне самоуправе (Града Ужица, општине Златиборског округа) и републичким министарствима и институцијама.

ПРОМОЦИЈЕ

Поводом 35 година рада Историјског архива у Титовом Ужицу, маја месеца 1983. године, представљен је први број часописа „Историјска баштина“. Први број представио је Божидар Манић, председник Републичког комитета за културу. Директор Војислав Лазовић на свечаној седници поднео је реферат о 35-годишњем раду Архива.

Представљање првог броја *Историјске баштине*

Промоција *Турских каласларских пописа неких
подручја западне Србије XV и XVI век*

У Јокановића кући, 22. октобра 1992. године, представљен је *Водич Историјског архива Титоово Ужице*. О публикацији и њеном значају говорио је Љубомир Поповић, архивски саветник Архива Србије, и аутори Драгица Матић и Милун Раонић. О *Водичу* и раду колектива на његовој изради говорили су и др Живота Марковић и Ђорђе Јевђовић.

Архив је, 1. децембра 1994. године, организовао промоцију књиге мр Адама Стошића, *Велики дани Србије 1918–1918*, поводом обележавања 80 година Церске и Колубарске битке. О књизи су говорили генерал у пензије Миливоје Антонијевић, пуковник Милорад Прелевић и новинар Ђорђе Пајић.

У оквиру програма саветовања, које је одржано 1995. године, представљена је књига *Ужички зград* др Марка Поповића, у издању Историјског архива Ужице и Археолошког института САНУ.

Историјски архив и Народна библиотека су, 12. децембра 1997. године, организовали у Читалишту промоцију књиге др Љубодрага Димића, *Културна политика у Краљевини Југославији 1918–1941*.

Промоција књиге др Љубодрага Димића
Културна политика у Краљевини Југославији 1918–1941

ПРОМОЦИЈА ДРАГОЦЕНО СВЕДОЧАНСТВО

● У уторак 26. маја, у сали Скупштине општине Ужице одржана је промоција књиге „МАГИСТРАТИ УЖИЧКО-СОКОЛСКЕ НАХИЈЕ“ познатог завичајног историчара Новака Живковића

Историјски Архив у Ужицу, по речима директора Милорада Искрина, нема преваходни циљ да се бави издаваштвом, али поред своје основне делатности користи и овај начин да приближи историјску грађу заинтересованим лицима за богату историјску прошлост ужичког краја.

Ова књига прецизира место и улогу магистрата током развоја српске државе. Познато је и то да су судски списи и други документи, које садржи књига Новака Живковића, поуздани извори за историјска истраживања, шире заједнице и целог друштва, што је засигурно једна од значајних одлика ужичког магистрата, истакла је др Даница Милић.

Рецензент књиге Љубодраг Поповић, архивски саветник у Архиву Србије, у свом излагању се осврнуо на културно-просветну мисију ужичког Архива током педесет година рада.

Уредник и лектор овог значајног издавачког подухвата Драгица Матић говорила је о проблемима лексике и синтаксе са којима се суочила током двогодишњег рада на књизи.

У представљању књиге учествовали су и глумци ужичког Народног позоришта Слободан Љубичић и Момчило Мурић.

З. Ј.

У Свечаној сали СО Ужица, 26. маја 1998. године, одржана је промоција књиге *Маџистрајт нахије ужичко-соколске*, коју је приредио Новак Живковић. О књизи су говорили др Даница Милић и Љубодраг Поповић, архивски саветник.

У Сирогојну, 5. априла 2002, одржана је промоција књиге *Узбрдице* проте Милана Смиљанића. О књизи су говорили, приређивач др Ратомир Цвијетић, др Видан Николић и Боса Росић, музејски саветник. Ову публикацију заједно су издали Историјски архив и „Сирогојно компани“ уз финансијску помоћ Министарства културе Републике Србије. Ово издање Архива представљено је и на Златибору, 14. августа, а 16. септембра исте године у Дому културе у Прибоју у оквиру обележавања Фестивала одрслих у Ужицу.

У оквиру прославе Дана Архива, 2003. године, одржана је свечана академија у сали СО Ужице и промоција монографије *55 година Историјског архива Ужице 1948–2003*. О књизи су говорили аутор Миодраг Глушчевић и Драгица Матић.

Свечана академија у сали СО Ужице и промоција монографије
55 година Историјског архива Ужице

Специјални број „Историјске баштине” – *Документи о Ужичкој нахији (1804–1813)*, аутора др Животе Марковића, представљен је 14. априла 2004. године, у сали Хотела „Парк“ у Београду. Промоцију су организовали Архив и Удружење Ужичана у Београду. Том приликом др Живота Марковић је одржао предавање о Првом српском устанку у ужичком крају. Ово издање Архива представљено је и у Великој сали СО Ужице, поводом обележавања 200 година Првог српског устанка и почетка стварања модерне српске државе. Књигу су представили др Живота Марковић, Мирослав Дучић и Милева Милошевић.

У Читалишту Народне библиотеке у Ужицу, 29. септембра 2004. године, промовисана је књига Благоја Живковића *Ослобођење Ужица 1805. године*. О књизи су говорили Мирослав Дучић, Драгица Матић и Александар Савић.

Историјски архив и Народна библиотека су, 26. октобра 2004. године, у Читалишту организовали представљање књиге *Анђићолићичар*, аутора Ивана Ивановића, помоћника министра културе. О књизи су говорили Маринко Арсић Ивков, књижевник, Драгољуб Тодоровић, адвокат и аутор.

Књига *Коло Јахача Кнез Михаило за округ ужички 1895–1941*, аутора Мила Чарапића, промовисана је 15. марта 2005. године у Читалишту Народне библиотеке. О књизи су говорили аутор и Миодраг Глушчевић, историчар.

У сали гимназије у Ужицу, 5. октобра 2005. године, одржана је промоција књиге *Књажевска канцеларија: Ужича нахија (1816–1830)*, приређивача др Недељка Радосављевића. Саиздавачи су били Архив Србије и Историјски архив Ужице. О књизи су говорили др Ана Столић и Влада Милосављевић.

Поводом дана Архива, 21. априла 2005. године, у свечаној сали Општине представљено је друго издање књиге *Ужички град* Марка Поповића. О књизи су говорили др Илија Мисаиловић и аутор.

У оквиру прославе Дан Града Ужица, 3. октобра 2006. године, у сали ужичке гимназије представљена је књига Љубомира Каљевића *Моје успомене*, коју је приредио др Слободан Турлаков. На промоцији су говорили приређивач, др Василије Крестић и уредник издања Александар Савић.

На платоу Централне на плажи у Ужицу, 3. октобра 2007. године, одржана је промоција књиге *Дневник Борисава Малише Ајтанацковића 1925–1945*, издање Историјског архива. О књизи су говорили др Венцеслав Глишић, др Илија Мисаиловић и Александар Савић.

У сали СО Ужице, 8. октобра 2007. године, одржана је промоција књиге др Животе Марковића *Народне старешине ужичког краја у доба*

Првог и Другог устанка. О књизи су говорили аутор, др Недељко Радосављевић и Александар Савић.

На Сајму књига, 26. октобра 2007. године, у Београду, а у оквиру ужичког издаваштва представљена је књига *Ужичка клисура 1925–1945*, аутора Драгослава Богдановића и Мила Чарапића, о којој је говорио Александар Кале Спасојевић.

На Учитељском факултету, 6. новембра 2007. године, промовисана је књига Добрила Араниновића *Учићелски подмладак 1926–1935*, заједничко издање Учитељског факултета и Архива. О књизи су говорили др Миомир Милинковић, Мирослав Дучић и Милева Милошевић.

У Малој сали Задужбине Коларац, 7. новембра 2007. године, организована је промоција *Дневника Борисава Малише Ајћанаковића 1925–1945*. О књизи су говорили Љубинка Трговчевић и приређивач др Илија Мисаиловић.

У организацији Народне библиотеке и Историјског архива, 8. маја 2008. године, представљена је књига Александра Вељића *Раџија – заборављени џеноцид*.

У оквиру прославе 60 година архива и 50 година од почетка изградње Спомен трга у Ужицу, 15. маја 2008. године, у Свечаној сали ужичке општине представљена је књига *Цар&градски меморио*, аутора Жељка Марковића. У промоцији су учествовали Александар Савић, др Бранка Прпа и др Спасоје Крунић.

др Живота Марковић на промоцији књиге *Народне старешине ужичког краја у доба Првог и Другог устанка*

Промоција *Дневника Борисава Малише Аћанацковића 1925–1945*
у Коларчевој задужбини у Београду

У Сали Читалишта Народне библиотеке Ужице, 16. септембра 2008. године, представљена је књига Светислава Вида *Слајко од малина*, коју су издали Историјски архив и АРТ Плус. О књизи су говорили мр Љиљана Костић и аутор.

У великој сали општине Града Ужица, 3. октобра 2008. године, одржана је промоција књиге *Живот и ис Максим Евџеновића*, приређивача мр Татјане Ракић. О књизи су говорили др Живота Марковић, Драгица Матић и приређивач Татјана Ракић, а програм је водио Александар Савић.

Историјски архив је у сарадњи са Удружењем Ужичана у Београду, 15. октобра 2008. године, организовао у београдској Кинотеци промоцију књиге *Цар&градски меменио*, аутора Жељка Марковића. О књизи су говорили рецензенти др Бранка Прпа и др Спасоје Крунић.

На Сајму књига у Београду, у оквиру ужичког издаваштва, 22. октобра 2008. године, представљен је аналитичко-сумарни инвентар *Удружење занатлија вароши и среза Ужичког – Тийово Ужице (1840–1950)*, аутора Милеве Милошевић.

Промоција књиге *Животопис Максима Евџеновића*

Промоција књиге *Цар&Ћрадски меменио* у свечаној сали Ужичке општине

У Свечаној сали Града Ужица, 23. априла 2009. године, промовисана је књига др Момчила Митровића *Судови часџи у Србији 1945. године*. У програму су учествовали аутор књиге, мр Александар В. Савић и Весна Прљевић.

На Сајму књига у Београду, 28. октобра 2010. године, Историјски архив је представио књигу *Соколство у ужичком крају и рашкој области 1911–1941*, аутора Мила Чарапића. О књизи је говорио мр Александар В. Савић.

Међуопштински историјски архив Чачак, К. П. „Жиравац“, Центар за културу, спорт и туризам општине Лучани и ОШ „Мићо Матовић“, организовали су у Катићима и Гучи, 29. августа и 4. новембра, промоцију књиге др Животе Марковића *Војвода Хаџи Продан Глижоријевић*. На промоцијама су учествовали Лела Павловић, директор Архива у Чачку, др Живота Марковић и рецензенти др Бранко Ковачевић и мр Александар В. Савић.

У Народном музеју у Чачку, 24. децембра 2010. године, представљен је 39. број *Зборника*. На промоцији су учествовали Делфина Рајић, директор чачанског музеја, мр Љиљана Мандић из Народног музеја у Ужицу и мр Александар В. Савић, из ужичког Архива.

**Промоција *Историјске башџине* број 20 и
*Библиографије Историјске башџине 1–20***

У Историјском архиву, 10. марта 2011. године, представљена је „Историјска баштина“ број 19. Публикацију је представио мр Александар В. Савић, уредник.

У Читалишту Народне библиотеке Ужица, 24. новембра 2011. године, одржана је промоција „Историјске баштине“ број 20 и *Библиографије Историјске баштине 1–20*. О „Историјској баштини“ говорио је уредник мр Александар В. Савић, др Милош Тимотијевић и Марија Орбовић, указавши на значај часописа, као и квалитет радова заступљених у публикацији. О *Библиографији Историјске баштине 1–20* говорила је Драгослава Родаљевић, библиотекарски саветник, коаутор публикације (са мр Александром В. Савићем).

На Сајму књига у Београду и оквиру ужичког издаваштва, 24. октобра 2012. године, промовисана је књига др Недељка Радосављевића *Сћара црква у Субјелу*, а у издању Историјског архива. О књизи је говорио аутор.

У Историјском архиву, 23. априла 2013. године, одржана је промоција „Историјске баштине“ број 21. О часопису су говорили уредник мр Александар Савић, Салих Селимовић и Драгица Матић.

Промоција 22. броја *Историјске баштине*

У Историјском архиву Ужице, 25. марта 2014. године, одржана је промоција 22. броја „Историјске баштине“, часописа за историографију и архивистику. На промоцији су учествовали директор Весна Прљевић, Зоран Ковачевић, секретар Удружења Ужичана у Београду, књижевник и

преводио, као и историчари Јелена Ристановић и мр Александар В. Савић, уредник „Историјске баштине“.

Поводом обележавања стогодишњице од почетка Првог светског рата, у Свечаној сали Градске куће, 28. новембра 2014. године, одржана је промоција фототипског издања књиге генерала Ивана С. Павловића *Из наше офанзиве 1914: заузеће Ужица, гоњење Аустријанаца: 25–28 новембра 1914*. Госте је поздравила директор Весна Прљевић, док је др Александар Савић, виши архивист, говорио о животу и војничкој каријери генерала Ивана С. Павловића, аутора књиге. Магистар историјских наука и пуковник у пензији Драган Крسمановић говорио је о Колубарској бици и учешћу ужичке војске у њој.

Промоција књиге генерала Ивана С. Павловића *Из наше офанзиве 1914: заузеће Ужица, гоњење Аустријанаца: 25–28 новембра 1914*.

У организацији Општинског одбора Савеза резервних војних старешина Пожега, 15. децембра 2014. године, одржана је промоција књиге генерала Ивана С. Павловића *Из наше офанзиве 1914*. На промоцији су говорили историчари мр Драган Крسمановић, др Александар В. Савић и Миодраг Глушчевић.

У просторијама Историјског архива Ужица, 29. априла 2015. године, одржана је трибина „Ужички крај у Првом светском рату” и промоција 23.

броја „Историјске баштине”, који је посвећен обележавању стогодишњице Првог светског рата.

У Зворнику, у Основној школи „Свети Сава“, 26. јануара 2016. године, у оквиру манифестације „Светосавска недјеља“, представљене су књиге и часописи ужичких издавача, посвећене обележавању стогодишњице Великог рата. Промоцију књига организовао је Архив Републике Српске и Историјски архив Ужице, у оквиру пројекта „Подриње“. Ужичко издаваштво промовисали су др Александар В. Савић и в. д. директора Жељко Марковић.

Зворник – Представљање књига и часописа ужичких издавача, посвећено обележавању стогодишњице Великог рата.

У Београду, у Великој сали СО Вождовац, 23. фебруара 2016. године, одржана је редовна скупштина Удружења Ужичана у Београду. У оквиру свечаног дела скупштине промовисане су издања ужичког архива: *Јунаци Карађорђевог звезда ужичког краја*, аутора др Рада Познановића и *Мемоари Сима С. Појовића*, приређивача др Александра В. Савића која је објављена у сарадњи са Народним музејом.

У холу пожешке Гимназије „Свети Сава“, 17. марта 2016. године, одржана је промоција књига: *Јунаци Карађорђевог звезда ужичког краја*, аутора др Рада Познановића и *Мемоари Сима С. Појовића*, приређивача

др Александра В. Савића. У програму су учествовали: директор Гимназије Владан Недељковић, др Александар Савић, в. д. директора Архива Жељко Марковић, професори Гимназије Милош Јовановић и мр Александра Гордић, као и чланови историјске и ликовне секције.

У оквиру Недеље архива, 22. априла 2016. године, одржана је промоција „Историјске баштине“, број 24. У програму су учествовали Жељко Марковић, др Александар В. Савић, а промотер часописа био је др Илија Мисаиловић.

Историјски архив и Народни музеј Ужица, 20. маја 2016. године, у Градском културном центру представили су књиге: *Мемоари Сима С. Појовића*, приређивача др Александра В. Савића и *Јунаци Карађорђевог звезде ужичког краја*, аутора др Рада Познановића. О књизи др Познановића говорио је др Александар В. Савић, архивски саветник, а *Мемоаре Сима С. Појовића*, заједничко издање Архива и Музеја, публици је представио Радивоје Папић, музејски саветник. У програму су учествовали ученици Економске школе Алекса Ршумовић и Дејан Цвијовић.

Представљање репринт издања књиге *Сунце на сјолу – приче о осветљењу* у порти цркве Светог Марка у Ужицу

У галеријском простору Архива, 31. маја 2016. године, одржана је промоција књиге *Стирмово село поред Дрине*, аутора Митра Јосиповића. Књигу су представили Обрад Додић, новинар, и Марко Ковачевић, професор историје у Гимназији „Јосиф Панчић“, као и аутор.

Поводом обележавања 160 година од рођења Николе Тесле, 7. јула 2016. године, у порти Цркве Светог Марка, Архив је представио репринт издање књиге *Сунце на столу – приче о осветљењу*, аутора Михаила Иљина. Програм је водио др Александар В. Савић, а књигу су представили директор Архива Жељко Марковић, професор др Видоје Миловановић и свештеник Милић Драговић.

У Свечаној сали Градске општине Севојно, 16. септембра 2016. године, одржано је књижевно вече, посвећено палим борцима, у организацији Удружења пензионера Севојно, а у оквиру манифестације „Севојничко културно лето 2016“. У делу програма промовисане су књиге *Јунаци Карађорђевог звезде ужичког краја*, аутора др Рада Познаногића и *Мемоари Симе С. Појовића*, приређивача др Александра В. Савића, као и осталих издања Историјског архива која се односе на Први светски рат. Издања су представили директор Жељко Марковић и др Александар В. Савић.

На Сајму књига у Београду, 26. октобра 2016. године, у оквиру ужичког издаваштва представљена је књига др Александра В. Савића *Ужички округ 1947–1963*. Књигу је представио историчар Радивоје Папић, музејски саветник.

У Читалишту Народне библиотеке, 8. новембра 2016. године, у организацији Историјског архива, а у оквиру програма 21. југословенског позоришног фестивала, одржана је промоција издања Хисторијског архива Сарајева – *Рукописи*, јеврејско-сефардске ауторке Лауре Папо Бохорете. Књигу *Рукописи* промовисали су директор Хисторијског архива Сарајева мр сци Фуад Орхановић, архивски саветник, мр Севдалија Гушић, Стеван Миловановић и Жељко Марковић, директор Архива.

У Београду, 7. марта 2017. године, одржана је Скупштина Удружења Ужичана у Београду. Том приликом представљене су три књиге Историјског архива: *Узгредице* проте Милана Поповића, *Ужички округ 1947–1963*, др Александра Савића и *Цариградски меменио*, Жељка Марковића. Књиге су представили: др Милован Миловић, мр Драгош Петровић и Јован Поповић, публициста. У програму су учествовали и директор Архива Жељко Марковић и др Александар В. Савић.

У организацији групе грађана „Жупа Лужница“, 8. априла 2017. године, у порти цркве у Рибашевини одржана је промоција издања Архива која се односе на ослободилачке ратове 1912–1918. године. Књиге су предста-

вили директор Жељко Марковић и др Александар Савић. Том приликом Архив је добио захвалницу за успешну сарадњу.

У галерији Установе „Култура” у Бајиној Башти, 26. маја 2017. године, Историјски архив представио је своја издања посвећена ослободилачким ратовима 1912–1918. године. Издања су представили Жељко Марковић, директор Архива, и др Александар В. Савић, а у програму су учествовали и ученици Гимназије „Јосиф Панчић“.

Установа „Култура” у Бајиној Башти - представљање издања Архива посвећено ослободилачким ратовима 1912–1918. године

У организацији општине Пожега и Историјског архива, 22. јуна 2017, у Пожеги је одржана промоција књиге др Александра В. Савића *Ужички округ 1947–1963. године*. Најпре је присутне поздравила председница Скупштине Зорица Митровић и захвалила се Историјском архиву на дугогодишњој сарадњи. У програму је учествовао и ученик Димитрије Радовановић, који је одсвирао две музичке нумере на гитари.

У оквиру обележавања Дана библиотеке „Љубиша Р. Ђенић“ у Чајетини, 26. јуна 2017. године, промовисан је *Рајини дневник љуковника Стевана Туцовића*, који су приредили др Александар В. Савић и Ђорђе Пилчевић, уз сарадњу са књижевником Љубивојем Ршумовићем. У промоцији су учествовали Љубивоје Ршумовић, Жељко Марковић и др Александар В. Савић, а програм је водила Љиљана Ракић.

Историјски архив је у сарадњи са Градским културним центром и Народним позориштем, 6. октобра 2017. године, учествовао у обележавању 60 година књижевног рада Љубивоја Ршумовића. Том приликом отворена је изложба „Људи које срећом срећем“, а затим је одржана промоција *Рајни дневника ђуковника Стивана Ј. Туцовића*. Књигу су представили Жељко Марковић, др Александар В. Савић и Љубивоје Ршумовић.

На Сајму књига у Београду, 25. октобра 2017. године, у оквиру промоције ужичког издаваштва представљен је *Рајни дневник ђуковника Стивана Ј. Туцовића*. Књигу је представио књижевник Љубивоје Ршумовић.

У галерији Историјског архива, 13. децембра 2017. године, промовисан је Зборник радова „Ратна 1943. година – репресалије окупатора и оружани сукоби у ужичком, чачанском и подсуворборском крају“.

На промоцији су говорили уредник др Миливоје Трнавац, рецензент др Александар Стојановић, др Илија Мисаиловић, Милан Филипковић и Милисав Курмазовић.

Обележавање 70-те годишњице рада Архива у манастиру Рујан

Поводом 70 година рада Архива, 24. априла 2018. године, у манастиру Рујан промовисана је „Историјска баштина“ број 26, која је делом по-

свећена обележавању 480 година од оснивања Рујанске штампарије. Поред тога, промовисана су и фототипска издања Горажданске штампарије.

На промоцији су говорили директор Архива Жељко Марковић, професор Филозофског факултета са Пала Војо Ковачевић, професор Богословског факултета из Фоче Ненад Тупеша и директор Архива СПЦ Радован Пилиповић. Присутне госте поздравио је игуман јеромонах Теодосије, док је о историјату манастира говорио Немања Спаловић.

Присутнима су се, поводом овог догађаја, обратили Немања Нешић, заменик градоначелника Града Ужица и Томислав Чарапић, шеф за привредне и друштвене делатности општине Ново Горажде. Свечаности су присуствовали и представници Архива Краљева и Чачка, као и представници бројних институција културе, Војске Србије, Полицијске управе и Српске православне цркве.

ИЗЛОЖБЕ АРХИВА

Изложбе као део културно-просветне делатности Архива веома су значајне, због могућности да се на најнепосреднији начин архивски документ приближи посетиоцима. Непосредни контакт, визуелни ефекат и доживљај, који публици пружа оригинални документ може задовољити жељу за упознавање средине у којој је настао, односно живота у прошлости.⁴⁴

Због лоших смештајних услова и недостатка изложбеног простора, Архив је у прошлости, да би представио богатство својих збирки и фондова, своје изложбе постављао и организовао у другим установама и институцијама. Прва изложба Архива је припремљена 1951, поводом десетогодишњице ослобођења Ужица. Тадашње архивско средиште, са другим установама културе у граду, припремило је изложбу „Титово Ужице кроз векове“.⁴⁵

Следећа изложба приређена је поводом стогодишњице Ужичког читалишта и то опет као заједнички пројекат Градске библиотеке, Музеја устанка 1941. и Историјског архива. То је била изложба ужичке књиге и штампе. Били су изложени рукописи од 14. до 19. века, више турских, арапских и персијских књига и турских докумената, књига које говоре о Ужицу, књиге писаца Ужичана и књиге штампане у Ужицу. Изложба је

⁴⁴ Брук Иванка, Поповић Љубодраг, *Архивистика за III и IV разред усмереног образовања преводилачке и архивско-музејске струке занимања: архивски помоћник, архивар у ОУР-има и архивски прерајтор*, Београд, 1986, 152.

⁴⁵ „Зграду где је сада Пошта дати Историјском архиву“, *Вести*, 16. 1. 1964.

била отворена од 23. до 30. септембра и видело ју је око 3000 посетилаца. Иста изложба је у „Недељи архива“ од 10. до 31. августа приказана у Чајетини и посетило ју је више од 200 грађана.⁴⁶

„Изложба архивалија“, поводом Недеље прикупљања архивске грађе, представљена је 1955. године. Архив је у сарадњи са Народном библиотеком и Музејом устанка 1941, поводом 100 година Ужичког читалишта, 1956. године организовао изложбу „Ужичке књиге и штампа“, а исте године поводом одржавања Сабора просветних радника у Титовом Ужицу приређена је изложба „Просветне прилике у ужичком крају кроз 19. век“.

Прва самостална изложба са 200 изложених документа Историјског архива постављена је у сали Народног одбора општине, 27–30. априла 1958. године. Тако је обележена десетогодишњица Установе, а изложбу је видело око 2500 посетилаца.⁴⁷

Отварање изложбе поводом десетогодишњице рада Архива

⁴⁶ А ИАУ, АСТУ, бр. 81, 20. 12. 1951.

⁴⁷ А ИАУ, ИАТУ, бр. 469 од 26. 10. 1956.

Колектив Архива на отварању изложбе 1958. године

Изложба *Прошлост и слободарство Ужица*

Године 1961, у „Недељи архива“, од 13. до 19. новембра, Архив је поставио изложбу са темом „Прошлост и слободарство Ужица“. Изложба је била посвећена и двадесетогодишњици ослобођења Ужица 1941. Изложбу је видело преко 1200 посетилаца, а на самом отварању било је преко 30 руководилаца, као и културних и просветних радника⁴⁸. Потом настаје дуг седамнаестогодишњи период, у коме Архив, због недостатка изложбеног простора, није био у могућност да приређује сопствене изложбе.

Године 1979. Народни музеј и Историјски архив заједнички су поставили изложбу „60 година КПЈ-СКЈ, СКОЈ-а и револуционарних синдиката“. Поред Ужица, изложба је обишла све општинске центре региона и насеља радних бригада и видело ју је 25933 посетилаца. Исте године, са Народном библиотеком, припремљена је изложба „150 година основног образовања на подручју општине Титово Ужице“. Изложба је постављена у холу Библиотеке, а видело ју је 5420 посетилаца.

Отварање изложбе 35 година рада Историјског архива у Титовом Ужици

⁴⁸ А ИАУ, ИАТУ, бр. 548 од 19. 11. 1958.

Изложба „35 година рада Историјског архива у Титовом Ужицу“ отворена је 11. маја 1983, поводом 35 година рада Архива. Изложбу је отворила Дана Милосављевић, народни херој, у холу Народног позоришта.

Затим је 17. децембра 1984, заједно са Народним музејом, припремљена и постављена изложба „Ослобођење и обнова Ужичког округа 1944–1946. године“, аутора Миодрага Глушчевића и Наталије Радивојевић. У 1985. години ова изложба је постављена и у Ариљу и Бајиној Башти.

У „Недељи архива“, од 26. до 31. октобра 1987, припремљена је изложба плаката, која је отворена 26. октобра у холу Народне библиотеке, а видело ју је око 700 грађана, највише ученика основних и средњих школа.

Године 1988, у „Недељи архива“, од 24. до 29. октобра, обележена је четрдесетогодишњица оснивања архива, изложбом „Занатство у ужичком крају од половине 19. до половине 20. века“.⁴⁹

Године 1989. Гимназија „Миодраг Миловановић Луне“, у сарадњи са Архивом и Народним музејом, приредила је изложбу „Документи о стопедесетогодишњем развоју школе“ (1839–1989).

Промоцију „Водича кроз архивску грађу Историјског архива Титово Ужице“ 22. октобра 1992. пратила је изложба копија архивских докумената.

Са Архивом Србије, ужички Архив поставио је октобра 1994. године у Сирогојну изложбу „Задругарство у ужичком крају“.⁵⁰

Отварање изложбе *Занатство у ужичком крају од половине IX до половине XX века*

⁴⁹ А ИАУ, ИАТУ, бр. 456 од 16. 11. 1962.

⁵⁰ А ИАУ, Извештаји о раду за 1978, 1979, 1982, 1983, 1984, 1987. и 1988.

Поводом 190 година од почетка Првог српског устанка, у сарадњи са др Животом Марковићем као аутором, припремљена је и постављена изложба „Први српски устанак у ужичком крају 1804–1813”. Изложба је отворена у Јокановића кући 21. 9. 1995, а 1996. представљена и у Бајиној Башти, Новој Вароши, Пожеги и Прибоју.

Изложба „Архиви у Србији“ постављена је у холу Народног позоришта, 27. септембра 1995. године, а пратила је републичко саветовање архивских радника у Ужицу. Циљ изложбе био је да се представе архиви у Србији, зграде, опрема, услови чувања и коришћење архивске грађе.⁵¹

Поводом 190 година од ослобођења Ужица од Турака, 30. септембра 1997. године, у сарадњи са Спомен обележјем „Кадињача“, Архивом Србије, САНУ и Народним музејом из Ужица, приређена је изложба „Ослобођење Ужица 1807. године“, аутора др Животе Марковића.⁵²

У току 2000. године, поводом обележавања стогодишњице архивске службе у Србији, један број експоната Историјског архива Ужица представљен је на изложби „Архивско благо Србије“ у Београду, а у току 2001. године ова Установа је организовала постављање изложбе у холу Народне библиотеке у Ужицу.

Поводом обележавања Савиндана, у Гимназији у Пожеги, 2002. године, приређена је изложба „Плакат као извор за историју Пожеге и околине 1858–1940”, аутора Александра В. Савића и Милеве Милошевић.

У оквиру Мајских дана културе, у Ариљу је приређена изложба „Плакат као извор за историју Ариља и околине 1868–1940”, која је била постављена у Соколском дому, 23. маја 2002. године, аутора Александра В. Савића и Милеве Милошевић.

Подом дана Архива, 16. априла 2002. године, припремљена је изложба „Картографска збирка Историјског архива Ужице“, аутора Данице Шостар. Поред Ужица, ову изложбу имали су прилику да виде и грађани Косјерића (16. маја) и Бајине Баште (19. септембар).⁵³

У периоду од 24. до 28. септембра 2002. године, поводом манифестације Фестивал образовања одраслих, који је одржан у Ужицу, Историјски архив се представио изложбом одабраних архивских докумената из архивских збирки и фондова.

⁵¹ А ИАУ, Извештаји о раду за 1992. и 1994.

⁵² А ИАУ, Извештаји о раду за 1995. и 1996.

⁵³ А ИАУ, Извештај о раду за 1997. и 2002; Летопис ИАУ, 30. 9. 1997.

**Даница Шостар, аутор изложбе
*Картографска збирка Историјског
архива Ужице***

Поводом дана Установе, 16. априла 2003. године, приређена је изложба „Педесет пет година Историјског архива Ужице 1948–2003“, аутора Милеве Милошевић, а отворио ју је др Раде Познановић.

У оквиру III Фестивала образовања одраслих у Ужицу, 2004. године, Историјски архив се представио изложбом „Смештај архивске установе у прошлости, садашњост, а да ли и у будућности?“

Поводом 60-годишњице победе над фашизмом, 9. маја 2005. године, Архив је са Народним музејом и Народном библиотеком приредио истоимену изложбу. Сарадници из Архива на реализацији изложбе били су Александар В. Савић, Драган Кнежевић и Даница Шостар.

На Учитељском факултету, а поводом 80 година од оснивања Учитељске школе, 7. октобра 2005. године, отворена је изложба „Учитељска школа у Ужицу – трагом архивских докумената 1925–1972“, аутора Милеве Милошевић и Зорице Џаковић. Изложба је реализована у сарадњи са Учитељским факултетом, а отворио ју је др Раде Познановић.

**Отварање изложбе *Учитељска школа у
Ужицу – трагом архивских докумената
1925–1972***

У холу Народног позоришта у Ужицу, 15. маја 2008. године, отворена је изложба „Спомен на трг“, аутора Жељка Марковића, коју је отворио др Спасоје Крунић.

У Бањалуци у Музеју Републике Српске, 26. априла 2011. године, отворена је изложба „Спомен на трг“, аутора Жељка Марковића. Изложбу је отворила начелник одељења за друштвене делатности Љиљана Радовановић, а о изложби су говорили аутор и директор Историјског архива Мирослав Дучић. Изложбу је преузео Архив Републике Српске у оквиру сарадње са Архивом Ужица, што је у свом говору истакао директор Архива Републике Српске Душан Поповић, а Раде Куртовић, шеф кабинета председника скупштине Града Бања Луке, говорио је о будућој сарадњи два града.

Поводом прославе Дана Града, у галеријском простору Историјског архива 10. октобра 2011. године, отворена је изложба „Спомен трг – 50 година (1961–2011)“, аутора Жељка Марковића. Изложбу је отворио председник скупштине Града Ужица Радиша Марјановић. О раду на припреми изложбе говорио је аутор, а директор Архива Мирослав Дучић поздравио је присутне госте и рекао да су грађани својим присуством у великом броју потврдили заинтересованост за ову изложбу.

У Народној библиотеци, 24. новембра 2011. године, отворена је изложба „Ужички крај ратне 1941. године у монографским и периодичним публикацијама“ аутора: мр Александра В. Савића, вишег архивисте и Драгославе Родаљевић, библиотекарског саветника, која је настала као резултат рада на *Библиографији Историјске баштине* и сарадњи Историјског архива и Народне библиотеке. Изложбу је отворила директор библиотеке Анђа Бјелић, а посетио је велики број ученика, грађана и представника културних институција.

У Градској галерији Културног центра у Пожеги, 18. јануара 2012. године, отворена је изложба „Спомен трг – Ужице 1961–2011. година“, аутора Жељка Марковића. Изложбу је отворила директор Културног центра Слађана Варагић Петровић, а о изложби су говорили директор Архива Мирослав Дучић и аутор.

Иста изложба отворена је и у оквиру манифестације „Ноћ музеја“ у галеријском простору Историјског архива, 19. маја 2012. године, а поводом дана општине Љутомер, 7. августа 2012. године.

У Галеријском простору Историјског архива, 11. октобра 2012. године, отворена је изложба „Архивски документи – сведоци прошлости Ужица 1862–1962“, аутора Милеве Милошевић. Овом изложбом Историјски архив је обележио Дан Града Ужица и 150 година ослобођења града од Ту-

рака. О изложби је говорила аутор Милева Милошевић, а изложбу је отворио др Раде Познановић.

Поводом Дана Града Ужица, у Историјском архиву је, 8. октобра 2013. године, отворена изложба „Архитекта Миладин Прљевић“, аутора Ивана Марковића, коју је приредио Архив Ужица са Музејом науке и технике из Београда. О изложби су говорили в. д. директора Архива Весна Прљевић, аутор изложбе Иван Марковић, а изложбу је отворио заменик градоначелника Видоје Дрндаревић. Отварању изложбе присуствовала је и породица архитекте М. Прљевића.

Поводом обележавања Дана Архива, 24. априла 2014. године, у галеријском простору Историјског архива Ужице отворена је изложба „AD АСТА“, аутора Жељка Марковића, вишег архивисте. Присутнима су се обратили директор Весна Прљевић и аутор, а изложбу је отворио Радивоје Папић, музејски саветник и председник Управног одбора Историјског архива.

Поводом обележавања стогодишњице од почетка Првог светског рата, у Свечаној сали Градске куће, 28. новембра 2014. године, приређена је изложба „Сећање на генерала Ивана Павловића“, аутора др Александра В. Савића. Изложба је била у склопу промоције књиге генерала Ивана С. Павловића „Из наше офанзиве 1914: заузеће Ужица, гоњење Аустријанаца: 25–28 новембра 1914“.

Отварање изложбе Архитекта Миладин Прљевић у Архиву града Београда

У Галерији Историјског архива Београда, 6. марта 2015. године, представљена је изложба Историјског архива Ужица „Архитекта Миладин Прљевић”, аутора Ивана Р. Марковића. На отварању су говорили директор Историјског архива Београда Драган Гачић и директор ужичког архива Весна Прљевић, а изложбу је отворио архитекта Драгомир Ацовић. Отварању је присуствовао, у име Удружења Ужичана у Београду, председник др Милош Туцовић.

На градској плажи, 7. августа 2015. године, поводом прославе 55 година од изградње плаже и отварања купалишта, отворена је изложба под називом „Ухвати и пусти”, аутора Жељка Марковића, в. д. директора Историјског архива. Изложбу је отворио Драгољуб Костић, члан Градског већа.

Отварање изложбе *Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815–2015*

У изложбеном салону Историјског архива, 9. октобра 2015. године, поводом обележавања Дана Града Ужица, отворена је изложба „Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815–2015”, аутора др Александра В. Савића. Изложбу је отворио Никола Селаковић, министар правде у Влади Републике Србије. Госта је поздравио в. д. директора Жељко Марковић, а програм је водила Зорица Џаковић. Свечаности су присуствовали: градо-

начелник Ужица Тихомир Петковић, председник Скупштине града Радиша Марјановић, представници Градског већа, представници Војске Србије, Министарства унутрашњих послова и Полицијске управа Ужице, представници Српске православне цркве, председница Ји Хао, кинеске групе Линга Вонг, представници градских установа и предузећа, гости из чачанског Архива, Хисторијског архива Сарајева, Архива Тузланског кантона, Државног архива у Дубровнику, бројни грађани и представници медија. Том приликом, Фране Чизмић, директор Државног архива у Дубровнику, открио је реплику документа, чуваног у дубровачком Архиву, о првом писаном помену Ужица од 9. октобра 1329. године.

У просторијама Основне школе „Свети Сава” у Зворнику, 7. децембра 2015. године, у сарадњи са Архивом Републике Српске, отворена је изложба Архива „Спомен Трг у Ужицу – 50 година”, аутора Жељка Марковића. Изложбу је отворио Зоран Станимировић, председник општине Зворник. Отварању су присуствовали Видоје Дрндаревић, заменик градоначелника Града Ужица, и Јелена Васовић, члан Градског већа, а представници Историјског архива били су в. д. директора Жељко Марковић, Мирослав Дучић и Драган Кнежевић.

У Дому војске Србије у Београду, 21. децембра 2015. године, отворена је изложба „Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815–2015”, у организацији наше Историјског архива, Удружења Ужичана у Београду и Медија центра „Одбрана”. Присутне је поздравио пуковник Стевица С. Карапанчић, директор Медија центра „Одбрана”. На отварању су говорили в. д. директора Архива Жељко Марковић, председник Удружења Ужичана у Београду др Милош Туцовић, аутор изложбе др Александар В. Савић, а изложбу је отворио градоначелник Ужица Тихомир Петковић. Догађају су присуствовали начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић, повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Родољуб Шабић, песници Љубивоје Ршумовић и Манојле Гавриловић, генерал Драгољуб Ојданић, Драгослав Шутановац и бивши савезни и републички министри, као и велики број грађана. У име Града Ужица присуствовали су заменик градоначелника Видоје Дрндаревић и Јелена Васовић, члан Градског већа, као и представници Полицијске управе Ужица и Народног позоришта.

У галерији Установе „Култура“ у Бајиној Башти, 4. фебруара 2016. године, отворена је изложба Историјског архива Ужица „Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815–2015”. Присутне су поздравили в. д. директора Архива Жељко Марковић и директор Установе „Култура“ Јован Ђурић. О изложби су говорили др Александар В. Савић и начелник Златиборског округа Димитрије Пауновић, који је изложбу и отворио.

**Градоначелник Града Ужица Тихомир Петковић отвара изложбу
Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815–2015
у Дому војске Србије у Београду**

У холу библиотеке у Косјерићу, 2. марта 2016, отворена је изложба „Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815–2015”, у организацији општинске управе Општине Косјерић, Народне библиотеке „Сретен Марић“ и Историјског архива Ужица. Изложбу је отворио начелник општинске управе Душко Ђорђевић, а о изложби су говорили аутор др Александар В. Савић и в. д. директора Архива Жељко Марковић.

У Галерији Културног центра у Пожеги, 1. априла 2016. године, отворена је изложба „Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815–2015”, ужичког Архива. На отварању изложбе говорили су в. д. директора Културног центра Срђан Стевановић, в. д. директора Жељко Марковић и аутор др Александар Савић. Изложбу је отворио председник Скупштине општине Пожега Дејан Јовановић.

У Галеријском простору Архива, 19. маја 2016, отворена је изложба фотографија из приватне збирке Предрага Ковачевића, под називом „Ужиче 1941–1945”, аутора Жељка Марковића. Фотографије су забележили Илија Лазић, Станиша Дебељевић и Хенрик Лаутнер. Изложбу је отворио

градоначелник Тихомир Петковић, а поставку фотографија грађани су могли да посете и у оквиру манифестације „Ноћ музеја, 21. маја 2016. године.

У холу Соколског дома у Ариљу, 27. маја 2016. године, у оквиру манифестације Мајски дани културе 2016, отворена је изложба „Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815–2015”, аутора др Александра В. Савића. Изложба је реализована у организацији Народне библиотеке Ариље, Општине Ариље и Историјског архива Ужица. О изложби су говорили директор Архива Жељко Марковић и аутор изложбе, а изложбу је отворио заменик председника општине Бранко Вукајловићу.

У Тузли у Галерији Хотела „Тузла“, 28. септембра 2016. године, отворена је изложба „Ad acta“, аутора Жељка Марковића, директора Историјског архива Ужице, чиме је започело 29. међународно архивско саветовање „Архивска пракса 2016”. Изложбу је отворио Златко Дукић, помоћник министра образовања, науке и спорта Тузланског кантона.

Са отварања изложбе *Ad acta* у Тузли 2016. године

Поводом Дана општине Пожега, 4. априла 2017. године, у Градској галерији у Пожеги отворена је изложба „Ad Acta“, аутора Жељка Марковића. Изложбу је отворио председник општине Пожега Милан Божић.

У Установи „Култура“ у Бајиној Башти, 25. јула 2017. године, поводом дана општине отворена је изложба „Ad Acta“, аутора Жељка Марковића. Изложбу је отворила Емилија Јовановић, директорка установе.

У галеријском простору Историјског архива, 9. октобра 2017. године, отворена је изложба „Мостови на кривој Дрини“, аутора Жељка Марковића. Изложба су реализовали ужички Архив и Архив Републике Српске. На отварању су говорили директори архива мр Бојан Стојнић и Жељко Марковић, а изложбу је отворио председник Градске скупштине Бранислав Митровић.

Изложба „Мостови на кривој Дрини“ отворена је 22. марта 2018. године у Горажду, у организацији Архива Ужице и Архива Босанско-подрињског кантона Горажде, у оквиру обележавања Међународног дана вода и Дана реке Дрине. Иста изложба, отворена је у фоајеу Народног позоришта Републике Српске, 19. априла 2018. године, у оквиру програма обележавања 65-годишњице организоване архивске делатности у Републици Српској и Дана града Бањалуке.

ГОСТУЈУЋЕ ИЗЛОЖБЕ

У холу Народне библиотеке, 16. фебруара 2001. године, отворена је изложба „Благо Архива Србије“, аутора Вере Филиповић из Архива Србије, Бранке Веселиновић из Историјског архива Београда и Милана Јакшића из Историјског архива Панчево. Изложбу је отворио мр Љубомир Ристић, из Балканолошког института у Београду.

Поводом дана Архива, 11. априла 2006. године, у Јокановића кући отворена је изложба „Дипломатија Краљевине Југославије 1918–1941“, преузета од Архива Србије и Црне Горе, а отворио је Миладин Милошевић в. д. директора Архива Србије и Црне Горе. Иста изложба, а поводом Савиндана, 24. јануара 2007. године, отворена је у Градској галерији у Пожеги, у сарадњи са Гимназијом „Свети Сава“ из Пожеге. На отварању су говорили директор Гимназије Владан Недељковић, директор Историјског архива Мирослав Дучић и Александар Савић, историчар.

У изложбеном простору Народног музеја, 24. априла 2007. године, отворена је изложба докумената „Тито – Стаљин“, која је преузета од Архива Србије и Црне Горе, а поводом дана Архива. На реализацији изложбе учествовали су Архив Србије и Црне Горе, Федерална архивска агенција Руске федерације и државни Архив Руске федерације. На отварању су говорили Миладин Милошевић, в. д. директора Архива Србије и Црне Горе, директор Народног музеја Блаже Чубрило и директор Архива Мирослав Дучић, који је и отворио, а изложби је присуствовао руски аташе за културу Руске амбасаде у Београду.

У галеријском простору Архива, 12. маја 2010. године, отворена је изложба: „Никола Тесла у Београду 1892. године“, која је преузета од Музеја Никола Тесла. Изложба је постављена због обележавања 110 година рада хидроцентралне на Ђетињи. О изложби су говорили аутор Братислав Стојиљковић и директор Архива Мирослав Дучић, а отворио ју је Владимир Јеленковић, директор Музеја Никола Тесла.

У Историјском архиву Ужице, 21. октобра 2010. године, отворена је изложба „Земљотрес у Бањалуци 26–27. октобар 1969. године“, Архива Републике Српске. О изложби је говорила аутор Верица Стошић, а присутне је поздравио и изложбу отворио директор Архива Мирослав Дучић. Изложби је присуствовао директор Архива Републике Српске Душан Поповић и председник Скупштине града Бањалука Слободан Гаврановић.

Успешна сарадња Историјског архива Ужица и Архива Југославије настављена је отварањем изложбе „Кнез Павле Карађорђевић краљевски намесник 1934–1941“, 18. новембра 2010. године. На отварању су говорили директор Архива Мирослав Дучић, градоначелник Ужица Јован Марко-

вић, а о изложеним документима и фотографијама, које је 2006. године кнегиња Јелисавета Карађорђевић поклонила Архиву СЦГ (сада Архив Југославије), говорио је директор Архива Миладин Милошевић. Изложбу је отворила кнегиња Јелисавета, кћерка кнеза Павла. Том приликом уручен јој је поклон албум са фотографијама њеног оца и писмом њене мајке кнегиње Олге, које су пронађене у делу личног фонда Момчила Вуковића Бирчанина, приватног секретара Петра II Карађорђевића.

**Кнегиња Јелисавета на отварању изложбе
Кнез Павле Карађорђевић краљевски намесник 1934–1941**

Иста изложба отворена је у Културном центру у Пожеги, 24. јануара 2011. године. Изложбу су отворили директор Културног центра Слађана Петровић-Варагић, која је говорила о Кнезу Павлу као колекционару, и мр Александар Савић, који је говорио о личности Кнеза Павла и историјским околностима, која су обележила период намесништва.

У галеријском простору Историјског архива Ужица, 14. априла 2011. године, отворена је изложба „Од анексије до земаљског штатута (Босна и

Херцеговина од 1908. до 1911)”, аутора Мине Кујовић. Изложбу је отворио директор Архива Босне и Херцеговине Шабан Захировић, а присутне је поздравио директор ужичког Архива Мирослав Дучић.

У галеријском простору Историјског архива, 9. фебруара 2012. године, отворена је изложба „Југословенске владе 1918–2006”, аутора др Гојка Маловића и Душана Јончића, коју је архив преузео од Архива Југославије. О садржају изложбе говорио је мр Александар В. Савић, а присутне је поздравио директор Архива Мирослав Дучић.

Са отварања изложбе Југословенске владе 1918–2006

У Историјском архиву, 15. марта 2012. године, отворена је изложба „Портрети краљице Марије и кнегиње Олге“, аутора Зорице Нетај и мр Драгоша Петровића, која је преузета од Архива Југославије. На отварању су говори мр Александар В. Савић, мр Драгош Петровић, а изложбу је отворила заменик директора Архива Југославије Лилијана Ратковић Трифуновић. На изложби су приказани портрети две знамените жене и њихов

хуманитарни рад. Присутне госте поздравио је директор Архива Ужица Мирослав Дучић.

Са изложбе *Портрети краљице Марије и кнегиње Олге*

У галеријском простору Архива, 24. маја 2012. године, отворена је изложба „Алберт и Милева Ајнштајн у простор – времену“, аутора Мирјане Поповић Божић. Историјски архив Ужица је изложбу преузео од Друштва физичара Србије, а настала је у оквиру припрема Светске године физике 2005. године. Изложбу су припремили сарадници Института за физику у Београду, односно чланови Друштва физичара Србије. Садржи бројна документа о научном, породичном и приватном односу супружника Милеве и Алберта Ајнштајн. Изложбу је отворила аутор Мирјана Поповић Божић, а присутне је поздравио директор ужичког архива Мирослав Дучић.

Отварањем изложбе „Фотографије из Теслиног албума“, 1. августа 2012. године, аутора Иване Зарић из Музеја Николе Тесле из Београда, представљена је њихова успешна сарадња са Историјским архивом Ужица. Из-

ложбу чине фотографије – портрети Николе Тесле у познатом њујоршком студију Сарони, фотографије из Теслине лабораторије, његова родбина, пријатељи, групне фотографије. Поред фотографија, изложена су и писма која је Тесла примао од својих америчких пријатеља, али и са простора Краљевине Југославије.

У галеријском простору Историјског архива, 15. марта 2013. године, отворена је изложба „Бити лепа“ аутора Катарине Митровић, коју је Архив преузео од Историјског музеја Србије. О изложби је говорила в. д. директора Весна Прљевић, а изложбу је отворио Радован Ристовић, члан Градског већа. Изложене фотографије углавном су из збирке београдског колекционара Милоша Јуришића.

Обележавајући Дан Историјског архива Ужица и 65 година рада, 4. априла 2013. године, у галеријском простору отворена је изложба „Логор Бањица – заточеници ужичког краја“, коју је Архив преузео од Историјског архива Београда.

Весна Прљевић, в. д. директора, говорећи о изложби нагласила је да је кроз логор Бањицу прошло 1598 заточеника са подручја данашњих општина Ариље, Бајина Башта, Ивањица, Косјерић, Нова Варош, Прибој, Пријеполје, Ужице, Ужичка Пожега и Чајетина. Смртно је страдало 443 заточеника, док су многи спроведени у друге нацистичке логоре широм окупираних Европе. О изложби је говорио и Драган Гачић, директор Историјског архива Београда, а изложбу је отворио заменик градоначелника Видоје Дрндаревић.

У галеријском простору Историјског архива, 7. септембра 2013. године, отворена је изложба „Народна скупштина Републике Српске 1991–2011“, коју је Историјски архив Ужица преузео од Архива Републике Српске. Изложба је настала заједничким радом Архива Републике Српске и Народне скупштине Републике Српске, поводом обележавања 20 година од оснивања и рада. О изложби су говорили др Небојша Стефановић, председник скупштине Републике Србије и мр Игор Радојичић, председник Народне скупштине Републике Српске, који је говорећи традиционалну беседу отворио изложбу. Отварању су присуствовали министар правде Никола Селаковић, градоначелник Ужица Саша Милошевић, чланови градског већа, начелник Златиборског округа Драгољуб Зиндовић, председник општине Пријеполје и бројни грађани. Директор Архива Републике Српске Душан Поповић и в. д. директора Историјског архива Ужице Весна Прљевић, истакли су значај међуархивске сарадње између два архива.

**Отварање изложбе Архива Републике Српске
Народна скупштина Републике Српске 1991–2011**

У Историјском архиву у Ужицу, 10. децембра 2013. године, отворена је изложба „Документа о Његошу у црногорским и руским архивима“, која је преузета од Државног Архива Црне Горе. Изложбу су припремили Архив Црне Горе и Министарство културе Руске федерације. На овај начин Архив је обележио 200 година од рођења великог државника и песника. Изложба садржи сачувану Његошеву преписку докумената о догађајима и личностима који су обележили његову епоху. Директор ужичког архива Весна Прљевић, истакла је значај успостављене сарадње два архива. О културној заоставштини Петра Петровића Његоша говорио је директор Државног архива Црне Горе Стеван Радуновић, а изложбу је отворио Радован Ристовић, члан Градског већа задужен за културу.

У изложбеном простору Архива, 22. августа 2014. године, отворена је изложба „Железнице у Краљевини Југославији 1918–1941“, која је преузета од Архива Републике Српске, аутора мр Бојана Стојнића и Верице Стошић. Присутне су поздравили директори Архива Републике Српске Душан Поповић и директор ужичког архива Весна Прљевић. Изложбу је отворио

др Горан Мутабиџа, министар просвете и културе у Влади Републике Српске, а о изложби је говорила Верица Стошић, један од аутора.

**Отварање изложбе Архива Републике Српске
Железнице у Краљевини Југославији 1918–1941**

Поводом Дана Града, 6. октобра 2014. године, отворена је изложба „Личности и потписи – аутографи познатих личности на документима Архива Југославије“, аутора Душана Јончића, Јелене Ђуришић и Драгоша Петровића, коју је Историјски архив Ужице преузео од Архива Југославије. На изложби су говорили директор Историјског архива Ужице Весна Прљевић и директор Архива Југославије Миладин Милошевић, док је изложбу отворила Јелена Васовић Вићовић, чланица Градског већа задужена за културу, образовање и спорт.

У изложбеном простору Историјског архива Ужица, 18. марта 2015. године, отворена је изложба „Књиге и часописи из Теслине личне библиотеке“, аутора Весне Радојев и Зорана Јовановића Јуса из Музеја Николе Тесле. Госте је поздравила директор ужичког архива Весна Прљевић, док су о изложби говорили Владимир Јеленковић, помоћник директора Музеја

Никола Тесла и Зоран Јовановић Јус. Изложбу је отворио Радиша Марјановић, председник Скупштине града Ужица.

*Са отварања изложбе **Личности и њиховици – аутографи познатих личности на документима Архива Јужославије***

Поводом дана Архива, 24. априла 2015. године, отворена је изложба „Млада Босна и Сарајевски атентат”, Архива Републике Српске и Удружења архивских радника Републике Српске. У име Архива госте је поздравила Зорица Цакловић, док је о изложби говорио аутор Бојан Стојнић, директор Архива Републике Српске. Изложбу је отворио књижевник Мухарем Баздуљ.

У оквиру прославе Дана Града, 7. октобра 2016. године, у галерији Архива, отворена је изложба „Даворин Јенко 1835–1914”. Поставку је чинило 16 паноа, на којим су представљени кључни стваралачки моменти овог композитора и диригента. Познат је као аутор две националне химне: српске „Боже правде“ и незваничне словеначке, а званичне химне словеначке војске „Напред, заставе се славе“. Изложба је настала као резултат сарадње Архива Србије, Архива Републике Словеније и београдског На-

родног позоришта, а аутори су: Грегор Јенуш, Јелица Рељић, Јелица Стевановић и Франц Крижнар. На отварању, публици су се обратили директор Жељко Марковић, заменик градоначелника Немања Нешић, заменик директора словеначког Архива др Андреј Наред, заменик управника београдског Народног позоришта Александар Стаматовић и аутор Грегор Јенуш.

Изложбу је отворио Горан Криж, економски саветник у амбасади Републике Словеније у Београду. Програм је водила Зорица Цаковић.

**Са отварања изложбе *Млада Босна и Сарајевски атентат*,
Архива Републике Српске и Удружења архивских радника Републике Српске**

На Тари, у холу Хотела „Оморика“, 12. октобра 2016. године, отворена је изложба „Железнице у Краљевини Југославији“, у оквиру Међународног архивистичког саветовања „Тара 2016“. На отварању су говорили директор ужичког Архива Жељко Марковић и аутор изложбе Бојан Стојнић, директор Архива Републике Српске. Изложбу је отворио Момчило Аћимовић, некадашњи заменик директора „Железница Југославије“ и бивши заступник представништва Југословенских железница у Букурешту.

У галеријском простору Историјског архива, 1. децембра 2016. године, отворена је изложба „Ваљево град болница 1914–1915“. Поред тога, аутор изложбе и директор Народног музеја Ваљево, одржао је предавање о

значају који је Ваљевска болница имала за збрињавање рањених и болесних. Поред српских лекара и болничара, у болници су радили и лекари и болничарске из иностранства. Изложба је преузета у циљу обележавања годишњице Великог рата. На отварању је говорио директор Архива Жељко Марковић, а изложбу је отворила др Јелена Раковић, директор Опште болнице у Ужицу.

Отварање изложбе *Даворин Јенко 1835–1914*

У склопу сарадње са Архивом Републике Српске, 14. фебруара 2017. године, отворена је изложба „25 година Народне скупштине Републике Српске 1991–2016”, аутора мр Бојана Стојнића, Верице Стошић и мр Горана Ђурана. Изложбу је отворио Недељко Чубриловић, председник Народне скупштине Републике Српске. Отварању је присуствовао и потпредседник НС Републике Србије Ђорђе Милићевић, као и представници Града Ужица са градоначелником Тихомиром Петковићем и председником Скупштине града Браниславом Митровићем.

**Епископ жички г. Јустин у обиласку Архива приликом отварања изложбе
*Митрополит Јосиф Цвијовић – духовник и ратник***

У изложбеном простору Архива, 23. априла 2017. године, Његово Преосвештенство Епископ жички г. Јустин отворио је изложбу Архива Српске православне цркве „Митрополит Јосиф Цвијовић – духовник и ратник“. Отварању изложбе присуствовали су градоначелник Ужица Тихомир Петковић, заменик Немања Нешић и градски већници, потомци митрополита Јосифа Цвијовића, свештенство Ужичког и Пожешко-арилског наме-

сништва, представници установа културе и медија, представници Удружења „Митрополит Јосиф Цвијовић“ из Дрежника. На отварању изложбе говорили су аутори, директор Архива СПЦ Радован Пилиповић и Милош Матијевић. Иста изложба представљена је грађанима 20. маја 2017. године поводом манифестације „Ноћ музеја“.

Историјски архив је у сарадњи са Градским културним центром и Народним позориштем учествовао, 6. октобра 2017, у обележавању 60 година књижевног рада Љубивоја Ршумовића. Том приликом отворена је изложба „Људи које срећом срећем“.

У Историјском архиву Ужице, 1. априла 2018 године, отворена је изложба „Хисторијска пруга кроз хисторијске изворе – 70 година пруге Брчко – Бановићи“, аутора Селме Исић, коју је ужички архив преузео од Архива Тузланског кантона. На отварању су говорили директори Омер Зулић и Жељко Марковић. Поред њих, у име акцијаша, присутнима се обратио Милутин Ђуричић, Радоје Лапчевић и заменик градоначелника Ужица Немања Нешић, који је и отворио изложбу. Наведена изложба била је отворена и 19. маја поводом манифестације „Ноћ музеја“.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Издавачка делатност спада у једну од значајнијих делатности архива. Сређивање и обрада архивске грађе први је корак ка презентовању архивске документације, а завршна фаза процеса је њено публиковање. Од својих почетака архиви су настојали да представе своје фондове и збирке и да их учине доступним широј јавности. У том циљу публикована су информативна средства (водичи кроз архивску грађу, сумарни и аналитички инвентари), зборници докумената, мемоари, дневници, сеоске хронике, монографије итд., чији су аутори користили архивску грађу подручних архива.

Издавачка делатност ужичког архива није могла да се развија првих деценија због лошег смештајног простора и недовољног броја и структуре запослених. Од 1970. године, када је штампана прва публикација Архива *Цвејшови у ођњу – издинули у райу 1941–1945. године у Ојшћини Тишово Ужице*, почиње континуирани рад на издаваштву. Заједно са Народном библиотеком и Народним музејом, 1972. године покренут је часопис „Ужички зборник“, а 1983. и годишњак архива „Историјска баштина“.

УЖИЧКИ ЗБОРНИК

Крајем 1969. године покренута је иницијатива за издавање сталне публикације, у чијој припреми и реализацији би учествовале установе у култури – Народни музеј, Историјски архив и Народна библиотека. Публикација би садржала прилоге за политичку, културну и привредну историју Ужица и ужичког краја. У том циљу формирана је иницијативна група, која је требало да приступи припремама „Ужичког зборника“, а у њеном саставу били су Цвета Грујичић, Радослав Познановић и Живота Марковић. Финансијску подршку издавању зборника пружили су Заједница за културу Титово Ужице и Републичка заједница културе.⁵⁴

⁵⁴ Народни музеј Ужице, Програм рада за 1971, 1972, 1973, 1974, 1975. годину; ИАУ, Општа акта 1970.

Први број изашао је 1972. године⁵⁵ и излази до данас. Од 1981. године, када је Народна библиотека Ужице, покренула свој часопис „Међај“,⁵⁶ издавање „Ужичког зборника“ настављају Архив и Народни музеј.⁵⁷ Заједничко издавање часописа трајало је до 2007. године, односно до броја 30 „Ужичког зборника“, када Народни музеј преузима самостално штампање. Уредници „Ужичког зборника“ из Историјског архива били су: др Раде Познановић, мр Војислав Лазовић, Миодраг Глушчевић и Драгица Матић, а одговорни уредници Милорад Искрин и Мирослав Дучић. Чланови Редакције из Архива били су: др Радослав Познановић, Милун Раонић, Љубомир Вељашевић, Миодраг Глушчевић, Војислав Лазовић, Драгица Матић, Милорад Искрин и др Александар В. Савић. Сарадници из Архива: др Раде Познановић, мр Војислав Лазовић, Миодраг Глушчевић, Милорад Искрин, Драгица Матић, Милун Раонић, Љубомир Вељашевић, Петра Ђурчић, Миле Чарапић, Милева Милошевић, др Александар В. Савић, Ана Бабић -Сукњаја, Даница Шостар и Немања Спаловић.⁵⁸

ИСТОРИЈСКА БАШТИНА

Поводом обележавања 35 година рада Архива, 1983. године, покренута је „Историјска баштина“, годишњак Историјског архива у Ужицу, часопис за историографију и архивистику.⁵⁹ Приликом покретања часописа узето је у обзир да веома развијен научно-истраживачки рад и све бројнији корисници архивске грађе, као примарног извора за рад, обавезују Установу на брже отварање архивских фондова према јавности, као и на објављивање значајних фондова.

Први Правилник о издавању годишњака „Историјска баштина“, донет је на збору радника

⁵⁵ „Ускоро публикација Ужички зборник“, *Вести*, бр. 1307, 18. август 1972, 10; „Изашло из штампе – Ужички зборник“, *Вести*, бр. 1320, 17. новембар 1972, 6.

⁵⁶ *Народна библиотека Ужице 1856–2006*, гл. ур. Иван Ршумовић, Ужице, 2006, 148–149.

⁵⁷ Године 1991, Народни музеј, Историјски архив и Фонд за културу општине Ужице, закључили су споразум о заједничком издавању публикације под називом „Ужички зборник“.

⁵⁸ *Енциклопедија српске историографије*, Београд, 1997, 105; *Ужички лексикон*, Ужице, 2014, 482; Драгослава Родаљевић, Александар В. Савић, *Библиографија Ужичког зборника (бројеви 1–30)*, Ужице 2006.

⁵⁹ *Летопис Историјског архива у Ужицу за 1983. годину*; „Уз први број“, *Историјска баштина* број 1, Титово Ужице, 1983, 5.

Историјског архива, на седници од 9. јуна 1983. године. Због потреба модернизације и побољшања квалитета часописа, 2006. године донет је нови Правилник, а затим и његова допуна 2011. До данас је из штампе изашло 26 бројева „Историјске баштине“, а објављено је 315 прилога. Првих шест бројева, од 1983. до 1988, излазило је редовно. Наредни број 7, изашао је 1993, двоброј 8/9 изашао је 1994/95, број 10 изашао је 2000. године, двоброј 11/12 изашао је 2002/2003. Од 2004. године сви бројеви излазили су редовно.

Већину радова из архивистике и историографије Златиборског округа припремили су запослени из Историјског архива Ужице, али и сарадници из других архива, културних, образовних и научних установа из Србије и окружења. Радове у „Историјској баштини“ објавили су сарадници из Архива Србије, Архива Југославије, Архива Босне и Херцеговине, Архива Српске православне цркве, као и из историјских архива Чачка, Зајечара, Крагујевца и Београда. Прилоге су објавили и сарадници из Историјског института САНУ, Математичког института САНУ, Института за савремену историју Србије, Института за новију историју Србије, Филозофског факултета у Новом Саду, Службеног гласника, Удружења Ужичана у Београду, Техничког факултета у Чачку, Музеја Николе Тесле, Педагошког музеја Београда и народних музеја Ужица и Чачка. Затим, Народне библиотеке Ужице, Пожега и Чајетине, сарадници и средњих и основних школа, као и духовници православне и муслиманске вероисповести.

Сви стручни радови из архивистике и историографије рецензирају се према Правилнику о издавању часописа.⁶⁰ Године 2008. часопис је добио и научну верификацију са коефицијентом М53. Одговорни уредници за издавање часописа били су Милорад Искрин и Мирослав Дучић, а уредници мр Војислав Лазовић (1983–1988), Драгица Матић (1993–2000). Од 2001. до данас уредник је др Александар В. Савић.

⁶⁰ Рецензије у „Историјској баштини“ вршили су: др Мира Радојевић, др Момчило Митровић, др Љубодраг Димић, др Драган Алексић, др Видан Николић, др Стјепан Панић, др Драган Суботић, др Недељко Радосављевић, др Алекса Брковић, др Стеван Игњић, др Радосав В. Познанић, др Милутин Пашић, др Живота Марковић, мр Станко Јованчићевић, др Татјана Богојевић, мр Слободан Радовић, др Александар В. Савић – архивски саветник, Драгица Матић – архивски саветник, Милић Петровић – архивски саветник Миле Чарапић – архивски саветник, Драгослава Родаљевић – библиотекар саветник, Љубица Маџура – музејски саветник, Миодраг Глушчевић, Снежана Томић-Јоковић, кустос, Миливоје Ђорђевић.

РЕДАКЦИЈЕ ИСТОРИЈСКЕ БАШТИНЕ 1983–2018. ГОДИНЕ

1983–1984: мр Војислав Лазовић, Радослав В. Познановић, Миодраг Ковачевић, Милун Раонић и Драгица Матић.

1985–1988: др Радослав В. Познановић, мр Војислав Лазовић, Ангелина Станимировић, Милева (Милосављевић) Милошевић и Петра Ћурчић.

1993: др Радослав В. Познановић, Милорад Искрин, Ангелина, Станимировић, Милева Милошевић и Петра Ћурчић.

1994–2000: др Живота Марковић, др Видан Николић, мр Видосав Главинић, Радивоје Папић, Милорад Искрин и Драгица Матић.

2001–2006: др Видан Николић, Мирослав Дучић, Драгица Матић, Александар Ђерић, Милева Милошевић, Миле Чарапић, Весна Прљевић и Александар В. Савић.

2007–2010: др Момчило Митровић, мр Татјана Ракић, Љубица Мацура, Весна Лучић, Мирослав Дучић, Миле Чарапић, Жељко Марковић, Александар В. Савић, секретар Редакције Весна Прљевић

2011: др Момчило Митровић, доц. др Мира Радојевић, мр Татјана Ракић, мр Александар В. Савић, Миле Чарапић, Весна Лучић и Даница Шостар, секретар Редакције Зорица Џаковић.

2012–2014: др Момчило Митровић, доц. др Мира Радојевић, мр Татјана Ракић, мр Александар В. Савић, [Миле Чарапић], Жељко Марковић, Весна Лучић и Даница Шостар, секретар Редакције Зорица Џаковић.

2015: др Мира Радојевић, др Милош Ковић, др Александар В. Савић, Жељко Марковић, Снежана Ђенић, Милија Кнежевић, Зорица Арнаутовић, секретар Редакције Зорица Џаковић.

Нацрт за корице „Историјске баштине“ од броја 1 до 12 и број 14 осмислио је академски сликар Бранко Ковачевић. Број 13 и бројеве од 15 до 21 ликовно је уредио Звонко Шостар, а бројеве 22, 23, 25 и 26 Драган Кнежевић, док је број 24 урадио Никола Ћосић.

Технички уредник прва два броја часописа био је др Радосав В. Познановић, а заједно са Драганом Кнежевићем уредио је број 3. Од броја 4 до 23, и бројеве 25 и 26 технички је уредио Драган Кнежевић, док је број 24 урадио Никола Ћосић.

Лектори: Драгица Матић, Јелена Тодоровић-Лазичић и др Татјана (Ракић) Богојевић.

Од броја 15 (2006) садржаји и резимеи преводе се на енглески језик, преводилац је Даница Шостар.

Од 2005. године уведена је УДК класификација прилога коју је радила Драгослава Родаљевић, виши библиотекар Народне библиотеке у Ужицу, све до 2008. године када Народна библиотека Србије почиње да ради СРП чланака у Узајамном каталогу, који обухвата и УДК класификацију.⁶¹

Рецензије у *Историјској баштини* вршили су: др Мира Радојевић, др Момчило Митровић, др Љубодраг Димић, др Петар Влаховић, др Марко Атлагић, др Драган Алексић, др Видан Николић, др Стјепан Панић, др Драган Суботић, др Недељко Радосављевић, др Алекса Брковић, др Стеван Игњић, др Радосав В. Познановић, др Милутин Пашић, др Живота Марковић, др Станко Јованчићевић, др Татјана Богојевић, др Илија Мисаиловић, др Љиљана Тијанић Костић, др Александар В. Савић – архивски саветник, др Слободан Радовић, др Дејан Миливојевић, Драгица Матић – архивски саветник, Милић Петровић – архивски саветник, Миле Чарапић – архивски саветник, Драгослава Родаљевић – библиотекар саветник, Љубица Мацура – музејски саветник, Миодраг Глушчевић, Снежана Томић – музејски саветник, Миливоје Ђорђевић, Ђорђе Пилчевић, Весна Прљевевић – архивски саветник, Жељко Марковић – виши архивист, Драгиша Милосављевић, Радивоје Папић – музејски саветник, Јелена Ристановић – музејски саветник.

Садржај „Историјске баштине“ претежно чине прилози из архивске делатности, као што су прикази фондова и збирки, инвентари, приређена архивска грађа, али и приређена мемоарска грађа и дневници. Поред тога објављују се прилози, везани за значајне догађаје, годишњице и личности из Ужица и ужичког краја. Неколико бројева часописа било је посвећено значајним датумима из Првог српског устанка, балканских ратова, Првог светског рата и Другог светског рата.

⁶¹ Библиографија чланака првих двадесет бројева часописа *Историјске баштине* има 220 јединица, приређена је и исписана из базе COBISS/NBU. Библиографске јединице су описане у складу са стандардом ISBD(CP) – Међународни стандардни библиографски опис компоненти делова и упутством COMARC/B каталогизација. Чланке је могуће претраживати у електронском каталогу COBISS/OPAC-а на адреси <http://www.vbs.rs/cobiss/> на различите упите, наслов, аутор, кључне речи као и помоћу COBISS. SR-ID – броја.

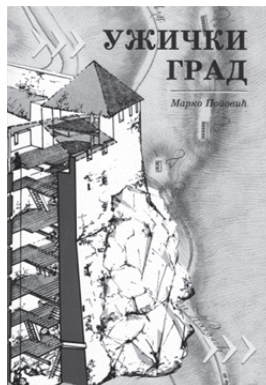
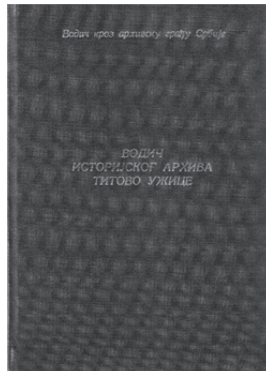
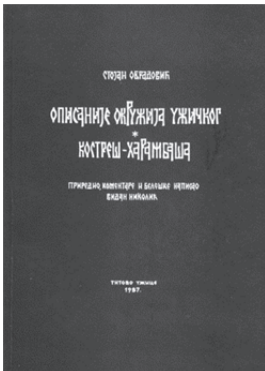
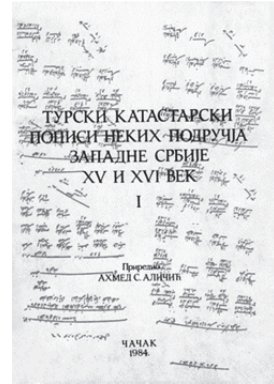
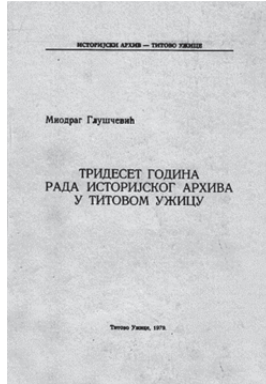
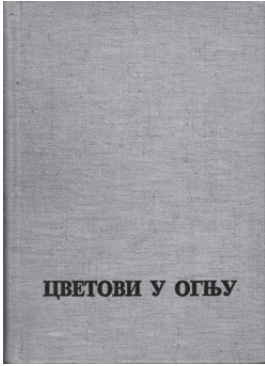
ИЗДАВАШТВО АРХИВА 1970–2018.

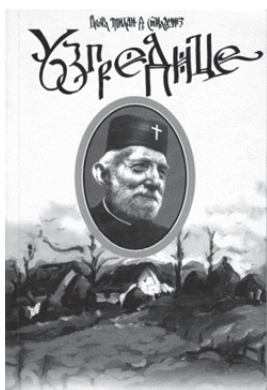
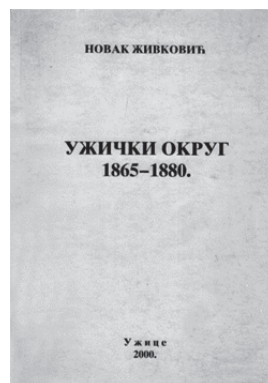
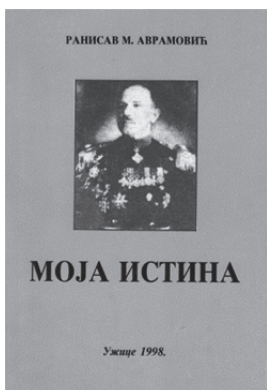
1. Цвејшови у оџњу, Титово Ужице, 1970.
2. Миодраг Глушчевић, *Тридесет година Историјског архива у Титовом Ужицу*, Титово Ужице, 1979.
3. Ахмет Аличић, *Турски катаситарски пописи неких подручја западне Србије XV и XVI век*, I–III, у сарадњи са ИА Краљева и Чачка, Чачак, 1984, 1985.
4. Стојан Обрадовић, *Описаније округла ужичког / Косиљреиш-харамбаша*, приредио Видан Николић, Титово Ужице, 1987.
5. *Водич Историјског архива Титово Ужице* (приредили Милун Раонић и Драгица Матић), Ужице 1990, водич кроз грађу Историјског архива, као VII књига пројекта Редакције водича кроз архивску грађу Србије.
6. *Народно здравље у Округу ужичком за 1903. годину*, по службеним подацима и сопственим посматрањима написао др Алекса Стојковић, физикус Округа ужичког, Београд 1903 (прештампано), Ужице, 1994;
7. Марко Поповић, *Ужички жрад*, Београд – Ужице, 1995. (Издавачи: Археолошки институт у Београду и Историјски архив у Ужицу)
8. *Рајини дневници Ужичана 1912–1918*, приредили Недељко Јешић, Драгица Матић и Видан Николић, Ужице, 1995.
9. *Магистирајл Нахије ужичко-соколске, судски протокол 1831–1833*, приредио Новак Живковић, Ужице, 1997.
10. Ранислав М. Аврамовић, *Моја истина*, приредили Драгица Матић и Милојко Ђоковић, Ужице, 1998.
11. Радослав В. Познановић, *Изгинули у рајовима 1912–1918. из Ужичког округа – сјомен књижа поводом осамдесетогодишњице завршејка Првог светског рајла*, Ужице, 1998.
12. Новак Живковић, *Ужички округ 1865–1880*, Ужице, 2000.
13. Милан Смиљанић, *Уздреднице*, приредио др Ратомир Цвијетић, Ужице 2002, 2016 (два издања).
14. Миодраг Д. Глушчевић, *55 година Историјског архива Ужица 1948–2003*, Ужице, 2003.
15. Благоје Живковић, *Ослобођење Ужица 1805. године*, репринт издања из 1954. године, Ужице, 2004.
16. Ратомир М. Цвијетић, *Узимање Ужица 1805. и 1807: поезија и историја*, Ужице, 2004.
17. *Полагање рачуна Милана Ђ. Ђурића, послианика за варош Ужице*, репринт издања из 1881. године, Ужице, 2004.

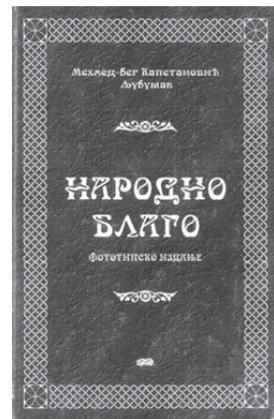
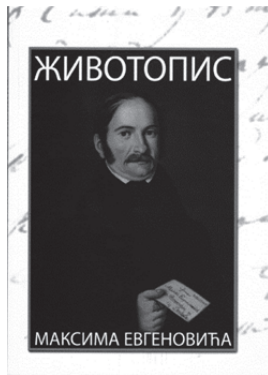
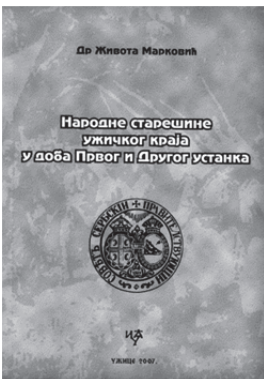
18. Миле Чарапић, *Коло јахача „Кнез Михаило“ за округ ужички 1895–1941*, Ужице, 2004.
19. Марко Поповић, *Ужички жрад*, друго допуњено издање, Ужице 2004.
20. Књажевска канцеларија: *Ужичка нахија, књижа прва (1816–1830)*, приредио др Недељко Радосављевић, Београд – Ужице, 2005. Саиздавач Архив Србије, Београд.
21. Љубомир Каљевић, *Моје усјомене*, Ужице, 2006, друго издање (прво издање „Вечерњих новости“ у Београду 1908).
22. Књажевска канцеларија: *Ужичка нахија (1831–1839)*, приредио др Недељко Радосављевић, Београд – Ужице 2006. Саиздавач Архив Србије, Београд.
23. Књажевска канцеларија: *Ужички суд (1825–1839)*, приредио др Недељко Радосављевић, Ужице – Београд, 2006. Саиздавач Архив Србије, Београд.
24. Драгослав Риле Богдановић, Миле Чарапић, *Ужичка клисура 1920–1945*, Ужице 2006.
25. Малиша Атанацковић, *Дневник (1915–1919)*, приредио др Илија Мисиловић, Ужице, 2006.
26. Живота Марковић, *Народне сјарешине ужичког краја у доба Првог и Другог усјанка*, Ужице, 2007.
27. *Животопис Максима Евђеновића*, друго допуњено издање, приредила мр Татјана Ракић (прво издање публиковано у Будимпешти 1877. године), Ужице, 2007.
28. Мехмед-Бег Капетановић, *Народно благо*, фототипско издање, Историјски архив Ужице и Историјски архив Сарајево, Ужице, 2007.
29. Добрила Аранитовић, *Учићелски погладак*, Ужице, 2007 (суиздавач Учитељски факултет у Ужицу).
30. Данило Станојевић, *Златиборци у војсци Кнежевине Србије 1815–1878*, Ужице, 2008.
31. Жељко Марковић, *Царџрагски меменџо*, Ужице, 2008. и 2016. (два издања).
32. Драган Шуљагић, *Родослов фамилије Шуљагић*, Ужице, 2008.
33. Милева Д. Милошевић, *Удружење занатлија вароши и среза Ужичког – Титоново Ужице (1840–1950), аналићичко – сумарни инвенћар*, Ужице, 2008.
34. Светислав Видо, *Слаћко од малина*, Ужице, 2008.
35. Миодраг Д. Глушчевић, *60 година Историјског архива у Ужицу 1948–2008*, Ужице, 2008.

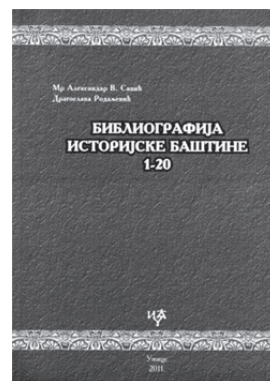
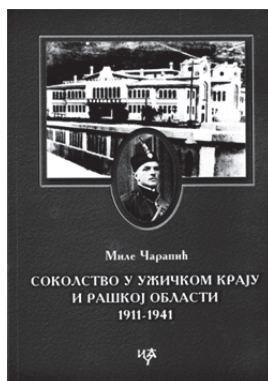
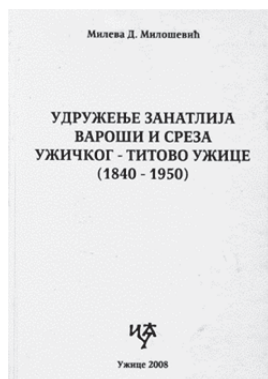
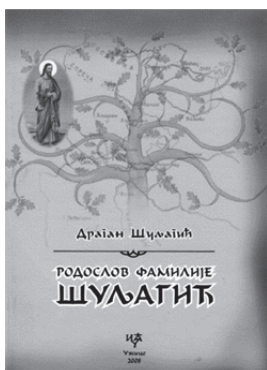
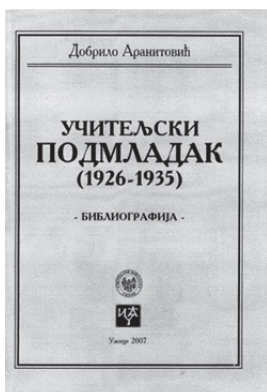
36. Миле Чарапић, *Соколство у ужичком крају и рашкој области 1911–1941*, Ужице, 2010.
37. Александар В. Савић, Драгослава Родаљевић, *Историјска баштина: библиографија 1983–2011*, Ужице, 2011.
38. Недељко Радосављевић, *Црква брванара у Сечој Реци* (друго допуњено издање), Ужице, 2012.
39. Недељко Радосављевић, *Стара црква у Субјелу*, Ужице, 2012.
40. Недељко Радосављевић, *Ужице, град и нахија – окружје у времену стораха (1788–1862)*, Ужице, 2013.
41. Милан Смиљанић – Сироџојно (1891–1979), сумарни инвентар, приредила Милева Милошевић, Ужице, 2014.
42. Генерал Иван С. Павловић, *Из наше офанзиве 1914. године: заузеће Ужица, гоњење Аустријанаца: 25–28. новембра 1914. године*, Ужице, 2014.
43. *Мемоари Сима С. Појовића*, приредио Александар В. Савић, Ужице, 2015.
44. Раде В. Познановић, *Јунаци Карађорђевог звезде ужичког краја*, Ужице, 2015.
45. Александар В. Савић, *Ужички округ 1947–1963: друштвено-историјски развој и промене*, Ужице, 2016.
46. М. Иљин, *Сунце на столу, приче о осветљењу*, Ужице, 2016.
47. *Рајни дневник ђуковника Стевана Ј. Туцовића*, приредили Александар В. Савић, Ђорђе Пилчевић, Ужице, 2017.
48. *Како да добри Боџ*, дневник генерала Драгољуба Т. Вуковића, приредио Жељко Марковић, Ужице, 2018.
49. *„Писма без курира“* Слободана Пенезића Крцуна, приредили Жељко Марковић и Александар Рајевац, Ужице, 2018.

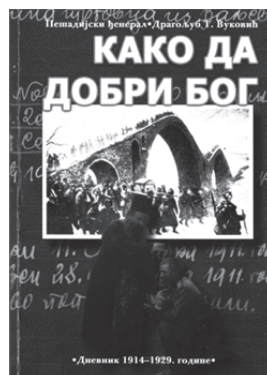
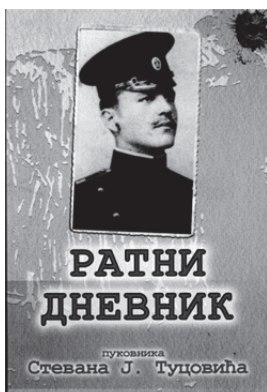
Публикације Архива

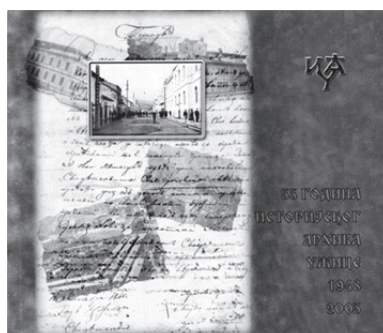
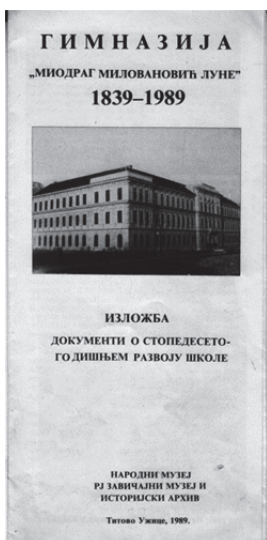

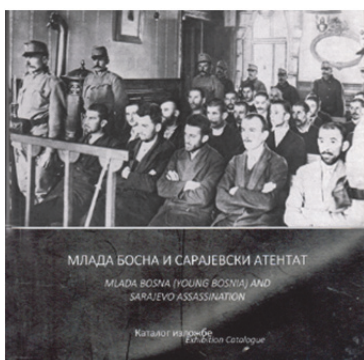

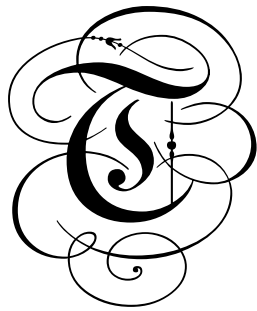

КАТАЛОЗИ ИЗЛОЖБИ

**МЕЂУАРХИВСКА И
МЕЂУИНСТИТУЦИОНАЛНА
САРАДЊА**

МЕЃУАРХИВСКА И МЕЃУИНСТИТУЦИОНАЛНА САРАДЊА

Од свог оснивања Архив је развијао сарадњу са архивима као и са другим културним институцијама. Сарадња се одвијала кроз организовање саветовања, размену изложби, заједничко издаваштво, промоције, предавања, обележавање значајних годишњица и јубилеја, стручне екскурзије и кроз разне друге облике.

Посебно су интензивиране ове активности крајем 20. и почетком 21. века.

Архивисти из Београда и Ужица на Тргу партизана у Ужицу 1965. године

МЕЂУАРХИВСКА САРАДЊА

Архивска саветовања

У „Недељи архива“, 1986. године, организовано је саветовање архивских радника Југославије коме су присуствовали и представници ужичког Архива.

Поводом Недеље Архива Југославије, 1987. године, одржан је семинар за раднике регистратура за свих 10 општина Титовоужичког региона.

Исте године, одржано је међурејубличко саветовање архивских радника СР Србије и СР Македоније у Суботици, коме је присуствовао Мирослав Дучић.

Представници ужичког Архива су, 2. децембра 1994, присуствовали архивском саветовању које је одржано у Матарушкој бањи. Саветовање је организовао Архив Србије заједно са архивима Краљева, Крушевца и Новог Пазара. Тема саветовања је била „Категоризација архивске грађе по Закону о културним добрима“.

У Панчеву, 16–17. марта 1995. године, одржано је архивско саветовање са темом: „Развој јединственог информационог система у Србији“, са циљем да се размотри досадашњи рад на изради стратешке студије развоја јединственог информационог система и предложи решења. Овом скупу присуствовали су представници Архива из Ужица.

У сарадњи Историјског архива Ужица и ДАРС-а, 27–29. септембра 1995. године, организовано је рејубличко саветовање у Ужицу на тему: „Заштита архивске грађе у Архивима Србије“. Том приликом поднети су реферати: „Просторни и кадровски услови за рад архива“ и „Информација о категоризацији архивске грађе“.

У организацији Историјског архива „Рас“ Нови Пазар и Историјског архива Краљево, 25–26. јуна 1998. године, у Хотелу „Студеница“ организовано је саветовање архивских радника. Саветовању је присуствовао и колектив ужичког Архива. Теме саветовања биле су: „Преузимање архивске грађе од судова (преузимање, сређивање и обрада)“ и „Фондови друштвено-политичких организација (преузимање, сређивање и обрада)“. У оквиру саветовања одржана је промоција књиге „Дубровачко мало веће о Србији 1415–1460“.

У оквиру обележавања 50 година од оснивања Историјског архива у Крушевцу, 7–9. октобра 1998. године, одржано је саветовање Друштва архивских радника Србије, на тему: „Проблеми у архивима са грађом друштвено-политичких организација“.

Архивистичко удружење Босне и Херцеговине и Архив Републике Српске, 15–16. децембра 2005. године, организовали су у Лакташима саветовање архивских радника БиХ. На саветовању, посвећеном Служби за заштиту архивске грађе ван архива (Спољна служба), поред осталих архива учествовали су и представници ужичког Архива. Представљено је 27 стручних радова, саопштења и промовисано шест архивских публикација.

У Тузли је, 21. септембра 2006. године, одржано саветовање са темама које су се односиле на проблеме преузимања и заштите архивске грађе. Саветовању су присуствовали Мирослав Дучић, Весна Прљевић и Жељко Марковић.

У Раденцима у Словенији, 28–30. марта 2007. године, одржано је међународно саветовање на тему „Технични и vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja“, коме је присуствовао директор Архива Мирослав Дучић.

Са саветовања у Раденцима 2007. године

У Тузли је, 18–19. октобра 2007. године, одржано Међународно архивско саветовање Архивска пракса у организацији Архива Тузланског кантона Тузла и Друштва архивских запосленика Тузланског кантона. Своје реферате представили су: Мирослав Дучић: „Стечај као начин престанка једног ствараоца и искуства историјског архива Ужице приликом преузимања документације у стечају“ и Весна Прљевић: „Архивски фондови органа управе у периоду од 1944. до 1977. у примени Закона о пријављивању и евидентирању одузете имовине“.

У Раденцима, 2–4. априла 2008. године, у организацији Покрајинског архива Марибор одржано је међународно саветовање „Технички и други проблеми класичног и електронског архивирања“ (Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja). Саветовању је присуствовао Мирослав Дучић, који је излагао реферат „Архивски фондови органа управе“.

Међународно архивско саветовање „Архивска пракса 2008“, одржано је 9–10. октобра 2008. године у Тузли. Теме саветовања биле су: „Архивска грађа у настајању“, „Заштита архивске грађе“, „Међународни и национални аспекти и актуелна питања архивске теорије и праксе“. Ужички архив представљали су Мирослав Дучић и Милева Милошевић са рефератима „Заштита техничке документације у транзицији“ и „Потреба нивелисања научно-информативних средстава за архивску грађу“.

У организацији Државног архива Трста и Универзитета у Марибору у Трсту је, 18–23. новембра 2008. године, одржан међународни дан архива, коме је присуствовао Мирослав Дучић. Теме овог скупа биле су: „Сигурност и безбедност у архивима и валоризација архивске грађе“.

У Раденцима, 25–27. марта 2009. године, у организацији Покрајинског архива Марибор, одржано је међународно саветовање „Технички и други проблеми класичног и електронског архивирања“ (Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja). Саветовању је присуствовао Мирослав Дучић, који је излагао реферат „Грађевински и функционални значај нове зграде Историјског архива Ужице“.

Међународно архивско саветовање „Архивска пракса 2009“, одржано је 8–9. октобра 2009. године у Тузли. Теме саветовања су биле: „Валоризација регистратурске и архивске грађе“, „Заштита и коришћење архивске и регистратурске грађе“ и „Актуелна питања архивске теорије и праксе“. Историјски архив представљао је Жељко Марковић са рефератом „Нека основна питања кадровске и техничке оспособљености службе заштите грађе и регистратурског материјала подручних архива у Републици Србији“.

У организацији Државног архива и Међународног института за архивске науке Трст/Марибор у Трсту 8–9. новембра 2009. године, одржан је 19. међународни дан архива. Тема саветовања била је: „Архив 20. века – технички и професионални аспекти“, а ужички Архив представљао је Мирослав Дучић.

У Хотелу „Војводина“ у Новом Саду, 17–18. децембра 2009. године, у организацији Архива Војводине, одржано је саветовање на теме: „Историјска белешка између помоћног информативног средства и научноистраживачког рада“ и „Електронски архив – питања и изазови“. Архив у Ужици представљали су: директор Мирослав Дучић, Весна Прљевић, виши архивист, и Милева Милошевић, архивски саветник, са рефератом: „Историјска белешка у улози помоћног информативног средства и у служби науке“.

У организацији Покрајинског архива Марибор у Раденцима, 17–19 марта 2010. године, одржано је међународно саветовање „Технички и други проблеми класичног и електронског архивирања“. Теме о којима се говорило су: „Архивска теорија и архивска пракса“, „Дигитализација архивске грађе“. Одржано је предавање на примеру Архива Републике Словеније, где су презентовали систем претраживања података за све словеначке архиве и на тај начин омогућили бржу доступност бази података. У раду саветовања учествовали су представници архива у окружењу, а Историјски архив Ужица представио је директор Мирослав Дучић, рефератом: „Приватизација друштвених и државних предузећа и последице за архивску грађу“.

У Тузли је, 30. септембра – 1. октобра 2010. године, одржано 23. међународно саветовање „Архивска пракса 2010“, у организацији Архива Тузланског кантона и Друштва архивских запосленика Тузланског кантона. Теме саветовања биле су: „Вредновање архивских послова“, „Заштита архивске грађе у настајању“, „Актуелна питања архивске теорије и праксе“. Учесници саветовања били су представници архива из окружења. У раду саветовања учествовали су: Милева Милошевић, архивски саветник, са темом „Архивски радник на раскршћу архивске теорије и праксе“ и Жељко Марковић, уз реферат „Пријем архивске грађе регистратура у поступку стечаја – између теорије и праксе – искуства Историјског архива Ужице“. Саветовању је присуствовао и директор Архива Мирослав Дучић.

У Раденцима, 6–8 априла 2011. године, одржано је међународно саветовање у организацији Покрајинског архива Марибор: „Tehnički in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja“. Теме које су представљене учесницима биле су из архивске теорије и праксе, а у раду су учествовали представници из архива: Словеније, Србије, Македоније, Босне и Херцеговине, Хрватске, Италије и Словачке. Историјски архив Ужица

представљали су: директор Мирослав Дучић и Жељко Марковић са рефератом: „Валоризација записника Радничког савета и Збора радника као историјских извора“.

У организацији Друштва архивских радника Војводине и Историјског архива Зрењанина у Хотелу „Војводина“, 19–20. септембра 2011. године, у Зрењанину је одржано међународно саветовање са темама: „Архиви и јавност у савременом друштву“ и „Сређивање архивских фондова из области управе и јавних служби“. Саветовању су присуствовали представници архива из Србије и окружења. Из Историјског архива Ужица у раду саветовања учествовали су: директор Архива Мирослав Дучић, Даница Шостар са рефератом „Вредновање излучивања архивске грађе из фондова органа управе 1943–1967“ и Весна Прљевић са рефератом „Приказ дела фонда Окружни народни одбор Ужице – Управа народних добара 1945–1946“. Током трајања саветовања учесници су посетили Народни музеј и Градску кућу Зрењанина, као и Зимски дворца у Ечкој, Каштел Лазара Агоштона.

У Тузли је, 6–7. октобра 2011. године, одржано „24. међународно саветовање Архивска пракса 2011. године“ у организацији Архива Тузланског кантона и Друштва архивских запосленика Тузланског кантона. Саветовању је присуствовао велики број гостију из Босне и Херцеговине, Словеније, Србије, Мађарске, Македоније, Црне Горе, Албаније, Косова, Швајцарске. Теме о којима се говорило су: „Заштита архивске грађе у настајању“, „Проблематика заштите архивске грађе ратне провенијенције“, „Архиви и информатичко окружење“.

У раду саветовања учествовао је Жељко Марковић са рефератом: „Примери специфичности месне надлежности у архивској пракси“. У оквиру саветовања промовисан је часопис „Архивска пракса“ број 14, јубиларни 40 број „Гласник“ Архива и архивистичког удружења у Босни и Херцеговини. Циљ саветовања био је да се презентују најактуелнија архивска и информативна искуства у досадашњем раду архива.

На Влашићу, 15–16 децембра 2011. године, у организацији Архивистичког удружења у Босни и Херцеговини, Удружења архивских радника Републике Српске и као домаћина Кантоналног архива Травник, одржано међународно саветовање у чијем раду су учествовали представници: Покрајинског архива Марибор, Државног архива Загреб, Архива Југославије, Архива федерације Босне и Херцеговине, Архива Тузланског кантона, Архива Сарајева и Историјског архива Ужица. Историјски архив Ужица представљали су директор Мирослав Дучић и Жељко Марковић са темом: „Позитивни прописи за архивску делатност у Републици Србији“. Осим тога у оквиру представљања издања удружења и архива Босне и Херцеговине, Мирослав Дучић говорио је о књизи Азема Кожара *Архивистика III*.

Покрајински архив Марибор организовао је међународно саветовање у Раденцима, 28–30. марта 2012. године, са темом „Tehnički i vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja“. У раду саветовања учествовали су представници архива из: Словеније, Босне и Херцеговине, Хрватске, Пољске, Аустрије, Косова, Македоније, Србије. Архив Ужица представљали су: директор Архива Мирослав Дучић са рефератом: „Неки аспекти финансирања архивске делатности у Републици Србији“ и Жељко Марковић са рефератом: „Поводом посета словеначких грађана Ужицу 1941–2011“.

У организацији Историјског архива Суботице, 18–19. септембра 2012. године, одржано је међународно саветовање под називом „Пети суботички архивски дан“. Тема овогодишњег скупа била је: „Архиви и регистратуре – заштита архивске грађе у настајању“.

У раду саветовања учествовали су архиви из Србије, АП Војводине, БиХ, Мађарске. Историјски архив Ужица представљали су директор Архива Мирослав Дучић и Жељко Марковић са рефератом: „Преузимање техничке документације од регистратура у стечају“.

У организацији Архива Тузланског кантона, Друштва архивских запосленика Тузланског кантона, 27–28. септембра 2012. године, одржано је 25. међународно саветовање „Архивска пракса 2012“. Саветовању су присуствовали представници Архива из окружења и европских држава и око 250 учесника из регистратура. У радном делу саветовања, своје стручне радове излагачи су презентовали у оквиру три радне теме: „Образовање и едукација архивског кадра – стање и перспективе“; „Стање и заштита регистратурске грађе ималаца који се налазе у фази статусних промена“; „Актуелна питања архивске теорије и праксе“. Историјски архив Ужица представљали су: директор Мирослав Дучић и архивист Жељко Марковић, који је имао реферат: „Статут и стање архивске грађе друштвено-политичких организација“.

У организацији Друштва архивских радника Војводине, Историјског архива Града Новог Сада и Архива Војводине, 6–7. децембра 2012. године, одржано је међународно архивско саветовање „Архивска теорија и пракса – да ли је будућност стигла?“ Теме о којима се говорило биле су: „Заштита архивске грађе у настајању“, „Изазови 21. века“ и „Дигитализација или микрофилмовање“. Скупу су присуствовали представници архива из Србије и окружења. Архив Ужица представљали су Мирослав Дучић, Жељко Марковић и Драган Кнежевић, а Мирослав Дучић је излагао реферат „Начин вођења основне евиденције аката у СО Нова Варош“, који је урађен у коауторству са Жељком Марковићем.

У Раденцима је, 10–12 априла 2013. године, одржано међународно саветовање „Tehnički in vsevinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja“, на коме су учествовали представници архива из Словеније, Хрватске, БиХ, Србије, Аустрије, Словачке, Косова, Немачке, Италије. Из Историјског архива Ужица скупу је присуствовао Мирослав Дучић. Теме о којима се говорило биле су из области архивске теорије и праксе и информатике.

У Тузли, 25–27. септембра 2013. године, одржано је међународно саветовање „Архивска пракса 2013“, у организацији Архива Тузланског кантона и Друштва Архивских запосленика Тузланског кантона, на коме су учествовали представници архива из БиХ, Словеније, Хрватске, Србије, Белорусије и Граца. Историјски архив Ужица представљали су в. д. директора Весна Прљевић, Мирослав Дучић са рефератом „Економски ефекти пријема грађе предузећа у стечају“ и Драган Кнежевић са рефератом „Послови сређивања архивске грађе преузете у току стечаја (искуства Историјског архива у Ужицу)“.

У Раденцима, 2–4. априла 2014. године, одржано је међународно архивско саветовање „Технички и други проблеми класичног и електронског архивирања“ (Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja), у организацији Покрајинског архива Марибор. Теме о којима се разговарало биле су из области архивске теорије и праксе и информатике. Из Историјског архива Ужице саветовању је присуствовао Мирослав Дучић са радом на тему „Искуства електронске управе на подручју надлежности Архива Ужице“. У раду саветовања учествовали су и представници архива из Словеније, Босне и Херцеговине, Хрватске, Србије, Француске, Румуније, Италије, Косова, Аустрије, Мађарске.

У организацији Архивистичког удружења Босне и Херцеговине и Архива Херцеговачко-неретванске жупаније / кантона Мостар, 4–6. јуна 2014. године, одржано је Савјетовање архивских радника Босне и Херцеговине у Мостару. Тема саветовања била је „Архивски фондови и збирке (стање, заштита, обрада, коришћење)“. Историјски архив Ужице представљали су Милева Милошевић и Весна Прљевић са радом: „Из архивских фондова Историјског архива у Ужицу (општине 1939–1918)“, Зорица Арнаутовић са радом: „Матичне књиге ужичких црквених парохија“ и Жељко Марковић са радом „Пријем збирки фотографија, печата, плаката и другог сличног материјала у току преузимања архивске грађе у поступку стечаја“. У раду саветовања учествовали су архиви из БиХ, Словеније, Србије, Републике Српске, Хрватске и Црне Горе.

У Суботици је, 18–19. септембра 2014. године, одржано саветовање „Седми суботички архивски дани“, у организацији Историјског архива Суботице. Тема саветовања била је „Збирке у Архиву“. Учесници скупа били

су из Суботице, Будимпеште, Осијека, Тузле, Новог Сада, Зрењанина, Вуковара, Сомбора и Бач-Кишкун жупаније. Саветовању су присуствовали директор Весна Прљевић и Жељко Марковић.

У организацији Архива Тузланског кантона и Друштва архивских запосленика Тузланског кантона, 25–26. септембра 2014. године, одржано је 27. међународно саветовање „Архивска пракса 2014”. Теме овогодишњег саветовања биле су: „Спољна служба и њен значај и заштита архивске грађе у настајању“, „Архивске зграде и опрема и њихов значај у систему заштите архивске грађе“ и „Актуелна питања архивске теорије и праксе“. Скупу је присуствовао велики број представника архива из окружења, а Историјски архив Ужице представили су Мирослав Дучић са рефератом „Искуства Историјског архива Ужице на заштити архивске грађе правосудја Србије“ и Драган Кнежевић са рефератом „Депои Архива у Ужицу – опрема и организација“.

У Великој већници Градске куће у Суботици, 18. септембра 2015. године, у организацији Историјског архива Суботице, одржано је Међународно саветовање архивских радника под називом „Осми суботички архивски дан”. Тема скупа била је „Архиви и њихова међународна сарадња“. У раду саветовања учествовали су: Историјски архив Суботице, Архив тузланског кантона Босне и Херцеговине, Архив Војводине, Архив града Будимпеште и Историјски архив Ужице. Ужички архив представљали су Весна Прљевић са рефератом „Сарадња Историјског архива Ужица са архивима у окружењу” и Душан Жугић.

У Тузли је, 1–2. октобра 2015. године, одржано 28. међународно саветовање „Архивска пракса 2015”, у организацији Архива Тузланског кантона и Друштва архивских запосленика Тузланског кантона. Тема саветовања била је „Заштита архивске грађе у ванредним приликама”. Ужички архив представљали су в. д. директора Жељко Марковић са радом „Поплаве 2014. године као угрожавајући фактор очувања архивске грађе” и Мирослав Дучић, председник Архивистичког друштва Србије.

У Тузли, у организацији Архива Тузланског кантона и Друштва архивских запосленика Тузланског кантона, 29–30. септембра 2016. године, одржано је 29. међународно архивско саветовање „Архивска пракса 2016”. Теме саветовања биле су: „Утицај сређености регистратуре и архивске грађе у регистратурама и архивима“ и „Актуелна питања архивске теорије и праксе и остала актуелна питања“. У оквиру програма саветовања отворена је изложба „Ad acta“, аутора Жељка Марковића, који је са Мирославом Дучићем представљао ужички Архив.

Плакат саветовања „Тара 2016“

Са саветовања „Тара 2016“

У организацији Архивистичког друштва Србије и Историјског архива Ужице, 13–14. октобра 2016. године, одржано је Међународно архивистичко саветовање „Тара 2016“, са темом „Вредновање архивске грађе“, под покровитељством Министарства културе и информисања Републике Србије. Саветовању су присуствовали представници архива и удружења из Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Мађарске и Србије. У име организатора присутне су поздравили Мирослав Дучић, председник Архивистичког друштва Србије, Жељко Марковић, директор ужичког Архива, и представник Градске управе Ужице Петар Благојевић, као и Драган Матић, председник Одбора за културу Скупштине Републике Словеније, Дарко Келеб, председник хрватског Министарства културе. Пре почетка саветовања, директор ужичког Архива Жељко Марковић и директор Архива Републике Српске мр Бојан Стојнић, потписали су протокол о сарадњи. Архивистичко друштво Србије објавило је, а на саветовању и представило, зборник радова „Архивска грађа у теорији и пракси“.

У Јајцу је, од 17. до 19. маја 2017. године, одржано саветовање архивских радника Босне и Херцеговине у организацији Архивистичког удружења Босне и Херцеговине и Кантоналног архива Травник. Теме саветовања биле су: „Архивска грађа социјалистичког периода – стање, заштита, коришћење“; „Архиви и информатичко окружење“. Саветовању су присуствовали директор ужичког Архива Жељко Марковић и Мирослав Дучић.

У периоду од 28. до 30. септембра 2017. године, у организацији Архива Тузланског кантона и Друштва запосленика Тузланског кантона, одржано је 30. међународно саветовање „Архивска пракса 2017“. Теме саветовања биле су: „Заштита регистатурне грађе у настајању у времену транзиције – резултати и перспективе“; „Допринос пројекта Архивска пракса развоју архивске делатности“; „Заштита неконвенционалне грађе у настајању“ и „Остала актуелна питања архивске теорије и праксе“. Саветовању су присуствовали директор ужичког Архива Жељко Марковић, са радом „Допринос пројекта Архивска пракса“ и Мирослав Дучић, председник Архивистичког друштва Србије.

У Раденцима је од 11. до 13. априла 2018. године одржано међународно архивско саветовање *Технички и друшвени проблеми класичног и електронског архивирања* (Технички и vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja), у организацији Покрајинског архива Марибор. Саветовању је присуствовао Мирослав Дучић.

Други видови архивске сарадње

Представници архива Мирослав Дучић и Александар Савић су, 15. јуна 2005. године, посетили Архив Босне и Херцеговине и Архив Кантона Сарајево, у циљу успостављања сарадње. Наредне године, у периоду од 25. до 28. септембра 2006, Мирослав Дучић и Александар Савић, у Архиву БиХ, истраживали су фонд Краљевска банска управа Дринске бановине 1929–1941. (објављени пописи 1938–1940 и персонална досијеа личности из ужичког краја). Поред тога, прегледана је штампа „Народно јединство“ 1929–1931.

Архивисти М. Дучић и А. Савић у Архиву БиХ у Сарајеву

Као озваничење успостављене сарадње, 6. октобра 2005. године, у присуству представника Општине Ужице, потписан је протокол о сарадњи Историјског архива Ужица и Архива Републике Српске Бања Лука, као и Архива Босне и Херцеговине и Хисторијског архива Сарајево. Протокол предвиђа размену стручних искустава и заједничке активности које ће помоћи при комплетирању архивских фондова и збирки, што ће бити од значаја за историју Србије, Републике Српске и Босне и Херцеговине. Поред тога, Протокол предвиђа издавање заједничких или самосталних зборника докумената, као и размену изложби и издања.

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ п.о.

Број 01-671
6. II 2005. г.

УЖИЦЕ

На њиху заједничке жеље и обостраног интереса да се настави и да се даље развијају традиционално добри и пријатељски односи и стручна сарадња, Историјски архив Ужице и Архив Републике Српске Бањалука, утврђују

ПРОТОКОЛ
о сарадњи Историјског архива Ужице и
Архива Републике Српске Бањалука
2005-2010. година

Члан 1.

Историјски архив Ужице и Архив Републике Српске Бањалука размијенаће стручна искуства везана за сфискусиони рад архивске службе и заједничке активности од интереса за обадвје стране.

Члан 2.

Историјски архив Ужице и Архив Републике Српске Бањалука обезбидиће разноразне подјете архивске стручњака са циљем развојног искуства о организовању и раду архива, о заштити, обради и коришћењу архивске грађе, о микрофилмовању, конзервацији и реституцији, те о аутоматској обради података у архивима.

Члан 3.

Историјски архив Ужице и Архив Републике Српске Бањалука ће, у сврху попуње и комплетирања својих архивских фондова и збирки новим изворима значајним за историју Србије, Републике Српске и Босне и Херцеговине посебно градова Ужица и Бањалуке, притићи међузаступно развојно информација, истраживати и вршити развојној колекцији архивске грађе у складу са законском прописима Србије, Републике Српске и Босне и Херцеговине.

Члан 4.

Историјски архив Ужице и Архив Републике Српске Бањалука размијенаће сопствене публикације, збирке докумената, стручну и научну литературу, организоваће стручна и научна савјетовања из подручја архивске службе и помагаће се у обуци кадрова.

Дале стране ће издавати заједничке или самосталне збирке докумената о историјским односима, односно везама Ужица и Бањалука, те ће размјенјивати тематске и друге архивске изложбе.

Члан 5.

Историјски архив Ужице и Архив Републике Српске Бањалука постигли су сагласност о бесплатној и реципрочности размијени колекција архивске грађе.

Уколико није супростављена пројекти обавезама, омогућиће се бесплатно размијени архивске грађе симболима у трећим институцијама.
 Тимом истраживачима архивске грађе у трећим институцијама обе институције су вољне да пренесу информације о електронској архивској грађи, уколико је поменути грађа релевантна за историју наше ове земље.

Историјски архив Ужице и Архив Републике Српске Бањалука спречавајуће сачинити програм о развојној колекцији архивских стручњака и о другим изворима стручне грађе који су предвиђени Протоколом.

Овај Протокол је правонавалан током петогодишњег периода, који почиње од дана потписивања. Протокол ће бити правонавалан и током периода погледаних у Протоколу.

Протокол ће бити правонавалан када га потпишу обе стране.

Ужице, _____ 2005. год.
 Бањалука, _____ 2005. год.

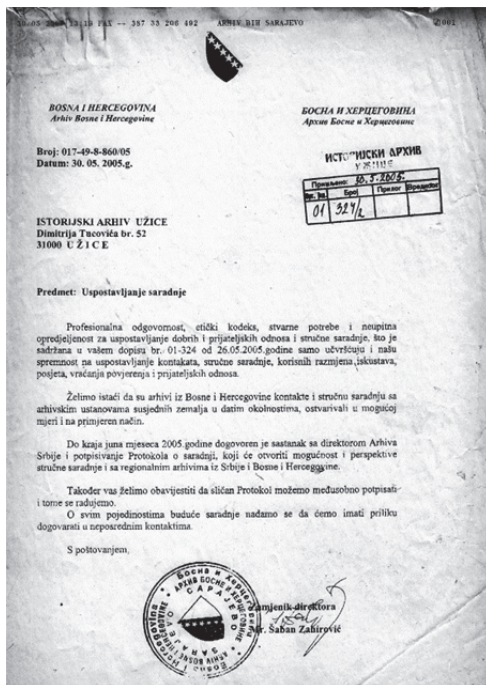
Републике Српске Бањалука

 помоћник директора

АРХИВ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	
СЛУЖБЕНИ УЖИЦЕ	
Број:	01-671
Датум:	06. II 2005.
Страна:	Ужице
Служба:	Архив
Својеручно:	_____

Протокол о сарадњи са Архивом Републике Српске из Бања Луке

Допис Архива БиХ из Сарајева
у вези сарадње са ужичким Архивом

Архивисти из БиХ у посети ужичком Архиву

ИЗ
ИСТОРИЈСКИ АРХИВ УЖИЦЕ
Димитрија Туцовића 52
31000 УЖИЦЕ

Телефон: +381 31 513 484;
Факс: +381 31 513 498
e-mail: arhivue@ptt.yu
www.arhivue.org.yu

Број 01-327
Датум 26. 5. 2005.

DRŽAVNI ARHIV FEDERACIJE BIH
SARAJEVO

Poštovane kolege,

Istorijski arhiv u Užicu je kao ustanova zaštite arhivske građe, prirodom svog posla upućen na ostvarivanje saradnje sa srodnim ustanovama, kako u državi, tako i sa ustanovama van državnog okvira.

Grad Sarajevo, istorijski i prostorno igrao je vremenski veću ili manju ulogu u samoj istoriji, kako grada Užica, tako i njegovih žitelja ponaosob.

Istorijske okolnosti su ove veze nekad jačale, nekada slabile. Svedoci smo vremena kada je usled prilika vezanih za raspad bivše SFRJ, ova veza, a posebno saradnja između ustanova, bila stavljena *ad acta*.

Govoreći našim arhivističkim žargonom, radi smo te predmete saradnje ponovo izneti na svetlo dana. obraćamo vam se ovim inicijalnim aktom kao činom ponovnog ostvarenja i obnove te saradnje.

Ostvarivanje naših profesionalnih i građanskih dužnosti je vezano za taj zadatak i njegovo ispunjenje. Time ćemo dokazati da istorija, putem ustanova kulture, uvek iznova zbližava, a ne razdvaja ljude i njihove krajeve.

S poštovanjem

Позив на сарадњу упућен Архиву Федерације БиХ

На првом конгресу архивиста Босне и Херцеговине, одржаном 2–3. новембра 2006. године, разматране су теме: „Служба заштите архивске грађе ван архива“, „Служба сређивања и обраде архивске грађе“ и „Културно-пропагандна делатност архива“. Конгресу су присуствовали Мирослав Дучић и Жељко Марковић.

У Новом Саду, 25. априла 2007. године, одржана је радионица: „Дигитализација и организација дигиталних архива“, коју је организовао Архив Војводине у сарадњи са Одсеком за информацијске знаности Филозофског факултета Свеучилишта у Загребу. У оквиру радионице, представљене су могућности чувања велике количине архивске документације у електронском облику. Презентацији су присуствовали Мирослав Дучић и Драган Кнежевић.

Током 2009. године одржано је неколико састанака представника архива Тузле, Сарајева и Ужица, у оквиру пројекта Прекогранична сарадња Србије – Босна и Херцеговина. На тај начин, ужички архив се укључио у пројекат „HibridArchive“, у оквиру кога ће се вршити дигитализација архивске грађе фондова и збирки.

У организацији међународног института за архивистичку науку Трста и Марибора (Државни архив Трста и Међународни институт архивистичких наука Универзитета у Марибору), одржана је друга конференција архива словенских држава, 3–4 новембра 2011. године, у Љубљани. Теме састанка биле су: „Презентација Форума словенских култура WEB-стратегија и могућност активног учешћа у оквиру стратегије“, „Могућности за сарадњу у европском граду културе Марибору 2012. у пројекту Наслеђе социјализма“, „Припрема изложбе *Архиви словенских пресјоница* за седницу UNESCO-а у мају 2013. године“. Скупу су присуствовали представници архива из Европе, а Архив Ужица представљао је директор Мирослав Дучић.

У Бихаћу је, 10–11. маја 2012. године, одржана међународна конференција архивиста БиХ, Словеније и Хрватске са темама: „Сукцесија архивске грађе бивше Југославије“ и „Менаџмент и маркетинг у култури“. У раду конференције учествовали су директор Архива Мирослав Дучић и

Поводом обележавања 60-годишњице архивске делатности у Републици Српској 18–19 април 2013. године организована је свечаност у Бања Луци, где је у Банском двору одржана свечана академија и отворена изложба: „Архивско благо Републике Српске“. Осим тога представљен је и научни часопис „Гласник удружења архивских радника Републике Српске“.

О архивској делатности у Републици Српској поводом значајног јубилеја говорио је директор Архива Душан Поповић. Свечаности су присуствовали представници архива из Србије, Хрватске, Словеније, Македоније, као и бројни представници сродних институција.

Архив Ужица су представљали в. д. директора Весна Прљевић, Мирослав Дучић, архивски саветник и Жељко Марковић, виши архивист. На свечаној академији уручене су захвалнице за сарадњу на очувању и зашти-

ти архивске грађе и историјског памћења, коју је у име Историјског архива примила в. д. директора Весна Прљевић.

У Бихаћу 5–7 јун 2013. године одржан је Други конгрес архивиста Босне и Херцеговине, у организацији Архивистичког удружења Босне и Херцеговине и Архива Унско-Санског кантона у Бихаћу. Тема конгреса је била „Архиви у савременом друштву са подтемама“: „Држава, политика и архиви“ и „Архиви и информацијско окружење“.

У раду конгреса учествовали су Архиви из Пожаревца, Ниша, Архива Југославије, као и Архиви из БиХ, Републике Српске, Словеније, Хрватске, а из Историјског архива Ужица били су присутни в. д. директора Весна Прљевић и Драган Кнежевић.

У Плавој сали Скупштине Града Новог Сада 12. децембар 2013. године у организацији Историјског архива Града Новог Сада одржан архивистички скуп под називом: „Проблеми разграничења фондова и валоризација архивске грађе у архивима“. Скупу су присуствовали: Весна Прљевић, Мирослав Дучић и Даница Шостар.

У Сарајеву је 20–22. маја 2015. године одржан Међународни скуп „Савјетовање архивских радника Босне и Херцеговине“ у организацији Архивистичког удружења БиХ. Теме овогодишњег саветовања биле су: Регистратурска грађа у настајању у времену транзиције и Обрада архивске грађе и архивски стандарди. Радове је излагало тридесет архивиста из Босне и Херцеговине, Словеније, Хрватске, Македоније, Аустрије и Србије. Скупу су присуствовали в. д. директора Жељко Марковић и Мирослав Дучић.

У Новом Саду у новоизграђеној згради Историјског архива Града Новог Сада, 9. децембра 2016. године, одржана је радионица под називом „Категоризација стваралаца архивске грађе и проблеми преузимања архивске грађе“, у организацији Друштва архивских радника Војводине. Радионици су присуствовали представници Архива: Жељко Марковић, Мирослав Дучић и Душан Жугић.

У Тузли је, 15. децембра 2016. године, у организацији Архива Тузланског кантона и Друштва запосленика Тузланског кантона, организован округли сто – „Архиви и медији у функцији заштите и афирмације покретног културног наслеђа“, у оквиру обележавања Дана архива и Архивске службе Босне и Херцеговине.

Представници ужичког Архива били су Жељко Марковић и Мирослав Дучић.

АРХИВИСТИЧКО ДРУШТВО СРБИЈЕ

Архивистичко друштво као струковна организација најпре је формирано на савезном нивоу, оснивањем Савеза архивских радника ФНРЈ, 25. новембра 1953. године. Наредне године, 20. новембра 1954. године, оснива се Друштво архивских радника НР Србије са основним задатком унапређења архивске службе и подизања свести о важности архивске грађе и чувању архивалија.⁶²

Годину дана од оснивања Друштво је покренуло и свој часопис „Архивски преглед“. Управо су „Архивски преглед“ (1955–1956; 1965–2003) и кратко време „Архивски алманах“ (1958–1962) кроз готово пола века излажења дали велики допринос у едукацији архивиста у Србији. Друштво је било иницијатор и организатор бројних изложби и предавања, као и „Недеље прикупљања архивске грађе“, једне од најмасовнијих акција којом је скренута пажња на архиве.

Услед честих измена законских прописа, долазило је до честих промена општих акта које су уређивале рад Друштва, али се основни циљеви и задаци нису мењали до данас. Друштво је своје циљеве наставило да спроводи, пре свега кроз организовање стручних саветовања и издавачку делатност. У периоду деведесетих година 20. века, као резултат политичких и уставних промена, распада СФРЈ и ратова, Друштво архивских радника Србије смањује своје деловање.

Обнављајући рад Друштва, 1995. године, интензивира се активност удружења. Организују се стручна саветовања, екскурзије и редовније излажење „Архивског прегледа“. Међутим, последње деценије 20. века, услед санкција, инфлације и ратних догађаја, Друштво поново стагнира у свом раду.

Почетком 21. века поново се указала потреба да се обнови рад архивског удружења, па је из тих разлога, 15. децембра 2005. године, у Архиву Србије одржана Оснивачка скупштина Друштва архивских радника Србије, на којој је обновљен рад Друштва.

⁶² Слободанка Цветковић, „Друштво архивских радника Србије (1954–2014), преглед рада“, *Зайиси*, Пожаревац, 2014, 75–68; Слободанка Цветковић, „Друштво архивских радника Србије (1954–2014)“, *Архивски гласник*, бр. 9, Београд, 2014, 2–3.

<http://www.arhivistika.edu.rs/clanci/ostala-pitanja-iz-rada-arhiva/103-sl-b-d-n-cv-vic-drush-v-arhivs-ih-r-dni-srbi-1954-2014>

<http://www.iias-trieste-maribor.eu/fileadmin/atti/2013/Cvetkovic.pdf>

<http://www.arhivistika.edu.rs/clanci/ostala-pitanja-iz-rada-arhiva/81-slobodanka-cvetkovic-development-of-archival-service-in-serbia-in-the-second-half-of-the-20th-century>

Пошто је обновљен рад друштва и донет нови Статут, указала се потреба да се обнови и рад подружница. Архиви Ужица, Чачка, Крушевца, Краљева, Крагујевца, Новог Пазара и Јагодине формирали су подружницу ради остваривања боље сарадње и решавања актуелних питања из архивистичке теорије и праксе.

Подружница АДС

Први састанак новоформиране подружнице одржан је 30. марта 2007. године, а на састанку се разговарало о међународним архивским стандардима и њиховој примени, као и повраћају матичних књига црквама. Састанку су присуствовали Весна Прљевић и Драган Кнежевић из ужичког Архива.

На састанку Подружнице који је одржан 8. маја 2007. године у Крагујевцу, на коме се разговарало се о преднацрту *Закона о архивској грађи и служби* и преузимању архивске грађе фирми у стечају. Састанку су присуствовали Весна Прљевић и Драган Кнежевић.

У Крушевцу је, 21. јуна 2007. године, одржан састанак Подружнице, на коме се разговарало о територијалној и стварној надлежности архивских установа, као и листи категорија регистратурског материјала са роковима чувања за акционарска друштва (приватна предузећа). Састанку су присуствовали Весна Прљевић, Драган Кнежевић и Даница Шостар.

На састанку Подружнице, који је одржан 10. децембра 2008. године, у архиву Јагодине разговарало се о излучивању безвредног регистратурског материјала код стваралаца – ималаца архивске грађе у случајевима непостојања архивске књиге као основне евиденције. Састанку су присуствовали Мирослав Дучић, Драган Кнежевић и Зорица Арнаутовић.

У Чачку је, 26. марта 2009. године, одржан састанак Подружнице. Теме састанка су биле: „Размена искуства у преузимању и сређивању архивске грађе фирми у стечају и презентација програма DOCUS – информациони систем“. У раду су учествовали Милева Милошевић, Весна Прљевић и Жељко Марковић.

У току 2010. године одржана су три састанка Подружнице:

У Међуопштинском историјском архиву у Чачку, 22. априла, одржан је састанак Подружнице, на којем се разговарало о усаглашавању Правилника и ценовника услуга, које пружају архиви, а осим тога извршена је примопредаја дужности председавајућег, коју је преузео Историјски архив „Рас“ у Новом Пазару.

У Историјском архиву „Рас“ у Новом Пазару, 24. септембра, одржан је састанак Подружнице, на којем је за секретара изабран Жељко Марко-

вић, а тема о којој се разговарало била је: „Заштита архивске грађе у основним судовима“.

У Историјском архиву Јагодине, 10. децембра, одржан је састанак Подружнице. Тема састанка била је: „Реституција – враћање матичних књига цркви“. Осим тога архив је представио и своју публикацију „Корени“. Састанцима су присуствовали: директор Архива Мирослав Дучић, Жељко Марковић и Весна Прљевић.

У Историјском архиву Ужица, 10. марта 2011. године, одржан је састанак на коме су присуствовали представници свих архива чланова Подружнице као и гости: председник Архивистичког друштва Србије, Татјана Мишић, начелник службе заштите архивске грађе ван архива из Архива Србије, и директор Архива Ваљева. Тема састанка била је: „Надлежност локалних архива на заштити архивске грађе републичких регистратура (преглед, излучивање, преузимање архивске грађе)“ и разматрана је могућност да се у организацији Архивистичког друштва Србије припреми међународни скуп на коме би се разматрале актуелне теме из архивистике.

Циљ састанка био је да се размене искуства локалних архива са Архивом Србије приликом вршења стручног надзора локалних архива, при заштити регистратурског материјала и архивске грађе настале радом организационих јединица републичких органа (територијално дислоцираних делова републичких органа).

У Архиву Чачка, 5. априла 2013. године, одржан је састанак, а теме о којима се говорило биле су: „Регистратурско и архивистичко сређивање грађе – сигнатура, некад и сад“ и „План интегритета односно врста нормативних аката која недостају у архивима“. Осим тога, разговарало се и о судском пословнику, роковима чувања судских предмета и излучивању безвредног регистратурског материјала, чији су рокови чувања истекли у судовима. Састанку су присуствовали: в. д. директора Весна Прљевић, Милева Милошевић, Даница Шостар и Жељко Марковић.

У Међуопштинском историјском архиву Чачак, 17. октобра 2013. године, одржан је састанак Подружнице. На састанку се разговарало и предложено је да се упуту допис Извршном одбору Архивистичког друштва Србије са иницијативом да се настави рад Друштва. Осим тога, разговарало се о усклађивању ценовника за накнаду услуга које Архив врши на својој територији, као и о финансирању архива од стране оснивача.

У Историјском архиву Шумадије у Крагујевцу, 6. новембра 2014. године, одржан је састанак Подружнице Архивистичког друштва Србије за архиве: Краљева, Крагујевца, Крушевца, Ужица, Новог Пазара, Чачка и Јагодине, на коме се разговарало о валоризацији архивске грађе, о иниција-

тиви за обнову рада Архивистичког друштва Србије и Листи категорија здравствених центара. Састанку су присуствовали директор Весна Прљевић и Жељко Марковић.

У Историјском архиву у Јагодини, 18. маја 2015. године, одржан је састанак Подружнице. Теме о којима се расправљало биле су: „Ревизија архивских фондова“, „Дигитализација“, „Примарна заштита архивске грађе регистратуре у стечају и ликвидацији“. Састанку су присуствовали Мирослав Дучић, Душан Жугић, Весна Прљевић и Немања Спаловић.

У Историјском архиву Краљево, 6. октобра 2015. године, одржан је састанак Подружнице Архивистичког друштва Србије. За састанак су биле предложене теме: „Разграничење фондова и закључивање фондова у Архиву“ и „Проблеми са издатом документацијом органима управе на реверс“. На састанку је изнета информација о организацији шведске архивске службе. Састанку су присуствовали Мирослав Дучић и Драган Кнежевић.

Са састанка Подружнице ДАС одржаног у Архиву у Ужицу 2016. године

У организацији Историјског архива Ужице, 14. јула 2016. године, одржан је састанак Подружнице Архивистичког друштва Србије. Теме састанка биле су: „Примена Закона о управном поступку“ и „Поступање архива са подацима Државне комисије о стрељаним лицима после 12. септембра 1944. године, а чија се рехабилитација тражи“.

У Историјском архиву Крушевца, 15. марта 2017. године, одржан је састанак Подружнице коме су присуствовали Драган Кнежевић, Зорица Арнаутовић и Мирослав Дучић, председник Архивистичког друштва Србије. Теме састанка биле су: „Образовање Стручних савета у архивима у складу са Законом о култури“, „Форме и садржине захтева које подносе странке архивима“ и „Проблеми очувања и преузимања архивске грађе бивших друштвених предузећа у стечају и мере које архиви треба додатно да предузимају“. Осим тога, закључено је и да се Архивистичко друштво Србије ангажује да се *Закон о архивској грађи и служби* врати у скупштинску процедуру.

У Међуопштинском историјском архиву Чачка, 12. априла 2018. године, одржан је 26. састанак Подружнице Архивистичког друштва Србије. Теме састанка биле су: „Вођење регистра архивске грађе – проблеми и решења“, „Сигнатура предмета у архивском фонду“ и „Ревидирање рокова чувања трајне медицинске документације у складу са новим Законом“. Састанку су присуствовали Весна Прљевић, Драган Кнежевић и Душан Жугић.

МЕЂУИНСТИТУЦИОНАЛНА САРАДЊА

Током 70 година свога постојања Историјски архив је остварио успешну сарадњу са образовним, научним и културним институцијама у земљи и региону. Поред сарадње са архивима, сарадња је остварена и са библиотекама, музејима, институтима и факултетима. Архивисти ужичког архива, као уредници и сарадници, учествовали су при изради *Биографског лексикона Златиборског округа*, *Ужичког лексикона* и *Српског биографског речника* Матице српске.

У оквиру сарадње са Народном библиотеком Ужице, 1987. године, Драгица Матић је извршила попис књига у библиотеци академика Сретена Марића у Француској. Том приликом пописано је 13000 библиотечких јединица.

Током 1987. године Стручно веће одлучило је да оствари сарадњу са Комисијом за историју радничког комунистичког покрета МОК СКС Титово Ужице. Прихваћене су две теме: „Раднички покрет у региону Титово Ужице до 1918. године“ и „Ужички округ у НОР 1941–1945“.

Маја 1987. године, Архив је донео одлуку о потписивању уговора о удруживању средстава и реализацији научно-истраживачког пројекта „Радничко комунистички покрет у ужичком крају од прве социјалистичке мисли до данас – грађа за историју радничког покрета у ужичком крају до 1918. године“.

Научном скупу, одржаном 6. октобра 1994, са темом „Задругарство у ужичком крају“, присуствовала је Драгица Матић. Том приликом отворена је изложба из архивских фондова ужичког архива.

**Промоција књиге *Књажевска канцеларија – Ужичка нахија (1816–1830)*
у свечаној сали Гимназије у Ужицу**

Посета архивиста из Словеније ужичком Архиву

Приликом посете ужичког Архива кнегиња Јелисавета је обишла и хидроцентралу на Ђетињи

Промоција издања Архива у ГКЦ Ужице

Представљање издаваштва Архива у Рибашевини

САРАДЊА СА ОБРАЗОВНИМ УСТАНОВАМА

Током свог постојања Историјска архив је посветио посебну пажњу сарадњи са школама, факултетима, институтима... у циљу ширења свести о значају чувања архивске грађе као културне баштине.

Архив у континуитету остварује сарадњу са основним и средњим школама, јер су ученици са својим наставницима најбројнији посетиоци изложби, предавања, трибина и свих других облика презентовања архивске делатности.

Због лоших услова рада и недостатка одговарајућег простора, сарадња је била отежана. Међутим, преласком у нову зграду знатно су се поправили услови рада и на тај начин омогућили садржајнију сарадњу са сродним институцијама.

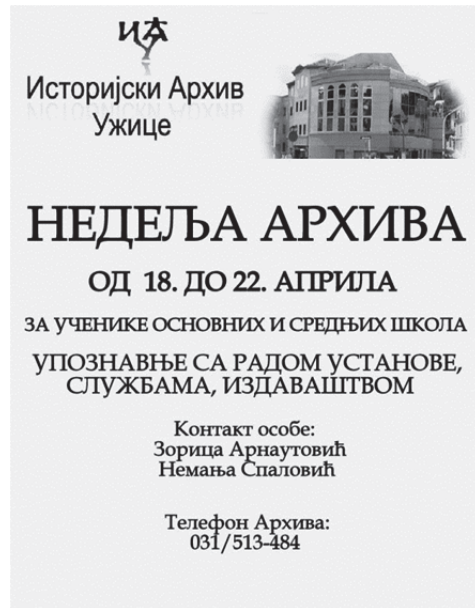
Сарадња је била посебно интензивна и разноврсна са основним и средњим школама. Архив је организовао предавања у којима су активно учествовали и запослени, и професори, а неки од њих били су чланови Управног и Надзорног одбора, као и чланови Редакције „Историјске баштине“.

Обнављајући активности, у оквиру „Недеље архива“ обавезно се организују посете, изложбе и предавања за ученике основних и средњих школа, а последњих година укључена су и деца предшколских установа. Презентацију и предавања организују Александар Савић, Зорица Арнаутовић и Немања Спаловић.

У циљу боље информисаности наставног кадра, Архив је у сарадњи са Регионалним центром за професионални развој запослених у образовању Ужице, 11. априла 2009. године, организовао семинар под називом „Историјски извори у настави историје“. Предавање и презентацију одржали су архивисти Милева Милошевић, Весна Прљевић и Александар Савић.

Семинару су присуствовали наставници историје са територије Златиборског округа и том приликом су се упознали са делатношћу Установе и могућностима сарадње у квалитетнијој реализацији наставе и бољем упознавању ученика са завичајном историјом.

Нови смештајни простор Архива омогућио је да ученици Економске школе из Ужица обављају део праксе у архивској писарници и рачуноводству. У стручној обуци ученика учествују Мирослав Дучић, Жељко Марковић, Снежана Ђокић, Даница Шостар и Милена Јелисавчић.

Плакати поводом Недеље архива – некад и сад

Ученици Техничке школе у посети Архиву

Ученици из Ариља у посети Архиву

Ученици ОШ „Петар Лековић“ из Пожеге у Архиву

Посета студената Географског факултета из Београда

СЕМИНАРИ

У организацији Народне библиотеке Ужице и Високе пословно-техничке школе из Ужица, 22. фебруара 2011. године, одржан је семинар на тему: „Научне информације у Србији – доступност и начин приступа“. Представљен је и Медицински гласник „Чигота“, а семинару је присуствовао мр Александар Савић.

У Читалишту Народне библиотеке у Ужицу, 15. априла 2011. године, одржан је семинар „Бесплатне базе података САД доступне преко америчког кутка“. Семинару је присуствовао мр Александар Савић.

У оквиру реализације пројекта „Културни мост између равнице и планине – креирање локалне културне политике, кроз сарадњу и размену између градова Панчева и Ужица“, 30–31. јануара 2012. године, одржан је семинар за образовање кадрова за високи менаџмент у култури у Градској кући у Панчеву. Семинару је присуствовао Жељко Марковић.

У сали Привредне коморе Ужица, 5. октобра 2012. године, представници Агенције за борбу против корупције одржали су семинар на тему „Поступање по прописима у борби против корупције“. Семинару је присуствовала Весна Прљевић.

ТРИБИНЕ / ОКРУГЛИ СТОЛОВИ

У Великој сали Општине Ужице, 13. марта 2007. године, одржана је трибина „Родослов по Мандесу“, коју је организовао Архив, у сарадњи са аутором Манојлом Деспићем. Циљ трибине био је да се представе нова сазнања у методологији израде родослова.

У малој сали Општине Ужице, 23. априла 2008. године, одржана је конференција за штампу на којој су Мирослав Дучић, Милева Милошевић и Александар Савић представили организацију и рад Историјског архива поводом 60 година постојања.

У Музеју историје Југославије у Београду, 20. августа 2009. године, одржан је округли сто на тему: „Архивска грађа од ствараоца до корисника“. Том приликом је истакнут значај архивске грађе, која се предаје архиву на чување, а на тај начин добија се могућност да се промовише путем изложби, публиковања, као и да се употреби у истраживачке сврхе. Округлом столу присуствовала је Даница Шостар.

Архив Југославије је у сарадњи са Музејом „Никола Тесла“, 29. октобра 2009. године, организовао трибину „Сачувати и поделити памћење са другима, студија случаја: лична архива Николе Тесле“. Теме су се односиле на дигитализацију архивске грађе и конзервацију. Трибини је присуствовала Весна Прљевић.

Омаж проф. др Стевану Игњићу

У атријуму Учитељског факултета у Ужицу, 26. марта 2012, приређен је омаж професору др Стевану Игњићу, који су организовали Учитељски факултет, Народни музеј, Историјски архив и Народна библиотека. Учествовали су проф. др Новак Лакета, мр Александар В. Савић, др Раде Познановић и мр Слободан Радовић. Мр Александар В. Савић говорио је о значају дела др Игњића за историјску науку, проучавање завичајне историје и представио његову библиографију.

Омаж др Раду Познановићу

У просторијама Историјског архива, у сарадњи са Удружењем грађана „Жупа Лужница“, 28. маја 2015. године, организован је омаж др Раду Познановићу. О његовом животу и раду говорили су др Живота Марковић, др Александар В. Савић, мр Слободан Радовић, Ђорђе Пилчевић и Милош Познановић. Том приликом читаоница Архива добила је име „Чика Радова читаоница“ и постављена је плочица са тим натписом.

Омаж др Стевану Игњићу на Учитељском факултету у Ужицу

Омаж др Раду Познановићу у Архиву

Предавање архивиста из Дубровника у ужичком Архиву

Предавање на Факултету политичких наука у Београду

У оквиру „Недеље архива“, 16. априла 2016. године, др Недељко Радосављевић (Историјски институт Београд), одржао је предавање: „Суживот православног и муслиманског становништва у Ужицу (1788–1862)“. Том приликом посебно је истакао страх као покретачку силу у време Отоманске владавине на овим просторима, што је садржано и у његовој књизи *Ужице, град и нахија – Окружје у времену стџраха (1788–1862)*, коју је објавио Историјски архив, 2013. године.

Са предавања *Суживот православног и муслиманског становништва у Ужицу (1788–1862)*

У Новом Саду, 9. децембра 2016. године, у новоизграђеној згради Историјског архива Града Новог Сада, одржана је радионица под називом „Категоризација стваралаца архивске грађе и проблеми преузимања архивске грађе“, у организацији Друштва архивских радника Војводине. Радионици су присуствовали представници Архива: директор Жељко Марковић, председник Архивистичког друштва Србије Мирослав Дучић и Душан Жугић.

У Тузли је, 15. децембра 2016. године, у организацији Архива Тузланског кантона Друштва запосленика Тузланског кантона, организован округли сто – „Архиви и медији у функцији заштите и афирмације покретног културног наслеђа“, у оквиру обележавања Дана архива и Архивске службе Босне и Херцеговине.

Скупу су присуствовали директор Жељко Марковић и Мирослав Дучић, председник Архивистичког друштва Србије.

САЈМОВИ КЊИГА

У оквиру ужичког издаваштва Историјски архив је редован учесник Сајма књига у Београду. Кроз ту дугогодишњу традицију, Архив је представио своја бројна издања: монографије, каталоге, зборнике докумената, инвентаре итд. Осим тога Архив је своја издања представљао и на Мини сајму књига у Ужицу у периоду од 2001. до 2008. године.

**Представљање сумарно-аналитичког инвентара фонда
Удружење занатлија вароши среза Ужице на Сајму књига у Београду**

Представљање књиге
Соколство у ужичком крају и рашкој области 1911–1941

Сајам књига у Београду,
Љубивоје Ршумовић представља
Дневник Сивевана Туцовића

Сарадња са зградом Курском

Дана 22. јануара 2018. године, Делегација руског града Курска и заменица градоначелника Марина Николајевна Сојникова и градоначелник Ужица Тихомир Петковић потписали су споразум о реализацији заједничког пројекта ова два брата града „Курск – Ужице – очување сећања о сународницима у српској земљи“. Овим споразумом Град се обавезује да обезбеди сарадњу Народног музеја, Историјског архива, Народне библиотеке, градских управа и других служби, које могу пружити стручну помоћ при реализацији овог пројекта.

Делегација Курска посетила је Архив, а састанку су присуствовали: члан Градског већа Ужица Драгољуб Костић, директор Историјског архива Жељко Марковић и Немања Спаловић, председник Српско-руског клуба Ужице. Том приликом договорена је сарадња, у складу са потписаним споразумом, као и то да ће Архив пружити стручну и техничку помоћ у реализацији пројекта.

Делегација града Курска у посети Архиву

ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА

Архива Историјског архива Ужице.
Летопис Историјског архива Ужице.
Фототека Историјског архива Ужице.

МОНОГРАФИЈЕ

- Vačić Stjepan, Bijan Franjo i dr, *Priručnik iz arhivistike*, Zagreb, 1977.
- Bakić Mile, *Arhivska izdavačka djelatnost*, Podgorica, 2017.
- Биографски лексикон Златиборског округа*, главни и одговорни уредник Милија В. Кнежевић, Београд, 2006.
- Бишевац Благомир, *50 година Историјског архива Краљево 1960–2010*, Краљево, 2010.
- Брук Иванка, Поповић Љубодраг, *Архивистика за III и IV разред усмереног образовања преводачке и архивско-музејске струке занимања: архивски помоћник, архивар у ОУР-има и архивски њејарашор*, Београд, 1986.
- Водич Историјског архива Титоово Ужице*, приредили Милун Раонић и Драгица Матић, Титово Ужице, 1990.
- Глушчевић Миодраг Д., *Тридесет година рада Историјског архива у Титоовом Ужицу*, Титово Ужице, 1979.
- Глушчевић Миодраг Д., *55 година Историјског архива у Ужицу, 1948–2003*, Ужице, 2003.
- Глушчевић Миодраг Д., *60 година Историјског архива у Ужицу*, Ужице, 2008.
- Енциклопедија српске историографије*, приредили Сима Ћирковић и Раде Михаљчић, Београд, 1997.
- Лекић Богдан, *Архивистика*, Београд, 2006.
- Марковић Желько, *Ad acta*, каталог изложбе, Ужице 2014.

Милошевић Милева, *Збирка њакајџа (1854–), Аналитички инвенџар (1854–1940), 2000* (у рукопису).

Народна библиотекa Ужице 1856–2006, главни уредник Иван Ршумовић, Ужице, 2006.

Педесет година Историјског архива Београда, Београд, 1995.

Прилози за историју Народне библиотекe Ужице 2006–2016, главни уредник Анђа Бјелић, Ужице, 2016.

Реџистар мемоарске зрађе Историјског архива, приредили Александар В. Савић, Немања Спаловић, Ужице 2014. (у рукопису)

Савић Александар В., Родаљевић Драгослава, *Библиографија Ужичког зборника (Бројеви 1–30)*, Ужице, 2007.

Савић Александар В., Родаљевић Драгослава, *Историјска башџина: библиографија 1983–2011*, Ужице, 2011.

Ужички лексикон, уредник Драгица Матић, Ужице – Београд, 2014.

Šabotić Izet, *Deset godina časopisa „Arhivska praksa“ (1998–2007)*, Tuzla, 2007.

60 година Историјског архива Пожаревац, Пожаревац, 2008.

ЧЛАНЦИ

Арнаутовић Зорица, „Црквене матичне књиге општине ариљске“, *Историјска башџина*, бр. 22, 2013, 155–178.

Арнаутовић Зорица, „Летопис Историјског архива за 2016. годину“, *Историјска башџина*, бр. 26, 2017, 199–224.

Арсич Миролуб, „Црквене матичне књиге у законским прописима Кнежевине Србије“, *Архивски преглед*, бр. 1–4, 1996/97, 52–59.

Бабић Ана, „Збирка старе и ретке књиге Историјског архива у Ужицу“, *Ужички зборник*, бр. 22, 1993, 305–320.

Богдановић Драгослав, „Архивски материјал треба чувати, поводом десетогодишњице рада“, *Весџи*, бр. 564–564, 1. мај 1958, 10.

Вељановић Зоран, „Зборник радова: о две теме из више угла. Архивска грађа у теорији и пракси, Зборник радова са међународног архивистичког саветовања „Тара“ 13–14. октобар 2016, 1, Архивистичко друштво Србије, Београд 2016, стр. 355“, *Архивски гласник*, бр. 11, 2016, 31–32.

Вељановић Зоран, „Архивска теорија и пракса у архивским установама Србије“, *Историјска баштина*, бр. 26, 2017, 181–185.

Глушчевић Миодраг Д, „Историјски архив“, *Архиви у Србији II*, Београд, 2000, 287–294.

Дучић Мирослав, „Нова зграда Историјског архива“, *Архивски гласник*, бр. 1, децембар 2007, 21.

Дучић Мирослав, „Неки сегменти финансирања архивске делатности кроз праксу Архива“, *Архивски гласник*, бр. 2, април 2008, 19.

Дучић Мирослав, „Свечано отварање нове зграде Историјског архива у Ужицу“, *Архивски гласник*, бр. 7–8, Београд, 2009, 1.

Ђоковић Милојко, „Отпочела прослава ослобођења Ужица и ужичког краја“, *Весџи*, бр. 482, 27. септембар 1956, 2.

Жеравчић Зоран, „Издања Историјског архива у 2016. години“, *Историјска баштина*, бр. 26, 2017, 186–192.

Јевтић Јелена, „Летопис Историјског архива у Ужицу за 2014. годину“, *Историјска баштина*, бр. 24, 2015, 197–204.

Јевтић Јелена, Арнаутовић Зорица, „Летопис Историјског архива у Ужицу за 2015. годину“, *Историјска баштина*, бр. 25, 2016, 219–239.

Лазовић Војислав, „Изложба плаката Историјског архива у Титовом Ужицу“, *Ужички зборник*, бр. 16, 1987, 513–515.

Лучић Весна, „Пракса и могућности сарадње Историјског архива и основних и средњих школа у Ужицу у остваривању програма завичајне историје“, *Историјска баштина*, бр. 14, 2005, 175–182.

Лучић Весна, „Издања Историјског архива у 2006. години“, *Историјска баштина*, бр. 16, 2007, 306–315.

Лучић Весна, „Издања Историјског архива у 2007. години“, *Историјска баштина*, бр. 17, 2008, 251–261.

Лучић Весна, „Издања Историјског архива у 2008. години“, *Историјска баштина*, бр. 18, 2009, 267–276.

Лучић Весна, „Издања Историјског архива у 2009. години“, *Историјска баштина*, бр. 19, 2010, 279–283.

Лучић Весна, „Издања Историјског архива у 2010. години“, *Историјска баштина*, бр. 20, 2011, 337–344.

Лучић Весна, „Издања Историјског архива у 2011. години“, *Историјска баштина*, бр. 21, 2012, 337–318.

- Лучић Весна, „Издања Историјског архива у 2012. години“, *Историјска баштина*, бр. 22, 2013, 302–310.
- Лучић Весна, „Издања Историјског архива у 2013. години“, *Историјска баштина*, бр. 23, 2014, 223–229.
- Лучић Весна, „Издања Историјског архива у 2014. години“, *Историјска баштина*, бр. 24, 2015, 189–195.
- Мандић Милоје, „Марко Поповић, Ужички град, Археолошки институт – Београд и Историјски архив, Београд – Ужице, 1995“, *Историјска баштина*, бр. 8/9, 1994/95, 109–113.
- Мандић Милоје, „Уводна реч на отварању изложбе „Први српски устанак у ужичком крају“, *Историјска баштина*, бр. 8/9, 1994/95, 109–113.
- Марковић Жељко, „Браћа Вукомановићи“, *Вести*, 22. март 2003, 7.
- Марковић Жељко, „Пријем збирки фотографија, печата, плаката и другог сличног материјала у току преузимања архивске грађе у поступку стечаја“, *Историјска баштина*, бр. 24, 2015, 153–164.
- Матић Драгица, „Припрема извора за историју СКЈ у Историјском архиву Титово Ужице“, *Ужички зборник*, бр. 9, 1980, 529–531.
- Матић Драгица, „In memoriam – Благоје Живковић“, *Историјска баштина*, бр. 2, Титово Ужице, 1984, 113–115.
- Матић Драгица, „Водич Архива у Титовом Ужицу“, *Ужички зборник*, бр. 19, Титово Ужице, 1990, 317–319.
- Матић Драгица, „Поклон Живке Мелентијевић и Оливере Суботић Историјском архиву“, *Историјска баштина*, бр. 14, 2005, 217–218.
- Матић Драгица, „Издања Архива у 2005. години“, *Историјска баштина*, бр. 15, 2006, 243–250.
- Милошевић Милева, Савић Александар В., „Збирка плаката Историјског архива до 1941“, *Историјска баштина*, бр. 10, 2000, 29–48.
- Милошевић Милева, „Изложбе Историјског архива у Ужицу“, *Архивски гласник*, бр. 4, 2008, 14.
- Милошевић Милева, „Научно-информативна средства о архивској грађи Историјског архива“, *Историјска баштина*, бр. 17, 2008, 179–190.
- Пилчевић Ђорђе, „Неуморни трагач прошлости: др Радослав Раде Познановић (1924–2014)“, *Историјска баштина*, бр. 23, 2014, 239–240.
- Познановић Раде, „Двадесет четири године рада Историјског архива у Титовом Ужицу“, *Ужички зборник*, бр. 1, 1972, 307–318.

- Познановић Раде, „Црквене матичне књиге, њихова употреба и заштита“, *Историјска баштина*, бр. 11/12, 2002/2003, 19–30.
- Познановић Раде, „Изложба Историјског архива: Деценије рада Учитељске школе“, *Историјска баштина*, бр. 15, 2006, 251–252.
- Прљевић Весна, „Културно-пропагандна делатност Архива 2003–2004“, *Историјска баштина*, бр. 14, 2005, 197–200.
- Прљевић Весна, „Приказ збирке Varia“, *Историјска баштина*, бр. 10, 2000, 49–54.
- Прљевић Весна, „Летопис ИАУ за 2006. годину“, *Историјска баштина*, бр. 16, 2007, 335–337.
- Прљевић Весна, „Летопис ИАУ за 2007. годину“, *Историјска баштина*, бр. 17, 2008, 263–269.
- Прљевић Весна, „Летопис ИАУ за 2008. годину“, *Историјска баштина*, бр. 18, 2009, 297–304.
- Прљевић Весна, „Летопис ИАУ за 2007. годину“, *Историјска баштина*, бр. 19, Ужице, 2010, 295–301.
- Прљевић Весна, „Летопис ИАУ за 2010. годину“, *Историјска баштина*, бр. 20, 2011, 345–350.
- Прљевић Весна, „Летопис ИАУ за 2011. годину“, *Историјска баштина*, бр. 21, 2012, 319–327.
- Прљевић Весна, „Летопис ИАУ за 2012. годину“, *Историјска баштина*, бр. 22, 2013, 323–330.
- Прљевић Весна, „Летопис ИАУ за 2013. годину“, *Историјска баштина*, бр. 23, 2014, 231–238.
- Прљевић Весна, „Коментар текста статута Архивистичког друштва Србије“, *Архивски гласник*, бр. 3, Београд, 2008, 3.
- Прљевић Весна, „Архивски гласник, гласило Друштва архивиста Србије“, *Историјска баштина*, бр. 19, 2010, 284–288.
- Радовић Слободан, „О аутографу и предавању професора Благоја Живковића о ужичкој културној баштини“, *Историјска баштина*, бр. 17, 2008, 173–178.
- Раонић Милун, „Осврт на неке рукописне књиге у Историјском архиву у Титовом Ужицу“, *Ужички зборник*, бр. 3, Титово Ужице, 1974, 481–495.
- Савић Александар В., „Драгица Матић – добитник „Златне архиве“ за 2003. годину“, *Историјска баштина*, бр. 14, 2005, 291–220.

Савић Александар В., „Сећање на Благоја Живковића“, *Пожешки зодушњак*, бр. 5, 2005, 193–194.

Савић Александар В., „Четрдесет година Ужичког зборника“, *Весџи*, 3. август 2012.

Савић Александар В., „Др Радослав В. Познаноџић (Гостиница 1924–2014)“, *Ужички зборник*, бр. 38, 2014, 489–491.

Савић Александар В., Спаловић Немања, „Приказ мемоарске грађе Историјског архива“, *Историјска башиџина*, бр. 24, 2015, 183–188.

Сегединчев Татјана, „Прилог проблематици културно-образовне делатности Архива, која се односи на предавања“, *EX PANNONIA*, бр. 19, 2015, 45–49.

Спаловић Немања, „Издања Историјског архива у Ужицу у 2015. години“, *Историјска башиџина*, бр. 25, 2016, 211–218.

Сукњаја Ана, Ђокић Снежана, „Збирка матрица печата и штамбиља Историјског архива у Ужицу“, *Историјска башиџина*, бр. 10, 2010, 67–72.

„Ужице крој историју – поводом отварања изложбе“, *Победа*, бр. 120, 11. октобар 1951, 5.

Цветковић Слободанка, „Друштво архивских радника Србије (1954–2014), преглед рада“, *Зайиси*, 2014, 75–68.

Цветковић Слободанка, „Друштво архивских радника Србије (1954–2014)“, *Архивски гласник*, бр. 9, 2014, 2–3.

Ђурчић Петра, „Лични фонд проте Милана Смиљанића“, *Ужички зборник*, бр. 21, 1992, 305–310.

Škodrić _ , <http://www.arhivistika.edu.rs>.

Шостар Даница, „Збирка географских карата Историјског архива“, *Историјска башиџина*, бр. 10, 2000, 55–66.

ЧАСОПИСИ

Историјска башиџина, бр. 1–26.

Ужички зборник бр. 1–41.

Весџи 1948, 1952–2018.

Победа 1949–1951

Архивски гласник 2007–2016.

Лейџоис, лист Удружења Ужичана у Београду, бр. 45, 17. јун 2016, 30–31.

Интернет:

<http://www.arhivistika.edu.rs/clanci/ostala-pitanja-iz-rada-arhiva/103-sl-b-d-n-cv-vic-drush-v-rhivs-ih-r-dni-srbi-1954-2014>

<http://www.ias-trieste-maribor.eu/fileadmin/atti/2013/Cvetkovic.pdf>

<http://www.arhivistika.edu.rs/clanci/ostala-pitanja-iz-rada-arhiva/81-slobodanka-cvetkovic-development-of-archival-service-in-serbia-in-the-second-half-of-the-20th-century>

ПРИЛОЗИ

О АРХИВУ У ШТАМПИ

Из наше прошлости

Век Љубомира Каљевића

Један од знаменитих Ужичана у другој половини прошлог века био је и Љубомир Каљевић. Родно се у Ужицу око 1842 године и, пошто је завршио школовање у Немачкој, потом у Француској, вратио се у Србију и почео да се бави новинарством. Основао је три године издавао лист „Србију“, тада једини опозициони лист у земљи којом је управљао Михаило Обреновић. Око Каљевићеве „Србије“ окупила се већина тадашње либералне српске интелегенције, која ће се касније политички удружити у напредњачкој странци.

Године 1871 Љубомир Каљевић изабран је у Ужицу за скупштинског посланика. Онда почиње политичка каријера. Три-четири године пошто је ушао у скупштину постао је министар финансија, одмах затим председник скупштине, а већ идуће године Љубомир Каљевић је председник српске владе. Бао је, сем тога министар унутрашњих дела, министар иностраних послова и на разним другим положајима. За време док је он био председник српске владе одиграла су се прилично значајни догађаји. Тих дана у Крагујевцу су одржане познате радничке манифестације „са црвеним барјаком“. У то време вршене су и припреме за рат с Турцима.

Каљевић је један од оснивача српске напредњачке странке. Умро је 1907. године, а већ идуће године објављени су његови мемоари у којима се може наћи прилично занимљивог о Србији с краја 19 ве-

Курс ручног рада за наставнике 1900

Од 20 јуна до 2 августа 1900 године у Ужицу је одржан курс за учитеље ручног рада. Предавања на том курсу држали су Александар Герамилац, као управитељ курса, Богдан Миловановић, наставник припреме и картонаже, Михаило Бугариновић, наставник плетарства и Михаило Купчевић, наставник столарства.

Већ и по томе шта је који наставник на курсу предавао види се на шта се тада обраћао пажња. Курсева за учитеље који су у основним школама предавали ручни рад било је пре тога, а нарочито доста курсева ове врсте било је за

првих десет година нашег века.

Кад је установљен ужички нахиски суд

Судећи по записима Мите Петровића у књизи „Финансије и установе обновљене Србије“ може се закључити да је прва судска установа у Ужицу, после ослобођења од Турака, основана 1824 године. Те године у Ужицу је основан нахиски суд за ужичку и соколску нахију. Финансиске књиге показују да је у тадашњем ужичком нахиском суду радило два члана суда (судје) један писар и два пандура. (На основу грађе Историског архива у Титовом Ужицу). — Р. В. П.

Заштитимо мирне шетаче и децу

На возаче аутомобила, мотоцикла и других моторних возила човек не може да се љути, јер је ово њихово доба. Са својим возилима они на улици имају првенство и сасвим је природно да им се склонимо. То важи на улици, али су возачи моторних возила то „правило“, почели да преносе и на друга места, чак и у паркове.

Ових дана често се може видети мотоцикл на и

аутомобил у нашем Великом парку. Између 17 и 18 часова на дан 24 маја власник мотоцикла са регистарским бројем 15716 пројуррио је пуно брзином главном стазом Великог парка. За њим се дигла прашина. Мајке и њихова деца, којима је ово место излетниште и шеталиште, могли су да констатују да их бука, прашина и опасност ни овде не штеде.

Постоји ваљда неки проблем који би реши-

ВЕСТИ, 16. АПРИЛ 1994.

ДАНИ УЖИЦА У БЕОГРАДУ

Традиционална манифестација „Дани Ужица у Београду“ одржана је и ове године - од 6. до 16. априла. Почела је отварањем Петог ужичког ликовног салона у Дому војске Југославије и наставаком гостовањем Народног позоришта са представом „Црна хроника“ Светислава Басаре у режији Бранка Поповића и представљањем књига „Издавачког центра „Кадњача“. О „Ужицу кога више нема“ Милорада Искрина и „Антологији ужичког духа“ др Миленка Мисаиловића говорили су др Миодраг Матишки и др Раде Позановић.

У среду је у сали Удружења новинара Србије одржана трибина „Ужице данас“ на којој су председници Скупштине општине др Зоран Вујовић и његови сарадници говорили о граду - проблемима и плановима.

Књижевном вечери песника Радомира Андрића и промоцијом 31. броја часописа „Међај“, у четвртак, 16. априла у Библиотеци града Београда, завршен је културни програм манифестације.

Вечерас, 16. априла, у хотелу „Метропол“ одржава се „Забавно вече“.

Организатори „Дана Ужица у Београду“ били су Скупштина општине Ужице и Удружење Ужичана у Београду.

РАЗРЕШЕН ПРОСТОР ЗА ИСТОРИЈСКИ АРХИВ

ПРЕСЕЉЕЊЕ У ФЕБРУАРУ

● Адаптацијом Старог млина у Ужицу добиће се квалитетни смештајни објекат за Архив. У послу ће учествовати, поред Министарства културе, и све општине са подручја које архив покрива. Рок за завршетак радова 1. фебруар 1997. године

Договором Министарства културе и општина Златиборског округа обезбедиће се средства за адаптацију Старог млина у Ужицу где ће бити смештен Историјски архив. У овом послу, вредном 1.800.000 динара, учествоваће Републичко Министарство културе са 60% потребних средстава, док ће остатак обезбедити општине Златиборског округа. Усељење Архива предвиђено је за 1. фебруар наредне године, у адаптирани простор који ће имати 800

Ужички градоначелник Душан Недељковић исказао је спремност да Ужице у највећем проценту, после Министарства, предузме новчану конструкцију

Разговарајући о Архиву, сви председници Општина Златиборског округа исказали су спремност да учествују у адаптацији Старог млина

м² за чување и складиштење архивске грађе и 400 м² за депос, библиотеке, канцеларије, читаонице. Тиме ће, на најбољи могући начин, бити решено питање простора Архива који већ дуги низ година ради у изузетно тешким смештајним условима.

На састанку су учествовали секретар Министарства културе Мира Клајић, начелник Златиборског округа Зоран Милитаров и председници општина Округа. На овом састанку Клајићева је говорила о активностима министарства у овој години, као и о културним пројектима на овом подручју и њиховој реализацији.

„Ове године биће мање манифестационе културе, а окренућемо се унапређењу и побољшању услова за обављање делатности.

Стране припремио:
Срђан Петровић
Фото: Бранислав Веселић

Па, отуда је и један од послова је и Архив, где ће се Министарство ангажовати.

Што се тиче Златиборског округа, у Министарству смо имали неколико договора и зна се шта ће још бити помогнуто у овој години. Неки од послова су комплекс цркве Свети Архидијо и библиотека у Ариљу, уметничка колонија Милешева и манастири Давидовица и Милешево у Пријеполу, истраживачки рад Народног музеја и Споменик обележја „Кадњача“, Архива у Ужицу, библиотека у Чајетини, манастир Бања у Прибоју, библиотека у Пожеги... Ово су само неке од активности, а Министарство је отворено да, у границама својих могућности, помогне и неке нове пројекте о којима се договоримо и утврдимо њихов значај.

Буџет Министарства је у овој години предвидео и позиције за

инвестиције тако да ће се, напосматравши, кренути у захвате на објектима из области културе.“

Начелник Златиборског округа Зоран Милитаров захвалио се Министарству на ангажовању испуњеном у претходном периоду које је било на изузетно високом нивоу и адекватно пратило све подухвате.

„Нама је посебно драго што је од стране овог Министарства схваћена специфичност овог подручја, специфичност културе која не представља само обогаћивање живота људи већ и елемент и услов стабилности и јачања веза. Богатство тог културно-историјског наслеђа, као и потреба да се оно стално чува и унапређује, условило је да су установе из културе морале да се додатно ангажују. Моја оцена је да су ту постигнути добри резултати и то, наравно, уз помоћ Министарства културе, које је исказало разумевање и ангажовање.“

Захваљујући се на успешно постигнутом договору, директор Историјског архива Милорад Искрин је рекао да је данашњи дан један од најзначајнијих у историји Архива јер ће се, новом зградом и адекватним условима чувања и рада, омогућити да до изражаја дође све оно што је сачувано у депозима. А на другој страни, створиће се и одговарајући услови за чување изузетно вредних докумената.

СТОГОДИШЊИЦА АРХИВСКЕ СЛУЖБЕ У СРБИЈИ

НАУЧНИ СКУП И ИЗЛОЖБА

● Генерацији архивских радника 2000. године припала је част да прославе 100 година ове службе у Србији. Свечано и много скромније него што смо овакве јубилеје некада славили, у Београду је 15. и 16. маја, обележен овај значајни културни догађај

За ову прилику 39 архива из Србије отворило је своје трезоре и представило архивско благо Србије. Дечанска повеља из 1330, Закон о рудницима деспота Стефана Лазаревића, дипломе, статуту слободних градова, уредбе и тапије, изборни плакати, планови, записници, спискови стрељаних, земљишне књиге - 227 експоната међу којим 7 докумената представља архивску заоставштину из ужичког Архива.

У две секције научног скупа „Архивистика и историја архивистике” и „Историја и историја историографије” изложено је 89 саопштења међу којим и педесетогодишњи резултати Архива у Ужицу на заштити грађе за историју златиборског округа.

Драгица Матић

www.vesti-uzice.net

EH NI Istorijski arhiv
Užice br.: 31000 Užice
primeraka: 1

AUTOCASAK KOMERC
IVECO
032/376 224, 376 228

Бранкица Јеремић
Реформа социјалне
заштите

Владимир Дуњић
Насликати невидљиво

Вестиш

Ужичани
ДОБИЛИ
АРХИВ

УЖИЦЕ, 16. ОКТОБАР 2009. • БРОЈ 3148 • ГОДИНА LXVIII • ЦЕНА 50 ДИН.

MONTAŽNO PROIZVODNO PREDUZEĆE a.d.
za projektovanje i izvođenje hidro i termoelektrocentrale
Jedinstvo
Užice, 31205 Sevojno
Prvomajka bb, Poltanski fah 6, Centrola: 031/532-911

regionalna privredna komora
regional chamber of commerce
south-western serbia užice

DRINSKO-LIMSKЕ
ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ
БАЈИНА БАШТА

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ УЖИЦЕ

За депое милион динара

Новац ће бити искоришћен за опремање депоа у које ће бити на адекватан начин смештена архивска грађа са ужичког подручја с краја 19. и почетка 20. века

Министар Марковић у разговору са директором Архива Дучићем и његовим сарадницима

Предраг Марковић, министра културе и информисања, посетио је Историјски архив у Ужицу који покрива десет општина у ужичком крају.

- Ово је наменска зграда, наменски се гради депо и Министарство је издвојило само милион динара ове године. Кад кажем само, мислим да ће и наредних година морати да издваја део средстава, али сада је довољно, јер ће захваљујући овим средствима, грађа која се управо сортира по важности, бити наредне године смештена на адекватан начин. За ову област веома је важно што је донет Закон о архивистици који ће помоћи да се успоставе тачни односи у оквиру мреже архива кроз коју се чува наслеђе Србије, а у Ужицу се то ради више него добро, рекао је овом приликом министар Марковић.

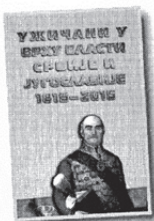
Мирослав Дучић, директор Историјског архива Ужице, рекао је између осталог да новац који је Министарство поделило Архиви много значи.

- Ми ћемо ова средства искористити наменски, да урадимо депое и на другом нивоу у које ћемо сместити веома вредну

грађу с краја 19. и почетка 20. века. То ћемо сигурно урадити до краја године. Иначе, ми смо веома задовољни сарадњом и са Министарством културе, а пре свега са архивима у Србији и ван ње. И у наредном периоду ова сарадња биће основ рада наше установе. Већ остварујемо значајне контакте са архивима БиХ, Сарајева, Републике Српске, а надам се да ћемо ускоро проширити сарадњу и са архивима Хрватске и Словеније, рекао је Дучић и искористио прилику да и овог пута укаже на то да је ужички Архив веома заинтересован, јер за то има услове, да буде центар за конзервацију архивске грађе. За сада у Србији постоји само један центар за конзервацију у Историјском архиву Србије, који је малих капацитета па архиви у Србији веома мало могу да га искористе за своје потребе. Ову иницијативу ужичког архива, по речима Дучића, подржало је десетак архива у западној Србији, а очекује се и сагласност Министарства културе.

Рада Поповић

култура

У ДОМУ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ У БЕОГРАДУ ОТВОРЕНА ИЗЛОЖБА “УЖИЧАНИ У ВРХУ ВЛАСТИ СРБИЈЕ И ЈУГОСЛАВИЈЕ 1815 - 2015”

Знаменити Ужичани стварали су и историју...

Изложбу отворио градоначелник Ужица Тихомир Пејковић

У препуној великој сали Атријума Дома Војске Србије у Београду, у понедељак је, у организацији Историјског архива Ужице, Удружења Ужичана у Београду и Медија центра „Одбрана“, отворена изложба „Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815 – 2015“.

Отварању изложбе присуствовали су начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић, генерал Драгољуб Ојданић, повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Родољуб Шабић, бивши савезни и републички министар Радиша Гаџић, Драган Драгољубовић, Дојчило Радојевић, Лука Митровић, Ката Лазовић и Светозар Мијаиловић, песници Љубивоје Ршумовић и Манојле Гавриловић и други бројни гости. У има Града Ужица присуствовали су градоначелник Тихомир Петковић, за-

меник градоначелника Видоје Дридаревић и Јелена Васовић, члан Градског већа задужена за културу, просвету и спорт, као и представници Полицијске управе Ужице и Народног позоришта.

У име домаћина присутне је поздравно пуковник Стевица С. Карапанин, директор Медија центар „Одбрана“. Он је, између осталог, рекао:

– Ужичани су у 19. и 20. веку стварали историју не само Ужица и ужичког краја, већ и читаве земље. Свако од нас треба да тежи очувању историјске свести и да као народ не дозволимо да наша историја буде заборављена, да не дозволимо ревизију историје... Дом Војске Србије, као установа која негује традицију, културу и духовност, увек је спреман да учествује у организацији догађаја који широјој јавности, као што је ова изложба ужичког Исто-

ријског архива, представљају мало познате детаље из богате српске историје...

О изложби „Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815 – 2015“ говорили су директор Архива Жељко Марковић, др Милош Тудовић, председник Удружења Ужичана

у Београду, аутор изложбе др Александар Савић и градоначелник Ужица Тихомир Петковић, који је изложбу отворио. У Малој галерији Дома Војске Србије изложба је отворена до 29. децембра.

Ђ. П.

ПРАТЕЋИ ПРОГРАМ ФЕСТИВАЛА

Рукописи „прворођене“ на јеврејско-шпанском

У оквиру пратећег програма 21. Јуџословенског позоришног фестивала, у ужицкој Народној библиотеци одржана је промоција књиге „Рукописи“ чији је аутор јеврејска сефардска писаљица, Лаура Папо Бохорета. Издавач је Хисторијски архив Сарајево, а суиздавач Филозофски факултет Сарајево

- Задовољство нам је да у оквиру сарадње Ужица са градовима бивших република, представимо једно издање Хисторијског архива Сарајево, које је блиско позоришној уметности. То су рукописи Лауре Папо Бохорете, који се чувају у сарајевском архиву. Посебно смо срећни што Хисторијски архив Ужице ове године има прилику да обогати пратећи програм ЈПФ овом манифестацијом. Овим желимо и да укажемо да се у архивима не чува само грађа која је важна за друштвену историју једног народа, већ она обухвата и много шире област. У овом случају, то је шира културна историја“, рекао је директор ужицког Историјског архива, Жељко Марковић.

Директор Хисторијског архива Сарајево, Фуад Охранивић укажујући на значај сарадње два града на овом нивоу, подсетио је на потписан Протокол 2005.

- Дакле, та сарадња траје више од деценије, па је ова промоција само логичан след догађања. А први том рукописа је штампан у сарадњи са амбасадом Краљевине Шпаније и Филозофским факултетом у Сарајеву. Промоција је била 11. новембра прошле године. Ово издање представља и историјски извор, сведочанство о првим деценијама 20. века у БиХ. Лаура Папо Бохорета пише управо о томе. Њен фонд је дошао у Хисторијски архив Сарајево 1961. године, откупом од њене сестре из Београда, за тадашњих 100.000 динара, што је као 330 долара, тадашњих. Касније, 2012. у сарадњи са Универзитетом Ла Плата у Аргентини, објављена је дигитална верзија Бохоретиног дела „Естерка“. То је једно од њених значајнијих, ако не и најзначајније дело. У Сарајеву је, такође, 2005. објављено дело „Се-

Са промоције у Народној библиотеци

фардској жени“. Ових дана припремамо за штампу још њених рукописа. Очекујемо да до краја године буде промоција другог дела, док се надамо да ће трећи бити објављен средином наредне године“, рекао је Охранивић.

Сејдалија Гушић, доскорашњи директор Хисторијског архива Сарајево, нагласио је да архиви нису само чувари прошлости, већ су и чувари будућности.

- Идеја је да анимирамо културну и научну јавност да мало озбиљније почну да се баве јудо-шпанским језиком. Желимо да анимирамо и студенте и све заинтересоване за овај део историје да се тај језик сачува, јер је веома специфичан. Он је мешавина много језика, шпанског, босанског, турског, француског, хебрејског и многих других. Мислим да је важно рећи и то које била Бохорета, што на јеврејском значи „прворођени“. Она је заиста била прворођена кћерка ситног трговца Јуде Леона Левија и мајке Естер Салом Леви. Рођена је у Сарајеву, 1891. године. Са породицом је живела у Истанбулу од 1900. до 1908. године, где је похађала школу на француском језику. Говорила је шпански језик, француски, енглески, турски и наравно – јеврејско – шпански. Школовала се и у Паризу, а по-

том радила као наставница француског језика. Имала је два сина, а оба су настрадала у логорима у Јасеновцу. Умрла је у Сарајеву, од срчане астме 1942. године, а сахрањена тајно на старом јеврејском гробљу на Ковачићима. Током живота сакупила је велики број шпанских романа из далеке прошлости, које се почетком двадесетог века више нису могле чути ни у Шпанији, јер су нестајале. Сефарди су у Босну дошли средином 16. века и Босна и Сарајево су их прихватили оберучке. И данас са нама у Сарајеву живи велики број сефардске популације. То је један од ретких градова који нису имали јеврејска гета, већ смо живели увек сви заједно. Велика је заслуга Бохорете то што је међу првим сефердиолозима, који су уочили значај сефардских жена, већином старијих, које су бескомпромисно чувале сефардску усмену, приповедачку, као и музичку традицију, рекао је између осталог Гушић.

О необичном језику којим је књига писана и Бохоретиним делима, на промоцији је говорио и млади Ужичанин Стеван Милановић.

- То је заправо средњовековни шпански, односно, шпански из петнаестог века, пре реформе из 1492. године и аутора из периода

барока. Тај језик је претрпео разне промене на Балкану, тако да није баш исти као онај у делма шпанског средњег века. Дошло је до фузије многих језика, попут португалског, али и језика којих данас више нема на шпанском говорном подручју. Тако је средином шеснаестог века настао језик данас познат као „јудеошпански“ који је у себе примио језике Балкана – пре свега турски, па затим и грчки, српски, немачки, француски, рекао је Милановић и истакао да су у књизи Бохоретине драме фолклорног карактера, једна је од три чина, а остале су једночинке.

- Те драме је заправо на сцену поставио Јеврејско радничко друштво „Мататеје“, и то од 1930. године до 1939. када је изведена последња „Дијемпос пасадос“ или „Прошла времена“, која је и у овој књизи. Већ сам поменуто битан фактор, а то је да је на Бохоретино стваралаштво велики утицај имао Молијер. Основна разлика је у томе што је Молијер писао тако да се свиђа публици, а она је желела да публику мења и едукује омладину, која је почела да губи и мења свој матерњи језик“, рекао је Милановић.

Ана Милошевић

ISSN 0350-5014
9 770350 501007

ГРАД УЖИЦЕ
Нелегални објекти
ЗАВРШЕН ПОПИС

РЕТРОСПЕКТИВА
Обрад Јовановић
40 ГОДИНА РАДА

СУСРЕТ
Елена Драшкић
УЖИЧКА РУСКИЊА

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ
31 000 УЗИЦЕ

PRIMERAKA: 1

Вести

УЖИЦЕ, 24. МАРТ 2017. • БРОЈ 3536 • ГОДИНА LXXVI • ЦЕНА 100 ДУД

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ УЖИЦЕ
КРЦУНОВА
ЗАОСТАВШТИНА

Огранак ДРИНСКО-ЛИМСКЕ ХЕ

МОНТАЖНО ПРОИЗВОДНО ПРЕДУЗЕЋЕ а.д.
за пројектовање и изградњу термина и других инсталација

Jedinstvo

impol
Aluminium Industry
Impol - Seval www.seval.rs

ИЗЛОЖБА У УЖИЧКОМ
ИСТОРИЈСКОМ АРХИВУ

Мостови на кривој Дрини

Онолико колико смо као људи вредни да речи које једни другима саопштавамо изнесемо до краја а да их не рушимо, толико ће и ови мостови које правимо преко Дрине бити трајнији. Радећи на мостовима видео сам да се за сваки мост пре него што је сграђен већ у будућности може да назре тренутак када ће бити и срушен. Било би крајње време да прекинемо са њиховим рушењем и да то што смо се данас окупили у Архиву буде мост између времена које је прошло и

времена испред нас. Овако је на отварању изложбе "Мостови на кривој Дрини" у ужичком Историјском архиву говорио њен аутор Жељко Марковић, директор Архива. На изложби је приказано 25 мостова који су данас у употреби дуж тока Дрине, од најстаријег и најпознатијег у Вишеграду до моста "Братољуб" у изградњи.

Марковић је користио сву расположиву грађу до које је могао да дође, од усмених легенди и предања, записа о изградњи и књижевних импресија до мемоара. Највише се, како каже, ослањао на књиге Драгутина Дерока и Богдана Баштовановића, а драгоцену му је била и помоћ колега архивиста из Сарајева, Горажда, Фоче и Зворника.

Изложба је приређена у сарадњи са Историјским архивом Републике Српске и

Жељко Марковић

део је програма обележавања Дана града. Отварајући изложбу, председник Скупштине града Бранислав Митровић осврнуо се на симболику и значај мостова у Андрићевим делима:

- Исписујући прве реченице есеја "Мостови, Андрић започиње једну велику тему у свом приповедаштву - тему о мостовима. Она се наставља приповетком "Мост на Жепи", а савршен стваралачки израз добија у роману „На Дрини ћуприја“. У овим Андрићевим делима мост је везини мотив, најмања тематска целина која обједињује опште и појединачно, историјско и митско, локално и многовековно, рекао је Митровић.

После Ужича, изложба "Мостови криве Дрине" биће презентована у још неколико градова Србије, Републике Српске и Босне и Херцеговине.

P. B.

СРБИЈА

Недеља 26. новембар 2017.
dopisnica@politika.rs 15

Чији је фото-албум из ратног Сарајева

Сликони споменар црвених корица прати готово читав век из живота једне добростојеће српске сарајевске породице

Ужиче – Стари породични фото-албум непознатог власника, с прелим корицама, налази се у Историјском архиву у Ужичу. Достео је овак стацијем околности, из ратом захваћеног Сарајева, испуњен личним црно-белим фотографијама једне сарајевске породице. Архив у последње време покушава да сазна ко је власник албума, да би му те слике биле уручене, јер немом свакако знаме. Али трагање још није дало резултат.

– Распитивали смо се, интересовали. Настојали да нешто дознамо и у сарадњи с Архивом града Сарајева, проверавали тамо одакле је албум дошао. Нисмо сазнали име власника. Сај се обраћамо медијима, можда неко прочита и јави се – каже за наш лист директор ужичког архива Жељко Марковић.

Он нам је испричао да је албум у архив донео Ужичанин Милорад Мисановић, чија је сестра Душанка Шешић привремено изгласила из ратом захваћеног Сарајева деветдесетих година поanela ту случајно пронађену нечију породичну вредност. Из једне сарајевске зграде код Марин Двора станари, међу којима је била и Душанка, морали су услед ратне опасности да се иселе.

– Кренули кад су већ други изашли, она је решила да ипак погледа да нешто у подруму зграде, дотадашњем склоништу, нешто важно није заборавила. Спазила је фото-албум, не знајући чији је, па га на брзину поanela да сачува и касније уручи ономе коме припада. Пошто о ни икакво дужег времена, а Душанка сала живи у Србији, није сазнала ко је власник, дала је брату из Ужича да он албум донесе у наш архив и власничку расписи – казује Марковић.

Директор ужичког архива Жељко Марковић

Листањем овог фото-споменара црвених корица прати се готово читав век из живота једне, види се то овде, добростојеће српске сарајевске породице. На првих неколико страна албума су слике старог Сарајева, почев још од 1878. године, а у већем делу су фотографије чланова породице, чије презиме ни на једном запису уз слику не пише. Има ту потписаних имена: Мира, Владан, Бела... Тај породични претел ликова и дшавана завршава се 1967. године, када је начињен последњи фотос из албума.

– Више генерација те породице овде је приказано, од детињства до зрелих година. Ту су и слике с венчања, затим личне предратне с улица Са-

рајева, Коњица, Шеља, с летовања у Шибенику, Херцег Новом, Ушљичу. Испод фотографије једне лепе девојке из 1932. пише „Мис академичка“ Беба Мира, како је забележено уз слику, родила се 1936. беба Владан 1940. а један мушкарца из фамилије био је 1939. у војсци у Новом Саду. Сликали су 1937. и свој луксузни аутомобил. Поније се у једном потпису село Петровићи на Требевићу. И тако, низ фотоса и ликова, све до последње слике из јануара 1967. на којој је поменута Мира с једном старијом женом – наводи директор ужичког архива, уверен да бит неко на основу ових података могао да утврди о којој породици је реч.

Бранко Пејовић

Двадесет шести број часописа за историографију и архивистику "Баштина" (главни уредник др Александар Савић) отвара "уводна реч" јеромонаха Тодосија "Обнова манастира Рујно", следи "Слово о Рујанском четворојевађељу", рад мр Слободана Радовића који говори о пројш штампаној књизи на тлу Србије, насталој у манастирској штампарији у 16. веку, која је заокупљала пажњу историчара и филолога. Чешки филолог Павел Јозеф Шафарик је, два века касније, стручну јавност упознао са штампаријом у Рујну и Четворојевађељем у њему. Учинио је то 1842. године у Прагу, на чешком језику. Други примерак Рујанског четворојевађеља је био онај кога је Јавна библиотека у Петрограду откупила од Вука Стефановића Караџића. Када се у другој половини XX века, 1987. године, обележавало 450 година Рујанског четворојевађеља, урађено је фототипско издање, начињено према комплетном примерку који се чува у Народној музеју у Прагу, у Шафариковој збирци.

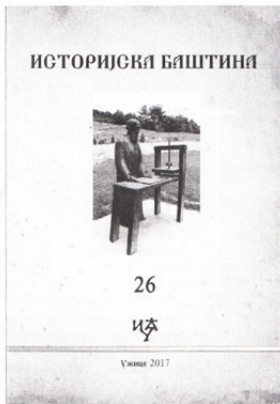
† МИЛАН М. ГАГОВИЋ
пешадски поручник

"Доживљај рујанског четворојевађеља и српског штампарства" наслов је рада Радомира Лазаревића, следе "Прилози за историју ужичког краја из црквене периодике у Краљевини Србији и Краљевини СХС/Југославији" Милоша Д. Матијевића, "О штампарији и пројекту израде фототипских издања књига Горажданске штампарије 1519–1523" мр Томислава Чарапића, "Архивски фондови штампарских предузећа преузети у Историјски архив Ужице у поступку стечаја" Жељка Марковића.

"Баштина" у новом броју доноси и текст Јасминке Ђурић "Ужички листови у XIX веку – Златибор, Окружна самоуправа, Дрина и Ужичанин". У овом раду ауторка је настојала да, на основу сачуваних биб-

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ УЖИЦЕ

Нови број "Баштине"

лиотечких фондова, дескриптивном методом, хронолошки, прикаже почастак ужичке штампе (недељних новина и листова), која је својом појавом дала печат друштвено-политичком развоју ужичког краја у 19. веку. Први ужички лист под називом Златибор појавио се 1885. године, исте године када је са радом почела и прва штампарија у овом крају. Њему су уследили листови. Окружна самоуправа и Дрина, покренути 1892. године, а две године касније и лист Ужичанин. Поменути наслови ужичких новина имали су карактер политичко-страначке штампе и као такви вршили су велики утицај на формирање друштвено-политичке свести Ужичана 19. века.

Рад Светислава Љ. Марковића и Братислава Н. Стојиљковића насловљен је "Ужичко-чачански штампар Славко Г. Поповић". Славко Г. Поповић (1871–1951) био је веома значајан графичар, оснивач штампарија у Ужицу (1904) и Чачку (1924). Штампарија у Ужицу радила је више од три деценије, а у Чачку двадесет година. На темељима његових фирми, после Другог светског рата, настале су познате штампарије „Вести“, у Ужицу, и „Литопапир“, у Чачку. У раду је приказан животни пут једног од најзначајнијих графичких радника Западне Србије и дат списак књига и других публикација које је Славко Г. Поповић штампао у својим штампаријама.

Рад Снежане Ђенић гласи "Прилог за биографију Ахентија Бацете Рујанца". Ахентије Бацета Рујанац рођен је 1860. године у Кривој Реци, у Срезу златиборском, Округу ужичком. Основну школу похађао је у Мачкату, гимназију уписује у Београду а

након годину дана ступа у кадетски корпус у Одеси. Након завршене војне школе примљен је у бугарску војску као поручник све до Српског-бугарског рата, када бива ухапшен. Након бекства из затвора у Србији добија службу у благајничком одсеку Министарства војног а након тога и Министарства иностраних дела. Тада почиње његова борба за српске националне интересе у Старој Србији и Македонији, где постаје „начелник горског штаба“ чија је дужност старање и пребацивање чета преко границе. Погионоу је код манастира Бељаковац у окршају са турском војском 1905. године.

"Ужичанин у Мајском преврату 1903. године – Споменница Милана М. Гаговића" наслов је рада др Александра В. Савића. У овом прилогу приређена је Споменница Милана М. Гаговића, учесника Мајског преврата 1903. године. Материјал Споменнице приредио је Витомир Видаковић, а штампана је у Београду 1904. године. Поред изворног текста дата је биографија Милана

Гаговића, пешадског поручника из Ужице, који је стицајем околности постао учесник овог догађаја и у коме страдао.

Приказе у "Баштини" потписује Александар Филиповић ("Основна школа Миланца – Опаљеник 1833 – 1953"), Зоран Вељановић ("Архивска теорија и пракса у архивским установама Србије"), Зоран Жеравчић ("Издања Историјског архива Ужице у 2016. години"), мр Драгош Петровић, ("Др Александар В. Савић, Ужички округе 1947–1963. године: Друштвено – историјски развој и промене") и Жељко Марковић ("Др сци Миле Бакић, ВАЛОРИЗАЦИЈА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ").

Летопис Историјског архива за 2016. годину приредила је Зорица Арнаутовић, а "Баштина" објављује и два текста посећене историјарки Ангелини Станимировић (1933–2017) и публицисти Ђорђу Пилчевићу (1936–2017). Издана "Баштине" је Историјски архив Ужице, где је у среду 14. децембра одржана промоција.

3. Ј.

ИЗВОД ИЗ РЕЦЕНЗИЈЕ

Поводом 70 година постојања и рада Историјског архива Ужице, објављена је монографија, у циљу приказивања вишедеценијског рада Установе.

Најпре неколико речи о традицији да се поводом јубиларних година своде рачуни о пословању установе, постигнутим резултатима и могућим пропустима, субјективним или, углавном условљени временом, материјалним и кадровским могућностима, најчешћим разлогом што су планови и многе идеје остајали неостварени за нека боља времена и нове људе. У том смислу оваква пракса је добра, и надасве корисна, а 70 година рада је период у ком је учињено много тога, да би се данас могло с поносом констатовати да је Ужички архив модерна установа која у културном животу своје средине има значајну улогу. Осим тога, добро је подсетити се на то шта се све морало, и по коју цену, решавати од формирања Архивског средишта, у које је требало склонити и заштитити оно што је остало после ратних разарања, али и недовољно развијене свести о значају архивске документације; сачувати доказе да смо ту били, како смо се као друштво и држава организовали, како смо и колико напредовали, а у чему смо заостајали – једном речју, сачувати сведочанства о грађанима Ужица и целог ужичког краја. Ту су најпре докази о настојању, од самог почетка, да се за ово значајно културно наслеђе пронађе одговарајући простор у ком би било могуће организовати рад Архива. Овај проблем, тесно везан за развој свести грађана о важности архивске грађе, најдуже је решаван, целих 60 година. Исто толико трајало је старање да се образује стручни кадар за сложене послове сређивања и заштите архивских фондова, од физичке до оне најсложеније заштите, до њеног публикавања, као и настојања да се теорија и пракса рада у архивима непрекидно усавршавају.

Читајући рукопис, поверен ми на оцену, долазим до охрабрујућег закључка да је највећи број од та три важна циља испуњен и да су створени услови да се ти задаци и даље успешно решавају.

Драгица МАТИЋ
архивски саветник

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ У УЖИЦУ

Жичка 17, 31000 Ужице

e-mail: arhivue@ptt.rs

info@arhivue.org.rs

www.arhivue.org.yu

Ликовно решење насловне стране/Covers designed by
Драган КНЕЖЕВИЋ

Тираж: 300 примерака/Printing: 300 copies

Штампа/Printed by
Donat graf doo Београд

АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ
Историјски архив Ужице
Жичка 17
31000 Ужице

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

93/94

ИСТОРИЈСКА баштина : часопис за историографију
и архивистику = Historical Heritage : Historiography
and Archives Research Review / уредник Александар Савић.
- 1983, бр. 1- . - Ужице : Историјски архив Ужице, 1983-
(Београд : Донат граф). - 24 cm

Годишње.

ISSN 0352-2822 = Историјска баштина

COBISS.SR-ID 10569484